

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 219.

Statistik

vedkommende

Valgmandsvalgene og Storthingsvalgene
1815—1885.

(*Statistique électorale 1815 à 1885.*)

Udarbeidet af

J. Ut heim.

Udgiven af

Det statistiske Centralbureau.

KRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1895.

Pris: Kr. 1.00.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.
(Statistique officielle de la Norvège, troisième série.)

- No. 1—85 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889, S. 22—27.
- 86—146 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Juli 1889—31 December 1891, S. 1—5.
- 147—206 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1 Januar 1892—31 December 1894, S. 1—5.
- 207. Skiftevæsenet 1892. (*Tableaux des successions et faillites.*)
- 208. De offentlige Jernbaner 1893/94. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
- 209. Sindssygeasylernes Virksomhed 1893. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 210. Fattigstatistik 1891. (*Statistique de l'assistance publique.*)
- 211. Folkemængdens Bevægelse 1891. (*Mouvement de la population.*)
- 212. Skolestatistik 1891. (*Statistique de l'instruction publique.*)
- 213. Norges Skibs fart 1893. (*Statistique de la navigation.*)
- 214. Distriktsfængsler 1893. (*Prisons départementales*)
- 215. Norges Sparebanker 1894. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
- 216. Norges Handel 1894. (*Statistique du commerce.*)
- 217. Jordbrug og Fædrift 1886—1890. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
- 218. Veterinærønsenet og Kjødkontrollen 1893. (*Compte rendu du service vétérinaire et du contrôle de la viande.*)
- 219. Valgmandsvalgene og Storthingsvalgene 1815—1885. (*Statistique électorale.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 219.

Statistik

vedkommende

Valgmandsvalgene og Storthingssvalgene 1815—1885.

(*Statistique électorale 1815 à 1885.*)

Udarbeidet

af

J. Utheim.

Udgiven af

Det statistiske Centralbureau.

KRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1895.

Johannes Bjørnstads Bogtrykkeri.

Indhold.

Indledning	Side 1
Anmærkninger til Tabellerne	— 17
A. Landdistrikterne	17
B. Kjøbstæderne	42

T a b e l l e r :

Tabel 1. Valgmandsvalg i Landdistrikterne 1829—1879	— 52
— 2. Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene i Landdistrikterne 1815—1885	— 92
— 3. Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885	— 101
— 4. Procentberegning vedrørende Landdistrikterne amtsvis	— 119
— 5. Procentberegning vedrørende Kjøbstæderne	— 120
— 6. Antal Stemmeberettigede i Nedenes Amts Valgkommuner 1815 og i Finmarkens Amts Valgkommuner 1815, 1817, 1823 og 1826	— 121
— 7. Antal Valgmænd i 10 Amters Valgkommuner i enkelte af Valgaarene 1815, 1817, 1820, 1823 og 1826	— 122
— 8. Antal Stemmeberettigede efter et ifølge 4de Departements Cirkulærskrivelse af 18 Januar 1817 optaget Mandtal tilligemed det dertil svarende beregnede Antal Valgmænd	— 127
— 9. Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne 1882 og 1885	— 128
— 10. Sammendrag amtsvis af Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne 1882 og 1885	— 134
— 11. Antal Stemmeretskvalificerede i Kjøbstæderne 1882 og 1885	— 135
— 12. Antal Valgkommuner i Riget 1815—1885	— 136
— 13. Folkemængden i Landdistrikterne i Valgaarene fra 1815 til 1885, beregnet efter de for vedkommende Valgdistrikt paa den Tid, Valget foregik, gjeldende Grænser	— 138
— 14. Folkemængden i Kjøbstæderne i Valgaarene fra 1815 til 1885, beregnet efter de for hver Kjøbstad paa den Tid, Valget foregik, gjeldende Grænser	— 142
— 15. Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne amtsvis 1859—1885	— 146
— 16. Antal Stemmeretskvalificerede i Kjøbstæderne 1859—1885	— 148
— 17. Antal Stemmeberettigede i Landdistrikterne amtsvis 1815—1885	— 150
— 18. Antal Stemmeberettigede i Kjøbstæderne 1815—1885	— 154
— 19. Antal afgivne Stemmer i Landdistrikterne amtsvis 1829—1885	— 158
— 20. Antal afgivne Stemmer i Kjøbstæderne 1829—1885	— 160
— 21. Antal Valgmænd i Landdistrikterne amtsvis 1815—1885	— 162
— 22. Antal Valgmænd i Kjøbstæderne 1815—1885	— 164

Tabel 23.	Antal Storthingsrepræsentanter i Landdistrikterne 1815—1885	Side 166
— 24.	Antal Storthingsrepræsentanter i Kjøbstæderne 1815—1885 . .	— 168
— 25.	Sammendrag for Valgmandsvalgene i samtlige Landdistrikter 1815—1885	— 170
— 26.	Sammendrag for Valgmandsvalgene i samtlige Kjøbstæder 1815—1885	— 172
— 27.	Sammendrag for Valgmandsvalgene i Riget 1815—1885 . . .	— 174
Oversigt over denne Statistikks vigtigste Resultater		— 177

Rettelser.

Side 5, Linie 4 f. o. staar: 1827, læs: 1826.

Tabel 18, Side 155, Aar 1841 Landdistrikterne staar: 62 251, læs: 62 051.

Riget : 69 692, læs: 69 492.

Indledning.

Om Indholdet af denne Statistik samt om dens Tilblivelse og de Kilder, hvortil den støtter sig, skal jeg her give en Del indledende Oplysninger, idet jeg forresten henviser til de Anmærkninger, som er anførte særskilt for hvert Valgdistrikt.

I.

Som bekjendt udkaares Storthingets Repræsentanter hos os paa indirekte Maade, idet hvert Præstegjeld paa Landet (og til Landdistrikterne regnes i dette Tilfælde ogsaa Ladestederne) udgjør en Valgkommune, der vælger en Valgmænd, naar Antallet af Stemmeberettigede er under 100, to Valgmænd, naar Antallet er fra 100 til 199, og saa videre i samme Forhold, og disse Valgmænd igjen fra samtlige Præstegjeld inden et og samme Amt som et større Valgdistrikt vælger Repræsentanter til Storthinget, og paa lignende Maade hver Kjøbstad udgjør en Valgkommune, der vælger en Valgmænd for hver 50 Stemmeberettigede, og disse Valgmænd igjen enten for Kjøbstaden alene eller sammen med Valgmændene fra en eller flere andre Kjøbstæder udvælger Repræsentanter til Storthinget.

I disse almindelige Regler for den Maade, hvorpaa Storthinget sammenstøttes, er der siden Grundlovens Tilblivelse ingen Forandring skeet.

Det skal dog bemærkes, at før Valgloven af 24 Juni 1828 udkom, gaves der ingen Forskrift om Valg af Suppleanter for Valgmændene, og som Følge deraf blev Suppleanter dels valgte, dels ikke. Ifølge Valgloven skal der som bekjendt vælges ligesaa mange Suppleanter som Valgmænd, og dertil udnævnes de, som næst de udkaarede Valgmænd har erholdt de fleste Stemmer.

Ved Grundlovsbestemmelsen af 26 Nov. 1859 er der derimod foretaget en gjennemgribende Forandring i den Maade, hvorpaa Storthingsrepræsentanterne udvælges. I Grundloven af 1814 hed det nemlig i § 57, at Valgmændene for Kjøbstæderne skulde udnævne „en Fjerededel af deres eget Antal til at møde og tage Sæde paa Storthinget, saaledes: at 3 til 6 vælge en, 7 til 10 to, 11 til 14 tre, 15 til 18 fire, som er det høieste Antal, nogen By maa sende. Har en Kjøbstad færre end 150 stemmeberettigede Indvanere, sender den sine Valgmænd til nærmeste Kjøbstad for at stemme i Forening med dennes Valgmænd, og ansees da begge Kjøbstæder som et Distrikt.“

Og om Valgmændene i et Amt heder det i § 58, at de skal udnævne „en Tiendedel af deres eget Antal til at møde og tage Sæde paa Storthinget,

saaledes: at 5 til 14 vælge en, 15 til 24 to, 25 til 34 tre, 35 og derover fire, som er det største Antal."

Storthingsrepræsentanternes Antal var ifølge disse Bestemmelser altsaa afhængigt af Valgmændenes, og det vil igjen sige af de Stemmeberettigedes Antal.

Storthingsmændenes Antal varierede saaledes for hvert Storthing; det mindste Antal var 77 i 1820, det største Antal var 117 i 1859. Inden det enkelte Amt gik ligeledes Antallet op og ned. Nedenes Amt t. Eks. havde i 1815 og 1817 3 Repræsentanter, men i 1820, 1823 og 1826 kun 2 Repræsentanter, i 1829 og følgende Valgaard til 1859 derimod igjen 3 Repræsentanter.

Og i Kjøbstæderne kunde Bevægeligheden være end større. Var de Stemmeberettigedes Antal under 50, skulde der i Kjøbstaden intet Valg foregaa, var de Stemmeberettigedes Antal mellem 50 og 150, valgte Kjøbstaden sammen med nærmeste Kjøbstad; var endelig de Stemmeberettigedes Antal 150 eller flere, sendte Kjøbstaden egen Repræsentant. Holmestrand t. Eks. valgte til og med 1823 sammen med Tønsberg; i 1826 og de følgende Valg til og med 1850 valgte Byen egen Repræsentant. I 1853, da de Stemmeberettigedes Antal var sunket under 150, sendte den igjen sine Valgmænd til Tønsberg for at vælge Repræsentant sammen med denne Kjøbstad; i 1856 og 1859 havde Holmestrand atter sin egen Repræsentant.

Grundlovens Bestemmelser om Valgene skulde kun være midlertidige, „indtil næste Storthing. Befindes det da, at Kjøbstædersnes Repræsentanter udgjøre mere eller mindre end en Trediedel af hele Rigets, bør Storthinget, til Følge for Fremtiden, forandre disse Bestemmelser saaledes, at Kjøbstædersnes Repræsentanter forholde sig til Landets som en til to.“

Men det var saamange Ting, Storthinget i 1815—16 skulde ordne, og skjønt det sad sammen i over et Aar, maatte det dog lade en Mængde Sager blive liggende.

Og dog forsøgte vistnok ogsaa dette Storthing at opfylde Grundlovens Bud om at bringe tilveie det rette Forhold mellem Amternes og Byernes Repræsentation, idet det vedtog en Lov om, at for Amternes Vedkommende skulde „25 Valgmænd og derover kun vælge 3 Repræsentanter, som indtil videre skal være det største Antal, noget Amt maa sende.“

Dette havde tilfølge, at Antallet af Repræsentanter fra Amterne, hvilke paa Storthinget 1814 og 1815—16 havde haft mere end to Trediedele af Rigets Repræsentanter, blev betydelig reduceret. Men medens nu Antallet af Landrepræsentanter i flere Valgaard var omrent uforandret og i intet Tilfælde kunde overstige 51, voksede derimod stadig Antallet af Kjøbstadrepræsentanter, saa Kjøbstæderne paa alle fem Storthing 1818—1830 havde over en Trediedel af det samlede Antal Repræsentanter. Storthinget i 1830 ophævede derfor Loven af 1816 og indsatte igjen de ovenfor citerede Valgregler fra 1814.

Paa Grund heraf steg nu med en Gang Amternes Repræsentation saa stærkt, at den atter fik mere end to Trediedele og manglede kun fire Pladse.

paa det høieste Antal, den efter de gamle Valgregler kunde have. Hvert Amt kunde nemlig som høieste Antal kun vælge fire. Det var alene Nedenes Amt, som helt indtil 1859 aldrig havde et høiere Antal end tre.

Medens Amternes Repræsentation ikke steg efter 1839 og som sagt heller ikke kunde have steget med mere end en Plads, gik Antallet af Kjøbstædersnes Repræsentanter stadig opover. I 1845 havde Kjøbstæderne igjen mere end en Trediedel af Repræsentationen, og i 1859 havde de 50 Pladse af 117 eller 43 % af den samlede Repræsentation, istedetfor 33 %.

Fra 1830 af var der i næsten 30 Aar Intet gjort for at opretholde det grundlovbestemte Forhold mellem By- og Landrepræsentanter. Byernes Repræsentation voksede, som ovenfor afsørt, i en uforholdsmæssig Grad for hvert nyt Valg. Og efterhvert som Kjøbstædersnes Folkemængde steg, og nye Kjøbstæder blev anlagte, vilde deres Repræsentation efter de gamle Regler meget hurtig være steget til Halvparten af den samlede Repræsentation.

Derfor blev der ved den foran nævnte Grundlovsbestemmelse af 26 Nov. 1859 foretaget en saadan Forandring, at det oprindelige Forhold igjen blev oprettet. Men for at faa dette stabilt skede der en gjennemgaaende Forandring i den hele Valgmaade.

Medens nemlig, som ovenfor fremstillet, Repræsentanternes Antal før 1859 ikke var fast bestemt, men afhang af Valgmændenes og de Stemmeberettigedes Antal, og Forholdet mellem Amternes og Kjøbstædersnes Repræsentanter som Følge heraf bestandig forandredes, blev der ved Grundlovsforandringen af 1859 fast bestemt, hvormange Repræsentanter der i det hele skulde udvælges, dernæst at de to Tredieparter af disse skulde vælges fra Landdistrikterne, den ene Trediepart fra Kjøbstæderne, med nøagtig Opregning af, hvormange hvert Amt og hver Kjøbstad skulde vælge. Der eksisterer altsaa ikke længer noget bestemt Forhold mellem Antallet af Valgmænd og Antallet af de af disse udkaarede Repræsentanter.

De eneste Forandringer, der siden 1859 er foretagne i disse Bestemmelser, er i 1866 Bestemmelsen om, at de fire Repræsentantpladse for det gamle Finmarkens Amt skulde fordeles ligt mellem de to nye Amter, Tromsø Amt og Finmarkens Amt, samt i 1878 Bestemmelsen om, at Repræsentanternes Antal skulde forøges fra 111 til 114, af hvilke tre nye Pladse Akershus og Nordlands Amter skulde faa en hver, medens den tredie skulde tilfældes de tre Finmarksbyer, hvilke tidligere havde valgt sammen med Tromsø og Bodø.

En ganske egen Forskjel i Valgmaaden for Kjøbstæder og Landdistrikter har Grundloven etableret, forsaavidt den for Kjøbstædersnes Vedkommende har gjort Adgangen til i det hele taget at deltage i de konstitutionelle Valg afhængig af, hvorvidt en Kjøbstad har naaet en vis Størrelse, eller mere korrekt udtrykt, afhængig af, hvorvidt de Stemmeberettigedes Antal i en By har naaet en vis bestemt Minimumsgrænse, medens der for Landdistrikternes Vedkommende ingen saadan Lavgrænse er bestemt.

Denne Forskjel er grundet i Grundlovens Ord i § 57: „I Kjøbstæderne

udnævnes en Valgmand for hver 50 stemmeberettigede Indvanere“ og i § 58: „I hvert Præstegjeld paa Landet udnævne de stemmeberettigede Indvanere, i Forhold til deres Antal, Valgmænd saaledes: at indtil 100 vælge en o. s. v.“

Ved disse Ord er Kjøbstæder med færre end 50 Stemmeberettigede udelukkede fra Deltagelse i Valgmands- og Storthingsvalg, medens et Præstegjelds stemmeberettigede Indvanere kan holde Valgmandsvalg, hvor faa de end er. Ved tidligere Valg kunde det ogsaa hænde, at enkelte Præstegjeld kun havde nogle faa Stemmeberettigede, saaledes Domkirkenes Landdistrikts i Søndre Bergenhus Amt i flere Aar kun 3 eller 4 Stemmeberettigede, og selv ved Valget i 1885 havde f. Eks. Moss Landdistrikt kun 36, Sollentuna kun 37 og Værø kun 41 Stemmeberettigede.

I ovennævnte Regler blev der ved Grundlovsbestemmelsen af 1859 gjort den Forandring, at naar en Kjøbstad engang er kommen til at vælge egen Valgmand, da vedbliver den dermed, „endog om Antallet af dens stemmeberettigede Indvanere skulde blive mindre end femti“ — en Bestemmelse, der dog aldrig har faaet praktisk Betydning —, ligesom en Kjøbstad, der ifølge Grundloven vælger egen Repræsentant, skal vælge 3 Valgmænd, selv om Antallet af Stemmeberettigede bliver mindre end 150, Noget der indtraf i Holmestrand i samtlige Valgaar fra og med 1865 til og med 1885.

Men skjønt saaledes flere mindre Kjøbstæder ifølge Grundlovens Ord i kortere eller længere Tid har været udelukkede fra Deltagelsen i de konstitutionelle Valg, har man dog i Praksis ikke fulgt dette.

Alle disse mindre Kjøbstæder, som i kortere eller længere Tid ikke har havt saamange som 50 Stemmeberettigede, har nemlig aldrig dannet noget eget Sognekald, men har sammen med omliggende Landdistrikts udgjort et Præstegjeld, enten saa, at Kjøbstaden har været et eget Sogn, Hovedsogn, som f. Eks. Drøbak, eller Anneks, som f. Eks. Hønefoss, eller saa, at Kjøbstaden og Landdistriktet har sognet til samme Kirke, der da enten har ligget i Kjøbstaden, som f. Eks. i Vardø, eller paa Landet, som f. Eks. Tilfældet er med Kongsvinger.

Og i disse Tilfælde pleiede disse smaa Kjøbstæder, saalænge Antallet af Stemmeberettigede ikke naaede op til 50, at vælge Valgmænd sammen med vedkommende Landdistrikt, hvilke Valgmænd derpaa mødte i Distriktsforsamlingen for det Amt, hvori vedkommende Kjøbstad laa, en praktisk Ordning, der, skjønt vistnok i Strid med Grundloven, blev godkjendt af Storthinget, der endog f. Eks. i 1818 ligefrem anviste en saadan Fremgangsmaade (se Anm. A. XVIII, 1) ¹⁾.

Derimod modsatte Storthinget sig, at saadanne mindre Kjøbstæder valgte egne Valgmænd, naar Antallet af Stemmeberettigede ikke var naaet op til 50. I 1815 foretog Tromsø og Hammerfest saadanne Valg, skjønt Antallet af Stemmeberettigede kun var henholdsvis 20 og 9, og i 1817 ligeledes Tromsø,

¹⁾ Denne og andre lignende Henvisninger gjælder de paa Side 17 fgg. indtagne Anmærkninger til Tabellerne.

Hammerfest og Vardø med kun henholdsvis 18, 8 og 5 Stemmeberettigede; men dette blev paatalt af Storthinget i 1818 (se Anm. A. XVIII, 1).

En egen Afvigelse fra den grundlovsmæssige Valgmaade var det, at da Tromsø i 1827 havde faaet 50 Stemmeberettigede og saaledes valgte sin egen Valgmand, deltog denne i Valget paa Storthingsmænd i Distriktsforsamlingen for Finmarkens Amt og ikke for nærmeste Kjøbstad nemlig Trondhjem. Grunden hertil var den lange Afstand. Denne Fremgangsmaade blev ogsaa godkjendt af Storthinget, og saaledes fortsattes der, til Tromsø i 1842 fik 3 Valgmænd og saaledes kunde vælge egen Repræsentant (se Anm. A. XVIII, 1).

For Bergens Vedkommende er at nævne, at den altid har valgt alene, og at den bestandig har sendt 4 Repræsentanter, eftersom Valgmændes Antal altid har været over 14.

Ifølge Grundlovens § 50 er Stemmeretten knyttet til visse Betingelser, hvori der kun en Gang, nemlig ved Grundlovsbestemmelsen af 4 Juli 1884, er foretaget Forandring; men for at blive indført i Mandtallet over de Stemmeberettigede er det ikke nok at have disse Betingelser, man maa først have aflagt Ed til Konstitutionen.

II.

Hensigten med nærværende Statistik var om muligt at angive, særskilt for hver Valgkommune og for hvert Valgaar helt fra 1815 af 1) hvormange der havde Betingelser for at være Stemmeberettigede, 2) hvormange der var Stemmeberettigede, 3) hvormange der ved Valgmandsvalget afgav Stemme, samt desuden efter foretagen Beregning at angive særskilt for hver Kjøbstad og for hvert større Valgdistrikt paa Landet (Amt) Folkemængdens Størrelse for hvert Valgaar med Oplysning om, i hvilket Forhold Antallet af Stemmeretskvalificerede, af Stemmeberettigede og af afgivne Stemmer staar til Folkemængden og til hverandre indbyrdes.

Derimod er der her ikke foretaget nogen statistisk Bearbeidelse af de egentlige Storthingsvalg, det vil sige Valgmændenes Udkaarelse af Storthingsrepræsentanter; det eneste vedrørende Storthingsvalgene, som er medtaget, er paa enkelte af Tabellerne en ligefrem Angivelse af Storthingsrepræsentanternes Antal. Forresten henvises til „Storthingene 1815—1874, belyste ved Statistik af J. N. Mohn“, og til „Storthingsrepræsentanter og Suppleanter 1814—1891 af Tallak Lindstøl.“

Det maa imidlertid straks siges, at det har vist sig umuligt at faa de ovenfor nævnte Oplysninger i sin fulde Udstrækning helt fra 1815 af.

For Tidsrummet, før Valgloven af 24 Juni 1828 udkom, altsaa for de 5 Valgaar 1815, 1817, 1820, 1823 og 1826, er de om Valgene foreiggende Beretninger temmelig ufuldstændige. De for Valgmændene udfærdigede Fuldmagter er meget uensartede, og kun i enkelte Tilfælde findes der i disse anført, hvormange Stemmeberettigede Valgkommunen havde, samt hvormange Stemmer der blev afgivne, eller hvormange Stemmer der faldt paa Valgmænd

og Suppleanter, og i intet Tilfælde foreligger der nogen Oplysning om Antallet af Stemmeretskvalificerede. Sely om nu altsaa alle disse Fuldmagter forelaa, vilde de være meget lidet brugbare til statistisk Bearbeidelse.

Men dertil kommer, at disse Fuldmagter kun i meget faa Tilfælde har været at finde. I Storthingets Arkiv findes de ikke, heller ikke paa Amts- og Magistratskontorerne, medens de vel maa antages som Regel fra disse at være indsendte til Rigsarkivet. Med den Tid og Anledning, jeg har havt til her at gjøre Undersøgelser, er det imidlertid kun et mindre Antal, jeg har truffet paa.

Derimod findes for det nævnte Tidsrums Vedkommende i Storthingets Arkiv alle de for de valgte Storthingsrepræsentanter udfærdigede Fuldmagter, og af Underskrifterne kan man i Regelen se, hvormange Valgmænd Valgdistriktet havde. I enkelte Tilfælde findes ogsaa anført, hvormange Valgmænd der var fra hvert Præstegjeld, ligesom dette altid kan sees af de Valgmandsfuldmagter, som jeg har fundet i Rigsarkivet.

Af Valgmændenes Antal kan man igjen slutte sig til det omtrentlige Antal af Stemmeberettigede. For Kjøbstædersnes Vedkommende er dette meget let, eftersom der skal vælges 1 Valgmand for hver 50 Stemmeberettigede. Naar der saaledes f. Eks. i Bergen i 1815 var 20 Valgmænd, saa maa Antallet af Stemmeberettigede mindst have været 1000 og høist 1049, og vælger man at sætte det til 1025, altsaa midt imellem, saa har man Sikkerhed for, at Misvisningen i det høieste kun kan være 25. Men med smaa Tal er jo ogsaa dette noksaa meget. Se f. Eks. Fredrikshald for 1820 og 1823 (Tabel 3). I de Tilfælde, da flere Byer har valgt Repræsentanter sammen, har det undertiden været vanskeligt at bringe paa det Rene, hvormange Valgmænd der mødte fra hver, men jeg tror dog, at dette har altid lykkets mig. Der foreligger ellers i flere Tilfælde ogsaa for dette Tidsrums Vedkommende fuld Oplysning om, hvormange Stemmeberettigede der var i vedkommende Kjøbstad, hvilke Opgaver da naturligvis er benyttede.

For Amternes Vedkommende har jeg for af Valgmændenes Antal at kunne bestemme de Stemmeberettigedes Antal gaaet ud fra, at Antallet af Stemmeberettigede har staaet i samme Forhold til Antallet af Valgmænd i Valgaarene 1815—1826 som i de følgende Valgaard. Det bliver en Skjønssag, hvormange af de følgende Valgaard der skal tages med for at bestemme Forholdet; jeg har taget med 10 Valgaard, altsaa til og med 1856.

Nogen fuld Paalidelighed vil en saadan Beregning ikke kunne medføre; men Misvisningen kan, selv for Amternes Vedkommende, ikke blive saa særdeles stor. Nævnes skal det imidlertid, at det i enkelte Tilfælde har været vanskeligt med fuld Nøagtighed at bestemme selv Antallet af Valgmænd. Er der nemlig intet andet at holde sig til end blot Valgmændenes Underskrifter paa de for Repræsentanterne udfærdigede Fuldmagter, da svarer ikke altid Antallet af disse til Antallet af de Valgmænd, som Valgkommunerne havde Ret til at vælge. Det kunde hænde, at ikke alle Valgmænd eller deres

Suppleanter var fremmødte, eller enkelte kunde være afviste fra Deltagelse i Valget, ved enkelte Valg pleiede ikke i disse Valgaar de af Valgmændene, som selv blev valgte til Repræsentanter, at underskrive Fuldmagten, og hvis Distriktsforsamlingens Bestyrer (Amtmand eller Magistrat) selv var Valgmand, kan ikke altid dette sees af Fuldmagten.

I de allerfleste Tilfælde er jeg dog kommen til Sikkerhed om Antallet af Valgmænd. Det nærmere herom samt om Beregningen af de Stemmeberettigede findes under Anmærkningerne til hvert Valgdistrikt (se Anm. A. I, 3). Alene for Nedenes Amt er der for 1820, 1823 og 1826 anvendt en anden Beregningsmaade (se Anm. A. VIII, 3).

For 10 Amters Vedkommende foreligger der for et eller flere af Valgaarene i Tidsrummet 1815—1826 nøjagtige Oplysninger om, hvormange Valgmænd der blev valgt særskilt for hver Valgkommune (Tabel 7). Alene for Nedenes Amt i Valgaaret 1815 og for Finmarkens Amt i Valgaarene 1815, 1817, 1823 og 1826 foreligger der fuld Oplysning om Antallet af Stemmeberettigede særskilt for hver Valgkommune (Tabel 6).

III.

At den ovenfor fremstillede Beregningsmaade for at bestemme Antallet af Stemmeberettigede i Tidsrummet 1815—1826 ikke kan være særlig misvisende, derfor er der ogsaa et direkte Bevis. Gjennem Cirkulære af 18 Jan. 1817 lod det daværende 4de Departement indhente Opgaver over alle Stemmeberettigede i Riget. Disse Opgaver findes endnu og er indtaget i „Meddelelser fra det statistiske Centralbureau“ for 1883 No. 6.

Opgaverne er første særskilt for hver Kjøbstad og som Regel ogsaa for hvert Præstegjeld paa Landet; dog er for Nedre Romerike Fogderi i Akershus Amt og for hele Nordlands Amt Opgaverne første summarisk for hvert Fogderi, ligesom de for Søndhordland og Hardanger og Voss Fogderier i Søndre Bergenhus Amt er første for hvert Thinglag. Opgaver mangler alene for Tveid Hovedsogn og for Finsland Anneks til Bjelland Præstegjeld, begge i Lister og Mandal Amt.

Det kunde ligge nær at optage i denne Statistik for Valgaaret 1817 Opgaverne ifølge det her nævnte Cirkulære, og det er ogsaa gjort for Kjøbstædersnes Vedkommende undtagen for Fredrikstad, Moss og Arendal, for hvilke der foreligger Opgaver fra selve Valgdagen, samt for Kristiania, Kristiansand og Trondhjem, for hvis Vedkommende Antallet af Valgmænd viser, at de Stemmeberettigedes Antal maatte være anderledes end efter disse Opgaver.

For Amternes Vedkommende har jeg derimod efter nogen Betænkning bestemt mig til ogsaa for 1817 at benytte den af mig gjorte Beregning. Det ifølge Cirkulæret af 1817 optagne Mandtal daterer sig nemlig fra 1ste Halvaar af 1817, medens Valgene foregik senere paa Aaret, og i Mellemtiden er der foregaaet endel Forandringer, dels Forøgelse, dels Formindskelse. Saaledes skulde f. Eks. Kristians Amt ifølge Cirkulærets Mandtal have havt 42 Valg-

mænd, medens der ved Distriktsforsamlingen mødte 45. Omvendt skulde Romsdals Amt ifølge Cirkulærrets Mandtal have havt 63 Valgmænd, medens der ved Distriktsforsamlingen kun mødte 60. En noget lignende Forskjel er der ogsaa mellem Antallet af Stemmeberettigede ifølge Cirkulærrets Mandtal og det af mig beregnede Antal. Ifølge Cirkulærrets Mandtal er der i de 2 Amter henholdsvis 3 083 og 5 107, medens der efter min Beregning er 3 465 og 4 740.

Cirkulærrets Mandtal maa for Søndre Bergenhus Amts Vedkommende være feilagtigt. Ifølge dette var nemlig Antallet af Stemmeberettigede 8 062, medens det for alle Valgaar fra 1829 til 1882, for hvilke der nemlig foreligger fuldt paalidelige Opgaver, aldrig naaede høiere end til 6 711, nemlig i 1838, og selv i 1885, altsaa efter Stemmeretsudvidelsen, var de Stemmeberettigedes Antal kun 7 877. Ogsaa Valgmændenes Antal viser det samme. Opgaverne i Cirkulærrets Mandtal er som ovenfor nævnt delvis første thinglagsvis, og da Thinglagenes og Præstegjeldenes Grænser ikke overalt faldt sammen, kan det saaledes ikke ganske nøjagtig angives, hvormange Valgmænd der ifølge dette Mandtal skulde have været valgte; men det maatte have været omkring 90, medens der i 1817 i Virkeligheden kun mødte 77.

Der er i selve Mandtallet for dette Amt et Par Anfydninger, som muligens kan give Forklaring over, hvorledes de feilagtige Opgaver er fremkomne. Mandtallet er nemlig som før nævnt for 2 Fogderiers Vedkommende ført thinglagsvis, altsaa formentlig af Lensmændene, og der er i dette ført særskilt Opgave over alle Leilænderier, der hørte til Lysekloster og Baroniet Rosendal. Opgaverne kan derfor neppe være afgivne af Sognepræsterne, som førte de egentlige Mandtalsprotokoller. Det kan derimod antages, at Opgaverne for dette Amt nærmest gjælder alle Eiere og Bygslere af matrikuleret Jord, det vil sige de Stemmeretskvalificerede. I denne Forbindelse kan da nævnes, at enkelvis findes man da ogsaa ved Opgaver over Stemmeberettigede fra andre Steder i den ældre Tid tilføjet „hvoraf flere ikke har aflagt Eden“ eller lignende Udtryk.

I Tabel 8 er indtaget Cirkulærrets Mandtal sammendraget for hvert Amt og særskilt for hver By, dog med enkelte Ændringer. Sandefjord er opført under Kjøbstæderne (se Anm. B. XVI) og tilsvarende Forandring foretaget under Jarlsberg og Larvik Amt. De Stemmeberettigede i Aaseral Anneks samt paa nogle Gaarde i Øvrebø Præstegjeld, der nemlig laa i Nedenes Amt, tilsammen 111, er af mig medregnede under Lister og Mandal Amt, i Overensstemmelse med, hvad der for Aaserals Vedkommende er gjort i denne Statistik (se Anm. A. VIII, 2). Den manglende Opgave for Tveid Hovedsogn har jeg udfyldt med 80 med Hensyntagen til, at Hovedsognet er noget mindre end det andet Sogn i Præstegjeldet, nemlig Birkenes, og at dette ifølge Cirkulærrets Mandtal havde 108 Stemmeberettigede, samt til, at det samlede Præstegjeld i Valgaarene 1829, 1832 og 1835 havde henholdsvis 161, 180 og 175 Stemmeberettigede. Den manglende Opgave for Finsland Anneks har

jeg udfyldt med 50 under Hensyntagen til, at Annekset udgjorde omtrent 1/5 af det samlede Bjelland Præstegjeld, og at de øvrige Sogne i Præstegjeldet ifølge Cirkulærrets Mandtal havde 237 Stemmeberettigede, samt til, at det samlede Præstegjeld i Valgaaret 1829 havde 286 Stemmeberettigede. Den Del af Bakke Præstegjeld, som laa i Stavanger Amt (med 98 Stemmeberettigede), er af mig medregnet under Lister og Mandal (se Anm. A. IX, 2). For Søndre Bergenhus er Cirkulærrets Mandtal ikke benyttet, men derimod det af mig beregnede Antal 6 314. Sørbindalens Anneks med 85 Stemmeberettigede er af mig fratrukket Nordre Trondhjem og medregnet under Nordland (se Anm. A. XV, 2). Tromsø og Hammerfest Kjøbstæder med tilsammen 26 Stemmeberettigede er medregnede under Amtets Landdistrikt (se Anm. A. XVIII, 1 og 2).

Antallet af Stemmeberettigede efter Tabel 8 er altsaa for Landdistrikterne 54 987, medens Cirkulærrets Mandtal har 56 630. Forskjellen skriver sig fra, at dette har 1748 flere for Søndre Bergenhus Amt og Sandefjords 51 medregnet, medens der omvendt paa Tabel 8 er medtaget de supplerede Tal 80 og 50 for Tveid og Finsland samt 26 for de 2 Finmarksbyer. For Kjøbstæderne er Antallet af Stemmeberettigede efter Tabel 8 5633, medens Cirkulærrets Mandtal, der mangler de 51 for Sandefjord, men har med 26 for de 2 Finmarksbyer, har 5608. Differensen mellem Hovedsummerne efter Tabel 8 60 620 og efter Cirkulærrets Mandtal 62 238 skriver sig fra de nævnte supplerede Tal 80 og 50 og fra de 1748 i Søndre Bergenhus Amt.

I Tabel 8 er for Sammenlignings Skyld ogsaa opført det Antal Valgmænd, som der ifølge Cirkulærrets Mandtal skulde have været valgt, idet der dog for Søndre Bergenhus og Nordlands Amter er indsat de virkelige Tal for Valgaaret 1817.

Hvis man nu ser bort fra de feilagtige Opgaver for Søndre Bergenhus Amt og istedetfor de 8 062 indsætter det af mig beregnede Antal 6 314 samt regner med de supplerede Tal for Tveid og Finsland, med andre Ord, tager det korrigerede Mandtal i Tabel 8, saa viser dette for Landdistrikternes Vedkommende 54 987 Stemmeberettigede med 718 Valgmænd, medens Antallet efter den i denne Statistik anvendte Beregning er 54 642, beregnet efter 716 virkelig udkaarede Valgmænd. Forskjellen 345 er altsaa ikke meget stor og maa vel kunne ansføres som et godt Bevis for den af mig anvendte Beregningsmaades Brugbarhed. At Antallet ifølge min Beregning er noget mindre, har jo Støtte allerede i det mindre Antal Valgmænd og kan have sin naturlige Forklaring deri, at Mandtallene, ialtfald i enkelte Valgkommuner, umiddelbart foran selve Valgene blev underkastede en noget nøiere Revision, der havde enkeltes Udelukkelse tilfølge, skjønt man som foran bemærket (Side 8) i disse første Valgaar i det hele taget ikke tog det saa nøie.

IV.

Gjennem den ovenfor fremstillede Fremgangsmaade er det lykkets ved Beregning at komme efter det omtrentlige Antal af Stemmeberettigede for de 5 første Valgaar.

Om Antallet af afgivne Stemmer foreligger der for Tidsrummet 1815—1826 ingen saadan Opgaver, at de kan statistisk bearbeides. I Tabel 3 er indtaget de enkelte Opgaver herover, som findes for Kjøbstædernes Vedkommende.

Ifølge Valgloven af 1828 skal der i Valgmændenes Fuldmagter indtages, hvormange Stemmeberettigede Valgkommunen har, samt Antallet af de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer. Desuden skal ifølge Valglovens § 23 Magistrater og Præster „om Udfaldet af Valgforretningen underrette den Magistrat eller Amtmand, af hvem Distriktsforsamlingen bliver at bestyre.“

Disse sidste Slags Indberetninger er forskjelligartet affattede; men som Regel har ogsaa disse Opgave over Antallet af Stemmeberettigede samt af de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer og i mange Tilfælde desuden Antallet af afgivne Stemmer, hvilket sidste ikke findes i de egentlige Fuldmagter.

Forsaavidt disse Fuldmagter og Indberetninger fandtes, vilde man for Tiden fra 1829 af have fuld Oplysning ialtfald om Antallet af Stemmeberettigede; men Ulykken er, at de i mange Tilfælde ikke kan findes. Efter hvert Valgmandsvalg er de sendte til vedkommende Distriktsforsamlings Administrator, og enkelte af disse har sendt dem sammen med de for de valgte Storthingsrepræsentanter udfærdigede Fuldmagter ind til Storthinget; disse har jeg gjennemgaaet i Storthingets Arkiv. Men i Regelen er de blevne liggende paa vedkommende Amts- eller Magistratskontor, hvorfra de, forsaavidt de har været at finde, i 1880 er blevne indsendte til statistisk Bearbeidelse (Side 12). Men i de fleste Tilfælde var de ikke beroende paa de her nævnte Kontorer i 1880, men var til forskjellig Tid blevsen indsendt, formentlig til Rigsarkivet, hvor jeg har gjennemgaaet endel. Men i mange Tilfælde har jeg ikke kunnet komme efter, hvor disse Dokumenter nu er at finde, og for nogle Tilfældes Vedkommende ved jeg, at de er ødelagte eller forkomne ved Ildebrand, som har rammet enkelte Amtskontorer. De mere specielle Oplysninger herom vil blive meddelte særskilt under Anmærkningerne for hvert Valgdistrikt.

I de Tilfælde, da Fuldmagter eller Indberetninger ikke har været at finde, har de manglende Opgaver været forsøgt erhvervede gjennem Anmodning til vedkommende Præst eller Magistrat om at undersøge Valgprotokollerne, hvad der forresten har givet et temmelig magert Udbytte, da der i disse i Regelen hverken er anført Antallet af Stemmeberettigede eller af afgivne Stemmer. Derimod har en Gjennemgaaelse af Aviserne, specielt af „Morgenbladet“, der helt fra 1829 har havt Meddeelse om Valgene, vistnok kun delvis, fyldt adskillige Huller.

Paa den Maade har jeg, paa nogle yderlig faa Undtagelser nær, faaet en fuldt paalidelig Fortegnelse over Antallet af Stemmeberettigede helt fra 1829. De manglende Opgaver har jeg erstattet ved i Regelen at indsætte Antallet af Stemmeberettigede for nærmeste Valgaard, undertiden ved en skjøns-mæssig Ansættelse. Herom skal der for hvert enkelt Tilfælde gjøres nærmere Rede under Anmærkningerne.

Om Antallet af afgivne Stemmer har der derimod for Tidsrummet 1829—1856 ofte ikke foreligget nogen fuld Oplysning. I Indberetningerne har det dels staet, dels ikke, Aviserne har havt endel Opgaver, og i enkelte Tilfælde har Valgprotokollerne indeholdt Oplysning herom.

De manglende Opgaver er da udfyldt gjennem Beregning. Valgmands-fuldmagterne indeholder nemlig altid Oplysning om, hvormange Stemmer der falder paa Valgmænd og Suppleanter, og i de fleste Tilfælde kan man heraf omtrentlig slutte sig til Antallet af afgivne Stemmer. Det maa dog medgives, at i enkelte Tilfælde kan dette blive noget misvisende, og navnlig kan det blive vanskeligt, naar Valgmandsfuldmagterne ikke findes og man gjennem andre Kilder end disse kun har Opgave over de paa Valgmændene, derimod ikke over de paa Suppleanterne faldne Stemmer.

I de Tilfælde, da der slet ingen Opgave foreligger om Stemmegivningen, eller disse er af den Beskaffenhed, at man deraf intet kan slutte om Antallet af afgivne Stemmer, er Supplering foretaget gjennem Beregning, det vil sige, af Forholdet mellem Antallet af de Stemmeberettigede og de afgivne Stemmer i de Præstegjeld i et Amt, for hvilke Oplysninger for et Valgaard foreligger, har jeg ogsaa beregnet Forholdet for det eller de Præstegjelds Vedkommende, for hvilke Opgave over de afgivne Stemmer mangler. Nogen fuld Paalidelighed kan dette selvfølgelig ikke give; men jeg har ikke fundet nogen anden brugbar Maade at supplere Tallene paa.

V.

Den her givne Fremstilling gjælder væsentlig Tidsrummet 1829—1856. Fra og med Valgaaret 1859 er nemlig Kilderne meget paalideligere, idet det gjennem Cirkulære af 8 April 1859 blev paalagt Valgbestyrelserne gjennem Amitmanden at indsende til Justitsdepartementet Opgave „over Antallet af: 1) dem, der have de fornødne Betingelser for at være Stemmeberettigede uden dog at være dette, 2) de Stemmeberettigede, 3) de ved vedkommende Valgforsamling fremmødte Stemmeberettigede og 4) de udkaarede Valgmænd med Angivelse af, med hvilket Stemmeantal de ere valgte“ I denne Forbindelse skal ellers bemærkes, at dette Cirkulære af Justitsdepartementet er tilbagekaldt gjennem et nyt Cirkulære af 16 Juni 1888, og at de nødvendige Opgaver over Valgene fra den Tid af indhentes direkte af Det statistiske Centralbureau.

Fra 1859 af skulde der altsaa foreligge fuld paalidelig Opgave over Antallet af Stemmeberettigede, af afgivne Stemmer samt desuden over Antallet

af dem, som eier Betingelser for Stemmeret uden at have erhvervet denne gjennem Aflæggelse af Eden.

Denne sidste Opgave er imidlertid i mange Tilfælde meget upaalidelig. Ifølge Lov af 4 August 1845 paaligger det vistnok Fogderne og Magistraterne at føre Mandtal over saadan Personer; det siger sig imidlertid selv, at det kun kan føres med tilnærmedesvis Nøiagtighed; men paa enkelte Steder har dette Mandtal aldeles ikke været ført, og paa andre Steder er de fremkomne Opgaverne aldeles feilagtige (se f. Eks. Anm. A. V, 3). Og bagefter at faa Opgaverne berigtigede har vist sig aldeles umuligt, da jeg paa Forespørgsel herom fra alle har faaet det samme Svar, nemlig at disse Mandtal ikke har været ført saaledes, at de kunde give nogen Oplysning om tidligere Aar.

Jeg har da paa bedste Maade søgt at udfylde Hullerne og korrigere Feilene, i Regelen ved at indsætte Opgaven fra nærmest foregaaende eller nærmest efterfølgende Aar. Nogen fuld Paalidelighed har disse Opgaver som sagt ikke, medens man dog maa antage, at man for det samlede Resultats Vedkommende er kommet det virkelige Forhold nogenlunde nær, og da det netop har megen Interesse at kjende Forholdet mellem dem, som har Betingelserne for at være Stemmeberettigede, og dem, som virkelig er Stemmeberettigede, har jeg taget dette med.

Paa Basis af de til Justitsdepartementet indsendte Opgaver lod dette for Valgaarene 1859, 1865 og 1868 samt for enkelte Distrikter i 1870 og 1873 føre en Protokol over Antallet af Stemmeberettigede, af afgivne Stemmer og af dem, som havde Stemmeretsbetingelser uden at være Stemmeberettigede, hvilken Protokol dog kun blev ført som en ligefrem Afskrift af Opgaverne, saa den har disses Feil og Mangler. For Aaret 1862 samt for Aarene efter 1873 er den ikke bleven ført. Saavel denne Protokol som samtlige de her nævnte til Justitsdepartementet sendte Opgaver fra 1862 af (Opgaverne for Aaret 1859 er nemlig bortkomne) har været benyttede af mig under dette Arbeide.

VI.

For at faa istand en Bearbeidelse af Stemmeretsforholdene henvendte Justitsdepartementet sig gjennem Cirkulære af 21 August 1880 til Amtmændene med Anmodning om for Aarene 1829—1856 at indsende Valgmandsfuldmagter og Indberetninger om Valgmandsvalgene samt gjennem Valgbestyrelsen at indhente saavidt muligt de Oplysninger, som maatte fornødiges, vedrørende Antallet af Stemmeberettigede og af afgivne Stemmer, idet Departementet ikke antog at kunne med nogen Nutte gaa længere tilbage end til 1829.

Hvad der ifølge denne Henvendelse kom ind, var temmelig uensartet, dels Fuldmagter, dels Indberetninger, dels begge Dele, dels Oplysninger indhentede gjennem Valgbestyrelserne, men det hele, som ovenfor nævnt, høist mangelfuld. Der vil under Anmærkningerne særskilt for hvert Valgdistrikt blive meddelt Oplysning om, for hvilke Valgaard Valgdokumenter blev indsendt

og hvilke. Det samlede Materiale vedrørende det hele Tidsrum 1829—1879 blev derefter oversendt Det statistiske Centralbureau, hvor Sekretær Mohn paabegyndte Bearbeidelsen. Men ved dennes kort efter indtrufne Død i Februar 1882 blev det hele indtil videre liggende. Efterat Storthinget paa Justitsdepartementets Forslag har givet en særskilt Bevilgning til dette Arbeides Fuldførelse, har Departementet overdraget Arbeidet til mig. Men jeg har, som ovenfor fremstillet, ogsaa medtaget Tiden før 1829, i den Udstrækning dette har ladet sig gjøre.

Arbeidet indeholder altsaa en Redegjørelse for Stemmerets- og Valgforholdene fra 1815 af. Jeg har ikke taget Hensyn til Valgene til de to grundlovgivende Forsamlinger i 1814, men har begyndt med Valgene til 1ste ordentlige Storthing i 1815. Min Mening var fra først af at afslutte Arbeidet med Valgaaret 1879, fordi Valgene i 1882, 1885, 1888 og 1891 allerede tidligere er underkastede en meget udførligere statistisk Bearbeidelse, og Tabel i gaar derfor heller ikke længer end til 1879. Men da der i Valgstatistiken for 1882 og 1885 ikke er medtaget Antallet af Stemmeretskvalificerede, findes Opgaver herover indtaget i dette Arbeide (Tabel 9, 10 og 11), idet det dog bemærkes, at der i 1882 mangler Opgave for 4 Amter og 6 Kjøbstæder og i 1885 for 3 Amter og 9 Kjøbstæder, og de øvrige Tabeller gaar af Hensyn til de Stemmeretskvalificerede derfor til 1885. De manglende Opgaver i Tabel 10 og 11 er supplerede ved Skjøn, hvorom henvises til Anmærkningerne under hvert Valgdistrikt.

Tabel 4 og 5 gaar ikke længer end til 1882, det sidste Valgaard under de ældre Stemmeretsbetingelser. Under en Sammenligning af Stemmeretsforholdene Valgdistrakterne imellem gennem et længere Tidsrum forekommer det mig naturligst at stanse her. Af samme Grund omfatter den i Slutningen af nærværende Værk givne Oversigt over denne Statistiks vigtigste Resultater ogsaa Tidsrummet 1815—1882.

Det her foreliggende Arbeide for Tidsrummet 1815—1885 grupperer sig altsaa, hvad Udførlighed og Nøiagtighed angaaer, i 3 Perioder. For Perioden 1815—1826 omfatter Arbeidet — paa nogle faa Undtagelser nær — kun Antallet af Stemmeberettigede, der som ovenfor nævnt (Side 6) for Kjøbstæders Vedkommende er ansat efter Skjøn og for Landdistrikternes Vedkommende efter Beregning. Da denne Beregning kun er gjort amtsvis, er derfor Landdistrikterne for dette Tidsrum kun optaget paa Tabel 2. For Perioden 1829—1856 er medtaget baade Antallet af Stemmeberettigede, der paa yderlig faa Undtagelser nær er anført med fuld Paalidelighed, og af afgivne Stemmer, dette sidste dog i enkelte Tilfælde med mindre Paalidelighed (Side 10—11). For Perioden 1859—1885 er foruden Antallet af Stemmeberettigede og afgivne Stemmer, hvilke Opgaver her, paa nogle yderlig faa Undtagelser nær, er aldeles nøiagtige, desuden medtaget Antallet af Stemmeretskvalificerede, dog som før nævnt (Side 11—12) ikke altid med fuld Paalidelighed.

Det bemærkes, at med Stemmeretskvalificerede forstaaes i dette Arbeide ikke alene de, som har Betingelser for at have Stemmeret uden dog at være dette — over hvilke nemlig Fogder og Magistrater ifølge Loven af 1845 skal føre Mandtal —, men den samlede Sum af disse samt af dem, som virkelig er Stemmeberettigede, altsaa de, som i Departementscirkulæret af 1859 indbefattes baade under No. 1 og 2 (Side 11). Det forekommer mig, at det fremstillet paa den Maade tydeligst vil give Indtrykket af, i hvilken Udstrækning de, som har Betingelserne for Stemmeret, har benyttet sig heraf til at gjøre sig stemmeberettigede.

Hvad Rubriken afgivne Stemmer angaar, har jeg der, saavidt muligt, anført Antallet af dem, som virkelig har afgivet Stemme, uden at tage Hensyn til, hvorvidt de er blevne godkjendte eller ikke, altsaa i egentlig Forstand afgivne Stemmer, ikke godkjendte Stemmer. Men i en Mængde Tilfælde har mine Kilder ikke skjernet herimellem, saa Opgaverne forsaavidt er noget uensartede. Men nogen stor Forskjel gjør ikke dette. For Valgaarene 1822, 1885, 1888 og 1891, da der er indhentet nøiagttig Opgave over, hvormange Stemmer der blev forkastede, var disse henholdsvis kun 1.1 %, 1.5 %, 1.4 % og 1.1 % af de afgivne Stemmer.

Antallet af Valgmænd er fra Aaret 1829 af anført med det Antal, som det ifølge Grundloven skulde være, uden at der er taget Hensyn til, at der i enkelte faa Tilfælde blev valgt et urigtigt Antal Valgmænd.

VII.

Om Antallet af de supplerede Tal gives følgende Redegjørelse:

For Landdistrikterne: Af det samlede Antal Opgaver over Stemmeretskvalificerede for 1859—1885, nemlig 3976, mangler 614, af hvilke 370 udgjør samtlige Præstegjeld i vedkommende Amter, fordelte paa 17 Tilfælde, hvilke Tal ikke er supplerede enkeltvis, men amtsvis efter Skjøn (se f. Eks. Anm. A. VIII, 3). Af de resterende 244 er 240 indsatte fra nærmest foregaaende eller nærmest efterfølgende Valgaard og 4 gjennem Skjøn.

Om Suppleringen af de Stemmeberettigede 1815—1826 henvises til Side 6.

Af det samlede Antal Opgaver over Stemmeberettigede for 1829—1885, nemlig 7271, er 250 supplerede, nemlig 205 indsatte fra nærmest foregaaende eller nærmest efterfølgende Valgaard og 45 gjennem Skjøn.

Af det samlede Antal Opgaver over afgivne Stemmer for 1829—1885, ligeledes 7271, er 1119 supplerede, nemlig 1074 gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer og 45 efter Beregning. De fleste af disse 1119 falder paa Valgaarene 1829 og 1832, i hvilke Valgaard Opgave over det virkelige Antal afgivne Stemmer mangler for mindst Halvdelen af Valgkommunerne i samtlige Amter, og der er en Mulighed, kanske en Sandsynlighed for, at Summen for disse 2 Valgaard er bleven en Smule for

lav. Naar der for mindst Halvdelen af de enkelte Valgkommuner er supplerede Tal, er i Tabellerne ogsaa Summen betegnet med Mærket †, ellers ikke (se Tabel i Anm.).

For Kjøbstæderne: Af de 379 Opgaver over Stemmeretskvalificerede for 1859—1885 er 66 supplerede.

Af de 105 Opgaver over Stemmeberettigede for 1815—1826 er 76 supplerede, medens der af de 643 Opgaver over Stemmeberettigede for 1829—1885 kun er 12 supplerede.

Af de 643 Opgaver over afgivne Stemmer for 1829—1885 er 48 supplerede.

VIII.

Angaaende de i Tabellerne for de forskjellige Valgaar anførte Folke-mængder bemærkes følgende:

I 1815 blev der her i Landet holdt almindelig Folketælling og siden hvert tiende Aar til og med 1875.

Den for hvert Valgaar anførte Folkemængde er, forsaaavidt Valgaaret ikke er et af Folketællingsaarene, fremkommet ved Beregning i Forhold til den Forandring, Folkemængden er undergaaet for hvert Tiaar. Saaledes er f. Eks. Folkemængden i Smaalenenes Amts Landdistrikts fra 1815 til 1825 vokset fra 40 714 til 48 578, altsaa i 10 Aar med 7 864, hvilket for hvert af de mellemliggende Aar gjør 786, og i Henhold hertil er Folkemængden ansat for hvert af de mellemliggende Valgaar, dog afrundet til nærmeste Hundrede eller enkelte Gange til nærmeste Femti og for Byernes Vedkommende i enkelte særskilte Tilfælde afrundet til Tiere. For 1885 er der for Amterne anført en af Det statistiske Centralbureau paa Basis af Fødsler og Dødsfalde beregnet Folkemængde, idet der bemærkes, at de allerfleste af disse Tabeller er udarbeidede før Folketællingen af 1 Januar 1891. For Kjøbstæderne er for 1885 anført Folkemængden efter de kommunale Folketællinger af 31 December 1885.

Ved Beregningen af Folkemængden er der overalt taget Hensyn til de Grænser, Valgdistrikts havde paa den Tid, Valget foregik, og navnlig har der saaledes været at tage Hensyn til, at der er foretaget Forandring i Amtsgrænserne, samt at nye Kjøbstæder er blevne oprettede eller ældre Kjøbstæder udvidede. Men desuden er der forskjellige Omstændigheder at tage i Betragtning, som bevirker, at de i denne Statistik anførte Folkemængder i mange Tilfælde ikke stemmer overens med de i de almindelige Folketællings-tabeller anførte Folkemængder, selv efter de daværende Grænser.

Saaledes har som foran nævnt (Side 4) enkelte mindre Kjøbstæder som Hamar, Kongsvinger, Hønefoss, Grimstad og Levanger samt Kjøbstæderne i Nordland og Finmarken (se Anmærkning under disse) valgt sammen med Landdistrikts, og Folkemængden i disse er derfor medregnet under Amtet, medens omvendt Sandefjord altid har valgt som Kjøbstad, skjønt dens Oprettelse som Kjøbstad først foregik i 1845 (se Anm. B. XVI.).

I flere Tilfælde har et og samme Præstegjeld været delt mellem 2 Amter. I de første Valgaar var Valgpraksis da noget forskjellig, enten valgte hele Præstegjeldet sammen og sendte sine Valgmænd til Distriktsforsamlingen i det Amt, hvortil Hovedsognet hørte, f. Eks. i Bindalen (se Anm. A. XV, 2), eller ogsaa valgte hver Del af Præstegjeldet for sig og sendte sine Valgmænd til Distriktsforsamlingen i det Amt, hvortil de respektive Dele hørte, f. Eks. Hurum og dets Anneks Strømmen (se Anm. A. V, 2). Storthinget udtalte sig for den første Valgmaade som den rigtigste, navnlig i 1833, og efter den Tid er denne Fremgangsmaade altid blevet fulgt, skjønt den synes at stemme mindst overens med Grundloven (se herom i Nyt Tidsskrift 1887 Side 766—767).

Der er her i Landet endnu 2 Tilfælde, hvor Amts- og Præstegjeldsgrænserne ikke falder sammen. Birkenes Sogn ligger nemlig i Nedenes Amt, men er Anneks til Tveid Præstegjeld i Lister og Mandal Amt; Præstegjeldet udgjør altsaa nu en Valgkommune under Lister og Mandal Amt. Paa samme Maade hører nogle faa Gaarde af Røros Præstegjeld til Hedemarkens Amt, medens Hovedmassen af Præstegjeldet ligger i Søndre Trondhjems Amt.

Det nærmere om Beregningen af Folkemængden findes under Annærkingerne for hvert Valgdistrikt.

Anmærkninger til Tabellerne.

A. Landdistrikterne.

I. Smaalenenes Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunernes Antal i 1815 var 21 og var i 1885 kun vokset til 22, idet Varteig ved kongelig Resolution 11 Juli 1860 fra 1 Jan. 1861 blev skilt fra Tune.

Det er at mærke, at Moss Landdistrikt i enkelte af de første Valgaar ikke foretog særskilt Valg, men formentlig deltog i Valget sammen med Moss Kjøbstad.

2. Grænser og Folkemængde.

Ved Lov 9 Aug. 1839 blev Kjøbstaden Sarpsborg, der tidligere hørte til Tune Valgkommune, oprettet, ved Lov af s. D. blev der fra 1 Jan. 1840 lagt ind under Kjøbstaden Moss en Del af omliggende Landdistrikt, med ca. 1000 Indbyggere, ved Lov 7 Febr. 1863 blev Fredrikshald fra 1 Jan. 1864 forsøgt med ca. 600 Indbyggere, ved Lov 3 Marts 1866 blev paa samme Maade Fredrikstad fra 1 Jan. 1867 forsøgt med ca. 2100 Indbyggere, og ved Lov 26 April 1875 blev Moss fra 1 Jan. 1876 forsøgt med ca. 600 Indbyggere, ved hvilke Grænseforandringer der foregik en tilsvarende Formindskelse i Indbyggerantallet i Amtets Landdistrikt.

3. Supplerede Tal.

Af de i Tabel 1 forekommende 945 Tal er 854 virkelige, medens 91 paa forskjellig Maade er supplerede.

Af disse 91 Tal falder 19 paa Rubriken for Stemmeretskvalificerede, nemlig i Tilfælde, hvor enten Opgaver mangler, eller disse viser sig at være upaalidelige, og er i alle disse Tilfælde Suppling skeet fra nærmest foregaaende Aar.

21 Tal falder paa Rubriken for Stemmeberettigede, og er i 20 af disse Tilfælde indsat det tilsvarende Tal for det nærmest foregaaende eller under særegne Omstændigheder for det nærmest efterfølgende Aar. For et enkelt Tilfælde (Moss Landdistrikt 1829), hvor denne Suppling ikke lader sig anvende, er Tallet ansat efter Skjøn.

51 Tal falder paa Rubriken for afgivne Stemmer. Af disse 51 er 40 supplerede gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer. Derimod er i 11 Tilfælde, nemlig for Hvaler, Id, Vaaler og Rødenes i 1829, Hvaler, Id og Vaaler i 1832 og Id, Hobøl og Skiptvet i 1844, Oplysningerne saa mangelfulde, at heller ikke denne Suppleringsmaade kan anvendes, og Tallene er da supplerede efter Beregning. For de øvrige Præstegjelds Vedkommende inden Amtet viser det sig, at der i disse 3 Valgaar er fremmødt af de Stemmeberettigede henholdsvis 43 %, 49 % og 50 %, og efter dette Forhold er de manglende Tal udfyldte (Side 11).

I Overensstemmelse med, hvad der er nævnt i Indledningen (Side 6—7), er i Tabel 2 Antallet af Stemmeberettigede for Valgaarene 1815—1826 indsat efter Beregning. For de 10 Valgaar fra 1829 til og med 1856 var der gjennemsnitlig for hver Valgmand 69,5 Stemmeberettigede, og efter samme Forhold er ogsaa for hvert af de 5 tidlige Valgaar Valgmændenes Antal multipliceret med 70.

Antallet af Valgmænd for 1815 er ikke fuldt paalideligt, men muligens i mere eller mindre end 36.

4. *Valgdokumenter.*

Der skal her som under de øvrige Amter blive meddelt Oplysning om, hvilke Valgdokumenter for Tidsrummet 1829—1856 jeg har havt til min Raadighed, ligesom det ogsaa skal blive nævnt, hvis jeg for Tidsrummet 1815—1826 har havt Adgang til andre Valgdokumenter end de ovenfor (Side 6) nævnte. Om Valgdokumenterne for Tiden fra 1859 af henvises til Side 11—12.

Valgmandsfuldmagter og Indberetninger for Valgaarene 1847, 1850, 1853 og 1856 blev af Amtmanden indsendt ifølge Justitsdepartementets Cirkulære af 21 Aug. 1880 (Side 12). De tilsvarende Dokumenter for 1835, 1838 og 1841 er af mig gjennemgaaede i Storthingets Arkiv, medens jeg intet har fundet for Valgaarene 1829, 1832 og 1844.

II. Akershus Amt.

1. *Valgkommuner.*

Antallet af Valgkommuner var 20 i 1815 og 21 i 1885.

I den ældste Tid var Oslo og Aker særskilte Valgkommuner, fordi disse Menigheder var forenede med hver sit Praesteembede i Kristiania Kjøbstad. Ved kgl. Res. 6 Mai 1823 blev denne Ordning forandret og Oslo og Aker forenede til et Sognekald. Alligevel optraadte de ogsaa i 1826 og 1829 som særskilte Valgkommuner, hvilket blev godkjendt af Distriktsforsamlingen i 1826 men underkjendt af Distriktsforsamlingen 1829, og denne sidste Kjendelse blev stadfæstet af Storthinget i 1830 (Storth. Forh. 1830 No. 1 Side 51).

Ved kgl. Res. 8 Sept. 1823 skiltes Drøbak (bestaaende af det da-værende Ladested Drøbak og Frogner Anneks) fra Aas. Ved kgl. Res. 16 Febr. 1861 deltes Aker fra 1 Mai 1861 i Vestre Aker og Østre Aker.

2. *Grænser og Folkemængde.*

Ved Lov 20 August 1842 blev Drøbak Kjøbstad, der tidligere udgjorde en Valgkommune sammen med Annekset Frogner, oprettet. Ved Lov 5 Aug. 1857 blev Kristiania fra 1 Jan. 1859 udvidet, saa dets Indbyggerantal blev forsøgt med ca. 10 800, og ved Lov 12 Mai 1877 fra 1 Jan. 1878 paany udvidet, saa dets Indbyggerantal blev forsøgt med ca. 25 000, ved hvilke Grænse-forandringer der skede en tilsvarende Formindskelse i Akershus Amts Indbyggerantal.

3. *Supplerede Tal.*

Af de 881 Tal i Tabel 1 er 38 supplerede. Af disse falder 1 paa Rubriken for Stemmeretskvalificerede, indsat fra nærmest foregaaende Aar, 7 falder paa Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 6 er indsat fra andre Aar,

medens Antallet for Eidsvold 1829 efter Skjøn er sat til 290, eftersom der dette Aar kun blev valgt 3 Valgmænd.

De øvrige 30 Tal falder paa Rubriken for afgivne Stemmer og er alle supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

Desuden mangler Opgave over Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1870 for alle Valgkommuner undtagen for 2. Det samlede Antal for hele Amtet, 5 199, der er indsat i Tabel 2, er hentet fra Kiær's „Statistisk Håndbog for Kongeriget Norge“ 1871.

I de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 71,7 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og derfor er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 72 (Side 6).

4. *Valgdokumenter.*

Hvor Fuldmagter og Indberetninger for 1829—1856 findes, ved jeg ikke. I 1880 blev af Amtmanden ingen saadanne indsendt til Justitsdepartementet, men derimod en Del fra de enkelte Præstegjeld indsamlede Opgaver.

5. *Forskjellige Bemærkninger.*

I 1832 og 1835 blev der for Frogner valgt 3 Valgmænd, skjønt de Stemmeberettigedes Antal er opgivet til under 200. Formentlig skede der Forandring i de Stemmeberettigedes Antal paa selve Valgdagen.

Omvendt blev der for Skedsmo i 1853 kun valgt 1 Valgmand.

III. Hedemarkens Amt.

1. *Valgkommuner.*

Valgkommunernes Antal er vokset fra 17 i 1815 til 24 i 1885.

Ved kgl. Res. 10 April 1819 deltes Odalen eller Strøm Præstegjeld i Nørre Odalen og Søndre Odalen. Aasnes og Vaaer blev ved kgl. Res. 12 Juli 1848 skilt fra Hof og udgjorde i Fællesskab et Præstegjeld indtil 1853, siden den Tid to. Eidskogen blev ved kgl. Res. 7 Okt. 1859 skilt fra Vinger. Brandval blev ved kgl. Res. 4 Juni 1863 skilt fra Grue. Ved kgl. Res. 10 Juli 1862 blev fra 1 Jan. 1863 oprettet Præstegjeldet Lille-Elvedalen af Annekerne Lille-Elvedalen og Nedre-Foldalen, der før hørte til Tønset, samt af Øvre-Foldalen, der før hørte til Dovre Præstegjeld i Kristians Amt. Ved kgl. Res. 1 Oktbr. 1868 og 9 Nov. 1872 blev Stor-Elvedalen fra 1 Jan. 1873 skilt fra Aamot.

2. *Grænser og Folkemængde.*

Ved Lov af 26 April 1848 blev Kjøbstaden Hamar oprettet; men da den ogsaa i 1850 valgte sammen med sin tidligere Valgkommune, Vang, og der først i 1853 holdtes særskilt Valgmandsvalg for Kjøbstaden, er dens Folke-mængde her medregnet under Amtets indtil dette Aar.

Ved Lov 15 April 1854 blev Kjøbstaden Kongsvinger oprettet; men da den ogsaa i 1856 valgte sammen med sin tidligere Valgkommune, Vinger, er af samme Grund dens Folkemængde først i 1859 her fraregnet Amtets.

Ved kgl. Res. 17 Decbr. 1864 blev fra 1 Jan. 1865 Øvre Foldalen overflyttet fra Kristians til Hedemarkens Amt, medens ved kgl. Res. 3 Dec. 1864 omvendt endel Gaarde fra 1 Jan. 1865 blev henlagt fra Hedemarkens til Kristians Amt, ved hvilke Forandringer Hedemarkens Amts Indbyggerantal blev forøget med ca. 900.

Ved Lov 5 Mai 1875 blev fra 1 Jan. 1876 Kongsvinger udvidet, saa Byens Indbyggertal blev forøget med 209, og ved Lov 6 Juni 1877 blev Hamar fra 1 Jan. 1878 udvidet, saa Indbyggerantallet blev forøget med 138, ved hvilke Grænseforandringer der skede en tilsvarende Formindskelse i Indbyggerantallet i Amtets Landdistrikts.

I det hele Tidsrum har endel Indbyggere, der hører til Hedemarkens Amt, i geistlig Henseende hørt til Røros Præstegjeld, og da de altid har deltaget i Valget sammen med dette Præstegjelds øvrige Indbyggere, er de her fratrukne Hedemarkens Amts Indbyggerantal og regnede med til Søndre Trondhjems Amt. Antallet af disse Indbyggere var i 1815 114 og i 1875 vokset til 239.

Ved kgl. Res. 14 Juni 1851 blev endel Gaarde, der hørte til Søndre Trondhjems Amt, men i geistlig Henseende til Kvikne Præstegjeld, ogsaa i civil Henseende overflyttede til Hedemarkens Amt; men da jeg mangler Oplysning om dette Indbyggerantals Størrelse, har jeg for Tiden før 1851 ikke kunnet regne disse Indbyggere med til Hedemarkens Amt.

3. Supplerede Tal.

Af de 914 Tal i Tabel 1 er 48 supplerede, af hvilke 7 falder paa Rubriken for Stemmeretkskvalificerede, alle supplerede fra nærmeste Aar, og 41 paa Rubriken for afgivne Stemmer, alle supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

For de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 78,7 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og derfor er i Tabel 2 Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 79 (Side 6).

I Tabel 9 er 2 Tal for 1885 indsat fra 1882.

4. Valgdokumenter.

Fuldmagter og Indberetninger for 1841, 1844, 1847, 1850 og 1853 blev af Amtmanden indsendt til Justitsdepartementet 1880 og for 1856 af Amtmanden sendt mig i 1888. De tilsvarende Dokumenter for 1829, 1832, 1835 og 1838 er af mig gjennemgaaede i Rigsarkivet.

IV. Kristians Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunerne Antal er vokset fra 18 i 1815 til 26 i 1885.

Ved kgl. Res. 5 Marts 1825 deltes Toten Præstegjeld i Østre Toten og Vestre Toten, ligeledes Slidre ved kgl. Res. 16 Okt. 1848 i Østre Slidre og Vestre Slidre og Fron ved kgl. Res. 10 Aug. 1850 i Søndre Fron og Nordre Fron. Dovre blev ved kgl. Res. 25 Juli 1860 fra 1 Jan. 1861 skilt fra Lesje, Sollien ved kgl. Res. af 16 Nov. 1861 fra 1 Marts 1862 skilt fra Ringebu og Skiaaker ved kgl. Res. 4 Aug. 1863 fra 1 Jan. 1864 skilt fra Lom. Land blev ved kgl. Res. 25 Jan. 1866 fra 1 Mai 1866 delt i Søndre Land og Nordre Land, og Gausdal ved kgl. Res. 5 Jan. 1878 fra 27 Marts 1878 ligeledes delt i Østre Gausdal og Vestre Gausdal.

2. Grænser og Folkemængde.

Ved Lov 8 Sept. 1842 blev Lillehammer Kjøbstad oprettet; men allerede ifølge Lov 17 Aug. 1827 kaldtes den et „Kjøbstadanlæg“, og ved

Lovens § 4 var der bestemt, „at i Henseende til Valgret skal oven-nævnte Steds Indvaanere intil videre betragtes som Indvaanere af Land-distriktet.“ I Henhold hertil valgte Indbyggerne i Lillehammer i Aarene 1829—1841 sammen med Faaberg. Der maatte imidlertid let reise sig det Spørgsmaal, om de Indbyggere, der i en Kjøbstad vilde have havt Stemmeret, ogsaa her skulde betragtes som Stemmeberettigede. I de første Valgaar skede formodentlig dette; men i 1841 blev 41 Bynæringsdrivende strøgne af Mand-tallet „efter Valgbestyrelsens Flertals Dom“. Først i 1844 blev der i Lille-hammer holdt særskilt Valgmandsvalg, og Byens Folkemængde er derfor tid-ligere medregnet under Amtets.

Om Øvre-Foldalens Henlæggelse fra Kristians til Hedemarkens Amt se Side 19.

Ved Lov af 21 Jan. 1860 blev Kjøbstaden Gjøvik oprettet fra 1 Jan. 1861; den hørte tidligere sammen med Vardal Valgkommune.

3. Supplerede Tal.

Af de 972 Tal i Tabel 1 er 88 supplerede, af hvilke 15 falder paa Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle supplerede fra nærmeste Aar, og 3 paa Rubriken for Stemmeberettigede, og er i disse Tilfælde Tallet for det nærmest foregaaende Valgaar indsats.

De øvrige 70 falder alle paa Rubriken for afgivne Stemmer, og af disse er 61 supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer, medens de øvrige 9 (nemlig Vang for 1832, Vardal, Østre Toten, Lom, Jevnaker, Gran, Nordre Aurdal og Vestre Slidre for 1838 samt Faaberg for 1862) er supplerede efter Beregning i Overensstemmelse med Fremmødet i de andre Præstegjeld i de samme Aar, hvilket newlig viste henholdsvis 50 %, 50 % og 39 % (Side 11).

For de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 77.1 Stemme-berettigede for hver Valgmænd, og i Lighed hermed er i Tabel 2 Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplitere Valgmændenes Antal med 77 (Side 6).

I Tabel 9 er 1 Tal for 1882 indsats fra 1879 og 1 Tal for 1885 indsats fra 1888.

4. Valgdokumenter.

Fuldmagter og Indberetninger for 1853 og 1856 blev af Amtmanden indsendt til Justitsdepartementet i 1880. For Aarene 1829, 1832, 1835, 1841, 1844, 1847 og 1850 findes de i Storthingets Arkiv, hvor de af mig er gjennemgaaede; for 1838 har jeg ingen fundet.

For Valgaaret 1826 findes i Storthingets Arkiv Oplysning om Antallet af Valgmænd særskilt for hvert Præstegjeld (Tabel 7). Der mødte ellers i Virkeligheden 45 Valgmænd, da der i Lesje var bleven valgt 3, skjønt Præstegjeldet kun havde 127 Stemmeberettigede.

V. Buskerud Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunernes Antal er vokset fra 13 i 1815 til 20 i 1885.

Ved kgl. Res. 17 Dec. 1836 skiltes Gol fra Nes, og ved kgl. Res. 26 Nov. 1856 skiltes Nore fra Rollag. Ved kgl. Res. 2 Febr. 1857 skiltes Aadalen fra 1 Juli 1857 fra Norderhov, og ved kgl. Res. 16 Okt. 1869 skiltes Hol fra 1 Marts 1870 fra Aal. Ved kgl. Res. 20 Febr. 1879

oprettedes Nedre Eker fra 1. Juli 1879, og ved kgl. Res. 22 Nov. 1884 Fiskum fra 1. Jan. 1885, begge tidligere Annekser til Eker. I 1885 blev Bragernes Landdistrikt særskilt Valgkommune, medens Indbyggerne i dette Distrikt, der hører til Bragernes Sognekald i Drammen, men i civil Henseende til Lier Herred, tidligere valgte sammen med Lier.

2. Grænser og Folkemængde.

Det nuværende Strømmen Præstegjeld i Jarlsberg og Larvik Amt var indtil 1. Juli 1861 (kgl. Res. 2 Marts 1861) Anneks til Hurum. I de ældre Valgaar til og med 1832 optraadte det som særskilt Valgkommune og sendte sin Valgmand til Distriktsforsamlingen for Jarlsberg og Larvik Amt (Side 16); men da Storthinget i 1833 med 52 mod 37 Stemmer forkastede en saadan Valgmaade (Storth. Forh. 1833 No. 1 Side 28 og 54), valgte Strømmen fra 1835 til og med 1859 sammen med Hurum. Af den Grund er i dette Tidsrum Strømmens Indbyggerantal, der i de 5 Folketællingsaar 1825, 1835, 1845, 1855 og 1865 udgjorde henholdsvis 1 411, 1 737, 1 995, 2 515 og 2 793, i denne Statistik fratrukket Jarlsberg og Larvik og medregnet under Buskerud.

Det nuværende Strømsgodset Anneks, der i civil Henseende altid har hørt til Skoger Herred i Jarlsberg og Larvik, hørte tidligere i geistlig Henseende til Bragernes Sognekald i Drammen, og først ved kgl. Res. 6 Marts 1843 blev det forenet med Skoger Præstegjeld. Da det imidlertid før 1843 ikke har optraadt som særskilt Valgkommune hverken i det ene eller andet af de to Amter, maa det antages, at dette Distrikts Indbyggere, der i 1843 udgjorde 600 à 700, har valgt sammen med Skoger Præstegjeld paa samme Maade, som den til Lier Herred hørende Del af Bragernes Sognekalds Landdistrikt har valgt sammen med Lier Præstegjeld. Nogen Forandring i de to Amters Folkemængde vil dette Forhold altsaa ikke foranledige.

Ved Lov 3 Sept. 1851 oprettedes Kjøbstaden Hønefoss; men da Kjøbstaden ogsaa i 1853 valgte sammen med Norderhov (Side 15) og først i 1856 optraadte som særskilt Valgkommune, er dens Indbyggerantal i 1853 medregnet under Amtet.

Ved Lov 22 Mai 1869 blev Drammen fra 1. Jan. 1870 udvidet, saa dens Indbyggerantal blev forøget med ca. 2 900, af hvilke ca. 1 050 tidligere hørte til Lier og ca. 1 850 til Skoger i Jarlsberg og Larvik Amt. En tilsvarende Formindskelse skede altsaa i de to Amters Folkemængde. De i Kjøbstaden indlemmede Dele havde 31 Dec. 1865 2 135 Indbyggere, af hvilke 772 hørte til Lier, 1 363 til Skoger.

3. Supplerede Tal.

Af de 670 Tal paa Tabel 1 er 82 supplerede, af hvilke 26 falder paa Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle supplerede fra nærmeste Aar. Det bemærkes, at navnlig for Liers, Ekers, Modums og Sigdals Vedkommende har Opgaver over de Stemmeretskvalificerede været i høieste Grad upaalidelige, saa derpaa lidet og intet kunde bygges, og det har været forbundet med stor Vanskelighed at foretage de nødvendige Suppleringer. Eksempelvis skal nævnes, at i Eker var Antallet opgivet at være 650 i 1862, 1 099 i 1865, 642 i 1868, 640 i 1870, 941 i 1873, 957 i 1876, 1 359 i 1879 og 692 (for Eker og Nedre Eker) i 1882, medens Antallet af Stemmeberettigede i alle disse Aar kun viste en forholdsvis liden Forandring.

Af de øvrige usikre Tal falder 9 paa Rubriken for Stemmeberettigede, og af disse er 8 tagne fra nærmeste Aar, medens Antallet for Rollag i 1856 efter Skjøn er ansat til 200, da der nemlig blev valgt 3 Valgmænd.

Endelig falder 47 paa Rubriken for afgivne Stemmer, og af disse er 36 supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer, medens de øvrige 11 (nemlig Hole for 1829 og for 1832, Nes og Sandsvær for 1835, Rollag, Flesberg og Røken for 1838, Lier og Sigdal for 1841 og Flesberg og Lier for 1844) er supplerede i Overensstemmelse med Fremmødet i de andre Præstegjeld i de samme Aar, hvilket viste henholdsvis 38 %, 40 %, 45 %, 41 %, 48 % og 45 % (Side 11).

I Tabel 9 er 2 Tal indsatte fra nærmest foregaaende Valgaard.

Desuden mangler Opgave over Stemmeretskvalificerede for samtlige Præstegjeld 1885, det første Valgaard med de udvidede Stemmeretsbetingelser. Det paa Tabel 2 indsatte Tal er omtrentlig lig med Opgaven for 1888, i hvilket Aar der nemlig var 7 807 Stemmeretskvalificerede og 5 067 Stemmeberettigede.

I de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 79,3 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og i Henhold hertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 79 (Side 6).

4. *Valgdokumenter.*

Fuldmagter og Indberetninger for Aarene 1829, 1832, 1835 og 1847 er af mig gjennemgaaede i Rigsarkivet, for 1853 i Storthingets Arkiv, for Aarene 1838, 1841, 1844, 1850 og 1856 kan de ikke findes.

Valgmandsfuldmagterne for Valgaarene 1815—1826 er af mig gjennemgaaede i Rigsarkivet. Heraf kan altsaa sees Valgmændenes Antal særskilt for hvert Præstegjeld (Tabel 7).

5. *Forskellige Bemærkninger.*

Nes valgte i 1832 kun 2 Valgmænd og Gol i 1859 kun 3 Valgmænd, formentlig paa Grund af Forandring i de Stemmeberettigedes Antal paa selve Valgdagen.

VI. Jarlsberg og Larvik Amt.

1. *Valgkommuner.*

I de 3 første Valgaar 1815, 1817 og 1820 valgte daværende Jarlsberg Grevskab og Larvik Grevskab Storthingsrepræsentanter hver for sig som to særskilte Amter, Jarlsberg 2 og Larvik 1 Repræsentant. Paa Grund heraf var Tjømø, der laa i Larvik Grevskab men var Anneks til Nøtterø Præstegjeld i Jarlsberg Grevskab, ifølge den da almindelig fulgte Praxis (Side 16) særskilt Valgkommune i disse Aar. Saaledes havde Jarlsberg 13 og Larvik 6 Valgkommuner, tilsammen 19, hvilket Antal i 1823, efterat det ved kgl. Res. 19 Oktb. 1821 var bleven bestemt, at de to Distrikter for Fremtiden skulde udgjøre et Amt, altsaa gik ned til 18, og i 1835, da Strømmen ikke længere valgte særskilt (Side 22), gik ned til 17.

Dette Antal er igjen senere vokset til 20, idet Strømmen ved kgl. Res. 2 Marts 1861 skiltes fra Hurum i Buskerud Amt, Horten ved kgl. Res. 13 Mai 1865 skiltes fra Borre og Tjømø ved kgl. Res. 21 Dec. 1872 skiltes fra Nøtterø.

2. *Grænser og Folkemængde.*

Om Strømmen og Strømsgodset se Side 22.

Da Sandefjord den hele Tid er optraadt som egen Valgkommune (Side 15) og, sammen med Kjøbstaden Larvik, har valgt Storthings-

repræsentant, skjønt den først ved Lov 23 Juni 1845 blev Kjøbstad, er dens Folkemængde her fratrukket Amtets ogsaa i Tidsrummet 1815—1844.

Ved Lov 9 Juni 1854 blev Larvik fra 1 Jan. 1855 forøget med ca. 100 Indbyggere og ved Lov 28 Marts 1874 fra 1 Jan. 1875 atter forøget med ca. 70 Indbyggere, og ved Lov 6 Mai 1876 blev Tønsberg fra 1 Jan. 1877 forøget med 163 Indbyggere, ved hvilke Udvidelser der skede en tilsvarende Formindskelse i Amtets Landdistrikts Indbyggerantal.

Ved Lov 22 Mai 1869 overflyttedes ca. 1850 Indbyggere fra Amtet til Drammen Kjøbstad (Side 22).

Ved kgl. Res. 12 Mai 1877 blev fra 1 Jan. 1878 nogle Gaarde henlagte fra Hedrum til Andebu.

3. Supplerede Tal.

Af de 791 Tal paa Tabel 1 er 67 supplerede, nemlig 11 i Rubriken Stemmeretskvalificerede, alle fra nærmest foregaaende Aar, og 11 i Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 7 er tagne fra nærmest foregaaende Aar, og 4, nemlig for Nøtterø i 1835, 1838 og 1841 og for Stokke i 1835, er indsat efter Skjøn. De øvrige 45 usikre Tal falder alle paa Rubriken for afgivne Stemmer og er supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

I Tabel 9 er 2 Tal for 1882 indsatte fra 1879.

I de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 73,7 Stemmeberettigede for hver Valgmaand, og i Henhold hertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 74 (Side 6).

4. Valgdokumenter.

Fuldmagter og Indberetninger for 1829 og 1832 er af mig gjennemgaaede i Storthingets Arkiv, for de følgende Valgaar til og med 1856 har jeg intet fundet.

Af de i Storthingets Arkiv beroende, for de valgte Storthingsrepræsentanter udfærdigede Fuldmagter kan man for Valgaarene 1815, 1817, 1823 og 1826 se, hvormange Valgmænd der mødte fra hvert Præstegjeld (Tabel 7).

VII. Bratsberg Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunernes Antal er vokset fra 19 i 1815 til 24 i 1885.

Ved kgl. Res. 21 April 1856 skiltes Slemdal fra Gjerpen, ved kgl. Res. 23 Febr. 1859 blev fra 1 Juli 1859 Gransherred Præstegjeld oprettet af Gransherred Anneks til Hjartdal og Hovin Anneks til Tinn, ved kgl. Res. 3 Okt. 1859 blev Rauland Præstegjeld oprettet af Rauland Anneks til Vinje, Øifjeld Anneks til Laardal og det til Vinje, Seljord og Tinn Præstegjelde hørende Distrikt Møsstranden, ved kgl. Res. 17 Marts 1866 blev Lunde fra 7 Mai 1866 skilt fra Bø, og ved kgl. Res. af 29 Aug. 1877 blev Skaatø fra 1 Jan. 1878 skilt fra Sannikedal.

Ved kgl. Res. 28 Juni 1879 blev bestemt, at Moland Præstegjeld for Fremtiden skulde benævnes Fyresdal.

2. Grænser og Folkemængde.

Ved kgl. Res. 10 Juli 1847 blev det daværende Slemdal Anneks henlagt fra Eidanger til Gjerpen Præstegjeld.

Ved Lov 23 Juni 1845 oprettedes Brevik Kjøbstad; den hørte tidligere til Eldanger Valgkommune.

Ved Lov 26 Aug. 1854 blev en Del af Solum og Gjerpen Præstegjelde med i 286 Indbyggere fra 1 Jan. 1856 indlemmet i Skien Kjøbstad.

Ved Lov 3 Marts 1860 blev en Del af Sanniketal Præstegjeld med ca. 1000 Indbyggere fra 1 Jan. 1861 indlemmet i Kragerø Kjøbstad.

3. Supplerede Tal.

Af de 875 Tal paa Tabel 1 er 93 supplerede, nemlig 6 i Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle indsat fra nærmeste Aar, og 31 i Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 17 er indsat fra nærmeste Aar, medens 14 er supplerede efter Skjøn. For Drangedal i 1829 og 1835, Seljord og Vinje i 1829 og 1832, Mo i 1829, 1832 og 1835 og Nissedal i 1829 er nemlig de Stemmeberettigedes Antal sat til 90, eftersom der i alle disse Tilfælde kun valgtes 1 Valgmand, for Drangedal i 1832 er sat 110, da der i dette Aar valgtes 2 Valgmænd, for Laardal 1835 er sat 80 med Hensyntagen til Antallet i 1832 og 1838 og for Saude i 1838 er sat 210, da der valgtes 3 Valgmænd, og i 1835 er sat 150 med Hensyntagen til Antallet i 1832 og 1838.

De resterende 56 usikre Tal falder alle paa Rubriken for afgivne Stemmer og er ansat gjennem Skjøn efter de på Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

I Tabel 9 er 2 Tal for 1885 indsatte fra 1888.

Desuden mangler Opgave over Stemmeretskvalificerede for samtlige Præstegjeld i Valgaarene 1873, 1879 og 1882. For 1873 er paa Tabel 2 Antallet sat omrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876 og for 1879 og 1882 er benyttet Opgaven for 1876, afrundet til nærmeste Hundrede. Det bemærkes, at af de Stemmeretskvalificerede for 1885 havde omrent 2000 erholdt Stemmeretsbetingelser gjennem Stemmerettens Udvidelse ifølge Grundlovsbestemmelsen af 4 Juli 1884.

I de 10 Valgaard 1829—1856 var der gjennemsnitlig 70,7 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og derfor er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 71 (Side 6).

4. Valgdokumenter.

Fuldmagterne for 1841 og 1844 er af mig gjennemgaaede i Storthingets Arkiv. Fuldmagterne for 1847—1856 og Indberetninger for 1841—1856 er af Amtmanden indsendt i 1880. For 1829—1838 har jeg ingen Dokumenter kunnet finde.

For Valgaaret 1826 findes i Storthingets Arkiv Oplysning om, hvormange Valgmænd der blev valgt særskilt for hvert Præstegjeld (Tabel 7).

VIII. Nedenes Amt.

1. Valgkommuner.

I 1815 valgte Nedenes og Raabygdelaget Storthingsrepræsentanter hver for sig som 2 særskilte Amter, nemlig Nedenes 2 og Raabygdelaget 1 Repræsentant. I dette Aar havde Nedenes 10 og Raabygdelaget 5 Valgkommuner, tilsammen 15. Herved er at mærke, at Birkenes, der laa i Nedenes Amt, men var Anneks til Tveid Præstegjeld i Lister og Mandal Amt, saavel i 1815 som i 1817, 1820 og 1823 optraadte som særskilt Valgkommune i Lighed med, hvad Tilfældet var med Strømmen 1815—1833

(Side 22). Ligeledes var ogsaa Herefoss, der laa i Raabygdelagets Amt, men var Anneks til Hommedal Præstegjeld i Nedenes, egen Valgkommune i 1815. Naar derimod ogsaa Vegaarsheien Anneks til Holt Præstegjeld var egen Valgkommune i 1815, da var dette udenfor al Regel, estersom begge laa i Nedenes Amt.

At mærke er, at Aaseral, der laa i Nedenes, men var Anneks til Bjelland Præstegjeld i Lister og Mandal Amt, derimod ikke optraadte som særskilt Valgkommune (Side 16).

I Valgaarene 1817, 1820 og 1823 var altsaa Valgkommunernes Antal i det samlede Amt 13 og i 1826 kun 12, idet Distriktsforsamlingen for Lister og Mandal Amt afgjorde, at Valgmændene for Birkenes skulde møde i dette Amts Distriktsforsamling (Storth. Forh. for 1827 No. 1 Side 36 og 46) — det samme udtales ved dette Aars Valg udtrykkelig ogsaa for Aaserals Vedkommende —, hvilket Storthinget godkjendte, og senere har altid Birkenes valgt sammen med Hovedsognet (Side 16).

Nævnes kan det, at i de ældre Aar gik Østre Moland under Benævnelsen Tromø.

Fra 1826 til 1879 er Valgkommunernes Antal vokset fra 12 til 20, idet Fjære ved kgl. Res. 26 Juni 1842 og 31 Okt. 1845 skiltes fra Øiestad og Frøland ved kgl. Res. 29 Jan. 1849 ligeledes skiltes fra Øiestad og endvidere Hisø ved kgl. Res. 16 Sept. 1871 fra 1 Jan. 1872 skiltes fra Øiestad. Ved kgl. Res. 30 Juli 1856 og 13 Okt. 1857 blev Aaseral fra 1 Jan. 1858 skilt fra Bjelland i Lister og Mandal Amt, og ved kgl. Res. 25 Febr. 1860 skiltes Høvaag fra Vestre Moland. Ved kgl. Res. 7 Nov. 1874 blev fra 1 April 1875 Herefoss Præstegjeld oprettet af tidligere Annekser til Hommedal, Aamli og Evje, og ved kgl. Res. 11 Sept. 1877 blev fra 1 Jan. 1878 Barbø og Tromø skilte fra Østre Moland.

Da Aaseral ved Lov 29 Mai 1880 og kgl. Res. 3 Aug. 1880 fra 1 Sept. s. A. blev henlagt til Lister og Mandal Amt, gik Valgkommunernes Antal ned igjen til 19.

2. Grænser og Folkemængde.

Da Aaseral, saalænge det var Anneks til Bjelland i Lister og Mandal Amt, altsaa i alle Valgaard til og med 1856, valgte sammen med Bjelland, er altsaa dets Folkemængde, der i de 5 Folketællingsaar 1815, 1825, 1835, 1845 og 1855 var henholdsvis 1005, 1201, 1355, 1399 og 1293, her fratrukket Nedenes og medregnet under Lister og Mandal Amt.

Da Birkenes fra og med 1826 og fremdeles endnu vælger sammen med sit Hovedsagn Tveid i Lister og Mandal Amt, er af samme Grund dets Folkemængde fratrukket Nedenes og medregnet under Lister og Mandal Amt. I de 6 Folketællingsaar 1825, 1835, 1845, 1855, 1865 og 1875 var Folkemængden henholdsvis 1235, 1475, 1594, 1622, 1666 og 1693, og for 1885 er den med runt Tal ansat til 2000.

Ladestedet Grimstad blev ved Lov 6 Juni 1816 Kjøbstad; men da den alligevel helt til og med 1832 vedblev at vælge sammen med Øiestad, er Grimstads Folkemængde til og med 1832 medregnet under Amtets Landdistrikt.

Ved Lov 28 Marts 1874 blev fra 1 Jan. 1875 en Del af Arendal Kjøbstad med et Indbyggerantal af ca. 90 lagt til Amtets Landdistrikt.

Ved Lov 26 Mai 1877 blev fra 1 Jan. 1878 Grimstad Kjøbstad udvidet, saa et Indbyggerantal af 948 fra Amtet gik over til Kjøbstaden.

Som før nævnt blev Aaseral med et Indbyggerantal af ca. 1500 i 1880 overflyttet fra Nedenes til Lister og Mandal Amt.

3. Supplerede Tal.

Af de 600 Tal i Tabel 1 er 50 supplerede, nemlig 10 i Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 7 er indsat for nærmeste Aar, medens Tallene for Dybvaag og Vestre Moland i 1829 og for Søndeled i 1850 er ansat efter Skjøn, idet der for hvert af disse Præstegjeld i de nævnte Aar blev valgt 2 Valgmænd.

De øvrige 40 Tal falder paa Rubriken for afgivne Stemmer, alle supplerede gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

Desuden mangler Opgave over Stemmeretskvalificerede for samtlige Præstegjeld i Valgaarene 1870, 1873, 1879, 1882 og 1885. Opgaven for 1870 paa Tabel 2 for det hele Amt er hentet fra Kiær's Håndbog for 1871. For 1873 er indsat Mellemtallet mellem dette og Opgaven for 1876. De supplerede Tal for 1879, 1882 og 1885 er ligeledes ansat efter Skjøn, væsentlig bygget paa Opgaverne for 1888. I dette Aar var der nemlig 8 106 Stemmeretskvalificerede og 4 696 Stemmeberettigede. Da de Stemmeberettigedes Antal for 1885 og 1888 var omrent lige stort, kan Antallet af Stemmeretskvalificerede ogsaa antages at være omrent ens, og derfor sættes dette for 1885 til ca. 8 000. Af de 8 106 Stemmeretskvalificerede i 1888 havde 2 064 Betingelser for Stemmeret i Egenskab af Skatydere, hvilke altsaa ikke vilde have havt Stemmeretskvalifikationer før Grundlovsbestemmelsen af 4 Juli 1884, og derfor kan Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1882 neppe sættes højere end til ca. 6 000 og for 1879 er igjen Tallet sat midt imellem dette og Opgaven for 1876.

I de 10 Valgaard 1829 – 1856 var der for hver Valgmand gjennemsnitlig 75 Stemmeberettigede, og de Stemmeberettigedes Antal for 1817 er i Overensstemmelse hermed ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 75 (Side 6).

For 1820, 1823 og 1826 har jeg derimod ikke anvendt denne Suppleringsmaade. Ved nemlig at sammenholde de virkelige Opgaver for 1815 (Tabel 6), 1817 (nemlig ifølge Cirkulæret af 1817, se Tabel 8) og 1829 viser det sig, at Antallet af Valgmænd meget let kunde gaa ned til 23 eller 24, uden at de Stemmeberettigedes Antal behøvede at synke ret meget, og at det i ethvert Tilfælde er utænkeligt, at det skulde være gaaet saa langt ned som til de Tal, der vilde fremkomme ved den almindelig anvendte Suppleringsmaade. Jeg har derfor for disse 3 Aar ikke troet at burde sætte Antallet af Stemmeberettigede lavere end til 1 900, idet jeg tilføjer, at det er det eneste Tilfælde, hvori jeg har fundet det nødvendigt at fravige den almindelige Suppleringsmaade (Side 7).

4. Valgdokumenter.

Amtmanden meddelte i 1880, at paa Grund af en Brand, som i 1868 overgik Amtsarkivet, kunde ingen Fuldmagter eller Indberetninger indsendes, derimod indsendte han en Del fra Præsterne indhentede Opgaver. Fuldmagter for 1838, 1841, 1844 og 1847 findes i Storthingets Arkiv.

For Aaret 1815 er der i Storthingets Arkiv Oplysning om, hvormange Stemmeberettigede der var i hvert Præstegjeld (Tabel 6) med Undtagelse af de 2 Annekser Vegaarsheien og Herefoss; men for disse er Tallene supplerede fra Opgaverne ifølge Cirkulæret af 1817.

5. Forskjellige Bemærkninger.

I Evje blev der for 1829 kun valgt 2 Valgmænd, skjønt de Stemmeberettigedes Antal opgives til 293. Det anføres i Storthingsforhandlingerne

for 1830, at „Valgforsamlingens Bestyrere havde været enige i, at kun 2 Valgmænd fra Præstegjeldet burde vælges, fordi et saa stort Antal Stemmeberettigede burde udgaa, at de Stemmeberettigedes Antal blev under 200“.

IX. Lister og Mandal Amt.

1. *Valgkommuner.*

Valgkommunernes Antal er vokset fra 14 i 1815 til 19 i 1885.

Ved kgl. Res. 29 Jan. 1828 skiltes Herred fra Vanse, ved kgl. Res. 10 Juli 1844 deltes Undal i Nordre Undal og Søndre Undal, ved kgl. Res. 25 Febr. 1854 skiltes Siredalen fra Bakke og ved kgl. Res. 5 Juni 1856 og 5 Aug. 1857 blev Fjotland fra 1 Jan. 1858 skilt fra Kvinesdal, og endelig blev Aaseral i 1880 (Side 26) henlagt fra Nedenes til Lister og Mandal Amt.

2. *Grænser og Folkemængde.*

At Aaserals Folkemængde i Tidsrummet 1815—1856 og Birkenes' Folkemængde i Tidsrummet 1826—1885 er medregnet under dette Amt, se derom Side 26.

Om Aaserals Flytning 1880 se ligeledes Side 26.

Ved kgl. Res. af 31 Jan. 1820 oprettedes Flekkefjord Præstegjeld af Nes eller Flekkefjord Sogn, der selv laa i Lister og Mandal Amt, men tidligere hørte til Lund Præstegjeld i Stavanger Amt, og af Hitterø Sogn, der ligeledes laa i Lister og Mandal Amt men tidligere hørte til Sogndal Præstegjeld i Stavanger Amt; men da Flekkefjord allerede før 1820 var egen Valgkommune, foranlediger denne Grænseforandring ingen Forandring i Folkemængden.

En Del Gaarde af Bakke Præstegjeld hørte i den ældre Tid i civil Henseende til Stavanger Amt. Disse Gaarde optraadte vistnok i de ældste Valgaar som særskilt Valgkommune og sendte i Valgmand til Distriktsforsamlingen for Stavanger Amt, iafald ved jeg, at dette skede i 1826 og ligeledes i 1829, da denne Del af Præstegjeldet havde 77 Stemmeberettigede og sendte i Valgmand til Stavanger Amts Distriktsforsamling, medens den større Del af Præstegjeldet med 193 Stemmeberettigede valgte 2 Valgmænd, som mødte i Distriktsforsamlingen for Lister og Mandal Amt.

I 1832 derimod sees det hele Præstegjeld „efter de 2 Amtmænds Mening“ at have i Fællesskab valgt Valgmænd, som mødte i Lister og Mandal Amts Distriktsforsamling, hvilket ogsaa var i Overensstemmelse med Storthingets senere Afgjørelse angaaende Valget i Strømmen (Side 22).

Ved kgl. Res. 19 Dec. 1837 blev denne Del af Bakke ogsaa i civil Henseende lagt til Lister og Mandal Amt. Hvis jeg nu havde havt fuld Oplysning om, hvorledes Valget for dette Præstegjeld skede for hvert af de tidligere Valgaar, maatte jeg altsaa i de Aar, da hele Præstegjeldet valgte sammen, have regnet Folkemængden i den til Stavanger Amt hørende Del af Præstegjeldet med under Lister og Mandal Amt, medens jeg derimod ingen Forandring i Folkemængden kunde foretage i de Aar, da Præstegjeldet optraadte som 2 Valgkommuner. Men i Mangel af fuld Oplysning har jeg valgt at betragte Bakke i hele Tidsrummet 1815—1835 som en Valgkommune, og saaledes har jeg f. Eks. for 1829 opført Bakke under Lister og Mandal Amt med 270 Stemmeberettigede.

Paa Grund heraf har jeg i Tidsrummet 1815—1835 trukket Folke-mængden i den til Stavanger Amt hørende Del af Bakke Præstegjeld, hvilken Folkemængde i dette Tidsrum steg fra ca. 700 til ca. 900, fra Stavanger Amt og regnet den med under Lister og Mandal Amt.

Ved Lov 8 Aug. 1842 blev Flekkefjord Kjøbstad oprettet.

Ved kgl. Res. 15 Marts 1841 blev det bestemt, at det daværende Fjotland Anneks skulde henlægges fra Øvre Kvinesdal til Nedre Kvinesdal, og at disse 2 Præstegjeld for Fremtiden skulde benævnes henholdsvis Hægebostad og Kvinesdal.

3. Supplerede Tal.

Af de 724 Tal fra Tabel 1 er 59 supplerede, nemlig 7 i Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle indsat fra nærmeste Aar, og de øvrige 52 i Rubriken for afgivne Stemmer, alle supplerede gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

Desuden mangler Opgave over Stemmeretskvalificerede for samtlige Præstegjeld 1879; det for dette Aar indsatte Tal paa Tabel 2 er efter Skjøn sat omrent midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882.

Opgaven over Stemmeretskvalificerede for 1885 (Tabel 9) er forsaaavidt unsøgtig, som der for Mandal Fogderi neppe er medtaget alle dem, der havde Betingelser for Stemmeret alene som Skatydere.

I de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 80 Stemmeberettigede for hver Valgmænd, og derfor er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 80 (Side 6).

4. Valgdokumenter.

Valgmandsfuldmagter og Indberetninger for samtlige Valgaar 1829—1856 blev af Amtmanden indsendt 1880.

5. Forskjellige Bemærkninger.

I Vanse Mandtal for 1829 stod egentlig 394 Stemmeberettigede; men da en hel Del, kanske Flertallet af dem, som havde svoret Konstitutionen Troskab før 4 Nov. 1814, havde aflagt denne Ed for Fogden og Præsten, afgav Valgbestyrelsen Kjendelse for, at disse skulde stryges af Mandtallet, hvorved dette gik ned til 199.

For Mandal 1832 valgtes kun 3 Valgmænd, formentlig grundet paa Forandring i de Stemmeberettigedes Antal paa selve Valgdagen.

I 1815 skede først et Storthingsvalg med 39 Valgmænd, uden nogen Valgmand fra Bjelland, der var bleven forsent underrettet om Valget. Ny Distriktsforsamling holdtes 28 April med 43 Valgmænd, og dette Valg blev stadfæstet af Storthinget.

X. Stavanger Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunernes Antal er vokset fra 22 i 1815 til 26 i 1885.

Ved kgl. Res. 31 Mai 1848 oprettedes Tysvær Præstegjeld af Tysvær Sogn i Skjold og Bokn Sogn i Skudenes Præstegjeld, ved kgl. Res. 24 April 1858 blev fra 1 Okt. 1858 oprettet Sand Præstegjeld af Sand Sogn i Jelse og Saude Sogn i Suldal Præstegjeld, ved kgl. Res. 14 Marts 1864 blev fra

i Sept. 1864 Høgsfjord skilt fra Strand, og ved kgl. Res. 21 Juli 1879 blev Kjøbstaden Haugesund med Haugesund Landdistrikt fra 14 Okt. 1879 skilt fra Torvestad.

2. Grænser og Folkemængde.

Ved kgl. Res. 31 Jan. 1820 blev Heskestad Anneks flyttet fra Helleland til Lund Præstegjeld. Om at 2 Annekser, der laa i Lister og Mandal Amt men i geistlig Henseende hørte henholdsvis til Lund og Sogndal Præstegjeld, samtidig fraskiltes disse, se Side 28.

At Indbyggerne i den Del af Bakke Præstegjeld, der indtil 1837 hørte til Stavanger Amt, i Tidsrummet 1815—1835 er fraregnet Stavanger og medregnet under Lister og Mandal, er der Side 28—29 gjort Rede for.

Til Suldal Præstegjeld hørte tidligere Røldal Anneks i Søndre Bergenhus Amt, der først ved kgl. Res. 22 Mai 1885 blev eget Præstegjeld. Men allerede ved kgl. Res. 18 Dec. 1848 var det bleven bestemt, at det skulde betjenes af en egen dertil konstitueret Præst, og helt fra 1850 havde det optraadt som egen Valgkommune i Søndre Bergenhus Amt. Derimod havde Røldal i det hele Tidsrum 1815—1847 valgt sammen med Suldal, og Indbyggerne i Røldal, der i de 5 Folketællingsaar 1815, 1825, 1835, 1845 og 1855 var henholdsvis 455, 573, 688, 781 og 922, er derfor i dette Tidsrum fratrukne Søndre Bergenhus og medregnet under Stavanger Amt.

Ved kgl. Res. 6 Juni 1840 blev nogle Gaarde i Skjold Præstegjeld, der i civil Henseende hørte til Søndre Bergenhus Amt, overflyttede til Stavanger Amt, og omvendt blev nogle Gaarde af Finnaas Præstegjeld i Søndre Bergenhus Amt, hvilke i civil Henseende hørte til Stavanger, overflyttede til Søndre Bergenhus Amt. At den civile og geistlige Jurisdiktion før 1840 her ikke faldt sammen, er der dog intet Hensyn taget til ved Folkemængdens Beregning.

Ved Lov 12 Juli 1848 blev Stavanger Kjøbstad forøget med ca. 2250 (2027 ved Folketællingen 31 Dec. 1845), ved Lov 25 Jan. 1866 fra 1 Jan. 1867 atter forøget med ca. 200 og endelig ved Lov 4 Mai 1878 fra 1 Jan. 1879 paany forøget med ca. 1400 (1357 ved Folketællingen 31 Dec. 1875) Indbyggere, ved hvilke Udvidelser en tilsvarende Formindskelse foregik i Amtets Landdistrikts Indbyggerantal.

Ladestedet Haugesund, der tidligere udgjorde en Valgkommune sammen med Torvestad, blev ved Lov 3 Marts 1866 Kjøbstad.

3. Supplerede Tal.

Af de 1040 Tal i Tabel 1 er 164 supplerede. Af disse falder 31 paa Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle supplerede fra nærmeste Aar. 49 falder paa Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 40 er tagne fra nærmeste Aar. For Lye 1838 er Tallet ansat til 195, da der kun blev valgt 2 Valgmænd, og for Rennesø 1841 paa samme Maade til 95, da der kun var 1 Valgmænd. For Skjold mangler Opgaver for alle de 7 Valgaar 1829—1847, og da Tysvær Sogn i det følgende Valgaar var skilt fra Skjold og sammen med Bokn Sogn af Skudeneshoppen oprettet til et eget Præstegjeld, bliver Suppleringen i dette Tilfælde ikke saa let. Naar Hensyn tages til Antallet af Stemmeberettigede i Skudeneshoppen i de tidligere Valgaar og i Skudeneshoppen, Tysvær og Skjold i de følgende Valgaar samt til, at Antallet af Valgmænd i hele Tidsrummet 1829—1847 var 3, kan det indsatte Tal 270 ikke være saa langt fra de virkelige Tal.

84 Tal falder paa Rubriken for afgivne Stemmer, af hvilke 80 er supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer, medens der for Skudeneshoppen i Aarene 1829, 1832, 1838 og 1841 er suppleret

efter Beregning. For de øvrige Præstegjelds Vedkommende var der i disse Valgaar fremmødt af de Stemmeberettigede henholdsvis 40 %, 41 %, 44 % og 45 %, og efter dette Forhold er de manglende Tal udfyldte (Side 11).

For de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 76.4 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og i Henhold hertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 76 (Side 6).

Antallet af Valgmænd for 1815 er ikke fuldt paalideligt, men muligens i mindre eller mere end 46.

Opgaven over Stemmeretskvalificerede for 1882 og 1885 mangler for de allerfleste Præstegjelds Vedkommende. Paa Tabel 2 er for det hele Amt efter Skjøn indsat 7 000 for 1882, hvilket Tal nogenlunde svarer til Opgaverne for de nærmest foregaaende Valgaar, og 9 000 for 1885, som er det første Valgaar med de udvidede Stemmeretsregler, idet der tilføjes, at for det følgende Valgaar 1888 var Antallet af Stemmeretskvalificerede 9 156 og af Stemmeberettigede 5 875.

4. *Valgdokumenter.*

Fuldmagterne for 1829—1856 findes hverken i Amtsarkivet eller i Storthingets Arkiv. Amtmanden indsendte i 1880 endel fra Sognepræsterne indhentede Oplysninger.

XI. Søndre Bergenhus Amt.

1. *Valgkommuner.*

Valgkommunerne Antal var 22 i 1815, var i 1876 vokset til 33 og var 32 i 1885.

Helt indtil Bergens Udvidelse 1877 hørte nogle faa Gaarde til Korskirvens og nogle faa Gaarde til Domkirvens Sognekald. Disse 2 Landdistrikter optraadte ikke i de ældste Valgaar som egne Valgkommuner. Korskirvens Landdistrikt var dog allerede i 1829 egen Valgkommune, Domkirvens Landdistrikt først i 1841. Ved den nævnte Byudvidelse blev disse Landdistrikter indlemmede i Bergens Kjøbstad.

Askøen Præstegjeld blev ved kgl. Res. 18 Jan. 1819 opløst og Askøen Hovedsogn midlertidig henlagt til Hospitalspræsteeembedet i Bergen og Anneks-sognet Fjeld midlertidig henlagt til Sund Præstegjeld. Herved skede dog ingen Forandring i Valgkommunerne Antal, idet Askøen Sogn altsaa' optraadte som særskilt Valgkommune. I 1842 blev de 2 Sogne igjen forenede til et Præstegjeld, dog nu under Benævnelsen Fjeld.

Fra 1850 af var Røldal egen Valgkommune (Side 30). Ved kgl. Res. 24 Jan. 1855 skiltes Fuse fra Os. Ved kgl. Res. 6 Juni 1861 blev fra 1. Okt. 1861 Sveen Præstegjeld oprettet af Sveen Sogn til Finnaas og Vikebygd Sogn til Fjelberg Præstegjeld. Ved kgl. Res. 24 Mai 1862 skiltes Fitje fra Stord, og ved kgl. Res. 18 Nov. 1865 blev Vossestrand fra 1. Mai 1866 skilt fra Voss, ved kgl. Res. 20 Juni 1868 blev Bruvik fra 1. Jan. 1869 skilt fra Haus, ved kgl. Res. af 26 Aug. 1868 og 9 Juli 1869 blev fra 1. Okt. 1869 Herlø skilt fra Manger, ved kgl. Res. 13 April 1871 blev fra 1. Aug. 1871 Askøen skilt fra Fjeld, ved kgl. Res. 28 Aug. 1875 blev fra 1. Jan. 1876 Masfjorden skilt fra Lindaas, og ved kgl. Res. 22 Nov. 1884 blev fra 1. Jan. 1885 Alversund Præstegjeld oprettet af

Sognene Alversund og Mæland af Hammer Præstegjeld og Seim Sogn af Hosanger Præstegjeld.

Ved kgl. Res. 30 Dec. 1857 blev fra 1 Jan. 1858 Benævnelsen Graven Præstegjeld forandrét til Ulvik og ved kgl. Res. 6 Marts 1869 Benævnelsen Kinservik Præstegjeld fra 1 Juli 1869 forandret til Ullensvang.

2. Grænser og Folkemængde.

At Røldals Indbyggere i Tidsrummet 1815—1847 er fratrukket Folke-mængden for dette Amt og medregnet under Stavanger Amt, se Side 30.

Ved Lov 18 Mai 1876 blev Bergen fra 1 Jan. 1877 forøget med ca. 5 000 (4 883 ved Folketællingen 31 Dec. 1875) Indbyggere, hvorved tilsvarende Formindskelse skede i Søndre Bergenhus Amts Folkemængde.

Om Forandring i Grænserne mellem Søndre Bergenhus Amt og Stavanger Amt ved kgl. Res. af 6 Juni 1840 se Side 30.

3. Supplerede Tal.

Af de 1 191 Tal i Tabel 1 er 147 supplerede. Af disse falder 21 paa Rubriken for Stemmeretskvalificerede, af hvilke 20 er supplerede fra nærmeste Aar, medens der for Røldal 1859 kun er indsat Antallet af Stemmeberettigede, idet de, som havde Stemmeretsbetingelser uden at have erhvervet Stemmeret, efter de foreliggende Opgaver var medtagne under Ullensvang.

32 falder paa Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 30 er supplerede fra nærmeste Aar, medens Antallet for Lindaas 1829 og 1832 er ansat efter Skjøn; det maa have været under 500, da Valgmændenes Antal kun var 5.

Opgave over Antallet af afgivne Stemmer mangler i 94 Tilfælde, og er 89 af disse suppleret ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11). For Domkirkeks Landdistrikts mangler enhver Opgave i de 5 Valgaard 1844—1856; for ethvert af disse er indsat henholdsvis Tallene 4 og 3, der ialfald ikke kan differere meget fra de virkelige.

For de 10 Valgaard 1829—1856 var der gjennemsnitlig 82.4 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og i Henhold hertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 82 (Side 6).

4. Valgdokumenter.

Af de i Storthingets Arkiv beroende, for de valgte Storthingsrepræsentanter udfærdigede Fuldmagter kan man for 1817 se, hvormange Valgmænd der mødte fra hver Valgkommune (Tabel 7).

Fuldmagterne for 1829—1856 findes ikke i Amtsarkivet, heller ikke i Storthingets Arkiv. Amtmanden indsendte i 1880 endel fra Sognepræsterne indhentede Oplysninger.

XII. Nordre Bergenhus Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunernes Antal er vokset fra 21 i 1815 til 27 i 1885.

Ved kgl. Res. 9 Mai 1842 skiltes Stryn fra Indviken, ved kgl. Res. 1 Marts 1849 skiltes Balestrand fra Leikanger, ved kgl. Res. 18 Marts 1861 blev fra 1 Juli 1861 oprettet Hyllestad Præstegjeld af Hyllestad og Øen Anneks til Askvold og Bø Anneks til Lavik Præstegjeld, ved kgl. Res.

4 Okt. 1862 skiltes Aardal fra Lærdal, ved kgl. Res. 28 Marts 1863 skiltes Bremanger fra Kinn, og ved kgl. Res. 30 Sept. 1865 skiltes Hornindalen fra Eid.

2. Grænser og Folkemængde.

Ved kgl. Res. 24 April 1858 blev fra 1 Jan. 1859 Brekke Anneks henlagt fra Evenvik til Lavik Præstegjeld.

3. Supplerede Tal.

Af de 1060 Tal i Tabel 1 er 106 supplerede. Af disse falder 11 paa Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle supplerede fra foregaaende Aar, 13 paa Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 11 er supplerede fra nærmeste Aar og 2 ved Skjøn, nemlig for Kinn og Eid i 1835, hvilke begge sendte 4 Valgmænd og således hver maatte have mindst 300 Stemmeberettigede, og 82 paa Rubriken for afgivne Stemmer, alle supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

I de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 78,9 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og i Henhold hertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 79 (Side 6).

Opgave over Stemmeretkskvalificerede mangler for samtlige Præstegjeld for 1882. I Tabel 2 er efter Skjøn indsats 6800, idet Antallet maa antages at være steget noget fra 1879. Efter Opgaverne for 1888 var der nemlig 7699 Stemmeretkskvalificerede, deriblandt 524 alene som Skatydere, altsaa skulde de Stemmeretkskvalificerede efter de gamle Stemmeretsregler i 1888 være vokset til 7175.

I Tabel 9 er 3 Tal indsatte fra 1888.

4. Valgdokumenter.

Fuldmagter for 1829, 1832, 1844, 1847 og 1850 blev af Amtmanden indsendte til Justitsdepartementet 1880. Fuldmagterne for 1838, 1853 og 1856 beror i Storthingets Arkiv, hvor de af mig er gjennemgaade. Fuldmagterne for 1835 og 1841 har jeg ikke kunnet finde.

Af de i Storthingets Arkiv beroende, for de valgte Storthingsrepræsentanter udfærdigede Fuldmagter kan man for Valgaarene 1815 og 1823 se, hvormange Valgmænd der mødte fra hvert Præstegjeld (Tabel 7). Valgmændene fra Selje i 1815 naaede ellers ikke frem til Valget, og fra Jostedalen mødte heller ingen; men der er for hver af disse Valgkommuner opført 1 Valgmand som for de efterfølgende Valgaard.

XIII. Romsdals Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunerne er vokset fra 23 i 1815 til 33 i 1885.

Ved kgl. Res. 20 August 1827 blev der af Kristiansunds Kjøbstad og Grip Anneks, hvilke begge tidligere var Anneks til Kvernes Præstegjeld, samt af Frei, der tidligere var Anneks til Tingvold, oprettet et nyt Præstegjeld, Kristiansund, og ved denne Forandring blev der altsaa en ny Valgkommune, Frei og Grip eller Kristiansund Landdistrikt.

Ved kgl. Res. 31 Marts 1847 skiltes Vestnes fra Veø, ved kgl. Res. 8 Juli 1853 skiltes Øksendalen fra Sundalen, ved kgl. Res. 26 Aug. 1857

skiltes Rindalen fra Surendalen, ved kgl. Res. 12 Jan. 1858 blev Skodje fra 1 Mai 1858 skilt fra Borgund, ligesom ogsaa Aalesund Kjøbstad, der før hørte til Borgund, fra nu af blev eget Sognekald. Ved kgl. Res. 22 Sept. 1859 skiltes Frænen fra Akerø, ved kgl. Res. 18 Marts 1861 blev Sunnellen fra 1 Juli 1861 skilt fra Norddalen, ved kgl. Res. 10 Sept. 1862 skiltes Eid fra Grytten, ved kgl. Res. 18 Nov. 1865 blev Sande fra 1 Juli 1866 skilt fra Herø, og ved kgl. Res. 7 Aug. 1876 blev fra 1 Jan. 1877 oprettet Halse Præstegjeld af det meste af Halse Anneks til Stangvik og af Tusteren Anneks til Edø Præstegjeld.

2. Grænsen og Folkemængde.

Ved Lov 13 April 1848 blev Ladestedet Aalesund, der tidligere udgjorde en Valgkommune sammen med Borgund, oprettet til Kjøbstad. Ved Lov 3 Juni 1874 blev Kjøbstaden fra 1 Jan. 1875 forøget med ca. 1100 Indbyggere (902 ved Folketællingen 31 Dec. 1865), hvorved altsaa en tilsvarende Fornindskelse skede i Amtets Landdistrikts Indbyggerantal.

Ved kgl. Res. 19 Dec. 1837 blev Vinje Anneks, der hørte til Hevne Præstegjeld, men i civil Henseende til Romsdals Amt, ogsaa i civil Henseende henlagt til Søndre Trondhjems Amt, medens omvendt den Del af Aure Præstegjeld, der hørte til Søndre Trondhjems Amt, ogsaa i civil Henseende henlagdes til Romsdals Amt. Ved Folkemængdens Beregning er dog intet Hensyn taget til denne Uoverensstemmelse mellem den geistlige og civile Inddeling før 1837.

Ved kgl. Res. 4 Okt. 1862 blev 3 Gaarde flyttede fra Surendalens Præstegjeld til Hevne Præstegjeld samt fra Romsdals Amt til Søndre Trondhjems Amt; hertil er heller intet Hensyn taget ved Folkemængdens Beregning.

Ved kgl. Res. 7 Aug. 1876 blev nogle Gaarde flyttede fra Surendalen til Stangvik, ved kgl. Res. 26 Aug. 1876 nogle Gaarde fra Tingvold til Nesset og ved kgl. Res. 13 Sept. 1876 nogle Gaarde fra Stangvik til Surendalens Præstegjeld, i alle 3 Tilfælde fra 1 Jan. 1877 at regne.

Ved kgl. Res. 10 Jan. 1880 blev fra 1 April 1880 nogle Gaarde flyttede fra Halse til Tingvold.

3. Supplerede Tal.

Af de 1210 Tal i Tabel 1 er 121 supplerede, nemlig 5 i Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle fra nærmeste Aar, 23 i Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 22 er indsat fra nærmeste Aar, medens der for Ulstein 1838 er sat 190, da der kun blev valgt 2 Valgmænd, og de resterende 93 falder paa Rubriken for afgivne Stemmer, af hvilke de 91 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer, medens Tallene for Ulstein i 1829 og 1832 er supplerede efter Beregning i Overensstemmelse med Fremmødet i de andre Præstegjeld i de samme Aar, hvilket nemlig viste 61 % og 60 % (Side 11).

I Tabel 9 er 1 Tal for 1882 indsat fra 1879 og 4 Tal for 1885 indsatte fra 1888.

Desuden mangler Opgaver over Stemmeretskvalificerede for samtlige Præstegjeld 1862. Det i Tabel 2 indsatte Tal er efter Skjøn sat nogenlunde midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865.

I de 10 Valgaard 1829—1856 faldt der gjennemsnitlig 78.5 paa hver Valgmand, og i Overensstemmelse dermed er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 79 (Side 6).

Ved Valget 1815 mødte blot 56 Valgmænd, idet ingen rak frem fra Aure og Sundalen; men for disse er regnet 2 Valgmænd for hver som i de

følgende Valgaar. I Valget 1817 deltog kun 52 Valgmænd, idet Valgmændene for Ørskog og Borgund blev afviste; i Valget 1826 deltog kun 47 Valgmænd, idet Valgmændene for Volden, Ørskog, Haram og Akerø blev afviste; men for disse Præstegjeld er tilsammen regnet 13 Valgmænd som i de tidligere Valgaar.

4. *Valgdokumenter.*

Amtmanden indberettede i 1880, at ingen Fuldmagter eller Indberetninger fandtes i Amtsarkivet; derimod indsendte han endel fra Sognepræsterne indhentede Oplysninger. I Storthingets Arkiv findes ingen Fuldmagter eller Indberetninger.

I Storthingets Arkiv findes Oplysning om, hvormange Valgmænd der valgtes særskilt for hvert Præstegjeld i 1815 og 1817 (Tabel 7).

XIV. Søndre Trondhjems Amt.

1. *Valgkommuner.*

Valgkommunernes Antal er vokset fra 18 i 1815 til 21 i 1885.

Ved kgl. Res. 21 Juli 1852 skiltes Bjugn fra Ørlandet, hvilket dog først iværksattes 1856, ved kgl. Res. 8 Febr. 1862 blev Rennebu fra 6 Sept. 1862 skilt fra Meldalen, og ved kgl. Res. 2 Nov. 1876 blev Frøien fra 1 Jan. 1877 skilt fra Hitteren.

2. *Grænser og Folkemængde.*

Ved Lov 6 Juni 1863 blev Trondhjem fra 1 Jan. 1864 forøget med ca. 1 400 Indbyggere (1 229 ved Folketællingen 31 Dec. 1855), hvorved en tilsvarende Formindskelse foregik i Amtets Landdistrikts Indbyggerantal.

At en Del Indbyggere, der hører til Røros Præstegjeld, men i civil Henseende til Hedemarkens Amt, er medregnet under Søndre Trondhjems Amt, se Side 20.

Om nogle Grænseforandringer overfor Romsdals Amt ved kgl. Res. 13 Dec. 1837 og 4 Okt. 1862, se Side 34, og overfor Hedemarkens Amt ved kgl. Res. 14 Juni 1851, se Side 20.

3. *Supplerede Tal.*

Af de 837 Tal i Tabel 1 er 73 supplerede, nemlig 4 i Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle fra nærmeste Aar, 9 i Rubriken for Stemmeberettigede, ligeledes supplerede fra nærmeste Aar, og 60 i Rubriken for afgivne Stemmer, alle supplerede ved Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

I de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 80.1 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og i Henhold hertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 80 (Side 6).

I 1815 mødte ingen Valgmænd fra Aafjorden, Bjørnør og Børsen, lige-som der af Bynesets 3 Valgmænd kun mødte 2, der ogsaa blev afviste; men for disse Præstegjeld er regnet det samme Antal Valgmænd som i de nærmest efterfølgende Valgaar. I 1823 afvistes de 7 Valgmænd fra Røros, Strinden og Hitteren.

4. Valgdokumenter.

Af de i Storthingets Arkiv beroende, for de valgte Storthingsrepræsentanter udfærdigede Fuldmagter kan man se, hvormange Valgmænd der blev valgte fra hvert Præstegjeld i de 5 Valgaar 1815—1826 (Tabel 7).

Fuldmagterne for 1829 og 1832 er af mig gjennemgaaede i Storthingets Arkiv, Fuldmagterne for Valgaarene 1835—1856 skal efter Amtmandens Opgave ogsaa være indsendt til Storthingets Arkiv, uden at jeg der har kunnet finde dem. Amtmanden indsendte i 1880 endel fra Sognepræsterne indhentede oplysninger.

XV. Nordre Trondhjems Amt.

1. Valgkommuner.

Valgkommunernes Antal er vokset fra 15 i 1815 til 23 i 1885.

Ved kgl. Res. 28 Okt. 1820 skiltes Grong fra Overhallen, ved kgl. Res. 28 Juli 1849 blev Stjørdalen fra 1 Jan. 1850 delt i Nedre Stjørdalen og Øvre Stjørdalen, ved kgl. Res. 1 Febr. 1855 skiltes Levanger Præstegjeld, nemlig Levanger Kjøbstad og Levanger Landdistrikt, fra Skogn, ved kgl. Res. 20 April 1861 skiltes Leka fra Kolvereid, ved kgl. Res. 13 Mai 1865 blev fra 2 Juli 1865 Namsos skilt fra Overhallen, ved kgl. Res. 7 Marts 1868 blev fra 20 April 1868 oprettet Stenkjær Præstegjeld af Egge Anneks til Stod samt af den Del af Stenkjær Ladested, der hørte til Sparbuen, ved kgl. Res. 26 Febr. 1870 blev fra 1 Juli 1870 Flatanger skilt fra Fosnes, og ved kgl. Res. 14 Okt. 1871 skiltes Lierne fra Snaasen.

2. Grænser og Folkemængde.

Ved Lov 18 Mai 1836 oprettedes Levanger Kjøbstad; men da Kjøbstaden ikke destominstre baade i 1838 og 1841 valgte sammen med sin tidligere Valgkommune Skogn, er dens Indbyggerantal i disse Valgaar medregnet under Amtets Landdistrikt.

Ved kgl. Res. 13 Jan. 1852 blev Sørbindalens Anneks, der hørte til Bindalens Præstegjeld i Nordlands Amt, men i civil Henseende til Nordre Trondhjems Amt, ogsaa i civil Henseende henlagt til Nordlands Amt. Da dette Distrikts Indbyggere altid tidligere havde valgt sammen med det øvrige Bindalens Præstegjeld og før dettes Oprettelse (Side 37) sammen med Brønnøs Præstegjeld, er derfor i Tidsrummet 1815—1850 dette Distrikts Indbyggere, ca. 1 000, her fraregnet Nordre Trondhjems Amt og medregnet under Nordlands Amt.

3. Supplerede Tal.

Af de 811 Tal i Tabel 1 er 93 supplerede, nemlig 11 i Rubriken for Stemmeretskvalificerede, af hvilke 10 er indsat fra nærmeste Aar, medens Tallet for Overhallen 1865 er fremkommet ved at lægge de 35 Stemmeretskvalificerede, der ikke havde aflagt Ed, hvilket Tal nemlig er efter bestemt Opgave, til det usikre Tal over de Stemmeberettigede. 3 falder paa Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 1 er indsat fra nærmeste Aar, medens der for Snaasen 1841 er den Besynderlighed, at der i selve Fuldmagten staar Antallet af Stemmeberettigede angivet „efter Medhjælpernes Formening 142, men efter Præstens Formening 192“, og er da 142 valgt som det sandsynligste, og for Overhallen 1865 er Antallet af Sognepræsten senere opgivet at

være omtrent 370, hvilket jo ser usandsynligt ud, men det var dog i hvert Tilfælde mindst 300, eftersom der blev valgt 4 Valgmænd.

De øvrige 69 usikre Tal falder alle paa Rubriken for afgivne Stemmer, af hvilke 68 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer, medens Tallet for Fosnes 1829 er suppleret efter Beregning i Overensstemmelse med Fremmødet i de andre Præstegjeld i 1829, nemlig 47 % (Side 11).

Desuden mangler Opgave over Stemmeretskvalificerede i samtlige Præstegjeld for 1862. Det i Tabel 2 indsatte Tal er efter Skjøn sat til omtrent midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865.

I de 10 Valgaar 1829—1856 var der gjennemsnitlig 74,8 Stemmeberettigede for hver Valgmand, og i Henhold hertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 75 (Side 6).

4. *Valgdokumenter.*

Amtmanden indsendte i 1880 Valgmandsfuldmagterne for det hele Tidsrum 1829—1856.

5. *Forskjellige Bemærkninger.*

For Leksviken 1835 valgtes kun 1 Valgmand, formentlig paa Grund af Forandring i de Stemmeberettigedes Antal paa selve Valgdagen.

XVI. Nordlands Amt.

1. *Valgkommuner.*

Valgkommunerne Antal er vokset fra 25 i 1815 til 35 i 1885.

Ved kgl. Res. 18 Sept. 1815 skiltes Bindalen fra Brønnø, ved kgl. Res. 14 Dec. 1822 skiltes Lurø fra Rødø, ved kgl. Res. 19 April 1843 deltes Ranen i Hemnes og Mo, ved kgl. Res. 30 Juli 1851 skiltes Sortland fra Hadsel, ved kgl. Res. 12 Okt. 1857 skiltes Beieren fra Gilde-skaal, ved kgl. Res. 3 Aug. 1859 skiltes Hatfjelddalen fra Vefsen, ved kgl. Res. 11 Dec. 1861 blev fra 1 Mai 1862 Tjøtta og Herø skilte fra Alstahaug, i 1867 blev Tysfjorden skilt fra Lødingen, og ved kgl. Res. 3 Juli 1875 blev Velfjorden fra 1 Okt. 1875 skilt fra Brønnø.

2. *Grænser og Folkemængde.*

Ved Lov 20 Mai 1816 blev Bodø Kjøbstad oprettet; men da Kjøbstaden ikke destomindre helt til og med 1873 vedblev at vælge sammen med Landdistriktet, er dens Indbyggerantal i hele dette Tidsrum medregnet under Amtets Landdistrikt.

At Sørbindalen Indbyggerantal i Tidsrummet 1815—1850 er medregnet under dette Amt, se Side 36.

I det hele Tidsrum har en mindre Del af Ofoten Præstegjeld i civil Henseende hørt til Finmarkens Amt og efter dette Amts Deling til Tromsø Amt, og da dette Distrikts Indbyggere altid har deltaget i Valget sammen med Præstegjeldets øvrige Indbyggere, er de her regnede med til Nordlands Amt. Antallet af disse Indbyggere var 100 i 1815 og i 1875 vokset til 216.

3. Supplerede Tal.

Af de 1358 Tal i Tabel 1 er 134 supplerede, nemlig 16 i Rubriken for Stemmeretskvalificerede, alle fra nærmeste Aar, 23 i Rubriken for Stemmeberettigede, af hvilke 18 er indsat fra nærmeste Aar, medens der for Lødningen i 1838 er sat 95, da der kun valgtes 1 Valgmænd, og Tallene for Bø i de 4 Valgaar 1841, 1844, 1847 og 1850 er ansat efter Skjøn med Hensynstagen til Antallet af Stemmeberettigede i 1838 og 1853.

De øvrige 95 usikre Tal falder alle paa Rubriken for afgivne Stemmer, og af disse er 94 ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer, medens Tallet for Vaagan 1835 er suppleret efter Beregning i Overensstemmelse med Fremmødet i de andre Præstegjeld i 1835, nemlig 50 % (Side 11). I den Anledning bemærkes, at Valgprotokollen for Vaagan brændte i 1873.

I Tabel 9 er 1 Tal for 1882 indsat fra 1879 og 2 Tal for 1885 indsatte fra 1888.

I de 10 Valgaar 1829 – 1856 var der gjennemsnitlig 68,2 Stemmeberettigede for hver Valgmænd, og i Henhold dertil er Antallet af Stemmeberettigede for 1815 – 1826 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 68 (Side 6).

Ved Valget 1815 mødte ingen Valgmænd for Gildeskål; men der er medregnet 2 som i de nærmest paafølgende Valgaar. For Lødningen mødte heller ingen Valgmænd; men dette havde sin Grund i, at det Thing, paa hvilket Præstegjeldets Stemmeretskvalificerede skulde aflægge Ed til Konstitutionen, gik overstyr paa Grund af Uveir, og Præstegjeldet havde saaledes i 1815 ingen Stemmeberettigede.

For 1826 er Opgaverne over Antallet af Valgmænd saa mangelfulde, at de ikke kan benyttes. Antallet er derfor ved Skjøn ansat midt imellem Antallet af Valgmænd i 1823 og i 1829.

4. Valgdokumenter.

Amtmanden indsendte i 1880 Fuldmagter for 1829, 1832, 1853 og 1856 og Indberetninger for 1835, 1838, 1841, 1844 og 1847. I Storthingets Arkiv har jeg gjennemgaaet Fuldmagterne for 1838, 1841, 1844, 1847 og 1850, medens Fuldmagterne for 1835 ikke kan findes.

I de for Storthingsrepræsentanterne for 1815 udfærdigede Fuldmagter findes angivet, hvormange Valgmænd der blev valgte særskilt for hvert Præstegjeld (Tabel 7).

XVII. Tromsø Amt.

Amtet, der tidligere hørte sammen med Finmarkens Amt, blev oprettet ved Lov 8 Jan. 1866 og kgl. Res. 26 Mai 1866, fra 1. Okt. 1866 at regne. Ved Grundlovsforandring af 26 Mai 1866 blev bestemt, at de to Amter efter Delingen hver skulde vælge to Storthingsrepræsentanter.

1. Valgkommuner.

Valgkommunernes Antal, der ved Delingen var 12, var i 1885 vokset til 13, idet Sand ved kgl. Res. 19 Juni 1875 fra 1. Okt. 1875 skiltes fra Trondenes. Ved kgl. Res. 6 Dec. 1886 forandredes det nye Præstegjelds Navn til Bjarkø.

2. Grænser og Folkemængde.

Af den ved Folketællingen 31 Dec. 1865 i Finmarkens Amt hjemmehørende Folkemængde 57 873 falder efter Delingen 41 265 paa Tromsø og 16 608 paa det nye Finmarkens Amt.

At Indbyggerne i den Del af Ofoten Præstegjeld, der i civil Henseende hører til Tromsø Amt, er regnede med under Nordlands Amt, se Side 37.

Ved kgl. Res. 8 Aug. 1865 og 9 Juni 1866 blev fra 1 Jan. 1867 Sør-fjordens Anneks med 862 Indbyggere (ved Folketællingen 31 Dec. 1865) henlagt fra Karlsø til Lyngen Præstegjeld.

Ved kgl. Res. 26 Marts 1870 blev nogle Gaarde henlagte fra Lenviken til Balsfjorden Præstegjeld.

3. Supplerede Tal.

Af de 186 Tal i Tabel 1 er 10 i Rubriken for Stemmeretskvalificerede supplerede, af hvilke 8 er indsat fra nærmeste Aar, medens Tallene for Ibbestad i 1870 og 1873 er ansat efter Skjøn med Hensyntagen til Opgaverne for 1868 og 1876.

I Tabel 9 er 4 Tal for 1882 indsatte fra nærmest foregaaende Valgaard og 3 Tal for 1885 indsatte fra 1888.

XVIII. Finmarkens Amt.

Om Delingen af dette Amt i 1866 se Side 38.

1. Valgkommuner.

Amtets Kjøbstæder tog i længere Tid Del i Valgene sammen med Amtets Landkommuner. Saaledes valgte Tromsø i 1815 egen Valgmand, skjønt det kun havde 20 Stemmeberettigede, og ligeledes valgte Hammerfest egen Valgmand med kun 9 Stemmeberettigede, hvilke Valgmænd mødte i Amtets Distriktsforsamling. Derimod var der i Vardø Kjøbstad ligesom ogsaa i enkelte andre Præstegjeld i Finmarken endnu ikke optaget Mandtal over de Stemmeberettigede.

Ogsaa i 1817 valgte Tromsø, Hammerfest og Vardø hver sin Valgmand, skjønt de kun havde henholdsvis 18, 8 og 5 Stemmeberettigede.

Denne Valgmaade har ingen Hjemmel i Grundloven, hvis § 57 bestemmer, at „i Kjøbstæderne udnævnes en Valgmand for hver 50 stemmeberettigede Indvaanere“, hvorved altsaa Kjøbstæder, i hvilke Antallet af Stemmeberettigede ikke er naaet op til 50, er udelukkede fra at vælge egen Valgmand. Det har heller aldrig haendt i andre Tilfælde end de her nævnte, at Kjøbstæder med færre end 50 Stemmeberettigede har valgt egen Valgmand.

Vedkommende Komite paa Storthinget i 1818 var ogsaa opmærksom paa denne Uregelmæssighed, og uden at indstille paa Valgets Forkastelse, udtalte den, at det „antages, at den rigtige Fremgangsmaade havde været, at Kjøbstædersnes Stemmeberettigede havde stemmet paa Valgmænd i Forening med det Præstegjeld, hvori Kjøbstaden ligger“.

Skjønt den her anviste Valgmaade vistnok hellér ikke har noget Medhold i Grundloven, blev den dog, som ofte tidligere paavist (se f. Eks. Side 4 og 15), i Regelen anvendt i de mindre Kjøbstæder, før Antallet af Stemmeberettigede naaede op til 50.

Ved Valget i 1820 og de følgende Valg fulgte Finmarksbyerne den givne Anvisning og valgte sammen med sine respektive Landdistrikter. Tromsø

havde dog allerede i 1826 saa mange Stemmeberettigede, at det valgte egen Valgmand, som dog mødte i Amtets Distriktsforsamling, „grundet i Nødvendigheden, formedelst den lange Afstand fra nærmeste Kjøbstad Trondhjem“, som det heder i Fuldmagtskomiteens Indstilling 1839. At Valgmænd, udkaarede i Kjøbstæder ved særskilt Valg, har deltaget i Amtsdistriktsforsamlinger, har ikke fundet Sted i andre Kjøbstæder end i Finmarksbyerne. Nævnes skal det ogsaa, at ved flere Valg var en, ja i 1826 endog to af Finmarkens Amts Repræsentanter fra Tromsø Kjøbstad.

Først i 1841 havde Tromsø faaet saamange Stemmeberettigede, at der valgtes 3 Valgmænd, hvilke da i Henhold til Grundlovens § 57 valgte en egen Repræsentant for Kjøbstaden.

Hammerfest vedblev helt til og med 1847, Vardø til og med 1859, og den i 1833 ny oyrettede Kjøbstad Vadsø til og med 1853 at vælge Valgmænd sammen med sine Landdistrikter.

Amtet havde i 1815 17 Præstegjeld, hvortil kommer 3 Kjøbstæder, altsaa skulde der i 1815 have været 20 Valgkommuner; men da der i Berg, Loppen, Kjøllefjord, Vardø og Vadsø Præstegjeldte samt i Vardø Kjøbstad endnu ikke var optaget Mandtal over de Stemmeberettigede, medens omvendt Maasø Anneks optraadte som egen Valgkommune, var der i 1815 kun 15 Valgkommuner. I 1817 var der 23 Valgkommuner, idet Maasø, Kautokeino og Tanen Annekser optraadte som særskilte Valgkommuner. Derimod var i 1820 Tanen ikke særskilt Valgkommune, og da de 3 Kjøbstæder nu som ovenfor nævnt valgte sammen med sine Landdistrikter, var Valgkommunernes Antal i dette Aar 19.

Ved kgl. Res. 3 Dec. 1819 blev Vardø Præstegjeld som Annekts henlagt til Vadsø, og Valgkommunernes Antal i 1823 var som Præstegjeldenes 16. I Valgaarene 1826—1838 var der 17 Valgkommuner, eftersom Tromsø Kjøbstad i disse Aar var særskilt Valgkommune.

Da Tromsø Kjøbstad i 1841 valgte egen Repræsentant, blev Valgkommunernes Antal nu 16, hvilket Antal ved Amtets Deling i 1866 var vokset til 25.

Ved kgl. Res. 31 Jan. 1846 oprettedes Næsseby Præstegjeld af Næsseby Annekts til Vadsø og Tanen Annekts, der væsentlig hørte til Lebesby Præstegjeld. Ved kgl. Res. 7 Mai 1849 skiltes Vardø fra Vadsø Præstegjeld, ved kgl. Res. 30 Jan. og 30 Juli 1851 skiltes Kautokeino fra Kistrand, ved kgl. Res. 22 Febr. 1853 oprettedes Maalselven af Maalselven Annekts til Lenviken og Bardodalen Annekts til Ibbestad, ved kgl. Res. 18 Okt. 1856 og 10 Nov. 1860 skiltes Balsfjorden fra Tromsø Præstegjeld, ligesom den resterende Del af Tromsø Præstegjelds Landdistrikter skulde udgjøre et eget Præstegjeld under Navnet Tromsøsundet, ved kgl. Res. 4 Dec. 1856 og 15 Aug. 1857 skiltes Maasø fra Hammerfest Præstegjeld, og ved kgl. Res. 18 Marts 1861 blev fra 1 Juli 1861 Kjelvik Annekts henlagt fra Kistrand Præstegjeld til det nye Præstegjeld, ved kgl. Res. 16 Nov. 1861 blev fra 1 Juli 1862 oprettet Tanen Præstegjeld af den største Del af Tanen Annekts til Næsseby og en Del af Kjøllefjord Annekts til Lebesby, der blev eget Annekts under Benævnelsen Gamvik, ved kgl. Res. 27 Sept. 1862 skiltes Alten fra Talvik, og ved kgl. Res. 30 Mai 1864 blev fra 1 Okt. 1864 Sydvaranger skilt fra Vadsø Præstegjeld.

Ved Amtets Deling i 1866 blev af de 25 Valgkommuner 12 lagt til Tromsø og 13 til det nye Finmarkens Amt. Disse 13 var i 1885 vokset til 14, idet Karasjok ved kgl. Res. 8 Okt. 1872 fra 1 Mai 1873 blev skilt fra Kistrand.

Ved kgl. Res. 3 Dec. 1819 blev bestemt, at Kjøllefjord Præstegjeld for Fremtiden skulde benævnes Lebesby. Ibbestad benævnedes i ældre Tider i Regelen Astafjord efter Hovedsognet.

2. Grænser og Folkemængde.

Om Amtets Folkemængde ved Delingen 1866 se Side 39.

At Indbyggerne i den Del af Ofoten Præstegjeld, der indtil 1866 i civil Henseende hørte til Finmarkens Amt, er regnede med under Nordlands Amt, se Side 37.

Ved Lov 22 Juli 1833 blev Kjøbstaden Vadsø oprettet; men da den til og med 1853 vedblev at vælge sammen med Landdistriket, er dens Folkemængde til dette Aar medregnet under Amtet. Af samme Grund er Hammerfest Folkemængde til og med 1847 og Vardø Folkemængde til og med 1859 medregnet under Amtet. Tromsø Kjøbstad valgte vistnok fra 1826 af egen Valgmand; men da, som før nævnt, Kjøbstadens Valgmænd mødte i Amtets Distriktsforsamling til og med 1838, er dens Folkemængde ligesom også de øvrige statistiske Data vedrørende Tromsø til og med 1838 medtagne under Amtet.

Ved kgl. Res. 29 Marts 1862 blev fra 1 Jan. 1863 nogle Gaarde henlagte fra Lenviken til Maalselven.

3. Supplerede Tal.

Af de 739 Tal i Tabel 1 er 130 supplerede, af hvilke 14 falder paa Rubriken for Stemmeretkskvalificerede og 6 paa Rubriken for Stemmeberettigede, i begge Tilfælde indsatte fra nærmeste Aar; de øvrige 110 usikre Tal falder alle paa Rubriken for afgivne Stemmer, af hvilke 109 er supplerede gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer, medens Tallet for Berg i 1829 er indsat efter Beregning i Overensstemmelse med Fremmødet i de andre Valgkommuner i dette Aar, nemlig 41 % (Side 11).

I Tabel 9 er 1 Tal for 1882 indsat fra nærmest foregaaende Valgaard.

Desuden mangler Opgaver over Stemmeretkskvalificerede for samtlige Præstegjeld 1862. Det i Tabel 2 indsatte Tal er efter Skjøn sat nogenlunde midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865.

I de 10 Valgaar 1815, 1817 og 1823—1844 faldt der gjennemsnitlig 71.6 Stemmeberettigede paa hver Valgmand, og i Overenstemmelse hermed er Antallet af Stemmeberettigede for 1820 ansat ved at multiplicere Valgmændenes Antal med 72 (Side 6 og 7).

I Tabel 6 er Antallet af Stemmeberettigede i nogle faa Tilfælde suppleret. For Loppen er i 1823 sat 58 som i 1817. For Talvik er i 1823 og 1826 sat 190, eftersom der i 1817 var 179 og i 1829 210, medens Antallet af Valgmænd baade i 1820, 1823 og 1826 kun var 2. For Hammerfest Landdistrikts er i 1823 sat 165 og i 1826 175, eftersom der i 1817 var 152 (nemlig for Hammerfest By og Land og for Maasø) og i 1829 185. For Kistrand er i 1823 og 1826 sat 150, eftersom der i 1817 var 137 (nemlig for Kistrand og Kautokeino) og i 1829 153.

4. Valgdokumenter.

Fuldmagterne for 1832, 1835 og 1838 blev af Amtmanden indsendt i 1880, Fuldmagterne for 1841—1856 er af mig gjennemgaaede i Storthingets Arkiv, for 1829 har jeg ingen Dokumenter fundet.

Af de i Storthingets Arkiv beroende Dokumenter kan man for Valg-aaret 1820 se, hvormange Valgmænd der var for hver Valgkommune (Tabel 7), og for Valgaarene 1815, 1817, 1823 og 1826, hvormange Stemmeberettigede der var for hver Valgkommune (Tabel 6). Om de i denne Tabel supplerede Tal se straks ovenfor. For 1820 blev 4 af Valgmændene afviste.

B. Kjøbstæderne.

I. Fredrikshald.

Ved Lov 7 Febr. 1863 blev fra 1 Jan. 1864 en Del af Landdistriktet med et Indbyggerantal af ca. 600 indlemmet i Kjøbstaden.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815, 1820 og 1823 se Side 6.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1865 og 1879 er sat omtrent midt imellem Opgaverne for de nærmest foregaaende og nærmest efterfølgende Valgaard.

II. Fredrikstad.

Ved Lov 3 Marts 1866 blev en Del af Landdistriktet med ca. 2 100 Indbyggere fra 1 Jan. 1867 indlemmet i Kjøbstaden.

Opgaver over Stemmeretskvalificerede mangler for 1862, 1873, 1879, 1882 og 1885. For 1862 og 1873 er indsat Tal nogenlunde midt imellem Opgaverne for nærmest foregaaende og nærmest efterfølgende Valgaard, for 1879 og 1882 er benyttet Opgaven for 1876, og for 1885, det første Valgaard med de nye Stemmeretsbetingelser, er benyttet Opgaven for 1888. Det bemærkes, at af de 1 060 Stemmeretskvalificerede for 1888 havde kun 738 Stemmeretsbetingelser efter de ældre Stemmeretsregler.

Om Antallet af Stemmeberettigede 1815, 1823 og 1826 se Side 6.

De i Rubriken for afgivne Stemmer supplerede Tal er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

III. Sarpsborg.

Kjøbstaden blev oprettet ved Lov 9 Aug. 1839.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for Valgaarene 1862, 1873, 1879 og 1885 er afsat midt imellem nærmest foregaaende og nærmest efterfølgende Valgaard.

Afgivne Stemmer for 1841 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleant faldne Stemmer (Side 11).

IV. Moss.

Ved Lov 9 Aug. 1839 blev en Del af Landdistriket med ca. 1000 Indbyggere fra 1 Jan. 1840 og ved Lov 26 April 1875 en ny Del af Landdistriket med ca. 600 Indbyggere fra 1 Jan. 1876 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er sat midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865.

Antallet af Stemmeberettigede for 1815 er hentet fra Storthingets Arkiv; i Storthingsforhandlingerne for 1815—16 No. 1 Side 25 er det angivet til 155. I 1815 og muligens nogle faa Valgaar til valgte Moss Landdistriket sammen med Kjøbstaden; men i 1829 ialfald var det egen Valgkommune.

Afgivne Stemmer for 1829 og 1832 er ansat gjennem Skjøn efter det paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

V. Drøbak.

Kjøbstaden blev oprettet ved Lov 20 Aug. 1842.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er indsat fra forrige Aar, og for 1873 er det ansat omrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876.

VI. Kristiania.

Ved Lov 5 Aug. 1857 blev en Del af Aker med ca. 10 800 Indbyggere (9 551 ved Folketællingen 31 Dec. 1855) fra 1 Jan. 1859 og ved Lov 12 Mai 1877 en ny Del med ca. 25 000 Indbyggere (18 970 ved Folketællingen 31 Dec. 1875) fra 1 Jan. 1878 indlemmet i Kristiania.

Folkemængden i Tidsrummet 1847—1885 er ikke beregnet af mig, men anført efter den af Det statistiske Centralbureau udgivne „Oversigt over de vigtigste Resultater af de statistiske Tabeller vedkommende Folkemængdens Bevægelse 1866—1885“ Side 133.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6.

VII. Hønefoss.

Ved Lov 3 Sept. 1851 blev Kjøbstaden oprettet, men den valgte dog ogsaa i 1853 sammen med sin tidligere Valgkommune Norderhov.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1870 er efter Skjøn sat midt imellem Opgaverne for 1868 og 1873.

VIII. Kongsvinger.

Ved Lov 15 April 1854 blev Kjøbstaden oprettet, men den valgte dog ogsaa i 1856 sammen med sin tidligere Valgkommune Vinger.

Ved Lov 5 Mai 1875 blev en Del af Landdistriket med 209 Indbyggere fra 1 Jan. 1876 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 og 1870 er sat midt imellem Opgaverne for nærmest foregaaende og nærmest efterfølgende Valgaar.

IX. Hamar.

Ved Lov 26 April 1848 blev Kjøbstaden oprettet, men den valgte ogsaa i 1850 sammen med sin tidligere Valgkommune Vang.

Ved Lov 6 Juni 1877 blev en Del af Landdistriket med 138 Indbyggere fra 1 Jan. 1878 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1870 er sat omtrent midt imellem Opgaverne for 1868 og 1873.

Antallet af Stemmeberettigede for 1856 er efter Skjøn sat til 100, da der nemlig valges 2 Valgmænd.

X. Lillehammer.

Ved Lov. 8 Sept. 1842 blev Kjøbstaden oprettet. Allerede siden 1827 havde den været et „Kjøbstadanlæg“ (Side 20—21), men valgte indtil 1841 sammen med Valgkommunen Faaberg.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1870 er sat omtrent midt imellem Opgaverne for 1868 og 1873.

XI. Gjøvik.

Ved Lov. 21 Jan. 1860 blev Kjøbstaden oprettet fra 1 Jan. 1861. Indbyggerantallet var da ca. 350.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1870 er ansat midt imellem Opgaverne for 1868 og 1873.

XII. Kongsberg.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6. For 1823 er Antallet af Valgmænd heller ikke opgivet, men maa sandsynligvis have været 3, iafald mindst 3. Ogsaa for 1829 er Antallet af Stemmeberettigede ansat efter Antallet af Valgmænd.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829 og 1832 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XIII. Drammen.

Ved Lov 22 Mai 1869 blev en Del af Landdistriket med ca. 2900 Indbyggere fra 1 Jan. 1870 indlemmet i Kjøbstaden (Side 22).

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1870 og 1873 er ansat efter Skjøn med Hensyntagen til Opgaverne for 1868 og 1876. For 1885, det første Valgaard med de nye Stemmeretsregler, er benyttet Opgaven for 1888, afrundet til nærmeste Hundrede, og for 1879 og 1882 er benyttet Opgaven for 1876 afrundet, der omtrent maa svare, naar Hensyn tages til, at af de i 1823 Stemmeretskvalificerede i 1888 havde alene 1250 Stemmeretsbetingelser efter de gamle Stemmeretsregler.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6.
Ogsaa for 1829 er de Stemmeberettigedes Antal ansat efter Antallet af Valgmænd.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829—1835 er ansat efter Beregning i samme Forhold til de Stemmeberettigedes Antal som for de følgende 3 Valgaar, nemlig 55,7 % (Side 11). Det bemærkes, at dette er det eneste Tilfælde, denne Suppleringsmaade er benyttet for Kjøbstædersnes Vedkommende. Valgprotokollerne for disse Aar findes ikke paa Magistratens Kontor og er formentlig bortkomne under Ildebranden i 1866.

XIV. Holmestrand.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829 og 1832 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XV. Tønsberg.

Ved Lov 6 Mai 1876 blev en Del af Landdistriktet med 163 Indbyggere fra 1 Jan. 1877 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er sat omtrent midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865, og for 1885, det første Valgaard med de nye Stemmeretsregler, er benyttet Opgaven for 1888, nemlig 618, afrundet til nærmeste Hundrede.

Antallet af Stemmeberettigede for 1815 og 1820—1826 er ikke suppleret paa den sædvanlige Maade (Side 6); men med Hensyntagen til Opgaverne for 1817 og for 1829—1835 er for 1826, da der var 3 Valgmænd, indsats 160 og for de øvrige Valgaard 140. De paa denne Maade indsatte Tal maa antages at komme de virkelige Tal nærmere.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829—1835 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XVI. Sandefjord.

Skjønt Ladestedet Sandefjord først ved Lov 23 Juni 1845 blev Kjøbstad, har det dog den hele Tid deltaget i Valget paa samme Maade som Kjøbstæderne (Side 15).

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er taget fra 1865, for 1873 er Tallet sat omtrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876, for 1879 og 1882 er benyttet Opgaven for 1876, afrundet til nærmeste Hundrede.

Antallet af Stemmeberettigede for 1815 og for 1820—1826 er ikke suppleret paa sædvanlig Maade (Side 6); men med Hensyntagen til Opgaverne for 1817 og for 1829—1838 er for alle disse Aar indsats Tallet 50.

Antallet af afgivne Stemmer for 1823—1832 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XVII. Larvik.

Ved Lov 9 Juni 1854 blev en Del af Landdistriktet med ca. 100 Indbyggere fra 1 Jan. 1855 og ved Lov 28 Marts 1874 en ny Del af Landdistriktet med ca. 70 Indbyggere fra 1 Jan. 1875 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1859 er indsat fra 1862 afrundet, og for 1882 er benyttet Opgaven for 1879, afrundet opover til nærmeste Hundrede.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6.

Antallet af afgivne Stemmer for 1823—1832 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XVIII. Skien.

Ved Lov 26 Aug. 1854 blev en Del af Solum og Gjerpen Præstegjelde med 1 286 Indbyggere fra 1 Jan. 1856 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1859 er indsat fra 1862, og for 1873 er indsat et Tal omrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6. For 1847 er indsat Opgaven for 1844.

De supplerede Tal i Rubriken for afgivne Stemmer er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XIX. Porsgrund.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1873 er ansat omrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876 og for 1879 omrent midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 samt for 1832 se Side 6.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829, 1832 og 1838 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XX. Brevik.

Ved Lov 23 Juni 1845 blev Kjøbstaden oprettet.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1879 er ansat midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882.

XXI. Kragerø.

Ved Lov 3 Marts 1860 blev en Del af Sannikedal Præstegjeld med ca. 1 000 Indbyggere fra 1 Jan. 1861 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1879 er ansat omrent midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 samt for 1835 se Side 6. Valgmandsvalget for 1873 blev af Storthinget forkastet, og ved det nye Valg 14 Febr. 1874 var der 484 Stemmeberettigede.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829—1835 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XXII. Risør.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6.

XXIII. Arendal.

Ved Lov 28 Marts 1874 blev et lidet Areal af Kjøbstaden med ca. 90 Indbyggere lagt til Landdistriktet.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1879 er ansat midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829 og 1832 er angivet gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XXIV. Grimstad.

Ved Lov 6 Juni 1816 blev Kjøbstaden oprettet, men den valgte dog helt til 1832 sammen med sin tidligere Valgkommune Øiestad (Side 15).

Ved Lov 26 Mai 1877 blev en Del af Landdistriktet med 948 Indbyggere fra 1 Jan. 1878 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er ansat midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865, for 1879 er benyttet Opgaven for 1882.

XXV. Kristiansand.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 og 1865 er sat til 900, nogenlunde i Overensstemmelse med Opgaverne for 1859 og 1868, og paa samme Maade er for 1879 og 1882 sat 1000 i Lighed med Opgaverne for 1876. For 1885, første Valgaard efter de nye Stemmeretsregler, er benyttet Opgaven for 1888.

Om Antallet af Stemmeberettigede 1815—1826 se Side 6. For 1826 staar der i et Dokument, som medfulgte Storthingsrepræsentanternes Fuldmagt, at der var over 550 Stemmeberettigede; men dette maa være en Feiltagelse, eftersom der kun blev valgt 8 Valgmænd. Det sigter formentlig til Antallet af Stemmeretskvalificerede (Storth. Forh. 1827 No. 1 Side 24—26).

For 1853 blev der kun valgt 11 Valgmænd, da de Stemmeberettigedes Antal først paa selve Valgdagen naaede op til 600.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829 og 1832 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XXVI. Flekkefjord.

Ved Lov 8 Aug. 1842 oprettedes Kjøbstaden.

XXVII. Stavanger.

Ved Lov 12 Juli 1848 blev en Del af Landdistriket med ca. 2 250 Indbyggere (2 027 ved Folketællingen 31 Dec. 1845) fra 1 Jan 1849, ved Lov 25 Jan 1866 en ny Del af Landdistriket med ca. 200 Indbyggere fra 1 Jan. 1867 og endelig ved Lov 4 Mai 1878 igjen en Del af Landdistriket med ca. 1 400 Indbyggere (1 357 ved Folketællingen 31 Dec. 1875) fra 1 Jan. 1879 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede mangler for 1879—1885. For 1885, det første Valgaar med de nye Stemmeretsregler, er indsat Tallet 2 100 i Lighed med Opgaverne for 1888, da der var 2 107 Stemmeretskvalificerede, og af disse 2 107 var der kun 1 782 Stemmeretskvalificerede efter de ældre Stemmeretsregler. Naar Hensyn tages hertil, har jeg for 1879 og 1882 vistnok nærmest holdt mig til Opgaverne for 1876, men har dog troet at burde afrunde Tallet nedover til nærmeste Hundrede.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1829 se Side 6.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829 og 1832 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XXVIII. Haugesund.

Ved Lov 3 Marts 1866 blev Kjøbstaden oprettet.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1873 er sat omrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876.

XXIX. Bergen.

Ved Lov 18 Mai 1876 blev en Del af Landdistriket med ca. 5 000 Indbyggere (4 883 ved Folketællingen 31 Dec. 1875) fra 1 Jan. 1877 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er sat omrent midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815, 1817, 1823—1832, 1838 og 1847 se Side 6.

Antallet af afgivne Stemmer for 1820 og 1829 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XXX. Aalesund.

Ved Lov 13 April 1848 blev Kjøbstaden oprettet. Ved Lov 3 Juni 1874 blev en Del af Landdistriket med ca. 1 100 Indbyggere (902 ved Folketællingen 31 Dec. 1865) fra 1 Jan. 1875 indlemmet i Kjøbstaden.

XXXI. Molde.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829 og 1832 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmand og Suppleant faldne Stemmer (Side 11).

XXXII. Kristiansund.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1873 er sat omtrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876 og for 1879 omtrent midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1826 se Side 6.

Antallet af afgivne Stemmer for 1829—1844 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XXXIII. Trondhjem.

Ved Lov 6 Juni 1863 blev en Del af Landdistriktet med ca. 1400 Indbyggere (1229 ved Folketællingen 31 Dec. 1855) fra 1 Jan. 1864 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er sat omtrent midt imellem Opgaverne for 1859 og 1865 og for 1873 omtrent midt imellem Opgaverne for 1870 og 1876.

Om Antallet af Stemmeberettigede for 1815—1829 se Side 6.

I 1835 blev der kun valgt 15 Valgmænd, skjønt Antallet af Stemmeberettigede paa Valgdagen steg fra 795 til 802.

XXXIV. Levanger.

Ved Lov 18 Mai 1836 blev Kjøbstaden oprettet, men den valgte ogsaa i 1838 og 1841 sammen med sin tidligere Valgkommune Skogn (Side 15).

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862 er taget fra 1865.

Antallet af afgivne Stemmer for 1844 er ansat gjennem Skjøn efter de paa Valgmænd og Suppleanter faldne Stemmer (Side 11).

XXXV. Bodø.

Ved Lov 20 Mai 1816 blev Kjøbstaden oprettet, men den valgte dog helt til og med 1873 sammen med Landdistriket (Side 15).

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1879 er sat omtrent midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882. For 1885, det første Aar efter de nye Stemmeretsregler, er det ved Skjøn sat til 300. For 1888 var der nemlig 350 Stemmeretskvalificerede, af hvilke 264 havde Betingelser efter de ældre Regler.

XXXVI. Tromsø.

At Tromsø i 1815 og 1817 valgte egen Valgmand, der mødte i Distriktsamlingen for Finmarkens Amt, derpaa i 1820 og 1823 valgte Valgmænd sammen med Tromsø Landdistrikt og saa igjen 1826—1838 valgte egen Valgmand, der mødte i Amtets Distriktsforsamling, er omtalt Side 39—40.

Først i 1841 blev Tromsø repræsenteret paa Storthinget som Kjøbstad; som Følge deraf er i Tabellerne Tromsø til og med 1838 medtaget under Amterne, ikke under Kjøbstæderne.

Ved Lov 8 Aug. 1842 blev en Del af Landdistriket indlemmet i Kjøbstaden; men Folkemængden i dette Distrikts er vistnok medregnet under Kjøbstadens Folkemængde allerede ved Folketællingen i 1835. Ved Lov 16 Mai 1860 blev et nyt Distrikts med ca. 100 Indbyggere indlemmet i Kjøbstaden og ved Lov 25 Marts 1872 atter et nyt (ubeboet) Distrikts indlemmet.

XXXVII. Hammerfest.

At Kjøbstaden i 1815 og 1817 valgte egen Valgmand, der mødte i Distriktsforsamlingen for Finmarkens Amt, men derefter i alle følgende Valgaar til og med 1847 valgte Valgmænd sammen med Landdistriket, er omtalt Side 39—40.

Ved Lov 3 Juni 1874 blev en Del af Landdistriket med ca. 20 Indbyggere fra 1 Jan. 1875 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1862, 1873, 1879 og 1885 er sat midt imellem Opgaverne for nærmest foregaaende og nærmest efterfølgende Valgaar.

XXXVIII. Vardø.

At Kjøbstaden i 1817 valgte egen Valgmand, der mødte i Distriktsforsamlingen for Finmarkens Amt, men derefter i alle følgende Valgaar til og med 1859 valgte Valgmænd sammen med Landdistriket, er omtalt Side 39—40.

Ved Lov 5 April 1873 blev en Del af Landdistriket med 48 Indbyggere fra 1 Jan. 1874 indlemmet i Kjøbstaden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1879 er sat midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882, og for 1885, det første Valgaar med de nye Stemmeretsregler, er indsat Tallet 250 i Lighed med Opgaven for 1888, da der var 253 Stemmeretskvalificerede.

XXXIX. Vadsø.

Ved Lov 22 Juni 1833 blev Kjøbstaden oprettet, men den valgte dog til og med 1853 sammen med Landdistriket (Side 15).

Antallet af Stemmeretskvalificerede for 1879 er sat omrent midt imellem Opgaverne for 1876 og 1882.

T a b e l l e r.

Tabel 1. Valgmandsvalg

No.	Valg kommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.								
I. Smaalenenes Amt.											
1	Borge	*119	†40	119	†60	127	58	130	49	132	†55
2	Hvaler	*84	†36	*84	†41	84	19	87	11	105	†27
3	Skiæberg	*174	60	174	59	170	57	170	53	152	60
4	Berg	114	52	133	64	153	44	104	45	113	58
5	Id	*108	†46	*108	†53	108	31	100	27	107	†35
6	Aremark	*157	†40	*157	†50	157	57	146	63	138	62
7	Glemminge	76	†40	*76	†60	76	48	78	46	79	54
8	Onsø	111	†50	135	†20	141	†25	159	†40	168	†60
9	Tune	{ *219	54	219	†60	230	92	228	64	232	92
10	Varteig		133	†57	132	†65	127	51	135	75	124
11	Vaaler	†35	29	*27	†18	27	†15	25	16	17	14
12	Moss Landdistrikt .	107	†100	108	†100	112	101	110	74	106	73
13	Rygge	116	†50	124	†70	114	51	121	68	123	59
14	Raade	119	96	119	92	121	†40	132	†50	107	†30
15	Hobøl	301	†130	300	†160	308	205	324	140	311	192
16	Rakkestad	273	†80	250	†90	229	130	236	140	226	168
17	Eidsberg	*113	†49	*113	†55	113	77	133	111	130	†115
18	Rødenes	109	†40	124	†70	118	75	136	84	138	78
19	Askim	267	†150	286	†220	279	224	305	228	313	252
20	Trøgstad	*109	†40	*109	†40	109	49	115	†70	121	70
21	Spydeberg	129	†40	133	†45	131	49	121	43	134	†65
	Tilsammen	2 973	†1 279	3 030	†1 492	3 034	1 498	3 095	1 497	3 076	1 688
II. Akershus Amt.											
1	Vestre Aker	274	†100	277	†100	256	120	243	108	239	101
2	Østre Aker	249	111	256	128	236	125	235	76	219	116
3	Asker	32	†5	34	†10	31	22	32	19	31	19
4	Nesodden	206	†120	195	†100	191	†100	192	90	170	79
5	Frogner (Drøbak) .	135	†40	124	†60	134	76	143	67	130	48
6	Aas	*138	†60	138	†80	139	37	132	57	131	57
7	Kraakstad	206	†50	202	†50	207	90	223	124	235	118
8	Vestby	98	†30	101	†50	117	50	109	†40	102	41
9	Enebak	190	†85	165	93	221	162	230	181	226	150
10	Høland	105	23	109	32	112	66	111	50	106	64
11	Urskog	120	34	121	34	106	34	117	31	115	50
12	Fet	*135	†100	*135	†70	135	90	140	94	132	69
13	Sørumsand	*85	†40	85	†50	91	55	88	75	104	77
14	Skedsmo	54	15	56	30	54	39	57	42	53	35
15	Nittedalen	91	†30	112	†40	115	35	126	74	138	46
16	Gjerdum	170	†35	253	†60	232	†50	243	47	223	50
17	Ullensaker	210	63	246	82	243	80	247	117	233	152
18	Nes	290	†100	*306	†120	306	142	*306	†120	287	128
19	Eidsvold	63	29	108	71	121	70	118	49	111	46
20	Hurdalen	173	27	211	43	203	46	207	79	189	38
	Tilsammen	3 024	†1 097	3 234	†1 303	3 250	1 489	3 299	1 540	3 174	1 484

*) betyder, at Tallet er indsat fra nærmest foregaaende eller efterfølgende Valgaard.

†) betyder, at Tallet er indsat efter Skjøn eller Beregning (Side 11). Dette Mærke sættes ogsaa ved de

*) Om Grunden til, at denne Tabel kun omfatter Tidsrummet 1829—1879, se Side 13.

*) Se Side 14.

i Landdistrikterne 1829—1879¹⁾.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.
Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.											
140	42	148	79	152	69	150	88	147	77	180	147	111 I
121	29	131	11	135	31	143	16	144	11	204	144	22 2
153	60	161	54	163	41	144	27	150	35	231	209	88 3
111	64	113	57	114	26	104	28	103	47	175	112	23 4
*107	†54	125	†64	124	78	112	57	104	38	*154	104	52 5
*138	88	160	79	165	49	150	54	156	49	244	144	46 6
81	34	69	35	70	41	76	29	76	27	128	76	11 7
180	56	185	52	192	25	188	37	172	20	354	165	14 8
249	86	244	93	248	94	225	72	239	106	379	230	105 { 9
129	58	138	86	134	63	131	64	132	61	208	126	76 11
20	17	22	19	22	17	22	19	19	15	27	20	16 12
109	70	107	71	106	65	101	51	114	66	169	117	82 13
*123	50	133	43	134	43	136	52	151	56	279	143	36 14
*107	†54	101	46	109	50	116	†49	117	49	166	113	17 15
308	196	303	182	307	206	302	148	316	150	588	311	139 16
234	163	274	215	263	201	257	198	270	195	434	315	261 17
*130	91	124	86	120	81	111	77	132	66	192	142	78 18
140	64	134	81	144	84	132	69	124	65	181	143	56 19
311	243	316	259	335	271	338	270	332	224	387	316	257 20
133	82	129	60	171	135	158	71	138	49	220	157	89 21
132	†66	129	60	142	59	141	56	149	22	226	145	30 22
3 156	1 667	3 246	1 732	3 350	1 729	3 237	1 532	3 285	1 428	5 126	3 379	1 609
222	103	234	97	230	96	257	104	263	104	360	250	129 { 1
219	60	229	42	227	44	241	42	247	33	420	261	59 3
51	19	50	26	50	21	53	19	52	16	83	49	22 4
81	33	78	30	69	30	66	26	65	19	132	62	18 5
131	75	126	†76	134	86	123	72	128	63	186	113	56 6
133	53	133	50	127	66	128	38	137	60	197	135	49 7
221	131	220	142	233	132	229	140	233	124	335	218	81 8
94	41	100	47	120	55	111	41	112	24	143	105	64 9
218	160	228	167	295	173	308	186	307	155	347	312	176 10
112	77	104	63	153	48	144	32	143	98	191	145	88 11
110	63	102	70	101	63	104	62	104	45	181	102	46 12
135	82	132	84	116	51	102	39	103	56	165	114	92 13
103	75	102	76	104	71	101	45	93	37	143	104	42 14
52	31	44	31	50	35	52	36	56	34	95	56	46 15
125	60	132	30	131	38	118	23	110	17	189	113	21 16
227	53	234	60	240	87	245	58	234	50	481	245	87 17
251	147	248	120	250	70	249	68	252	106	409	253	148 18
308	164	314	132	307	129	290	133	274	86	529	313	217 19
137	32	150	25	157	57	142	38	148	21	243	149	36 20
253	60	242	52	240	46	210	32	226	62	326	230	91 21
3 183	1 519	3 202	1 420	3 334	1 398	3 273	1 234	3 287	1 210	5 155	3 329	1 568

Summer, som er fremkomne af Tal, af hvilke mindst Halvparten ikke er fuldt paalidelige.

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.			
		Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	
I. Smaalenenes Amt.											
1	Borge	178	142	86	172	140	63	182	121	45	
2	Hvaler	210	151	6	215	155	10	*215	141	11	
3	Skjeberg	230	204	88	*230	187	54	202	173	39	
4	Berg	*175	106	16	162	109	23	199	119	22	
5	Id	*154	100	23	154	90	20	146	80	12	
6	Aremark	310	136	40	297	139	42	303	134	41	
7	Glemminge	141	81	16	189	80	10	193	75	17	
8	Onsø	*354	174	11	382	164	30	386	150	24	
9	Tune	400	170	71	370	180	52	380	188	40	
10	Varteig	*164	69	53	164	86	54	169	100	56	
11	Vaaler	*208	130	61	198	113	52	219	114	48	
12	Moss Landdistrikt .	29	24	18	33	25	15	33	23	15	
13	Rygge	155	120	66	150	122	63	156	109	43	
14	Raade	*279	183	84	278	185	40	267	164	59	
15	Hobøl	153	108	31	144	105	40	155	102	57	
16	Rakkestad	*588	302	106	*588	326	130	578	453	311	
17	Eidsberg	409	320	227	392	312	172	516	353	280	
18	Rødenes	*192	145	50	187	142	37	173	131	52	
19	Askim	209	137	59	205	144	27	205	140	76	
20	Trøgstad	*387	301	187	398	270	148	375	305	207	
21	Spydeberg	216	154	65	192	142	42	206	144	92	
22	Skiptvet	*226	139	37	197	128	38	259	133	72	
		Tilsammen	5 367	3 396	I 401	5 297	3 344	I 162	5 517	3 452	I 619
II. Akershus Amt.											
1	Vestre Aker	260	77	50	257	97	55	274	114	74	
2	Østre Aker	327	206	109	498	190	63	468	160	53	
3	Asker	434	243	46	448	255	57	441	231	52	
4	Nesodden	73	50	19	88	51	21	96	51	25	
5	Frogner (Drøbak) .	{	68	26	140	71	24	145	73	38	
6	Aas	343	{	124	56	195	122	50	207	115	42
7	Kraakstad	221	138	33	206	140	31	190	121	29	
8	Vestby	*218	219	101	334	219	86	338	201	87	
9	Enebak	154	114	36	159	122	60	144	110	30	
10	Høland	351	308	175	341	303	I 74	295	260	147	
11	Urskog	187	141	67	167	130	50	176	138	80	
12	Fet	179	111	57	182	115	57	185	127	59	
13	Sørum	174	117	72	170	122	69	154	115	88	
14	Skedsmo	145	110	44	153	121	51	144	123	75	
15	Nittedalen	76	52	28	67	50	27	67	54	26	
16	Gjerdrum	181	113	25	166	111	38	156	122	49	
17	Ullensaker	483	239	70	466	241	60	465	271	170	
18	Nes	395	266	92	375	252	72	376	254	135	
19	Eidsvold	529	336	181	484	352	186	457	323	174	
20	Hurdalen	231	143	23	222	147	22	226	142	51	
21	Nannestad	322	213	55	312	270	85	300	233	108	
		Tilsammen	5 283	3 388	I 365	5 430	3 481	I 338	5 304	3 338	I 592

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.	
Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.											
183	129	92	*183	133	92	170	140	65	170	141	79	1	
175	136	22	163	129	20	214	114	10	219	106	13	2	
201	172	93	218	173	86	268	172	83	268	178	89	3	
184	112	21	217	103	23	249	87	12	243	94	20	4	
152	76	25	146	77	15	128	77	26	126	81	10	5	
282	126	60	253	116	48	*253	111	34	265	113	53	6	
155	90	17	220	105	43	166	111	33	155	114	35	7	
352	143	33	331	127	32	373	135	26	400	135	45	8	
444	221	48	438	203	42	354	202	47	403	203	86	9	
151	88	55	126	101	56	145	122	70	130	108	43	10	
191	104	47	179	105	46	198	118	67	188	131	100	11	
29	20	11	32	19	11	34	21	17	41	21	15	12	
153	113	48	145	109	25	149	113	23	140	114	23	13	
*267	156	33	252	150	39	263	163	39	295	164	38	14	
145	93	39	*145	100	57	151	95	33	149	93	28	15	
560	458	235	543	433	200	575	392	117	620	378	181	16	
464	355	255	442	346	192	451	322	159	525	282	148	17	
160	118	35	168	123	32	162	127	29	*162	115	41	18	
197	137	55	183	123	77	217	122	51	273	115	73	19	
368	275	152	406	308	173	406	255	115	451	273	127	20	
202	127	45	211	128	58	221	138	39	209	133	51	21	
250	134	53	243	145	53	282	140	52	362	135	81	22	
5 265	3 383	1 474	5 244	3 356	1 420	5 429	3 277	1 147	5 794	3 227	1 379		
Opg. mgl.													
112	73	377	126	92	383	114	32	130	43	29	1		
186	90	582	182	63	524	175	59	245	126	95	2		
227	46	417	235	47	405	221	46	433	234	127	3		
88	54	22	90	56	18	110	64	30	114	102	61	4	
	73	28	92	63	35	108	53	20	112	65	47	5	
	124	33	194	129	68	193	115	42	190	118	66	6	
	117	34	190	110	50	194	120	39	185	125	88	7	
339	171	79	314	188	66	344	223	128	353	229	134	8	
	112	21	155	121	32	147	113	48	130	103	61	9	
	235	95	250	225	120	272	239	137	258	234	153	10	
	126	60	135	116	57	143	117	56	144	121	82	11	
	112	45	153	113	45	139	118	67	160	123	91	12	
	119	81	148	118	88	163	116	69	155	126	107	13	
	118	61	128	109	66	130	116	86	192	167	157	14	
	58	40	72	54	37	74	51	37	78	55	44	15	
	114	33	142	114	35	157	117	35	155	114	83	16	
	249	99	401	229	124	403	216	102	389	227	148	17	
	277	190	354	248	134	339	258	168	332	256	203	18	
	316	105	425	301	178	395	306	140	427	314	228	19	
	128	33	194	127	25	222	143	16	215	144	45	20	
	205	66	276	207	96	251	188	66	271	171	113	21	
3 233	1 334	5 089	3 171	1 476	5 096	3 183	1 423	4 668	3 197	2 162			

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.								
III. Hedemarkens Amt.											
1	Nordre Odalen . . .	102	+70	104	86	103	+90	102	+90	109	90
2	Søndre Odalen . . .	194	+120	177	+120	174	146	199	160	206	148
3	Vinger	245	+80	276	+130	327	167	319	198	331	148
4	Eidskogen										
5	Grue										
6	Brandval	190	83	338	+210	333	222	307	180	289	185
7	Hof										
8	Aasnes	321	78	562	+260	499	169	520	176	536	215
9	Vaaler										
10	Elverum	258	85	221	+100	256	119	242	+100	221	106
11	Tryssil	65	+40	65	28	62	34	91	55	112	76
12	Aamot	134	+80	156	+100	153	105	130	77	135	+70
13	Stor-Elvedalen . . .										
14	Rendalen	93	+40	103	+60	106	77	105	75	110	65
15	Tønset										
16	Lille-Elvedalen . . .	226	+170	274	+200	304	268	345	+260	359	236
17	Tolgen	193	+80	190	+130	211	170	246	175	254	125
18	Kvikne	49	23	58	21	55	40	91	60	105	88
19	Ringsaker	339	+200	410	+210	450	201	483	297	455	218
20	Nes	139	+50	131	72	126	101	143	102	136	93
21	Leiten	210	+150	206	+70	164	23	180	77	198	140
22	Romedal	155	+50	182	+85	175	87	181	+85	216	72
23	Stange	202	+110	210	+110	204	146	204	+130	206	102
24	Vang	205	+80	208	+60	302	193	312	250	314	255
Tilsammen		3 320	+1 589	3 871	+2 052	4 004	2 358	4 200	2 547	4 292	2 432
IV. Kristians Amt.											
1	Biri	209	39	223	+100	244	96	227	147	212	+80
2	Vardal	110	+50	105	+60	111	+65	*111	+56	115	+60
3	Østre Toten	149	+45	189	+70	209	85	210	+105	200	93
4	Vestre Toten	220	+140	237	+80	262	+150	290	+84	257	+106
5	Faaberg	159	+40	153	+50	232	+180	186	90	201	77
6	Søndre Fron										
7	Nordre Fron	109	+30	117	+40	256	69	277	63	282	83
8	Ringebu	118	+50	190	+50	182	+35	154	34	157	37
9	Sollien										
10	Øier	47	6	83	47	119	74	134	82	122	87
11	Østre Gausdal	115	+50	114	+40	128	+60	148	81	150	75
12	Vestre Gausdal										
13	Lesje										
14	Dovre	165	+30	189	+100	302	212	313	156	301	104
15	Lom										
16	Skiaaker	159	+40	211	+70	270	150	242	+121	223	98
17	Vaage	126	+30	136	+50	141	57	146	67	125	45
18	Jevnaker	130	+40	187	+100	167	77	*167	+84	150	+90
19	Gran	244	+80	363	+250	334	314	347	+174	310	+150
20	Søndre Land										
21	Nordre Land	153	+20	312	+210	339	246	356	181	330	209
22	Søndre Aurdal	158	+65	241	+200	229	177	237	153	243	145

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.	
Stemmebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemmebe- retskvali- ficerede.	Stemmebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.									
108	84	110	83	113	70	116	81	106	70	191	121	66	1
206	118	208	116	208	94	229	131	224	91	371	215	98	2
334	144	362	176	362	141	333	123	337	101	718	279	76	3
336	227	315	176	376	255	371	213	353	171	448	330	152	4
523	226	505	184	138	66	136	55	160	61	188	167	83	5
				454	156	428	117	209	77	293	209	125	6
								202	55	*286	192	75	7
217	95	213	89	277	184	256	79	270	187	366	252	152	8
117	71	130	89	158	95	166	50	158	67	247	166	72	9
162	70	167	71	175	88	167	67	165	74	199	161	66	10
100	†60	119	87	130	85	135	69	138	86	163	128	73	11
362	219	354	213	412	209	417	195	404	214	487	413	233	12
288	191	295	186	308	190	292	98	297	165	334	312	206	13
105	40	108	44	108	38	102	25	108	33	131	111	53	14
467	†160	451	†170	450	186	413	152	420	125	574	408	109	15
139	66	144	130	164	93	160	83	143	39	207	147	81	16
212	102	208	52	211	51	224	70	229	83	258	217	68	17
204	71	204	99	219	78	201	72	218	89	249	218	58	18
202	104	203	85	175	†70	170	†70	191	†65	232	188	57	19
316	261	320	219	303	166	305	114	318	158	418	323	114	20
4 398	2 309	4 416	2 269	4 741	2 315	4 621	1 864	4 650	2 011	6 360	4 557	2 017	
221	†70	230	51	256	†45	219	51	208	†70	326	206	57	1
118	43	142	69	142	73	133	44	122	65	244	119	40	2
193	†75	208	71	221	74	214	84	274	89	444	264	93	3
271	98	277	†100	261	†60	263	82	246	†80	592	312	134	4
210	†70	216	76	205	46	216	51	217	62	301	211	46	5
310	86	307	109	281	56	126	25	113	36	164	101	19	6
152	33	152	35	132	20	131	31	131	27	276	132	27	7
159	†100	147	82	158	62	147	67	159	65	271	147	45	8
146	48	151	49	143	†60	177	54	190	66	281	171	57	9
296	135	281	97	301	120	301	111	288	109	509	286	81	10
224	†100	220	90	221	102	210	74	235	92	307	227	67	11
124	32	120	50	186	62	189	65	181	54	254	162	46	12
154	74	142	77	155	102	147	69	156	†80	349	157	58	13
253	†80	234	91	251	147	261	91	354	194	549	381	212	14
315	†180	320	174	295	202	347	†250	370	259	438	353	237	15
252	175	279	194	330	256	326	216	315	230	429	304	237	16

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.
III. Hedemarkens Amt.										
1	Nordre Odalen . . .	194	123	63	196	121	45	183	99	32
2	Søndre Odalen . . .	382	203	57	417	191	64	349	183	40
3	Vinger	267	102	35	271	90	26	217	103	33
4	Eidskogen	482	232	140	497	244	82	372	208	72
5	Grue				{ 268	205	105	321	221	133
6	Brandval	421	332	129	{ 141	122	56	123	103	55
7	Hof	202	191	93	203	178	58	180	153	65
8	Aasnes	316	212	89	289	209	91	297	216	81
9	Vaaler	*286	204	46	*286	196	30	286	157	38
10	Elverum	351	246	115	429	249	107	462	248	147
11	Tryssil	296	166	75	275	161	36	327	182	50
12	Aamot				{ 188	162	44	211	157	61
13	Stor-Elvedalen . . .				{ 171	128	66	175	136	89
14	Rendalen				{ 472	409	274	{ 336	320	261
15	Tønset				{ 316	313	224	151	*313	254
16	Lille-Elvedalen . . .				{ 321	308	190	322	313	147
17	Tolgen				{ 142	106	37	138	107	258
18	Kvikne				{ 629	419	128	640	459	84
19	Ringsaker				{ 214	136	36	190	118	450
20	Nes				{ 271	216	44	260	201	201
21	Løiten				{ 271	206	43	289	221	118
22	Romedal				{ 242	177	55	242	167	121
23	Stange				{ 403	304	94	408	313	64
24	Vang							97	449	219
Tilsammen		6 521	4 582	1 853	6 796	4 702	1 936	6 808	4 911	2 733
IV. Kristians Amt.										
1	Biri	304	204	39	284	219	53	317	210	110
2	Vardal	222	114	30	203	105	32	190	124	82
3	Østre Toten	*444	256	58	455	261	70	380	240	118
4	Vestre Toten	585	327	78	615	321	54	600	270	135
5	Faaberg	*301	*211	+82	326	213	47	317	204	67
6	Søndre Fron	167	117	13	186	158	32	186	144	27
7	Nordre Fron	223	183	62	248	202	61	234	216	48
8	Ringebu	260	104	21	248	216	37	245	207	61
9	Sollien	39	18	13	37	24	19	38	23	17
10	Øier	*271	146	81	279	188	114	277	211	156
11	Østre Gausdal . . .				{ 293	180	53	303	217	98
12	Vestre Gausdal . . .				{ 297	181	70	311	193	82
13	Lesje				{ 146	105	34	146	80	35
14	Dovre				{ 299	245	54	{ 196	135	101
15	Lom				{ 253	148	39	314	204	42
16	Skiaaker				{ 350	191	70	319	199	67
17	Vaage				{ 474	351	62	*474	362	154
18	Jevnaker				{ 474	301	252	446	330	297
19	Gran				{ 430	380	278	453	375	101
20	Søndre Land				{ 450	301	252	446	330	91
21	Nordre Land							278	424	265
22	Søndre Aurdal . . .							97	449	219

i Landdistrikterne 1820—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stem- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gdede.	Afgivne Stem- mer.	Stem- mebe- retti- gdede.	Stem- mebe- retti- gdede.	Afgivne Stem- mer.	Stem- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gdede.	Afgivne Stem- mer.	Stem- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gdede.	Afgivne Stem- mer.	
170	99	32	216	103	37	232	108	40	205	108	52	1
332	233	59	452	225	61	433	337	141	408	325	69	2
219	106	45	251	109	38	285	213	103	266	205	93	3
369	207	79	342	170	29	388	243	95	366	247	84	4
285	225	146	328	227	153	383	305	175	371	299	161	5
124	93	51	158	106	58	176	106	60	170	101	67	6
181	161	71	227	164	16	284	190	54	240	178	58	7
291	217	54	*291	224	59	314	224	95	301	221	103	8
296	180	69	307	157	46	305	145	88	301	155	103	9
410	233	121	466	232	98	601	431	326	631	405	190	10
327	178	83	*327	184	64	391	184	105	396	211	105	11
231	165	59	{ 149	112	51	146	110	45	111	102	33	12
			76	60	37	70	49	31	75	54	34	13
184	145	81	184	146	63	192	153	46	187	161	97	14
393	313	266	361	313	284	382	338	282	369	331	246	15
353	245	122	309	247	146	313	256	103	318	257	84	16
315	308	244	320	308	261	333	322	181	345	333	185	17
*138	107	72	146	113	78	157	125	70	139	114	67	18
576	526	329	616	502	222	623	487	173	647	519	212	19
208	183	81	211	201	90	221	189	69	211	175	40	20
303	213	75	287	211	83	275	204	82	*275	206	134	21
229	213	85	252	204	71	286	215	49	274	204	76	22
255	216	69	241	203	58	225	188	36	277	184	86	23
403	310	189	416	319	159	426	329	99	409	311	161	24
6 592	4 876	2 482	6 933	4 840	2 262	7 441	5 451	2 548	7 292	5 406	2 540	
314	239	117	292	235	67	290	216	51	262	205	95	1
194	113	68	180	112	54	192	122	85	205	124	84	2
361	273	128	397	253	79	492	311	92	420	227	115	3
620	303	144	537	302	96	*537	241	128	546	290	51	4
291	204	69	298	205	68	307	207	70	306	247	101	5
183	143	41	180	132	35	187	121	28	181	112	28	6
248	218	68	231	210	92	234	201	80	222	177	70	7
227	209	76	246	202	53	244	203	64	266	204	93	8
37	27	13	34	30	16	35	31	17	32	28	13	9
250	206	129	253	215	143	255	221	116	257	218	169	10
285	192	80	292	194	87	297	192	83	{ 126	104	86	11
302	184	73	*302	169	40	*302	175	36	258	170	54	13
142	77	33	122	87	41	142	73	23	144	72	31	14
187	139	84	188	131	77	180	130	66	158	136	85	15
186	104	61	184	97	46	180	88	20	200	104	59	16
273	156	55	253	155	72	254	161	72	246	166	104	17
298	205	116	293	205	100	352	203	71	345	201	60	18
464	400	259	457	393	139	572	391	186	*572	393	121	19
161	131	72	141	121	58	181	129	70	169	121	65	20
250	210	65	244	213	43	223	208	51	235	202	72	21
452	309	242	480	312	219	*480	302	221	*480	303	244	22

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.								
	IV. Kristians Amt. (Forts.)										
23	Nordre Aurdal	105	†15	140	†50	124	44	*124	†62	141	27
24	Østre Slidre	{ 136	†50	211	†150	201	161	229	†115	309	279
25	Vestre Slidre										
26	Vang	59	†30	137	†69	127	†100	149	72	146	†100
	Tilsammen	2 671	†850	3 538	†1 786	3 977	2 352	4 047	2 027	3 974	1 945
	V. Buskerud Amt.										
1	Nes	{ 186	†50	202	†60	255	†115	{ 117	35	171	72
2	Gol							{ 150	44	139	45
3	Aal	{ 133	†30	274	†60	258	68	281	43	265	57
4	Hol										
5	Rollag	{ 207	†60	222	†60	206	64	222	†91	223	65
6	Nore	{ 115	†30	141	†35	140	58	*140	†57	128	33
7	Flesberg	201	†100	206	†55	210	†95	209	†90	216	†130
8	Sandsvær										
9	Norderhov	{ 289	†130	304	†170	303	184	326	198	310	202
10	Aadalen										
11	Hole	*146	†55	*146	†58	123	76	123	56	144	71
12	Lier	306	†150	303	†170	288	125	267	100	280	†134
13	Røken	136	†100	140	†70	133	82	139	†57	136	90
14	Hurum	86	†60	85	†50	133	†40	139	82	136	87
15	Eker	299	†90	336	†150	422	244	420	193	411	264
16	Modum	262	†65	245	†100	253	106	222	97	230	86
17	Sigdal	150	†30	191	†100	205	69	226	82	216	†104
	Tilsammen	2 516	†950	2 795	†1 138	2 929	I 326	2 981	I 225	3 005	I 440
	VI. Jarlsberg og Larvik Amt.										
1	Skoger	71	†30	119	†85	*119	†90	*119	†70	*119	†60
2	Strømmen ¹⁾	41	†35	31	†25						
3	Hof	70	†20	102	†80	103	71	105	95	107	93
4	Sande	147	†75	147	†50	155	67	171	72	145	70
5	Botne	89	†20	90	†40	108	63	121	83	126	85
6	Vaale	125	25	136	55	133	25	155	47	155	75
7	Borre	{ 117	†30	134	†60	129	60	167	60	160	47
8	Horten										
9	Ramnes	139	13	164	90	161	96	182	98	172	88
10	Sem	132	†40	138	†60	153	†70	162	†60	*162	†60
11	Andebu	147	23	148	24	155	20	157	25	211	40
12	Nøtterø	{ 131	†10	123	†15	†140	†20	†160	†15	†180	†10
13	Tjømø										
14	Stokke	116	†70	122	†40	†150	†90	180	81	172	82
15	Sandehered	281	137	273	95	282	70	297	†65	266	†65
16	Tjølling	158	†40	167	†60	152	†50	148	†20	129	†20
17	Fredriksværn	57	29	32	24	41	21	39	16	38	13
18	Brunlanes	192	†100	179	†80	176	98	185	44	180	†50
19	Hedrum	215	†65	209	†80	210	I 37	220	I 51	205	I 13
20	Lardal	105	†60	112	†60	145	88	144	76	123	44
	Tilsammen	2 333	†822	2 426	†1 023	2 512	I 136	2 712	I 078	2 650	I 015

¹⁾ Se Side 22.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.
Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.											
183	42	267	98	308	109	316	116	279	116	489	317	221
311	238	321	227	{ 126	94	120	84	157	137	189	143	111
138	†50	135	37	196	145	156	91	137	82	220	194	141
4030	1729	4149	1777	4317	1901	4255	1715	4374	1958	7036	4425	1991
172	80	158	64	182	83	165	30	173	71	352	213	99
135	51	150	42	130	24	134	13	320	173	417	300	171
289	72	273	58	396	147	375	57	354	102	569	360	93
209	79	*209	49	195	129	192	37	†200	†150	{ 170	103	55
*128	†58	138	42	138	50	153	34	*153	32	224	153	77
214	94	205	79	281	†200	274	134	265	119	148	148	50
305	177	317	173	*317	107	325	169	270	95	{ 444	270	158
129	83	131	75	131	90	130	77	111	52	86	51	44
291	†131	286	†120	298	195	286	148	285	155	412	322	253
137	†70	131	74	125	65	121	60	115	37	185	121	54
121	49	182	58	172	59	162	48	*162	38	277	151	37
389	†240	362	267	385	†240	377	284	455	352	*650	438	314
236	93	222	90	234	109	226	104	225	93	*518	224	85
214	70	316	†150	317	82	300	†80	309	†120	480	357	194
2969	1347	3080	1341	3301	1580	3220	1275	3397	1589	5847	3640	1897
*119	†60	118	46	115	71	111	66	112	47	187	114	55
109	75	112	64	112	63	110	46	95	54	144	104	63
148	42	149	27	150	76	154	59	148	40	301	127	42
125	97	122	105	126	95	128	82	136	75	180	144	84
146	37	142	67	141	66	135	54	133	44	307	133	57
159	60	144	60	163	79	236	153	279	168	749	452	236
*172	76	183	58	177	112	159	63	154	102	384	138	52
147	84	148	75	146	68	215	154	206	119	370	202	131
216	45	265	75	256	63	240	30	217	45	335	229	32
189	†20	174	15	186	14	264	55	283	55	583	463	101
174	74	188	92	*188	73	184	78	227	108	498	233	111
270	†65	262	93	236	70	237	58	362	75	506	336	67
126	24	126	32	122	21	116	29	133	30	191	126	41
39	17	47	26	38	20	25	16	20	8	53	21	16
164	23	165	37	152	56	148	14	138	23	288	146	21
228	113	264	96	251	81	251	53	241	112	324	242	133
126	61	137	89	136	65	135	46	137	68	221	128	72
2657	973	2746	1057	2695	1093	2848	1056	3021	1173	5621	3338	1314

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.
	IV. Kristians Amt. (Forts.)									
23	Nordre Aurdal . . .	463	308	134	*463	274	118	469	268	162
24	Østre Slidre . . .	192	136	83	221	143	94	234	133	79
25	Vestre Slidre . . .	210	178	113	222	162	105	202	176	128
26	Vang	*193	126	35	195	120	45	202	124	90
	Tilsammen	6 866	4 510	1 754	7 138	4 808	1 963	6 936	4 733	2 613
	V. Buskerud Amt.									
1	Nes	320	204	75	363	209	82	*363	185	60
2	Gol	372	306	152	420	340	129	440	311	118
3	Aal	{ 558	328	90	540	310	56	*540	321	79
4	Hol									
5	Rollag	160	103	49	168	104	39	181	96	40
6	Nore	323	143	58	338	157	58	328	152	79
7	Flesberg	352	160	29	392	172	50	353	203	148
8	Sandsvær	467	267	101	*467	267	83	*467	246	78
9	Norderhov	420	256	103	453	253	83	438	227	91
10	Aadalen	94	64	48	82	66	51	93	67	47
11	Hole	312	155	73	295	144	57	280	143	55
12	Lier	466	313	181	*466	295	131	*466	295	178
13	Røken	201	112	41	195	112	40	192	109	44
14	Hurum	171	65	26	138	63	16	92	56	17
15	Eker	650	403	296	*650	376	199	642	442	310
16	Modum	518	232	68	*518	227	68	*518	190	58
17	Sigdal	484	329	144	*484	316	98	*484	293	110
	Tilsammen	5 868	3 440	1 534	5 969	3 411	1 240	5 877	3 336	1 512
	VI. Jarlsberg og Larvik Amt.									
1	Skoger	183	115	47	216	112	50	193	107	48
2	Strømmen	133	63	26	199	101	64	178	107	56
3	Hof	163	102	41	181	103	30	171	103	35
4	Sande	300	131	77	295	139	51	284	129	41
5	Botne	*180	112	47	201	115	42	193	132	68
6	Vaale	302	131	55	316	119	53	332	110	51
7	Borre	{ 689	422	273	908	440	213	{ 405	463	197
8	Horten									
9	Ramnes	412	147	76	375	145	70	473	151	60
10	Sem	328	204	128	405	205	132	*405	184	107
11	Andebu	349	224	22	328	204	31	370	210	16
12	Nøttersø	{ 627	533	119	654	577	79	773	606	153
13	Tjømø									
14	Stokke	404	226	79	454	223	76	456	210	28
15	Sandehherred . . .	475	305	82	571	284	59	573	287	56
16	Tjølling	228	114	48	253	117	34	*253	119	31
17	Fredriksværn . . .	28	20	16	20	10	8	28	13	11
18	Brunlanes	299	225	78	296	218	48	352	196	27
19	Hedrum	228	205	101	250	189	96	241	178	62
20	Lardal	205	115	54	202	128	58	202	137	61
	Tilsammen	5 533	3 394	1 369	6 124	3 429	1 194	6 345	3 385	1 138

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stemme- rets kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.										
474	257	106	467	251	72	*467	272	91	500	240	98	23
197	130	85	243	133	106	225	162	120	257	188	175	24
208	202	137	*208	178	128	213	186	153	221	202	172	25
202	136	95	198	133	91	216	141	62	189	144	90	26
6 806	4 767	2 416	6 720	4 668	2 022	7 057	4 687	2 056	6 932	4 681	2 402	
<hr/>												
*363	196	84	407	207	59	411	195	34	412	206	71	1
452	387	159	501	383	132	*501	360	87	514	302	133	2
{ 357	238	93	376	276	137	387	302	113	*387	314	161	3
217	129	57	224	129	39	172	131	47	156	120	46	4
166	101	58	156	90	29	164	101	39	173	110	52	5
324	163	82	308	206	83	313	217	84	313	220	68	6
316	203	115	296	186	60	312	210	74	298	197	47	7
450	242	135	437	224	102	428	238	109	438	240	132	8
438	225	104	408	258	145	467	317	146	446	346	221	9
93	68	42	87	69	45	87	66	43	80	60	41	10
273	150	74	288	144	71	302	138	60	306	146	110	11
629	299	191	611	267	137	611	252	133	*611	264	161	12
192	106	32	209	110	59	218	108	68	207	117	77	13
102	54	15	119	48	18	127	41	11	124	36	22	14
640	407	213	*640	367	170	*640	348	174	*640	339	178	15
*518	245	158	*518	242	55	451	210	83	*451	213	92	16
*484	234	142	423	278	98	*423	279	108	*423	256	138	17
6 014	3 447	1 754	6 008	3 484	1 439	6 014	3 513	1 413	5 979	3 486	1 750	
<hr/>												
178	109	39	166	109	30	171	111	41	198	131	39	1
193	104	62	200	115	85	256	172	131	318	224	105	2
196	113	52	181	116	36	189	112	47	193	104	46	3
300	161	113	301	155	54	326	211	107	336	215	98	4
184	129	64	173	110	42	172	125	35	171	112	31	5
302	128	78	304	135	76	318	110	32	328	113	56	6
*405	213	116	396	219	109	380	217	90	406	214	79	7
421	225	168	397	263	193	411	311	249	474	320	249	8
*473	144	97	413	157	43	395	152	51	415	145	53	9
439	263	201	428	262	153	425	256	122	455	327	145	10
352	202	33	356	218	23	361	210	27	340	200	14	11
703	603	110	745	596	95	805	539	57	{ 600	400	67	12
464	213	85	528	191	51	503	203	36	536	255	77	14
565	276	70	620	277	80	678	259	73	782	252	108	15
*253	125	82	*253	167	60	260	175	68	287	161	60	16
30	19	9	34	20	14	30	22	17	40	32	22	17
329	209	42	*329	201	33	*329	211	43	*329	207	44	18
244	190	116	*244	175	111	259	169	81	204	154	86	19
189	125	77	199	121	62	194	125	48	201	117	50	20
6 220	3 551	1 614	6 267	3 607	1 350	6 462	3 690	1 355	6 831	3 840	1 469	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.		
		Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.									
VII. Bratsberg Amt.												
1	Gjerpen	{ 145	†110	145	†100	160	102	197	104	197	122	
2	Slemdal	*171	†40	*171	†85	171	114	230	116	236	†120	
3	Eidanger											
4	Sannikedal	{ 105	†45	104	†40	110	68	137	70	128	54	
5	Skaatø											
6	Drangedal	†90	†15	†110	†40	†90	†15	142	96	118	48	
7	Bamle	*182	43	*182	†70	*182	†85	182	†80	196	†40	
8	Solum	82	†45	73	†30	80	46	116	81	130	100	
9	Hollen	*110	36	110	†60	109	74	122	54	113	67	
10	Bø											
11	Lunde	{ 77	†20	140	†60	154	79	176	61	174	52	
12	Sauda	97	†30	111	41	†150	†50	†210	†60	158	43	
13	Hitterdal	108	†25	110	†25	137	69	111	18	104	30	
14	Hjartdal ¹⁾	*184	†35	*184	†45	184	†35	202	38	183	†55	
15	Tinn ¹⁾	142	†30	145	†30	133	15	192	22	188	23	
16	Gransherred ¹⁾											
17	Vinje ¹⁾		†90	15	†90	14	127	52	113	34	101	33
18	Laardal ¹⁾	*59	27	59	36	†80	22	*103	61	103	40	
19	Rauland ¹⁾											
20	Seljord ¹⁾		†90	†20	†90	†15	101	52	103	36	106	53
21	Mo		†90	17	†90	†40	†90	†20	105	48	107	32
22	Nissedal		†90	12	*110	66	110	57	111	44	91	22
23	Kviteseid	*149	†70	*149	†60	149	86	146	78	132	76	
24	Fyresdal (Moland)		*94	†40	*94	†40	94	†60	84	42	81	41
	Tilsammen	†2 155	†675	†2 267	†897	2 411	I 101	2 782	I 143	2 646	I 051	
VIII. Nedenes Amt.												
1	Holt	126	†50	120	42	123	65	129	87	128	60	
2	Dybvaag	†110	†35	91	†20	87	37	89	32	83	6	
3	Aamli ²⁾	160	†75	171	†70	164	†70	164	†70	155	†40	
4	Gjerstad	138	†90	124	†100	135	77	132	†70	133	†80	
5	Søndeled	66	†30	71	†50	70	35	79	†30	77	†50	
6	Øiestad											
7	Hissø		*268	†75	*268	†80	268	128	295	†90	301	112
8	Froland											
9	Fjære											
10	Østre Moland											
11	Barbu	221	†100	214	†140	214	131	218	117	201	101	
12	Tromø											
13	Hommedal ²⁾	202	†90	208	†70	204	131	218	133	223	138	
14	Herefoss ²⁾											
15	Vestre Moland											
16	Høvaag	{ 190	†20	*228	107	228	137	*228	116	235	126	
17	Valle	*117	†70	*117	†100	117	†60	118	†80	126	88	
18	Bygland	141	†100	76	†50	103	54	96	†60	104	†50	
19	Evje ²⁾	293	†20	266	†115	278	†120	293	203	293	226	
20	Aaseral ²⁾											
	Tilsammen	2 032	†755	I 954	†944	I 991	I 045	2 059	†1 088	2 059	I 077	

¹⁾ Se Side 24. ²⁾ Se Side 26.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.		
Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.	Stemmetrskvali-ficerede.	Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.										
153	68	140	55	213	113	218	+80	{ 167	74	250	168	68	1	
243	126	180	77	121	57	124	40	45	30	51	41	18	2	
122	64	111	68	134	70	142	61	157	52	328	154	53	3	
116	54	112	+40	120	51	142	+50	152	+40	193	153	48	4	
185	90	181	39	212	53	269	51	266	47	436	326	52	5	
139	97	166	78	162	75	168	61	168	+50	296	161	62	6	
103	76	121	71	130	66	109	52	111	58	211	113	62	7	
146	56	236	76	256	74	278	56	261	+50	*401	259	55	8	
184	58	210	39	206	67	225	+50	222	+53	296	210	85	9	
116	20	117	31	123	56	119	13	124	11	171	116	17	10	
197	+65	180	+45	161	36	158	+30	158	+30	302	218	69	11	
194	+15	177	+30	187	15	177	22	325	43	354	310	23	12	
106	45	114	+40	116	56	110	37	107	25	201	106	24	13	
*103	46	108	98	108	77	105	46	103	33	123	104	47	14	
108	59	105	28	175	96	174	+95	174	37	282	176	53	15	
*107	80	114	54	119	59	107	+55	101	43	123	97	29	16	
104	29	114	39	118	31	111	25	108	24	146	101	19	17	
122	69	120	61	123	63	132	44	122	41	189	124	60	18	
73	28	120	40	117	59	114	66	108	70	*168	112	37	19	
2 621	1 145	2 726	1 009	2 901	1 174	2 982	874	3 107	846	4 744	3 171	910	24	
134	41	132	50	147	57	144	60	163	64	370	164	58	1	
91	16	84	10	85	17	85	17	110	39	332	122	37	2	
165	54	147	39	133	45	157	43	165	19	191	158	46	3	
141	+65	147	88	149	79	156	69	245	167	273	241	148	4	
93	61	89	37	+110	66	134	79	146	58	295	165	68	5	
288	127	178	69	{ 134	62	131	67	134	61	317	132	56	6	
				66	+30	55	+15	56	+20	125	62	27	7	
				60	133	67	121	39	114	41	247	124	65	8
205	106	228	129	{ 228	132	223	109	209	112	300	137	69	9	
219	129	225	110	231	129	224	111	228	99	311	232	146	10	
237	132	233	145	210	121	202	86	216	+80	408	222	101	11	
126	91	121	89	106	81	133	99	124	91	205	125	90	12	
91	+30	74	35	95	55	94	69	107	69	141	105	53	13	
317	226	286	178	271	171	335	238	391	268	440	367	213	14	
										181	134	96	15	
2 107	1 078	2 084	1 039	2 098	1 112	2 194	1 101	2 408	1 188	4 136	2 490	1 273	16	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvælg

No.	Valg kommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.
VII. Bratsberg Amt.										
1	Gjerpen	240	172	81	242	186	55	265	209	146
2	Slemdal	45	41	20	50	46	25	42	40	24
3	Eidanger	*223	126	41	*223	130	34	223	126	65
4	Sannikedal	{ 312	154	42	335	181	47	342	203	93
5	Skaatø									
6	Drangedal	203	161	44	203	163	50	217	134	27
7	Bamle	472	319	39	471	303	43	415	282	42
8	Solum	291	210	71	278	200	51	271	202	92
9	Hollen	194	117	63	177	120	44	168	102	44
10	Bø	{ 401	236	71	358	209	52	232	122	94
11	Lunde									
12	Sauda	296	208	63	282	216	116	306	207	86
13	Hitterdal	170	102	25	165	103	34	181	93	39
14	Hjartdal	231	159	49	213	139	30	204	133	45
15	Tinn	256	198	45	233	190	46	254	191	25
16	Gransherred	157	108	66	150	101	36	145	92	30
17	Vinje	136	78	26	126	85	29	117	78	24
18	Laardal	95	78	25	94	61	37	89	52	24
19	Rauland	92	51	24	81	59	20	84	50	18
20	Seljord	*282	172	49	277	163	37	254	168	60
21	Mo	{ 115	71	23	140	79	37	137	74	31
22	Nissedal									
23	Kviteseid	142	96	17	145	101	23	138	102	20
24	Fyresdal (Moland)	166	118	42	182	114	35	176	120	51
	Tilsammen	168	112	69	180	114	55	165	116	59
		4 687	3 087	995	4 605	3 063	936	4 606	3 006	1 206
VIII. Nedenes Amt.										
1	Holt	313	175	61	388	229	159	357	215	93
2	Dybyaag	361	127	27	401	149	40	372	160	45
3	Aamli	192	155	16	200	140	52	193	128	52
4	Gjerstad	284	226	118	268	234	122	307	223	117
5	Søndeled	315	208	95	333	219	77	351	227	81
6	Øiestad	{ 322	162	93	355	157	81	374	175	69
7	Hisø									
8	Froland	118	54	22	133	49	15	135	47	14
9	Fjære	279	142	81	289	209	148	425	222	128
10	Østre Moland	{ 379	199	60	435	221	39	489	218	34
11	Barbu									
12	Tromø									
13	Hommedal	307	226	151	417	229	127	402	220	133
14	Herefoss									
15	Vestre Moland	{ 412	235	90	{ 216	140	64	212	140	73
16	Høvaag									
17	Valle	198	126	84	213	143	110	171	121	103
18	Bygland	139	93	47	157	100	46	133	89	22
19	Evje	460	341	141	452	367	178	442	318	190
20	Aaseral	162	113	56	176	118	68	181	125	75
	Tilsammen	4 241	2 582	1 142	4 659	2 819	1 401	4 779	2 750	1 292

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.										
264	209	116		228	135	331	226	129		212	106	1
41	39	20		34	18	73	31	15		28	17	2
223	126	74		118	50	243	111	35		113	46	3
379	217	94		193	67	397	214	131		115	88	4
207	124	28		103	29	168	106	27		122	72	5
408	275	66		266	30	493	248	22		116	65	6
262	193	67		203	81	296	208	78		254	39	7
185	119	77		118	72	185	109	54		190	82	8
205	117	73		124	56	218	135	79		108	52	9
193	123	96		121	63	188	128	69		135	71	10
279	180	61		158	41	284	155	33		158	40	12
183	103	54		102	35	186	110	25		110	60	13
198	130	27		129	21	243	115	22		113	30	14
231	177	61		160	38	252	155	40		133	32	15
155	115	66		114	39	169	107	36		97	27	16
118	83	26		75	26	133	87	38		97	52	17
85	56	38		48	29	90	47	41		62	51	18
80	48	24		41	28	100	49	12		43	15	19
260	180	97		171	46	294	153	49		157	83	20
134	80	25		74	22	134	75	14		73	28	21
143	87	16		85	36	143	104	34		102	59	22
159	110	62		120	66	199	115	60		161	119	23
152	99	52		93	32	165	93	33		95	42	24
4 544	2 990	1 320		2 878	1 060	4 984	2 881	1 076		2 974	1 378	
Opgave mangler.												
230	60			224	101	453	249	96		260	110	1
167	67			182	54	505	201	57		215	63	2
119	56			103	29	205	70	14		101	51	3
224	130			230	120	317	223	123		236	164	4
*227	81			208	65	327	197	73		216	118	5
244	73			182	46	438	179	54		190	68	6
41	13			66	35	130	77	42		102	42	7
207	106			64	23	160	68	22		64	22	8
				240	145	440	244	118		222	130	9
										107	38	10
215	62			203	29	547	202	53		33	16	11
208	108			215	121	349	186	78		99	41	12
										234	190	13
126	65			127	67	322	121	79		142	73	14
115	54			126	44	232	118	51		123	85	15
122	96			121	83	195	112	71		114	29	16
109	73			103	49	158	111	66		117	86	17
312	128			280	113	417	209	98		216	133	19
121	67			111	42	185	109	35		112	41	20
2 787	1 239			2 785	1 166	5 610	2 819	1 196		3 008	1 567	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.								
IX. Lister og Mandal Amt.											
1	Søgne	146	†90	140	†90	190	†110	236	†150	241	174
2	Øvrebø	145	105	143	118	151	†70	164	119	142	75
3	Oddernes	123	75	138	†120	131	†110	148	†115	146	103
4	Tveid	161	†100	180	†100	175	124	224	†145	228	†110
5	Holme	304	†150	350	195	358	216	380	228	357	231
6	Bjelland	286	27	334	†200	327	175	337	156	321	161
7	Mandal	292	†180	300	†230	315	†240	360	241	321	204
8	Søndre Undal . . .	394	†170	420	†260	421	†230	475	248	444	235
9	Nordre Undal . . .										
10	Lyngdal	464	†400	476	†400	436	†370	470	278	446	343
11	Hægebostad (Øvre Kvinesdal)	53	26	167	†80	209	†140	292	†140	256	176
12	Herred	205	†160	204	†150	204	†160	222	204	215	129
13	Vanse	195	†100	451	†200	463	†220	488	169	400	135
14	Kvinesdal (Nedre Kvinesdal)	245	†100	288	†140	265	†190	325	214	304	197
15	Fjotland										
16	Flekkefjord Landd.	301	†120	221	†130	232	†100	327	169	303	†125
17	Bakke	270	†100	259	†160	278	†200	317	181	333	147
	Tilsammen	3 584	†1 903	4 071	† 2 573	4 155	† 2 655	4 765	2 757	4 517	2 545
X. Stavanger Amt.											
1	Lund	188	†90	*188	†80	*210	†120	*210	†140	210	105
2	Sogndal	166	†130	224	†120	213	†150	252	165	235	171
3	Egersund	*238	†70	*238	†40	238	88	*238	†120	*238	†70
4	Helleland	216	†50	228	†70	213	†130	234	†100	248	88
5	Lye	183	†50	*183	†100	201	†120	*195	†110	224	†150
6	Klep	107	†40	110	†90	111	†90	114	96	114	77
7	Haa	148	†90	152	†70	*152	†70	*152	†50	*152	†70
8	Haaland	*121	†40	121	†100	127	96	118	94	131	55
9	Høiland	182	†100	*182	†100	*182	†100	179	†110	*179	†110
10	Hetland	143	†50	139	†25	*139	†10	*139	†25	*139	†15
11	Rennesø	93	38	104	30	97	40	107	32	*95	†35
12	Finnø	80	29	85	62	83	11	84	70	90	71
13	Strand	250	†80	245	†25	245	†60	225	43	227	40
14	Høgsfjord										
15	Hjelmeland	*201	16	201	†40	188	†20	176	†40	189	†25
16	Suldal ¹⁾	*146	†10	*146	†10	146	21	159	9	164	48
17	Jelse ¹⁾	123	8	127	11	*127	†25	*127	†20	129	50
18	Sand ¹⁾										
19	Vikedal	139	†90	130	†90	150	†90	132	88	140	112
20	Nerstrand	*122	49	*122	†60	*122	†50	122	44	116	21
21	Skudenesh ¹⁾	*254	†102	*254	†104	254	225	*254	†112	*254	†114
22	Avaldsnes	206	†150	*199	†150	199	86	*199	57	*199	90
23	Torvestad	204	†130	196	†120	191	†140	202	†110	214	†160
24	Skjold ¹⁾	†270	†110	†270	†90	†270	†140	†270	†90	†270	†100
25	Tysvær ¹⁾										
	Tilsammen	3 780	†1 522	3 844	†1 587	3 858	†1 882	3 888	†1 725	3 957	1 777

¹⁾ Se Side 29 og 30.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.	
Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.	Stemmetskvalificerede.	Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.									
232	+155	237	+160	237	+155	247	142	274	104	421	293	160	1
148	95	151	86	133	77	140	40	150	55	312	148	46	2
130	+100	123	80	126	+110	128	+75	125	+50	322	124	63	3
223	+110	201	+100	204	88	192	47	201	+80	*289	203	59	4
352	207	344	218	358	280	366	265	367	271	599	366	290	5
318	169	317	194	310	166	322	206	348	170	395	228	153	6
323	201	325	252	308	178	355	263	349	212	675	337	202	7
411	235	{ 292	145	283	155	263	134	244	138	625	239	169	8
415	285	471	293	454	307	428	258	405	204	682	375	192	9
214	147	231	139	230	173	211	165	203	143	273	235	201	11
223	56	198	97	191	82	183	68	168	36	321	155	36	12
404	161	377	156	409	194	398	171	392	136	820	398	173	13
350	260	333	266	343	220	319	221	321	186	{ 482	251	172	14
188	118	184	79	197	97	196	75	{ 195	40	135	60	39	15
326	115	324	73	345	64	349	65	{ 255	72	374	247	106	17
								{ 112	71	160	122	69	18
4 257	2 404	4 242	2 430	4 248	2 431	4 242	2 303	4 271	2 099	7 623	4 143	2 305	
217	131	210	116	205	91	207	75	207	79	259	207	54	1
218	146	289	211	271	177	241	119	228	120	397	227	125	2
*238	78	243	128	232	109	*232	77	251	73	*498	257	90	3
*248	+90	218	74	227	62	218	46	*218	92	270	210	78	4
219	153	232	176	234	173	256	191	257	182	*327	254	135	5
123	57	122	+60	127	91	125	87	129	88	185	129	72	6
157	36	149	99	144	102	135	54	136	47	277	142	64	7
131	66	132	90	136	100	135	65	127	71	238	143	53	8
183	+100	186	+60	191	88	198	70	189	38	316	216	87	9
*139	32	140	26	129	+50	132	22	128	32	*234	141	22	10
117	54	113	46	108	52	115	31	107	26	175	102	16	11
*90	62	88	71	95	54	97	79	97	81	147	103	76	12
231	37	252	18	248	17	278	21	*278	20	402	237	16	{ 13
211	+35	206	+30	204	+60	189	+20	168	20	317	217	83	15
216	25	219	17	193	22	182	22	172	23	142	114	49	16
121	44	128	49	123	49	121	20	115	13	210	58	9	17
153	108	151	97	144	87	140	49	126	6	234	119	25	19
133	21	128	31	109	29	119	28	117	10	205	111	23	20
285	218	272	175	240	164	292	190	287	141	423	323	172	21
182	112	187	100	182	51	220	54	228	27	345	220	49	22
202	174	220	140	207	110	202	56	232	54	*425	228	107	23
+270	+160	+270	+140	+176	135	193	101	185	141	280	170	77	24
				128	70	122	39	126	39	233	116	40	25
4 084	1 939	4 155	1 954	4 053	1 943	4 149	1 516	4 108	1 423	6 811	4 211	1 559	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvælg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.
IX. Lister og Mandal Amt.										
1	Søgne	434	291	127	427	282	141	437	269	126
2	Øvrebø	341	197	78	336	190	85	320	189	110
3	Oddernes	389	176	85	421	162	48	436	159	92
4	Tveid	289	186	66	337	174	69	278	180	87
5	Holme	539	373	211	504	344	263	491	341	273
6	Ejelland	368	226	105	355	222	132	374	225	126
7	Mandal	720	345	240	786	393	295	723	465	357
8	Søndre Undal . . .	594	254	172	634	248	161	614	258	167
9	Nordre Undal . . .	288	170	113	298	170	132	270	157	99
10	Lyngdal	665	386	172	610	330	232	612	365	247
11	Hægebostad (Øvre Kvinesdal) . . .	254	219	161	291	198	151	271	187	135
12	Herred	289	139	27	293	128	25	273	122	43
13	Vanse	771	376	157	760	356	202	792	420	210
14	Kvinesdal (Nedre Kvinesdal) . . .	478	255	137	522	228	151	526	222	136
15	Fjotland	132	62	27	127	59	31	107	61	36
16	Flekkefjord Landd.	394	178	58	431	175	61	441	180	48
17	Bakke	364	225	84	387	211	72	384	219	91
18	Siredalen	159	113	60	*159	107	71	*159	108	38
	Tilsammen	7 468	4 171	2 080	7 678	3 977	2 322	7 508	4 127	2 421
X. Stavanger Amt.										
1	Lund	249	204	50	229	188	40	223	181	68
2	Sogndal	352	220	75	333	203	75	334	189	70
3	Egersund	498	229	82	505	222	44	503	216	64
4	Helleland	249	195	103	233	183	42	289	169	38
5	Lye	327	238	119	307	249	105	285	237	99
6	Klep	212	130	43	215	136	59	198	139	45
7	Haa	256	134	49	218	126	54	212	125	48
8	Haaland	*238	139	22	228	140	24	*228	138	76
9	Høiland	347	244	71	344	243	48	*344	247	93
10	Hetland	234	140	21	221	144	37	215	141	40
11	Rennesø	165	97	11	194	100	7	193	108	23
12	Finnø	138	94	57	151	94	34	152	101	84
13	Strand	481	224	18	{ 211	91	13	185	93	15
14	Høgsfjord	316	191	50	309	229	33	295	223	47
15	Hjelmeland	178	103	28	188	113	40	152	102	37
16	Suldal	157	101	28	155	110	13	177	108	21
17	Jelse	256	174	90	234	206	54	237	205	48
18	Vikedal	239	109	22	259	120	32	250	121	18
19	Nerstrand	226	129	25	202	146	35	194	151	68
20	Skudenes	436	315	119	472	331	82	529	360	135
21	Avaldsnes	357	205	14	350	179	17	423	214	39
22	Torvestad	425	244	48	432	277	66	313	159	43
23	Skjold	290	153	41	282	172	60	280	168	74
24	Tysvær	223	103	27	237	111	21	228	103	46
	Tilsammen	6 849	4 115	1 213	6 802	4 248	1 047	6 743	4 127	1 349

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.				1873.				1876.				1879.				No.	
Stemme-retts-kvalificerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-retts-kvalificerede.														
455	268	91	450	231	74	449	222	97	213	103	I						
337	200	79	284	198	84	314	175	71	167	84	2						
441	159	54	435	148	46	440	141	42	146	41	3						
356	165	71	323	164	52	317	159	51	161	41	4						
491	334	271	471	327	185	463	319	208	327	217	5						
359	228	121	331	226	102	323	219	84	230	83	6						
755	450	248	739	389	247	698	406	303	395	252	7						
623	268	154	601	274	178	602	281	206	330	252	8						
287	165	126	293	173	113	277	175	130	177	121	9						
719	354	191	659	330	157	604	301	139	271	143	10						
249	167	118	243	203	158	*243	195	120	193	139	11						
277	130	50	247	118	35	244	122	34	111	40	12						
822	448	238	788	449	218	745	417	238	423	234	13						
566	250	165	528	227	146	498	237	138	225	148	14						
104	59	37	102	61	16	104	81	31	92	45	15						
388	190	90	*388	178	90	*388	211	113	184	87	16						
369	226	101	369	228	64	364	242	99	247	97	17						
139	105	46	150	111	37	*150	109	70	104	58	18						
7 737	4 166	2 251	7 401	4 035	2 002	7 223	4 012	2 174	3 996	2 185							
253	185	80	237	186	58	274	171	57	222	191	89	I					
336	191	85	333	183	38	333	172	56	*333	188	54	2					
470	208	76	486	226	72	596	224	76	*596	234	90	3					
*289	189	44	304	174	12	*304	197	28	*304	185	43	4					
*285	246	130	*285	244	141	*285	244	150	310	277	154	5					
226	137	102	254	178	111	249	206	97	233	203	69	6					
*212	131	43	*212	138	69	*212	146	71	215	158	82	7					
270	133	29	270	145	56	286	149	52	*286	146	35	8					
*344	267	118	417	277	112	405	330	138	*465	370	171	9					
*215	129	43	*215	153	57	*215	159	54	216	180	78	10					
181	124	20	174	114	52	194	118	38	181	115	36	11					
152	102	39	154	104	41	*154	101	41	144	101	31	12					
184	94	12	211	112	17	214	117	16	*214	123	16	13					
236	128	4	286	117	20	284	128	25	228	119	11	14					
303	221	31	298	219	41	317	207	57	262	208	54	15					
148	96	31	148	112	23	149	109	43	*147	107	25	16					
174	102	13	*174	100	17	169	90	19	*169	100	54	17					
244	184	25	257	205	34	272	196	41	265	204	22	18					
242	126	15	236	122	21	240	121	46	225	115	26	19					
192	155	68	201	149	59	220	145	36	212	149	41	20					
*529	339	89	500	354	69	*447	336	57	447	311	40	21					
402	197	40	406	185	57	393	197	31	356	198	19	22					
296	146	37	332	138	28	301	131	43	295	126	25	23					
275	165	24	284	160	36	282	149	34	*282	172	37	24					
228	100	24	231	107	17	269	106	28	248	117	17	25					
6 686	4 095	I 222	6 905	4 202	I 258	7 124	4 249	I 334	6 855	4 397	I 319						

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvælg

No.	Valgkommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.								
XI. Søndre Bergenhus Amt.											
1	Finnaas	{ 369	240	350	112	347	96	355	69	325	150
2	Sveen	*129	†60	*129	†60	129	104	*129	†70	*129	†115
3	Etnæ	*126	†50	*126	†70	126	100	155	105	160	126
4	Skaanevik	268	†70	241	†70	263	116	270	160	249	95
5	Tysnes	*239	†110	*239	†90	*239	†90	*239	†110	239	163
6	Kvinnherred	272	†60	278	†50	276	37	273	†40	258	†50
7	Stord	242	217	237	192	235	159	270	†160	256	†110
8	Fitje	*226	178	*226	†80	*226	†80	226	†50	231	†150
9	Fjelberg	*177	†120	*177	†80	*177	†100	177	154	*177	†100
10	Strandebarm	335	†170	329	†120	350	†210	351	211	332	170
11	Vikør	222	†120	222	†100	207	†100	243	†100	232	113
12	Ullensvang(Kinservik)	714	†90	670	†80	631	77	608	†90	556	†70
13	Røldal ¹⁾	*171	47	171	33	163	35	168	68	165	94
14	Ulvik (Graven)	501	†300	477	†250	482	†150	476	208	481	288
15	Voss	64	†25	57	†25	60	33	68	38	59	44
16	Vossestrand	4	4	4	3	8	6	14	13	14	11
17	Fane	410	†50	403	†40	375	†50	379	†70	430	†60
18	Sund ²⁾	390	†70	406	†70	409	292	425	†220	418	220
19	Fjeld ²⁾	390	†150	390	213	394	263	404	197	396	137
20	Askøen ²⁾	299	†140	293	†150	318	160	324	†120	325	†200
21	Aarstad	520	†90	411	†150	486	†240	569	†240	516	†150
22	Os	†490	270	†490	†290	558	262	577	274	602	375
23	Fuse	23	18	20	12	17	12	11	6	7	5
24	Haus	24	14	22	13	21	11	18	8	17	4
25	Bruvik	344	†290	372	†170	363	133	366	†90	373	100
26	Hammer	287	†200	296	†250	310	303	322	311	302	290
27	Hosanger	189	†140	183	†160	*183	168	196	†150	200	†140
28	Manger	168	†140	173	†130	165	141	169	†140	173	130
29	Herlø	84	27	115	67	105	79	126	91	134	81
30	Lindaas	204	†160	250	†170	231	200	222	210	230	178
31	Sogndal	113	†50	142	†80	133	88	151	†130	175	138
32	Hafslø	103	38	113	55	132	78	128	74	130	76
33	Lærdal	136	43	130	47	110	79	118	82	137	112
	Tilsammen	6 581	†2 649	6 346	†2 340	6 476	2 772	6 711	2 773	6 561	3 000
XII. Nordre Bergenhus Amt.											
1	Evenvik	344	†290	372	†170	363	133	366	†90	373	100
2	Askvold ³⁾	287	†200	296	†250	310	303	322	311	302	290
3	Lavik ³⁾	189	†140	183	†160	*183	168	196	†150	200	†140
4	Hyllestad ³⁾	168	†140	173	†130	165	141	169	†140	173	130
5	Vik	84	27	115	67	105	79	126	91	134	81
6	Aurland	204	†160	250	†170	231	200	222	210	230	178
7	Leikanger	113	†50	142	†80	133	88	151	†130	175	138
8	Balestrand	103	38	113	55	132	78	128	74	130	76
9	Aardal	136	43	130	47	110	79	118	82	137	112
10	Jostedalen	131	†50	120	†60	120	†70	106	†70	103	66
11	Lyster	24	14	22	13	17	10	*32	22	*32	17

¹⁾ Se Side 30. ²⁾ Se Side 31. ³⁾ Se Side 32.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.
Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.											
343	†150	353	172	329	†150	336	†150	365	†100	598	370	82 { 1
144	100	133	73	130	87	136	86	134	72	184	139	95 { 2
152	105	148	81	146	107	155	99	156	62	238	162	63 { 3
236	34	247	60	227	67	228	40	218	21	408	233	108 { 4
216	155	231	105	229	133	231	130	240	†100	370	247	104 { 5
250	†50	230	60	206	54	213	45	228	19	422	234	41 { 6
241	†100	228	56	228	†100	227	†70	226	74	365	242	102 { 7
*231	†80	*231	†120	234	†150	239	†150	*239	†150	299	232	96 { 8
*177	†100	163	110	*163	†100	147	108	153	104	206	187	157 { 9
321	200	333	201	330	199	341	229	342	223	480	337	216 { 10
231	88	230	100	197	†60	207	50	188	†40	353	199	74 { 11
510	†90	522	†80	501	†90	483	213	482	160	722	492	181 { 12
162	97	165	113	178	120	184	117	180	105	316	162	95 { 13
291	135	299	165	291	172	289	131	311	122	498	300	148 { 14
257	87	247	61	237	80	236	42	235	29	427	236	69 { 15
12	12	9	9	7	7	9	7	10	6	25	15	21 { 16
440	57	438	95	407	†50	396	35	{ 211	16	323	214	20 { 17
								{ 191	†25	274	202	58 { 18
418	†180	413	252	*413	185	388	189	401	217	591	387	233 { 19
400	122	390	150	398	149	395	138	413	117	626	394	107 { 20
325	87	292	120	279	132	292	166	300	180	400	289	202 { 21
518	†120	502	†110	486	†120	497	†80	497	302	763	480	270 { 22
606	458	612	462	569	389	601	480	620	450	793	602	505 { 23
II	II	II	II	I4	I4	I2	I2	9	8	36	10	8 { 24
*4	†3	*4	†3	*4	†3	*4	†3	*4	†3	21	3	3 { 25
6496	2621	6431	2769	6222	2733	6274	2787	6391	2738	9770	6400	3067
359	82	365	142	327	134	368	95	359	93	401	305	92 { 1
291	†230	268	†230	257	233	252	212	277	†230	382	260	221 { 2
214	†180	205	146	208	†170	202	†150	182	†150	290	250	169 { 3
170	135	160	121	169	131	158	136	149	136	246	150	118 { 4
132	120	131	91	121	109	101	†90	111	95	154	114	77 { 5
248	200	288	168	{ 116	79	114	80	112	74	137	111	81 { 6
150	115	161	112	134	†90	154	†120	148	137	123	109	104 { 7
123	80	112	45	103	†70	113	81	101	57	147	110	40 { 8
128	88	123	55	127	91	128	49	113	68	159	123	75 { 9
124	†70	118	71	103	51	107	65	97	52	160	127	76 { 10
32	24	29	18	29	19	29	23	27	20	48	30	16 { 11

Tabel 1 (Forts.). Valgmændsvælg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.
XI. Søndre Bergenhus Amt.										
1	Finnaas	524	334	161	529	323	150	509	335	141
2	Sveen	269	166	98	293	177	91	270	178	89
3	Etne	186	137	78	193	139	64	198	142	89
4	Skaanevik	237	165	62	267	188	21	231	154	28
5	Tysnes	403	241	78	407	239	98	392	233	70
6	Kvinnherred	341	221	33	357	228	45	387	226	74
7	Stord	{ *422	222	42	{ 201	93	32	261	128	51
8	Fitje					140	44	265	155	28
9	Fjelberg	269	187	62	293	200	56	373	259	67
10	Strandebarm	310	236	64	291	240	53	311	237	61
11	Vikør	288	193	155	263	204	161	285	195	141
12	Ullensvang(Kinservik)	471	330	187	474	325	213	528	320	206
13	Røldal	*73	31	16	73	33	17	53	38	13
14	Ulvik (Graven)	332	197	39	398	210	62	422	222	56
15	Voss	{ 803	491	207	{ *803	472	{ 210	{ 715	410	219
16	Vossestranden								188	62
17	Fane	334	160	99	406	135	77	386	128	62
18	Sund	526	281	119	515	254	52	*515	260	91
19	Fjeld	{ 481	204	51	491	186	24	494	179	18
20	Askøen									
21	Aarstad	31	14	12	29	13	11	30	13	11
22	Os	350	208	53	378	198	49	348	226	47
23	Fuse	292	190	35	314	162	34	306	157	36
24	Haus	{ 628	364	203	653	326	145	614	313	179
25	Bruvik									
26	Hammer	615	406	170	686	358	121	669	379	167
27	Hosanger	400	275	173	462	258	147	463	262	118
28	Manger	{ 673	423	223	{ *673	372	{ 205	{ *673	356	216
29	Herlø									
30	Lindaas	{ 793	617	491	885	582	399	860	556	416
31	Masfjorden									
32	KorskirkeL Landdstr.	24	5	2	22	4	4	23	5	4
33	DomkirkeL Landdstr.	16	3	3	14	4	3	19	6	5
Tilsammen		10 091	6 301	2 916	10 613	6 063	2 538	10 788	6 170	2 765
XII. Nordre Bergenhus Amt.										
1	Evenvik	400	328	186	413	331	131	397	354	158
2	Askvold	220	166	147	225	153	80	238	146	103
3	Lavik	250	213	90	248	224	150	266	236	107
4	Hyllestad	209	116	120	212	142	116	204	142	116
5	Vik	236	146	120	253	133	104	256	122	102
6	Aurland	146	113	73	135	108	76	147	110	74
7	Leikanger	165	125	76	173	134	82	156	105	52
8	Balestrand	126	139	102	129	113	97	131	105	99
9	Sogndal	262	159	81	215	164	46	229	154	81
10	Hafslø	144	110	45	141	103	38	154	94	37
11	Lærdal	{ 174	130	81	{ 129	103	83	127	113	98
12	Aardal							50	47	34
13	Lyster	160	112	+60	159	120	83	151	117	77
14	Jostedalen	50	25	+15	53	25	19	51	26	12

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.										
413	296	97	414	285	108	405	267	72	408	245	45	1
328	248	65	361	231	103	340	222	79	353	221	67	2
212	143	69	196	136	66	197	137	62	197	127	45	3
249	162	25	251	159	91	258	203	105	256	195	49	4
432	242	77	424	266	78	408	247	36	405	222	13	5
290	220	109	333	224	78	362	215	77	353	203	82	6
136	76	47	155	87	62	150	94	38	165	99	50	7
264	159	54	263	159	45	261	160	21	238	137	26	8
329	208	71	341	216	68	274	197	51	275	183	68	9
297	232	86	330	229	96	294	232	112	387	286	129	10
242	190	159	260	197	103	*260	203	158	259	195	166	11
485	323	255	510	304	231	*510	284	158	494	318	229	12
70	34	17	77	33	11	*77	38	10	58	32	11	13
388	232	79	396	225	65	*396	248	104	380	264	126	14
763	411	228	754	408	312	*754	406	168	*754	394	169	15
182	105	55	193	102	42	*193	105	43	*193	111	37	16
358	123	59	405	126	64	416	112	56	382	187	93	17
503	240	64	509	208	64	502	198	62	449	222	61	18
493	187	23	{ 352	110	91	353	109	81	*353	112	71	19
			334	84	49	334	102	70	334	121	68	20
51	12	12	55	15	14	53	39	29	137	44	33	21
324	213	105	408	206	72	*408	188	22	401	187	49	22
298	163	46	317	163	36	307	165	24	294	186	50	23
434	235	135	466	232	144	487	248	161	452	237	108	24
193	85	62	205	81	58	220	88	35	191	88	61	25
*669	364	93	696	335	149	712	332	122	*712	319	127	26
456	250	102	430	241	90	451	248	119	421	241	120	27
505	261	176	550	258	188	*550	249	162	*550	252	155	28
266	126	103	263	119	68	268	108	26	274	112	63	29
838	544	454	877	542	412	{ 721	411	324	675	386	324	30
23	5	5	24	5	5	30	6	5			31	32
27	5	4	54	9	8	46	9	5			33	33
10 518	6 094	2 936	11 203	5 995	3 131	11 177	6 006	2 720	10 971	6 048	2 806	
395	361	79	397	350	131	438	348	17	441	333	77	1
220	146	115	229	152	110	234	148	91	229	133	89	2
264	232	152	*264	233	87	277	234	97	268	238	143	3
*204	135	110	*204	130	121	217	128	99	223	132	107	4
235	125	83	284	126	62	254	131	65	262	143	56	5
169	106	89	158	114	68	156	113	79	157	114	78	6
174	118	52	168	127	66	186	131	39	190	139	81	7
150	117	108	137	131	110	161	142	119	161	141	111	8
*229	161	60	247	190	108	260	200	113	258	201	56	9
175	102	44	*175	128	71	175	113	40	156	108	24	10
147	109	51	130	108	71	135	108	46	153	111	52	11
49	44	24	*49	*44	29	47	41	22	47	38	12	12
168	101	29	174	107	28	166	106	16	171	109	45	13
49	26	17	52	27	14	53	25	10	48	32	25	14

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvælg

No.	Valg kommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.								
	XII. Nørre Bergenhus Amt. (Forts.)										
15	Jølster	193	†80	182	†80	*182	127	180	61	159	102
16	Førde	407	†70	372	†140	394	†190	*394	†100	*394	†120
17	Indre Holmedal . .	237	†140	238	†100	216	†170	*216	174	246	†190
18	Ytre Holmedal . .	203	†220	273	†220	270	233	264	192	246	177
19	Kinn										
20	Bremanger	308	†60	293	†45	†300	†50	*293	†35	287	48
21	Daviken	229	†160	229	†150	228	†100	205	†30	204	†30
22	Selje	207	†35	214	†30	214	32	192	†20	192	12
23	Eid										
24	Hornindalen	305	†50	286	†110	†300	†100	*286	†60	*286	†65
25	Gloppen	377	†45	338	†180	396	278	403	212	338	193
26	Indviken	408	†70	404	†55	409	70	400	120	378	†60
27	Stryn										
	Tilsammen	4 717	†2 082	4 745	†2 312	4 778	2 699	4 769	2 374	4 719	2 325
	XIII. Romsdals Amt.										
1	Hjørundfjord	133	45	127	19	118	69	112	24	120	49
2	Volden	413	†300	415	†300	395	†260	388	†300	*415	†280
3	Vannelven	164	†120	166	†50	156	†80	151	†80	159	†35
4	Herg	*269	†100	*269	†130	269	95	302	110	304	178
5	Sande										
6	Ulstein	*203	†124	*203	†122	203	163	†190	158	212	158
7	Haram	134	†90	127	†100	130	106	161	141	190	156
8	Borgund	441	†230	*441	†240	441	†200	537	†280	535	†300
9	Skodje										
10	Ørskog	220	†140	210	†200	218	197	264	212	261	†200
11	Stranden	129	†80	128	†80	157	82	177	151	174	153
12	Norddalen										
13	Sunnelven	210	†140	239	†140	267	†200	276	†200	*276	235
14	Grytten										
15	Eid	*191	†100	*191	†80	191	112	215	†120	217	109
16	Nesset	87	†50	174	†50	184	81	165	†50	166	57
17	Ves										
18	Vestnes	208	†150	303	†200	288	†200	302	†220	295	270
19	Bolsø	88	35	*142	72	142	87	136	83	130	102
20	Akerø										
21	Frænen	86	†50	250	†130	241	†130	217	†140	211	105
22	Bud	*41	†40	*41	26	41	15	40	32	41	38
23	Kvernes	199	†120	230	†140	231	130	244	†200	260	207
24	Frei og Grip	55	34	50	46	52	49	58	58	62	60
25	Aure	168	†50	147	†50	144	28	159	34	144	28
26	Stangvik ¹⁾	*187	†130	187	†130	197	132	202	87	186	94
27	Edø ¹⁾	122	†80	109	†80	131	†100	133	†60	132	†80
28	Halse ¹⁾										
29	Suredalen	*226	†200	226	†200	*226	†200	*226	†190	218	184
30	Rindalen										
31	Sundalen	*129	†80	*129	†80	129	†45	*129	†50	*129	†80
32	Øksendalen										
33	Tingvold	196	†130	186	†140	192	146	223	145	208	168
	Tilsammen	4 299	†2 618	4 690	†2 805	4 743	2 907	5 007	†3 125	5 045	3 326

¹⁾ Se Side 34.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.	
Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.												
125	81	145	63	130	69	138	52	129	23	235	120	29	15
356	†90	360	140	371	138	326	138	370	265	470	321	90	16
273	207	271	197	212	126	234	188	201	173	266	192	148	17
241	196	212	175	198	148	209	142	211	157	297	206	161	18
276	56	283	45	262	†50	280	56	259	33	637	230	45	{19
187	†35	206	†40	221	21	224	51	227	53	291	237	14	21
189	†20	177	22	208	28	202	25	218	21	299	219	24	22
240	†65	264	†70	262	†75	309	200	285	99	395	296	63	{23
388	273	404	248	358	174	336	181	327	124	473	321	140	25
172	†45	175	70	174	50	161	28	171	80	238	194	41	26
185	†120	199	135	191	120	182	87	181	†150	203	173	127	27
4 603	2 512	4 656	2 404	4 389	2 268	4 433	2 344	4 363	2 351	6 281	4 355	2 036	
130	96	126	83	129	70	112	91	122	51	186	115	54	1
415	†280	441	†270	450	355	431	289	406	302	542	437	323	2
149	32	153	45	164	53	168	37	171	†90	239	189	128	3
313	106	310	185	298	192	307	248	333	235	482	320	227	{4
207	128	215	143	225	117	210	96	212	80	323	180	87	5
205	134	214	169	206	171	203	173	205	108	235	187	150	7
638	†260	717	†300	643	†290	610	†280	612	†310	{490	383	336	8
272	†200	301	210	307	179	310	116	315	†130	286	233	212	9
176	138	190	143	197	114	182	135	189	151	214	173	115	11
287	227	299	225	308	265	303	232	296	227	346	291	224	{12
228	132	231	79	229	84	225	84	215	69	325	239	166	{14
160	82	177	111	185	138	176	108	165	83	*216	168	75	16
301	231	{138	105	132	99	142	94	127	68	183	139	112	17
132	95	133	83	137	53	122	61	125	57	205	146	106	18
243	†150	246	†130	247	157	266	97	293	†150	410	286	187	{20
50	38	55	49	65	58	72	63	74	67	124	88	71	22
283	223	291	230	302	241	305	218	307	210	411	301	193	23
66	64	62	57	61	54	59	49	63	54	90	62	47	24
143	34	135	67	123	59	122	75	128	58	253	121	73	25
204	142	194	85	181	63	193	78	192	72	263	181	94	26
138	†60	135	†80	136	77	142	†80	148	49	162	135	61	27
223	†180	229	153	234	127	233	†130	219	†130	{162	136	102	29
124	62	131	65	137	77	142	84	{*105	59	138	104	79	30
*208	187	232	188	228	155	214	139	225	163	256	223	41	32
5 295	3 281	5 535	3 400	5 486	3 369	5 406	3 175	5 458	3 115	7 368	5 407	3 675	33

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.
XII. Nørre Bergenhus Amt. (Forts.)										
15	Jølster	236	102	19	231	109	14	241	114	46
16	Førde	526	283	111	518	303	85	516	277	77
17	Indre Holmedal . . .	270	194	143	274	212	176	301	221	187
18	Ytre Holmedal . . .	313	214	153	313	215	149	314	217	145
19	Kinn	{ 417	225	16	{ 286	178	18	283	177	34
20	Bremanger				{ 185	102	22	205	105	46
21	Daviken	292	230	36	283	235	31	286	242	99
22	Selje	331	217	34	363	233	28	362	222	92
23	Eid	{ 426	320	129	454	317	121	{ 309	258	151
24	Hornindalen							{ 149	98	84
25	Gloppen	487	327	127	485	335	97	471	323	147
26	Indviken	236	208	85	246	204	60	248	205	100
27	Stryn	221	202	176	230	206	99	222	205	167
Tilsammen		6 297	4 404	2 225	6 402	4 551	2 044	6 464	4 535	2 525
XIII. Romsdals Amt.										
I	Hjørundfjord	120	+60	185	155	49	178	152	78	
2	Volden	423	278	563	486	413	598	524	464	
3	Vånnelven	210	+120	270	213	23	287	241	64	
4	Herø	{ 316	+170	513	361	210	{ 180	127	109	
5	Sande						{ 332	249	222	
6	Ulstein	193	112	319	245	112	356	253	82	
7	Haram	189	114	*235	216	177	268	209	141	
8	Borgund	428	366	454	411	346	450	411	348	
9	Skodje	238	193	276	241	177	272	243	180	
10	Ørskog	308	104	433	324	134	435	323	115	
11	Stranden	162	120	178	156	106	207	167	134	
12	Norddalen	176	166	203	165	152	214	167	156	
13	Sunnelven	112	100	150	119	106	135	114	100	
14	Grytten	{ 283	+177	{ 209	161	101	218	177	135	
15	Eid			{ 140	119	66	149	118	73	
16	Nesset	176	39	216	172	53	285	170	58	
17	Vø	147	122	203	155	123	212	163	138	
18	Vestnes	162	126	265	173	121	264	192	148	
19	Bolsø	135	108	244	137	91	253	147	110	
20	Akerø	141	50	245	176	129	242	218	79	
21	Frænen	172	135	222	173	103	233	181	25	
22	Bud	98	89	177	121	98	196	140	64	
23	Kvernes	341	254	435	364	203	495	411	269	
24	Frei og Grip	82	74	58	47	41	60	51	44	
25	Aure	207	166	255	195	121	256	186	125	
26	Stangvik ¹⁾	238	+150	244	217	171	266	228	158	
27	Edø ¹⁾	147	58	189	151	57	192	165	43	
28	Halse ¹⁾									
29	Surendalen	138	100	146	134	102	149	137	111	
30	Rindalen	121	98	170	127	76	180	140	93	
31	Sundalen	113	+70	127	106	53	130	113	73	
32	Øksendalen	62	+50	71	68	33	74	68	51	
33	Tingvold	254	146	372	315	171	385	342	198	
Tilsammen		5 892	3 815	7 767	6 203	3 978	8 151	6 527	4 188	

¹⁾ Se Side 34.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gdede.	Afgivne Stem- mer.										
241	131	40	232	132	27	226	146	56	254	134	27	15
525	333	212	525	298	139	519	319	149	503	303	151	16
290	259	222	311	241	198	314	240	212	259	209	171	17
318	220	160	316	207	170	317	215	173	311	185	156	18
*283	189	81	289	208	65	*289	184	30	301	161	38	19
*205	114	51	199	129	27	187	125	41	204	134	71	20
305	260	100	308	247	89	315	264	96	325	249	70	21
364	264	35	401	281	83	444	315	52	400	279	44	22
313	254	145	*313	234	148	305	250	114	304	254	114	23
142	119	86	150	115	82	*150	114	88	154	110	77	24
471	335	149	478	363	214	452	369	167	425	345	167	25
251	203	76	250	212	91	245	211	95	240	194	92	26
218	207	140	211	199	154	216	200	145	226	198	148	27
6 534	4 771	2 510	6 651	4 833	2 563	6 738	4 920	2 271	6 670	4 727	2 282	
199	157	124	167	135	88	192	152	55	*192	162	66	1
611	525	429	578	535	470	631	531	295	*631	509	206	2
289	246	27	264	226	40	302	238	40	315	244	38	3
199	147	95	295	178	114	296	203	53	316	201	73	4
351	266	236	335	303	269	324	282	123	323	284	111	
402	275	96	304	267	68	359	263	17	402	267	20	6
270	220	115	247	212	155	280	206	106	278	208	125	7
542	404	342	580	445	362	699	521	393	*699	505	281	8
319	244	151	317	251	189	323	254	201	329	259	141	9
455	317	185	428	319	136	513	318	103	496	307	96	10
204	160	135	210	183	114	249	187	72	248	190	106	11
223	177	155	214	194	190	227	202	183	233	202	180	12
143	117	100	156	120	101	163	116	97	153	117	92	13
216	181	126	239	180	144	244	204	153	264	201	152	14
138	116	77	134	114	60	136	116	27	148	122	28	15
247	192	40	302	188	73	276	203	60	299	215	36	16
201	157	107	209	160	114	215	163	66	210	178	116	17
254	180	102	277	204	159	311	227	136	349	235	96	18
276	153	72	272	155	95	266	152	74	302	186	84	19
252	203	49	263	208	92	246	229	32	278	241	70	20
239	176	26	224	174	53	234	185	32	249	193	13	21
207	152	63	191	131	56	188	135	35	185	134	59	22
488	409	307	441	406	304	538	416	267	540	450	239	23
56	48	32	53	45	36	74	56	47	78	68	43	24
271	210	102	241	198	96	267	201	74	275	211	64	25
263	227	81	261	223	85	281	228	67	165	138	61	26
188	159	46	182	158	92	202	161	15	125	102	37	27
8 461	6 607	3 826	8 390	6 710	4 139	9 085	6 960	3 120	9 339	7 116	2 921	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valg kommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.								
XIV. Søndre Trondhjems Amt.											
1	Orkedalen	107	†35	197	†80	194	100	258	103	243	94
2	Meldalen	{ *265	†40	*265	†80	*265	†50	*265	†50	*265	†40
3	Rennebu										
4	Opdal	146	†100	282	†100	310	173	306	†190	301	†140
5	Holtaalen	168	17	172	36	190	53	315	97	320	†80
6	Støren	302	23	275	49	318	47	318	44	284	21
7	Røros	466	†300	444	†300	436	293	439	†180	407	171
8	Melhus	203	†35	206	†55	208	†55	260	59	303	†120
9	Selbu	197	†65	203	†85	194	112	162	100	173	85
10	Børsen	244	†95	253	†100	254	†100	255	72	243	†90
11	Byneset	132	†80	137	†80	138	†80	146	†70	142	†40
12	Klæbu	51	†35	61	†40	60	52	62	39	60	†35
13	Strinden	131	†80	118	†80	128	65	127	†70	141	93
14	Hitteren	{ 149	†30	173	†50	152	†15	177	43	196	81
15	Frøien										
16	Hevne	*152	†70	*152	†60	152	45	209	†40	*183	†80
17	Stadsbygden	202	†45	222	†45	215	†110	223	36	*223	67
18	Ørlandet	{ 119	†45	144	†50	165	41	181	55	181	50
19	Bjugn										
20	Aafjorden	97	56	99	72	103	66	104	55	107	70
21	Bjørnør	83	†30	108	†30	112	†50	130	†80	136	80
Tilsammen		3 214	†1 181	3 511	†1 392	3 594	I 507	3 937	I 383	3 908	I 437
XV. Nordre Trondhjems Amt.											
1	Nedre Stjørdalen	{ 261	†140	321	†120	329	I 30	343	226	316	165
2	Øvre Stjørdalen										
3	Frosten	171	†60	173	†85	188	I 27	202	†140	194	84
4	Leksviken	93	†30	81	†30	100	35	97	45	107	34
5	Skogn	{ 165	†100	165	†80	167	79	169	106	219	138
6	Levanger Landdistr.										
7	Værdalen	158	†40	166	†50	182	I 07	215	118	217	†130
8	Beitstadalen	169	†100	186	†110	183	I 58	182	112	196	159
9	Sparbuen ¹⁾	143	†65	150	†80	153	93	158	†100	156	103
10	Stod ¹⁾	162	†80	144	†40	170	95	166	†50	179	†110
11	Stenkjær ¹⁾										
12	Inderøen	129	†65	186	†120	191	†125	207	†150	205	133
13	Yttersen	93	†45	100	†45	98	†25	96	†30	97	†60
14	Snaasen	{ 120	15	176	†25	161	†135	154	27	*142	†45
15	Lierne										
16	Overhallen	{ 186	†100	179	†100	188	†120	200	†170	210	†170
17	Namsos										
18	Grong	126	†80	125	†65	123	94	132	109	127	90
19	Fosnes	{ *109	†51	109	†90	123	†60	130	101	122	69
20	Flatanger										
21	Kolvereid	{ 36	21	118	97	127	53	138	100	133	84
22	Leka										
23	Nærøs	80	40	80	51	92	61	105	75	119	92
Tilsammen		2 201	†1 032	2 459	†1 188	2 575	I 497	2 694	I 659	2 739	I 669

¹⁾ Se Side 36.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.	
Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemmebe-rettskvali-ficerede.	Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.									
224	61	256	92	255	145	269	95	262	80	536	243	55	1
246	36	248	35	259	45	243	42	245	57	441	272	97	2
306	138	302	89	313	134	301	54	301	117	396	309	110	3
298	21	293	58	304	44	270	17	285	26	363	260	25	4
284	†25	265	47	269	56	245	49	235	22	424	321	28	5
415	162	425	296	392	278	384	234	305	196	460	368	177	6
305	†120	306	93	307	131	271	38	261	57	355	258	26	7
171	40	152	54	144	61	136	42	150	67	220	143	38	8
225	91	228	49	230	62	237	72	225	89	279	233	84	9
138	†65	152	51	163	49	156	40	142	30	175	143	43	10
52	†30	55	35	58	†40	58	31	59	35	79	61	27	11
140	80	145	68	147	107	150	90	152	74	245	152	99	12
215	77	256	44	257	112	265	69	264	25	487	251	35	13
183	†80	221	†150	223	†140	215	160	219	137	286	244	170	14
241	112	278	105	288	60	286	114	283	63	355	284	58	15
208	55	230	79	229	46	256	48	267	45	235	174	21	16
104	30	115	28	115	49	113	27	122	73	197	175	55	17
136	105	155	79	163	107	180	87	190	76	231	190	63	18
3 891	1 328	4 082	1 452	4 116	1 666	4 035	1 309	4 027	1 269	5 945	4 216	1 225	
320	212	388	202	{ 232	146	231	115	244	137	367	305	198	1
200	†120	222	75	223	73	200	34	199	97	*241	207	124	2
106	47	127	66	122	35	111	41	112	†30	239	160	102	3
225	†150	214	117	210	†140	186	†100	{ 123	56	184	134	79	4
217	†140	215	87	194	89	177	68	204	98	259	203	109	5
196	148	201	85	202	143	194	103	170	43	264	187	83	6
172	128	172	†80	171	†100	158	81	172	92	288	205	96	7
169	†40	174	42	166	86	153	46	173	70	214	174	82	8
190	†120	189	†140	189	147	192	†150	182	†140	245	176	122	9
105	†80	108	†60	105	†50	109	34	109	52	135	111	61	10
157	†25	153	48	138	44	138	†30	129	25	216	123	42	11
216	†160	211	†165	208	†140	216	†150	234	†140	310	243	127	12
118	83	127	110	126	86	129	85	146	102	*215	136	98	13
125	49	127	36	126	28	112	43	137	26	*214	126	19	14
135	100	139	74	147	86	138	72	148	73	*160	147	55	15
114	95	130	110	129	76	120	49	117	39	*196	115	76	16
2 765	1 697	2 897	1 497	2 848	1 574	2 731	1 310	2 876	1 295	3 995	2 986	1 550	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valg kommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gade.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gade.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gade.	Afgivne Stem- mer.
XIV. Søndre Trondhjems Amt.										
1	Orkedalen	515	271	102	528	287	93	527	290	88
2	Meldalen	396	260	50	254	103	21	203	139	81
3	Rennebu	396	260	50	217	154	71	226	185	100
4	Opdal	431	346	147	446	322	126	449	335	175
5	Holtåalen	365	268	33	396	329	69	398	343	149
6	Støren	388	279	42	436	332	32	439	323	101
7	Røros	476	346	155	482	406	173	480	414	276
8	Melhus	380	254	93	418	258	66	406	278	165
9	Selbu	250	154	85	231	136	34	228	116	48
10	Børseen	269	230	80	257	218	58	245	223	138
11	Byneset	172	136	34	167	146	23	198	165	103
12	Klæbu	*79	59	32	88	67	37	86	65	43
13	Strinden	257	159	100	*257	140	84	230	145	101
14	Hitteren	429	312	37	564	323	43	502	327	38
15	Frøien	316	254	144	341	255	110	357	258	95
16	Hevne	316	254	144	341	255	110	357	258	95
17	Stadsbygden	444	316	100	435	324	70	427	323	128
18	Ørlandet	279	244	114	307	224	69	306	232	42
19	Bjugn	198	154	22	208	160	23	226	163	37
20	Aafjorden	247	201	46	265	209	47	252	201	57
21	Bjørnør	253	205	34	*253	208	51	289	223	26
	Tilsammen	6 144	4 448	1 450	6 550	4 601	1 300	6 474	4 748	1 991
XV. Nordre Trondhjems Amt.										
	Opgave mangler.									
1	Nedre Stjørdalen	320	233	421	307	136	420	303	171	
2	Øvre Stjørdalen	205	113	241	203	99	228	186	88	
3	Frosten	210	62	277	219	85	258	214	66	
4	Leksviken	112	54	157	118	32	181	112	41	
5	Skogn	129	71	187	138	95	192	118	74	
6	Levanger Landdistr.	73	37	121	74	48	139	76	58	
7	Værdalen	204	†100	290	211	90	276	197	94	
8	Beitstaden	192	92	267	193	69	263	173	96	
9	Sparbuen	214	116	305	195	86	226	155	86	
10	Stod	176	†90	186	168	66	173	150	96	
11	Stenkjær						114	106	87	
12	Inderøen	210	177	243	203	148	249	216	164	
13	Ytterøen	114	74	135	110	65	144	117	80	
14	Snaasen	116	45	212	132	29	211	131	56	
15	Lierne	116	45	212	132	29	211	131	56	
16	Overhallen	233	105	†405	†370	†150	175	136	108	
17	Namsos	233	105	†405	†370	†150	162	142	123	
18	Gronn	142	105	215	146	106	209	142	113	
19	Fosnes	117	38	214	117	35	172	106	35	
20	Flatanger	132	46	160	88	44	160	89	28	
21	Kolvereid	132	46	133	53	18	135	61	26	
22	Leka	123	75	196	132	81	202	127	78	
23	Nærø	123	75	196	132	81	202	127	78	
	Tilsammen	3 022	1 633	4 365	3 177	1 482	4 289	3 057	1 768	

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stemme- ret- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gdede.	Afgivne Stem- mer.										
510	275	69	484	246	99	476	255	90	473	258	127	1
247	132	70	240	126	51	231	122	35	232	125	44	2
229	181	69	228	172	55	224	160	32	214	159	58	3
441	366	216	408	334	190	*408	337	192	397	312	178	4
398	366	127	403	331	56	388	325	67	387	330	128	5
390	292	67	389	295	41	471	307	47	471	322	88	6
490	405	273	*490	388	219	536	478	336	548	451	280	7
399	278	136	378	248	94	429	242	129	486	311	160	8
189	111	55	192	111	47	254	122	42	280	118	40	9
253	215	67	250	202	68	247	202	41	238	201	78	10
199	161	75	204	157	48	194	149	54	202	159	54	11
83	55	26	82	54	26	80	52	33	79	59	45	12
227	126	75	257	129	71	273	133	85	293	127	67	13
518	328	29	548	323	78	532	332	36	{ 387	220	27	14
343	247	110	342	241	57	363	234	59	351	225	118	16
452	310	85	425	306	82	414	316	68	491	325	75	17
279	228	47	313	233	66	339	240	65	326	233	96	18
226	169	34	255	191	55	231	179	80	220	171	62	19
250	205	36	241	202	72	239	196	17	224	184	32	20
274	211	44	266	210	48	263	208	58	299	217	71	21
6 397	4 661	1 710	6 395	4 499	1 523	6 592	4 589	1 566	6 786	4 648	1 865	
383	306	169	374	306	164	360	313	186	369	335	213	1
205	164	81	*230	160	50	*230	154	63	230	157	73	2
243	209	69	256	201	57	294	208	64	273	197	57	3
173	118	41	155	122	33	159	124	22	160	118	38	4
187	117	69	211	125	88	209	128	95	233	160	116	5
105	66	38	97	59	40	147	60	43	123	66	46	6
274	185	83	275	190	92	289	197	88	294	210	134	7
261	167	62	270	180	51	*270	210	63	260	215	96	8
212	153	70	211	153	77	201	151	49	254	162	86	9
172	150	70	181	147	66	176	146	63	194	168	123	10
126	105	70	151	114	89	148	110	62	190	106	69	11
254	219	133	250	224	175	235	209	118	251	239	163	12
132	105	62	145	115	38	144	110	34	143	114	43	13
215	125	26	{ 151	139	87	151	145	103	146	128	56	14
			100	60	33	90	52	32	194	90	24	15
162	132	92	147	127	87	191	143	115	207	163	137	16
179	133	92	191	137	70	209	151	87	217	178	126	17
196	152	93	202	152	104	200	155	106	205	159	133	18
136	73	17	126	89	24	142	103	23	149	111	49	19
91	36	20	89	45	21	84	46	15	84	64	35	20
170	88	34	*170	98	36	*170	86	31	163	112	75	21
113	60	23	104	57	22	138	71	24	132	73	33	22
212	139	70	224	141	39	228	135	63	253	150	98	23
4 201	3 002	1 484	4 310	3 141	1 543	4 465	3 207	1 549	4 724	3 475	2 023	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvælg

No.	Valgkommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmebe- retti- gede. Stem- mer.	Afgivne Stem- mer.								
XVI. Nordlands Amt.											
1	Bindalen	71	41	80	55	72	41	76	†30	84	61
2	Brønnøs	245	†140	248	†135	234	†170	252	124	221	159
3	Velfjorden										
4	Vega	62	30	58	†25	68	12	63	42	65	37
5	Alstahaug										
6	Tjøtta	254	33	234	33	227	30	208	31	196	22
7	Hersø										
8	Vefsøen										
9	Hafjelldalen	171	†50	186	†85	189	†70	195	†50	209	†65
10	Hemnes (Ranen)	322	†150	329	†120	309	170	334	213	324	200
11	Mo										
12	Nesne	121	†50	123	†25	122	†30	124	†30	121	†25
13	Lurø	50	†35	46	†35	54	36	59	29	61	11
14	Rødø	109	†65	113	†75	110	†55	113	76	122	78
15	Gildeskaal										
16	Beieren	131	36	123	†40	131	†20	144	76	137	71
17	Saltdalen	75	48	68	33	53	30	72	39	83	53
18	Bodø Landd. (Bodø)	165	54	156	†60	131	†75	114	†50	153	†50
19	Skjerstad	163	†70	151	†60	143	†55	219	†80	213	†100
20	Folden	97	†40	95	18	129	†45	130	28	*130	†25
21	Steigen	101	87	100	82	115	89	134	†80	*134	†100
22	Hammerø	108	82	108	73	141	110	144	92	137	76
23	Lødingen										
24	Tysfjorden	109	†35	101	†30	*101	†30	†95	†40	*112	†25
25	Ofoten	80	†60	103	†65	108	†60	126	43	139	101
26	Værø	28	17	24	22	24	16	*24	23	*24	17
27	Flakstad	67	†40	62	†55	64	†50	62	43	*62	†45
28	Buksnes	71	†60	64	†35	78	28	*78	41	*78	26
29	Borge	77	†60	83	†45	76	34	77	51	72	29
30	Vaagan	81	†40	67	†30	*67	†34	57	31	*57	14
31	Hadsel										
32	Sortland	154	130	182	†150	155	†140	196	†140	194	†140
33	Bø	49	†25	51	†40	*51	†35	43	†35	†50	†35
34	Øksnes	54	†35	61	†30	58	†40	52	41	44	31
35	Dverberg	50	42	56	37	54	36	51	44	51	42
	Tilsammen	3 065	†1 555	3 072	†1 493	3 064	†1 541	3 242	1 602	3 273	1 638
XVII. Tromsø Amt.											
1	Kvæfjord										
2	Trondenes										
3	Bjarkø (Sand)										
4	Transø										
5	Ibestad ¹⁾										
6	Lenviken ¹⁾										
7	Maalselven ¹⁾										
8	Berg										
9	Tromssøsundet ¹⁾										
10	Balsfjorden ¹⁾										
11	Lyngen										
12	Karlsø										
13	Skjervø										
	Tilsammen										

¹⁾ Se Side 40.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.	
Stemmebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- be- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- be- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- be- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- be- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- retskvali- ficerede.	Stemme- be- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	
82	35	85	56	90	30	101	34	106	51	164	110	36	1
219	90	238	126	250	75	245	83	246	70	*327	243	37	2
67	21	103	60	101	†25	94	†35	107	†40	145	106	31	3
176	43	173	26	188	28	198	37	225	26	482	230	18	4
171	†25	146	†80	128	60	123	60	133	49	317	178	88	5
{ 180	†80	180	†70	150	†70	159	†60	151	65	263	166	72	6
{ 131	33	127	46	118	20	126	25	121	16	278	124	26	7
*121	35	116	24	*116	21	124	23	133	29	287	129	27	8
53	26	47	29	60	25	60	24	63	18	137	56	13	9
125	40	114	92	120	18	109	16	118	6	271	124	47	10
139	57	125	25	108	28	115	33	141	30	{ *189	74	15	11
89	36	94	67	96	36	96	31	106	20	*107	57	42	12
143	†40	134	60	123	†50	137	64	149	†65	273	162	51	13
199	37	209	52	202	26	198	59	170	21	322	162	13	14
127	15	120	25	104	21	114	38	104	12	243	110	24	15
144	101	138	92	124	†50	118	45	198	44	239	205	56	16
141	51	139	64	122	40	118	41	128	41	229	137	28	17
112	37	115	68	104	42	105	45	131	48	293	143	49	18
152	44	145	87	131	77	122	45	122	61	238	128	56	22
23	14	27	18	29	15	27	13	24	16	40	32	23	23
53	42	60	†40	59	46	61	56	59	49	84	67	57	27
*78	27	69	36	85	19	80	17	77	11	135	94	27	28
*72	42	67	24	57	†20	49	18	59	22	163	93	37	29
*57	†30	†57	†20	67	20	70	27	72	33	112	81	25	30
213	†100	204	†135	200	110	{ 208	110	204	88	233	228	82	31
†60	†25	†70	†60	†80	†40	84	†50	93	45	116	III	50	32
48	†35	55	†40	59	25	73	37	80	22	145	100	58	33
55	†40	55	49	54	39	61	34	57	22	119	73	21	34
3 230	I 201	3 212	I 571	3 125	I 076	3 244	I 207	3 453	I 061	6 221	3 713	I 169	35

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Stem-me-be-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.
XVI. Nordlands Amt.										
1	Bindalen	153	105	16	167	88	47	163	96	61
2	Brønnøs	327	255	53	302	241	43	282	219	71
3	Velfjorden	142	95	8	152	103	12	145	100	52
4	Vega	187	109	43	190	102	43	185	93	59
5	Alstahaug	*172	72	11	172	75	14	180	74	18
6	Tjøtta	112	48	25	97	51	16	96	45	17
7	Herø	290	176	66	*290	178	64	280	168	76
8	Vefsøn	20	9	7	17	10	5	16	10	9
9	Hatfjelldalen	257	177	66	290	185	63	256	156	71
10	Hemnes (Ranen)	262	149	42	260	211	34	261	209	86
11	Mo	274	124	80	270	147	64	263	146	43
12	Nesne	*137	63	11	136	56	14	131	68	21
13	Lurø	*271	122	41	265	137	77	247	128	51
14	Rødsø	189	73	19	206	166	50	233	163	52
15	Gildeskaal	107	73	43	109	74	31	115	70	15
16	Beieren	144	106	16	133	111	35	138	105	31
17	Saldalen	269	154	40	285	167	45	272	142	29
18	Bodø Landd. (Bodø)	298	173	107	291	171	40	306	170	74
19	Skjerstad	209	150	32	265	190	93	244	174	31
20	Folden	222	203	64	231	206	52	233	198	62
21	Steigen	226	130	53	212	127	29	197	117	34
22	Hammerø	297	136	23	275	151	63	{ 159	84	23
23	Lødingen	289	170	37	297	197	62	298	180	24
24	Tysfjorden	50	32	22	46	31	23	47	37	19
25	Ofoten	98	73	50	103	87	62	101	84	63
26	Værø	145	101	39	147	106	26	147	94	19
27	Flakstad	180	98	55	229	120	66	214	121	51
28	Buksnes	139	83	27	168	105	28	161	92	21
29	Borge	249	207	71	284	224	58	310	218	30
30	Hadsel	112	75	44	141	114	48	123	106	35
31	Sortland	148	117	39	147	132	33	153	121	28
32	Bø	158	112	28	146	106	31	130	94	27
33	Øksnes	157	105	74	172	154	96	206	141	65
34	Dverberg	Tilsammen			6 290	3 875	1 352	6 495	4 323	1 467
35					6 390	4 071	1 386			
XVII. Tromsø Amt.										
1	Kvæfjord							232	106	25
2	Trondenes							505	323	107
3	Bjarksø (Sand)									
4	Tranø							280	160	61
5	Ibestad							431	312	89
6	Lenviken							314	106	67
7	Maalselven							265	193	90
8	Berg							102	65	27
9	Tromsøsundet							262	183	25
10	Balsfjorden							321	125	25
11	Lyngen							280	159	33
12	Karlsø							174	96	24
13	Skjervø							368	203	30
		Tilsammen						3 534	2 031	603

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stemmekvalificerede.	Stemmeberettigede.	Afgivne Stemmer.										
126	85	53	126	105	53	125	94	44	172	115	75	1
268	209	68	260	188	52	230	168	33	259	178	47	2
149	106	42	138	93	10	141	92	31	152	92	31	4
194	103	47	200	100	43	226	103	43	238	102	37	5
181	76	34	178	80	29	181	87	35	203	105	52	6
101	38	9	79	38	14	109	48	25	110	50	17	7
331	165	82	320	164	102	*320	231	130	*320	225	128	8
19	9	8	62	17	9	88	19	13	103	25	22	9
262	164	74	*262	153	92	286	181	100	266	178	84	10
247	191	65	251	179	68	253	175	46	268	172	39	11
266	136	34	272	138	33	276	135	35	296	142	69	12
139	64	19	139	66	38	143	70	28	142	70	22	13
268	125	68	297	129	65	283	146	47	294	152	72	14
242	157	46	220	145	20	238	156	30	242	159	14	15
121	67	35	116	61	9	110	77	9	131	79	27	16
139	104	20	*139	100	24	134	107	14	130	108	20	17
287	137	88	*287	158	37	270	147	58	*270	155	60	18
319	179	42	297	177	47	322	203	101	327	204	29	19
253	158	29	287	162	21	282	151	34	287	160	27	20
237	194	64	222	189	20	222	180	16	268	183	49	21
213	115	39	225	121	25	191	103	27	212	100	38	22
203	110	57	198	113	54	175	112	58	190	105	77	23
106	46	18	*106	49	12	104	48	16	134	56	23	24
298	173	51	270	175	33	285	174	23	*285	210	72	25
54	36	16	58	37	6	60	35	10	93	36	5	26
101	85	45	115	78	39	115	84	29	131	99	46	27
130	90	45	134	87	14	147	115	35	158	109	36	28
212	113	60	207	130	22	174	116	20	188	119	45	29
154	97	26	145	89	21	180	114	34	177	111	13	30
299	203	89	311	212	99	317	240	84	310	241	62	31
127	97	32	135	108	50	159	118	77	175	123	63	32
152	118	16	142	112	52	186	123	50	169	120	31	33
145	108	31	158	119	32	164	118	31	154	109	14	34
209	135	52	199	133	92	213	162	34	205	158	37	35
6 552	3 993	1 504	6 555	4 005	1 337	6 781	4 266	1 413	7 123	4 385	1 503	
213	130	28	259	131	41	262	122	55	265	129	60	1
513	326	168	501	321	188	*501	267	136	548	290	225	2
285	159	64	290	162	73	318	189	68	52	114	50	3
†500	299	109	†600	321	121	640	310	62	682	334	126	5
349	103	38	290	106	31	*290	126	28	*290	132	7	6
275	197	120	267	204	127	288	197	96	*288	237	110	7
102	62	37	85	61	23	106	64	16	117	70	23	8
270	189	42	284	210	38	292	209	31	342	180	84	9
309	133	36	301	128	38	299	158	38	*299	166	35	10
272	144	24	295	139	42	*295	136	22	*295	120	30	11
160	92	20	185	80	35	156	74	3	252	75	7	12
364	214	15	376	204	32	403	235	26	*403	226	42	13
3 612	2 048	701	3 733	2 067	789	3 966	2 155	592	4 230	2 245	826	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvalg

No.	Valg kommuner.	1829.		1832.		1835.		1838.		1841.	
		Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stemmer.								
XVIII. Finmarkens Amt.											
1	Kvæfjord	137	†80	133	†90	119	†60	111	†90	107	†60
2	Trondenes	273	†180	265	†160	263	†160	248	†140	238	†150
3	Tranø	114	†70	110	82	107	41	116	†80	113	†70
4	Ibbestad (Astafjord) ¹⁾	216	†120	220	†100	193	†80	206	†100	206	†60
5	Lenviken ¹⁾	124	†50	132	†50	128	†15	132	†60	139	†35
6	Maalselven ¹⁾										
7	Berg	*50	†20	50	†25	50	†20	51	†30	46	†30
8	Tromsø Kjøbstad ²⁾	69	35	68	50	88	50	122	74		
9	Tromsøsundet ¹⁾										
	(Tromsø Landd.)	264	†140	282	†90	273	56	269	†110	270	54
10	Balsfjorden ¹⁾										
11	Lyngen	119	†45	121	†50	114	†50	99	†30	107	†35
12	Karlsø	144	†30	149	†70	150	†35	160	†60	142	16
13	Skjervø	165	†50	194	†45	213	†70	214	31	202	43
14	Loppen	35	20	37	11	39	8	41	7	48	15
15	Talvik										
16	Alten	210	†150	201	†90	170	†60	164	†40	177	†30
17	Hammierfest Landd. ³⁾	185	30	209	30	179	25	175	25	171	†40
18	Maasø										
19	Kistrand	153	†40	143	39	144	14	139	29	140	15
20	Karasjok										
21	Kautokeino										
22	Lebesby ³⁾	*139	†25	*139	†30	139	†50	139	11	130	†20
23	Tanen ³⁾										
24	Nesseby ³⁾										
25	Vadsø Landdistrikt ³⁾										
26	Sydværanger	*268	†40	268	†50	243	†35	234	†40	220	†60
27	Vardø Landdistrikt ³⁾										
	Tilsammen	2 665	†1 125	2 721	†1 062	2 612	†829	2 620	†957	2 456	†733

¹⁾ Se Side 40.²⁾ Se Side 39—40 og 49—50.³⁾ Se Side 39—40 og 50.

i Landdistrikterne 1829—1879.

1844.		1847.		1850.		1853.		1856.		1859.		No.	
Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.	Stemmebe-rettskvali-ficerede.	Stemmebe-retti-gede.	Afgivne Stem-mer.									
104	†75	123	81	119	†90	128	84	136	51	199	134	63	1
249	†170	232	†150	227	†180	259	214	286	262	402	275	201	2
128	†35	110	40	96	†40	127	54	142	26	239	137	27	3
308	†80	279	41	252	†70	243	†65	242	†40	432	282	88	4
147	†50	141	19	139	†60	122	66	126	†65	283	125	35	5
40	†30	28	25	28	†20	106	75	137	†90	230	160	75	6
						45	40	45	22	79	49	29	7
													8
244	39	243	60	287	125	254	53	261	†30	{ 252	132	19	9
										307	118	39	10
102	†30	93	†20	107	†45	135	63	162	43	222	144	43	11
140	†30	132	†30	124	†80	124	43	107	†60	203	105	27	12
194	†100	181	5	189	66	184	23	202	†85	425	275	201	13
71	19	66	17	65	21	68	26	54	8	137	80	9	14
183	†40	194	32	287	109	*287	110	315	127	597	310	169	15
										{ 136	109	42	16
153	†35	204	†60	132	†25	123	24	138	11	88	82	55	17
													18
144	16	154	7	148	8	{ 116	16	132	7	211	154	57	19
													20
113	†25	54	†10	54	†5	*34	5	34	14	146	34	4	21
						48	5	45	4	64	30	8	22
													23
													24
195	†40	210	†35	{ 152	†25	153	†30	94	†25	175	113	32	25
				47	†15	41	7	34	6	56	39	13	26
													27
2515	†814	2583	651	2600	†996	2728	1022	2817	998	5089	3012	1259	

Tabel 1 (Forts.). Valgmandsvælg

No.	Valgkommuner.	1862.			1865.			1868.		
		Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.	Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.
XVIII. Finnmarkens Amt.										
1	Kvæfjord	129	†90	254	119	54				
2	Trondenes	314	†280	392	315	255				
3	Tranø	134	37	259	167	85				
4	Ibbestad (Astafjord)	311	†50	426	307	50				
5	Lenviken	136	†40	321	116	51				
6	Maalselven	158	105	267	207	143				
7	Berg	51	†30	76	58	32				
8	Tromsø Kjøbstad									
9	Tromsøsundet (Tromsø Landd.)	157	51	266	130	30				
10	Balsfjorden	130	†40	268	122	18				
11	Lyngen	127	†55	253	142	21				
12	Karlsø	99	†40	250	104	65				
13	Skjervø	162	19	364	209	20				
14	Loppen	103	†25	176	95	15	*176	109	17	
15	Talvik			{ 320	79	24	271	101	29	
16	Alten	352	171	{ 389	253	166	*389	232	165	
17	Hammerfest Landd.	184	48	218	202	17	228	203	38	
18	Maasø	138	†60	155	146	28	171	163	61	
19	Kistrand									
20	Karasjok	155	†80	198	175	35	239	204	67	
21	Kautokeino	36	8	89	32	7	106	36	8	
22	Lebesby	33	15	84	27	13	83	35	18	
23	Tanen			*223	66	17	223	68	11	
24	Næsseby	126	19	*202	112	34	202	108	40	
25	Vadsø Landdistrikt									
26	Sydvaranger	108	24	{ *151	107	18	*151	114	66	
27	Vardø Landdistrikt	17	8	*85	40	12	*196	81	10	
Tilsammen		3 160	1 295	5 882	3 412	1 221	2 520	1 490	536	

i Landdistrikterne 1829—1879.

1870.			1873.			1876.			1879.			No.
Stemme- rets- kvalifi- cerede.	Stem- mebe- retti- gede.	Afgivne Stem- mer.										
												I
												2
												3
												4
												5
												6
												7
												8
												9
												10
												II
												12
												13
157	118	23	155	115	21	202	113	32	*202	122	14	14
277	117	15	232	102	20	240	110	20	*240	103	19	15
399	233	97	346	207	125	*346	202	111	320	177	59	16
224	201	33	259	211	42	259	196	33	299	205	27	17
182	162	32	204	159	37	234	150	43	250	149	25	18
243	214	10	{ 185	152	16	221	138	16	200	130	23	19
			80	50	15	83	50	15	86	52	19	20
101	51	12	98	52	14	99	51	16	*99	48	15	21
90	52	13	102	58	27	120	75	29	122	76	38	22
234	103	17	238	108	11	250	116	22	357	140	67	23
*202	121	46	173	117	30	196	103	23	195	102	29	24
151	106	7	148	106	8	179	109	5	191	105	10	25
†196	97	19	188	111	16	226	106	20	227	105	20	26
84	34	8	126	35	10	102	31	8	128	36	15	27
2 540	1 609	332	2 534	1 583	392	2 757	1 550	393	2 916	1 550	380	

Tabel 2. Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde ¹⁾ .	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal	Pct. af Stemmebe-retti-gede.		
I. Smaalenenes Amt.										
1815	40 714			†2 520	6.2				36	4
1817	42 300			†2 660	6.3				38	3
1820	44 600			†2 520	5.7				36	3
1823	47 000			†2 800	6.0				40	3
1826	49 300			†2 870	5.8				41	3
1829	51 500			2 973	5.8		†1 279	43.0	44	3
1832	53 700			3 030	5.6		†1 492	49.2	44	4
1835	55 899			3 034	5.4		†1 498	49.4	44	4
1838	57 900			3 095	5.3		†1 497	48.4	45	4
1841	57 900			3 076	5.3		†1 688	54.9	46	4
1844	59 700			3 156	5.3		†1 667	52.8	46	4
1847	61 900			3 246	5.2		†1 732	53.4	46	4
1850	64 200			3 350	5.2		†1 729	51.6	46	4
1853	66 600			3 237	4.9		†1 532	47.3	46	4
1856	69 100			3 285	4.8		†1 428	43.5	46	4
1859	72 200	5 126	7.1	3 379	4.7	65 9	†1 609	47.6	48	4
1862	75 200	5 367	7.1	3 396	4.5	63.3	†1 401	41.3	48	4
1865	77 706	5 297	6.8	3 344	4.3	63.1	†1 162	34.7	45	4
1868	77 000	5 517	7.2	3 452	4.5	62.6	†1 619	46.9	48	4
1870	77 900	5 265	6.8	3 383	4.3	64.2	†1 474	43.6	46	4
1873	79 300	5 244	6.6	3 356	4.2	64.0	†1 420	42.3	50	4
1876	80 200	5 429	6.8	3 277	4.1	60.4	†1 147	35.0	46	4
1879	82 200	5 794	7.0	3 227	3.9	55.1	†1 379	42.7	45	4
1882	84 100	6 053	7.2	3 576	4.3	59.1	2 668	74.6	52	4
1885	86 000	8 139	9.5	5 027	5.8	61.8	4 168	82.9	63	4
II. Akershus Amt.										
1815	54 019			†2 880	5.3				40	4
1817	56 600			†3 024	5.3				42	3
1820	60 600			†3 024	5.0				42	3
1823	64 500			†3 096	4.8				43	3
1826	68 100			†3 024	4.4				42	3
1829	70 900			3 024	4.3		†1 097	36.3	40	3
1832	73 700			3 234	4.4		†1 303	40.3	45	4
1835	76 527			3 250	4.2		†1 489	45.8	46	4
1838	78 700			3 299	4.2		†1 540	46.7	46	4
1841	80 900			3 174	3.9		†1 484	46.8	45	4
1844	81 700			3 183	3.9		†1 519	47.7	45	4
1847	84 800			3 202	3.8		†1 420	44.3	46	4
1850	88 400			3 334	3.8		†1 398	41.9	46	4
1853	92 000			3 273	3.6		†1 234	37.7	46	4
1856	96 700			3 287	3.4		†1 210	36.8	45	4
1859	92 500	5 155	5.6	3 329	3.6	64.6	†1 568	47.1	47	4
1862	99 100	5 283	5.3	3 388	3.4	64.1	†1 365	40.3	48	4
1865	105 760	5 430	5.1	3 481	3.3	64.1	†1 338	38.4	47	4
1868	107 900	5 304	4.9	3 338	3.1	62.9	†1 592	47.7	47	4
1870	109 300	†5 199	4.8	3 233	3.0	62.0	†1 334	41.3	46	4
1873	111 400	5 089	4.6	3 171	2.8	62.3	†1 476	46.5	46	4
1876	116 100	5 096	4.4	3 183	2.7	62.5	†1 423	44.7	46	4
1879	95 500	4 668	4.9	3 197	3.3	68.5	2 162	67.6	46	5
1882	96 700	5 904	6.1	4 893	5.1	82.9	4 418	90.3	62	5
1885	98 000	8 508	8.7	6 171	6.3	72.5	5 558	90.1	74	5

1) Se Side 15.

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaard.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Storthings-repræsentanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmeberettigede.		
III. Hedemarkens Amt.										
1815	60 034			†2 923	4.9				37	4
1817	62 200			†3 002	4.8				38	3
1820	65 500			†3 160	4.8				40	3
1823	68 800			†3 160	4.6				40	3
1826	71 800			†3 239	4.5				41	3
1829	74 400			3 320	4.5		†1 589	47.9	43	3
1832	77 000			3 871	5.0		†2 052	53.0	49	4
1835	79 537			4 004	5.0		2 358	58.9	51	4
1838	81 700			4 200	5.1		2 547	60.6	52	4
1841	83 900			4 292	5.1		2 432	56.7	55	4
1844	86 100			4 398	5.1		2 309	52.5	57	4
1847	89 700			4 416	4.9		2 269	51.4	57	4
1850	94 000			4 741	5.0		2 315	48.8	59	4
1853	97 400			4 621	4.7		1 864	40.3	58	4
1856	101 800			4 650	4.6		2 011	43.2	59	4
1859	106 400	6 360	6.0	4 557	4.3	69.4	2 017	44.2	58	4
1862	111 400	6 521	5.9	4 582	4.1	69.0	1 853	40.4	61	5
1865	117 339	6 796	5.8	4 702	4.0	69.8	1 936	41.2	61	5
1868	116 900	6 808	5.8	4 911	4.2	69.5	2 733	55.7	63	5
1870	116 700	6 592	5.6	4 876	4.2	72.1	2 482	50.9	63	5
1873	116 300	6 933	6.0	4 840	4.2	69.1	2 262	46.7	66	5
1876	116 000	7 441	6.4	5 451	4.7	73.3	2 548	46.7	69	5
1879	116 200	7 292	6.3	5 406	4.7	71.2	2 540	47.0	70	5
1882	116 600	7 538	6.5	5 806	5.0	77.0	4 893	84.3	72	5
1885	117 000	8 887	7.6	6 884	5.9	77.5	5 665	82.4	83	5
IV. Kristians Amt.										
1815	68 442			†3 311	4.8				43	4
1817	71 400			†3 465	4.9				45	3
1820	75 800			†3 388	4.5				44	3
1823	80 200			†3 311	4.1				43	3
1826	84 300			†3 388	4.1				44	3
1829	87 900			2 671	3.0		†850	31.8	39	3
1832	91 600			3 538	3.9		†1 786	50.5	46	4
1835	95 182			3 977	4.2		2 352	59.1	52	4
1838	97 400			4 047	4.2		2 027	50.1	51	4
1841	99 700			3 974	4.0		1 945	48.9	53	4
1844	101 300			4 030	4.0		1 729	42.9	51	4
1847	104 400			4 149	4.0		1 777	42.8	53	4
1850	108 000			4 317	4.0		1 901	44.0	54	4
1853	111 500			4 255	3.8		1 715	40.3	56	4
1856	114 900			4 374	3.8		1 958	44.8	55	4
1859	118 000	7 036	6.0	4 425	3.8	62.8	1 991	45.0	57	4
1862	120 600	6 866	5.7	4 510	3.7	65.7	1 754	38.9	59	5
1865	122 678	7 138	5.8	4 808	3.9	67.4	1 963	40.8	62	5
1868	119 700	6 936	5.8	4 733	4.0	68.2	2 613	55.2	64	5
1870	117 800	6 806	5.8	4 767	4.0	70.0	2 416	50.7	65	5
1873	114 800	6 720	5.9	4 668	4.1	69.5	2 022	43.3	62	5
1876	112 300	7 057	6.3	4 687	4.2	66.4	2 056	43.9	62	5
1879	110 700	6 932	6.3	4 681	4.2	67.5	2 402	51.3	64	5
1882	107 300	7 074	6.6	5 131	4.8	72.5	3 823	74.5	69	5
1885	103 000	8 273	8.0	5 859	5.7	70.8	4 340	74.1	76	5

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemme-be-retti-gede.		
V. Buskerud Amt.										
1815	48 119			†2 528	5.3				32	3
1817	50 400			†2 528	5.0				32	3
1820	53 800			†2 607	4.8				33	3
1823	57 200			†2 607	4.6				33	3
1826	60 200			†2 686	4.5				34	3
1829	62 100			2 516	4.1		†950	37.8	32	3
1832	64 100			2 795	4.4		†1 138	40.7	36	4
1835	67 733			2 929	4.3		1 326	45.3	38	4
1838	69 400			2 981	4.3		1 225	41.1	39	4
1841	71 100			3 005	4.2		1 440	47.9	39	4
1844	72 800			2 969	4.1		1 347	45.4	38	4
1847	74 400			3 080	4.1		1 341	43.5	39	4
1850	76 000			3 301	4.3		1 580	47.9	39	4
1853	77 500			3 220	4.2		1 275	39.6	39	4
1856	79 100			3 397	4.3		1 589	46.8	42	4
1859	79 800	5 847	7.3	3 640	4.6	62.3	1 897	52.3	46	4
1862	78 700	5 868	7.5	3 440	4.4	58.6	1 534	44.6	45	4
1865	80 206	5 969	7.4	3 411	4.3	57.1	1 240	36.4	43	4
1868	79 700	5 877	7.4	3 336	4.2	56.8	1 512	45.3	41	4
1870	78 300	6 014	7.7	3 447	4.4	57.3	1 754	50.9	44	4
1873	77 700	6 008	7.7	3 484	4.5	58.0	1 439	41.3	43	4
1876	77 500	6 014	7.8	3 513	4.5	58.4	1 413	40.2	46	4
1879	77 700	5 979	7.7	3 486	4.5	58.1	1 750	50.2	46	4
1882	77 800	6 265	8.1	4 063	5.2	64.9	3 002	73.9	51	4
1885	78 000	†7 800	10.0	4 944	6.3	63.3	3 733	75.5	62	4
VI. Jarlsberg og Larvik Amt.										
1815	36 691			†2 294	6.3				31	3
1817	37 900			†2 146	5.7				29	3
1820	39 700			†2 220	5.6				30	3
1823	41 500			†2 294	5.5				31	3
1826	43 400			†2 442	5.6				33	3
1829	45 300			2 333	5.1		†822	35.2	33	3
1832	47 200			2 426	5.1		†1 023	42.2	35	3
1835	47 375			2 512	5.3		1 136	45.2	35	4
1838	48 900			2 712	5.5		1 078	39.7	35	4
1841	50 300			2 650	5.3		1 015	38.3	36	4
1844	51 800			2 657	5.1		973	36.6	36	4
1847	53 900			2 746	5.1		1 057	38.5	36	4
1850	56 200			2 695	4.8		1 093	40.6	36	4
1853	58 500			2 848	4.9		1 056	37.1	39	4
1856	60 700			3 021	5.0		1 173	38.8	40	4
1859	63 100	5 621	8.9	3 338	5.3	59.4	1 314	39.4	45	4
1862	68 200	5 533	8.1	3 394	5.0	60.3	1 369	40.3	48	4
1865	70 683	6 124	8.7	3 429	4.9	56.0	1 194	34.8	47	4
1868	71 700	6 345	8.9	3 385	4.7	54.8	1 138	33.6	46	4
1870	70 500	6 220	8.8	3 551	5.0	57.1	1 614	45.5	49	4
1873	71 200	6 267	8.8	3 607	5.1	57.6	1 350	37.4	47	4
1876	72 000	6 462	9.0	3 690	5.1	57.1	1 355	36.7	50	4
1879	72 900	6 831	9.4	3 840	5.3	57.0	1 469	38.3	53	4
1882	73 900	7 523	10.2	4 920	6.7	65.4	3 914	79.6	62	4
1885	75 000	9 181	12.2	6 167	8.2	67.2	4 604	74.7	75	4

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-rettige-de.		
VII. Bratsberg Amt.										
1815	44 432			†1 633	3.7				23	2
1817	46 100			†1 917	4.2				27	3
1820	48 600			†2 059	4.2				29	3
1823	51 200			†2 130	4.2				30	3
1826	53 800			†2 059	3.8				29	3
1829	56 700			†2 155	3.8		†675	31.3	28	3
1832	59 600			†2 267	3.8		†897	39.6	32	3
1835	62 448			2 411	3.9		I 101	45.7	33	3
1838	63 600			2 782	4.4		I 143	41.1	40	4
1841	64 800			2 646	4.1		I 051	39.7	37	4
1844	66 000			2 621	4.0		I 145	43.7	38	4
1847	65 400			2 726	4.2		I 009	37.0	40	4
1850	66 100			2 901	4.4		I 174	40.5	42	4
1853	66 900			2 982	4.5		874	29.3	42	4
1856	66 400			3 107	4.6		846	27.2	44	4
1859	67 400	4 744	7.0	3 171	4.7	66.8	910	28.7	45	4
1862	67 400	4 687	7.0	3 087	4.6	65.7	995	32.2	43	4
1865	68 236	4 605	6.7	3 063	4.5	66.5	936	30.6	44	4
1868	68 000	4 606	6.8	3 006	4.4	65.3	I 206	40.1	44	4
1870	67 900	4 544	6.7	2 990	4.4	65.8	I 320	44.1	42	4
1873	67 650	†4 750	7.0	2 878	4.3	60.6	I 060	36.8	42	4
1876	67 750	4 984	7.4	2 881	4.3	57.8	I 076	37.3	44	4
1879	68 500	†5 000	7.3	2 974	4.3	59.5	I 378	46.3	43	4
1882	69 250	†5 000	7.2	3 623	5.2	72.5	2 721	75.1	51	4
1885	70 000	7 124	10.2	4 605	6.6	64.4	3 569	77.5	59	4
VIII. Nedenes Amt.										
1815	32 320			2 221	6.9				30	3
1817	33 300			†2 100	6.3				28	3
1820	34 700			†1 900	5.5				23	2
1823	36 200			†1 900	5.2				23	2
1826	36 400			†1 900	5.2				24	2
1829	37 900			2 032	5.4		†755	37.2	27	3
1832	39 400			I 954	5.0		†944	48.3	26	3
1835	40 323			I 991	4.9		I 045	52.5	27	3
1838	42 000			2 059	4.9		†I 088	52.8	26	3
1841	43 700			2 059	4.7		I 077	52.3	28	3
1844	45 400			2 107	4.6		I 078	51.2	27	3
1847	46 800			2 084	4.5		I 039	49.9	27	3
1850	48 000			2 098	4.4		I 112	53.0	29	3
1853	49 300			2 194	4.5		I 101	50.2	30	3
1856	50 900			2 408	4.7		I 188	49.3	33	3
1859	54 500	4 136	7.6	2 490	4.6	60.2	I 273	51.1	34	3
1862	56 800	4 241	7.5	2 582	4.5	60.9	I 142	44.2	34	4
1865	59 098	4 659	7.9	2 819	4.8	60.5	I 401	49.7	39	4
1868	61 000	4 779	7.8	2 750	4.5	57.5	I 292	47.0	38	4
1870	62 300	†4 816	7.7	2 787	4.5	57.9	I 239	44.5	40	4
1873	64 200	†5 200	8.1	2 785	4.3	53.6	I 166	41.9	39	4
1876	66 300	5 610	8.5	2 819	4.3	50.2	I 196	42.4	39	4
1879	67 800	†5 800	8.6	3 008	4.4	51.9	I 567	52.1	44	4
1882	68 600	†6 000	8.7	3 519	5.1	58.7	2 581	73.3	46	4
1885	71 000	†8 000	11.3	4 767	6.7	59.6	3 619	75.9	58	4

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stortings-repræsentanter.		
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemme-be-retti-gede.				
IX. Lister og Mandal Amt.												
1815	39 048			†3 569	9.1				43	4		
1817	40 100			†3 735	9.3				45	3		
1820	41 600			†3 901	9.4				47	3		
1823	43 100			†3 818	8.9				46	3		
1826	46 000			†3 735	8.1				45	3		
1829	47 800			3 584	7.5				43	3		
1832	49 700			4 071	8.2				49	4		
1835	51 543			4 155	8.1				50	4		
1838	53 000			4 765	9.0				55	4		
1841	54 550			4 517	8.3				55	4		
1844	54 450			4 257	7.8				53	4		
1847	55 800			4 242	7.6				51	4		
1850	57 100			4 248	7.4				52	4		
1853	58 400			4 242	7.3				50	4		
1856	59 700			4 271	7.2				52	4		
1859	59 900	7 623	12.7	4 143	6.9	54.3	2 305	55.6	51	4		
1862	61 400	7 468	12.2	4 171	6.8	55.9	2 080	49.9	49	4		
1865	62 953	7 678	12.2	3 977	6.3	51.8	2 322	58.4	48	4		
1868	63 500	7 508	11.8	4 127	6.5	55.0	2 421	58.7	50	4		
1870	63 900	7 737	12.1	4 166	6.5	53.8	2 251	54.0	51	4		
1873	64 500	7 401	11.5	4 035	6.3	54.5	2 002	49.6	50	4		
1876	64 800	7 223	11.1	4 012	6.2	55.5	2 174	54.2	51	4		
1879	64 700	†7 500	11.6	3 996	6.2	53.3	2 185	54.7	49	4		
1882	66 100	7 818	11.8	4 331	6.6	55.4	3 142	72.5	54	4		
1885	66 000	8 144	12.3	5 338	8.1	65.5	3 845	72.0	62	4		
X. Stavanger Amt.												
1815	44 924			†3 496	7.8				46	4		
1817	46 600			†3 496	7.5				46	3		
1820	49 200			†3 876	7.9				51	3		
1823	51 800			†4 008	7.7				53	3		
1826	54 400			†4 008	7.4				53	3		
1829	57 100			3 780	6.6				†1 522	40.3		
1832	59 900			3 844	6.4				†1 587	41.3		
1835	62 605			3 858	6.2				†1 882	48.8		
1838	66 200			3 888	5.9				†1 725	44.4		
1841	68 800			3 957	5.8				†1 777	44.9		
1844	71 500			4 084	5.7				†1 939	47.5		
1847	74 600			4 155	5.6				†1 954	47.0		
1850	74 700			4 053	5.4				†1 943	47.9		
1853	77 800			4 149	5.3				†1 516	36.5		
1856	80 700			4 108	5.1				†1 423	34.6		
1859	83 200	6 811	8.2	4 211	5.1	61.8	†1 559	37.0	59	4		
1862	85 700	6 849	8.0	4 115	4.8	60.1	†1 213	29.5	56	5		
1865	88 221	6 802	7.7	4 248	4.8	62.5	†1 047	24.6	57	5		
1868	86 000	6 743	7.8	4 127	4.8	61.2	†1 349	32.7	57	5		
1870	86 900	6 686	7.7	4 095	4.7	61.2	†1 222	29.8	54	5		
1873	88 100	6 905	7.8	4 202	4.8	60.9	†1 258	29.9	57	5		
1876	89 300	7 124	8.0	4 249	4.8	59.6	†1 334	31.4	57	5		
1879	89 000	6 855	7.7	4 397	4.9	64.1	†1 319	30.0	59	5		
1882	90 000	†7 000	7.8	4 497	5.0	64.2	2 500	55.6	59	5		
1885	91 000	†9 000	9.9	5 600	6.2	62.2	3 398	60.7	71	5		

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repre-senter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemme-be-retti-gede.		
XI. Søndre Bergenhus Amt.										
1815	64 146			†6 642	10.4				81	4
1817	66 400			†6 314	9.5				77	3
1820	69 800			†6 724	9.6				82	3
1823	73 100			†6 642	9.1				81	3
1826	76 500			†6 642	8.7				81	3
1829	79 700			6 581	8.3		†2 649	40.3	78	3
1832	83 000			6 346	7.6		†2 340	36.9	76	4
1835	86 288			6 476	7.5		2 772	42.8	77	4
1838	88 600			6 711	7.6		2 773	41.3	79	4
1841	90 800			6 561	7.2		3 000	45.7	80	4
1844	93 100			6 496	7.0		2 621	40.3	81	4
1847	95 900			6 431	6.7		2 769	43.1	79	4
1850	99 700			6 222	6.2		2 733	43.9	77	4
1853	102 700			6 274	6.1		2 787	44.4	76	4
1856	105 600			6 391	6.1		2 738	42.8	80	4
1859	108 200	9 770	9.0	6 400	5.9	65.5	3 067	47.9	78	4
1862	110 800	10 091	9.1	6 301	5.7	62.4	2 916	46.1	78	5
1865	113 403	10 613	9.4	6 063	5.3	57.1	2 588	42.7	76	5
1868	115 800	10 788	9.3	6 170	5.3	57.2	2 765	44.8	78	5
1870	117 300	10 518	9.0	6 094	5.2	57.9	2 936	48.2	79	5
1873	119 700	11 203	9.4	5 995	5.0	53.5	3 131	52.2	80	5
1876	122 000	11 177	9.2	6 006	4.9	53.7	2 720	45.3	80	5
1879	119 000	10 971	9.2	6 048	5.1	55.1	2 806	46.4	76	5
1882	121 000	11 720	9.7	6 678	5.5	57.0	4 783	71.6	83	5
1885	123 000	12 712	10.3	7 877	6.4	62.0	6 267	79.6	96	5
XII. Nordre Bergenhus Amt.										
1815	55 854			†4 819	8.6				61	4
1817	57 400			†4 977	8.7				63	3
1820	59 800			†4 977	8.3				63	3
1823	62 200			†5 056	8.1				64	3
1826	64 500			†4 898	7.6				62	3
1829	66 600			4 717	7.1		†2 082	44.1	60	3
1832	68 700			4 745	6.9		†2 312	48.7	58	4
1835	70 776			4 778	6.8		2 699	56.5	61	4
1838	72 900			4 769	6.5		2 374	49.8	59	4
1841	75 100			4 719	6.3		2 325	49.3	58	4
1844	77 300			4 603	6.0		2 512	54.6	56	4
1847	78 700			4 656	5.9		2 404	51.6	58	4
1850	79 700			4 389	5.5		2 268	51.7	58	4
1853	80 800			4 433	5.5		2 344	52.9	60	4
1856	82 900			4 363	5.3		2 351	53.9	57	4
1859	83 600	6 281	7.5	4 355	5.2	69.3	2 036	46.8	58	4
1862	85 200	6 297	7.4	4 404	5.2	69.9	2 225	50.5	61	5
1865	86 803	6 402	7.4	4 551	5.2	71.1	2 044	44.9	65	5
1868	86 600	6 464	7.5	4 535	5.2	70.2	2 525	55.7	63	5
1870	86 450	6 554	7.6	4 771	5.5	72.8	2 510	52.6	66	5
1873	86 250	6 651	7.7	4 833	5.6	72.7	2 563	53.0	65	5
1876	86 300	6 738	7.8	4 920	5.7	73.0	2 271	46.2	68	5
1879	86 900	6 670	7.7	4 727	5.4	70.9	2 282	48.3	64	5
1882	87 400	†6 800	7.8	4 969	5.7	73.1	3 119	62.8	67	5
1885	88 000	7 315	8.3	5 326	6.1	72.8	3 613	67.8	67	5

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaard.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemme-be-retti-gede.		
XIII. Romsdals Amt.										
1815	54 252			†4 740	8.7				60	4
1817	55 700			†4 740	8.5				60	3
1820	57 800			†4 740	8.2				60	3
1823	59 900			†4 898	8.2				62	3
1826	62 100			†4 740	7.6				60	3
1829	64 600			4 299	6.7		†2 618	60.9	55	3
1832	67 100			4 690	7.0		†2 805	59.8	61	4
1835	69 622			4 743	6.8		2 907	61.3	59	4
1838	71 800			5 007	7.0		†3 125	62.4	64	4
1841	74 000			5 045	6.8		3 326	65.9	64	4
1844	76 200			5 295	6.9		3 281	62.0	68	4
1847	78 500			5 535	7.1		3 400	61.4	69	4
1850	79 300			5 486	6.9		3 369	61.4	69	4
1853	81 300			5 406	6.6		3 175	58.7	70	4
1856	83 700			5 458	6.5		3 115	57.1	70	4
1859	86 900	7 368	8.5	5 407	6.2	73.4	3 675	68.0	69	4
1862	90 100	†7 500	8.3	5 892	6.5	78.6	3 815	64.7	75	5
1865	93 304	7 767	8.3	6 203	6.6	79.9	3 978	64.1	79	5
1868	96 200	8 151	8.5	6 527	6.8	80.1	4 188	64.2	83	5
1870	98 100	8 461	8.6	6 607	6.7	78.1	3 826	57.9	84	5
1873	100 900	8 390	8.3	6 710	6.7	80.0	4 139	61.7	85	5
1876	102 600	9 085	8.9	6 960	6.8	76.6	3 120	44.8	90	5
1879	105 000	9 339	8.9	7 116	6.8	76.2	2 921	41.0	91	5
1882	107 500	9 351	8.7	7 290	6.8	78.0	4 747	65.1	93	5
1885	110 000	10 417	9.5	7 943	7.2	76.3	5 322	67.0	96	5
XIV. Søndre Trondhjems Amt.										
1815	51 673			†3 440	6.7				43	4
1817	53 300			†3 440	6.5				43	3
1820	55 700			†3 440	6.2				43	3
1823	58 100			†3 440	5.9				43	3
1826	60 500			†3 440	5.7				43	3
1829	62 800			3 214	5.1		†1 181	36.7	42	3
1832	65 100			3 511	5.4		†1 392	39.6	44	4
1835	67 474			3 594	5.3		1 507	41.9	46	4
1838	69 950			3 937	5.6		1 383	35.1	50	4
1841	72 450			3 908	5.4		1 437	36.8	49	4
1844	74 900			3 891	5.2		1 328	34.1	50	4
1847	76 900			4 082	5.3		1 452	35.6	51	4
1850	78 700			4 116	5.2		1 666	40.5	51	4
1853	80 500			4 035	5.0		1 309	32.4	49	4
1856	82 700			4 027	4.9		1 269	31.5	49	4
1859	85 600	5 945	6.9	4 216	4.9	70.9	1 225	29.1	51	4
1862	88 600	6 144	6.9	4 448	5.0	72.4	1 450	32.6	55	4
1865	90 081	6 550	7.3	4 601	5.1	70.2	1 300	28.3	59	4
1868	91 400	6 474	7.1	4 748	5.2	73.3	1 991	41.9	59	4
1870	92 250	6 397	6.9	4 661	5.1	72.9	1 710	36.7	58	4
1873	93 550	6 395	6.8	4 499	4.8	70.3	1 523	33.9	57	4
1876	94 800	6 592	7.0	4 589	4.8	69.6	1 566	34.1	58	4
1879	95 850	6 786	7.1	4 648	4.8	68.5	1 865	40.1	60	4
1882	96 900	6 794	7.0	4 802	5.0	70.7	2 705	56.3	60	4
1885	98 000	8 284	8.5	6 010	6.1	72.5	4 394	73.1	72	4

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaard.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemmeberettigede.		
XV. Nørre Trondhjems Amt.										
1815	43 196			† 1 950	4.5				26	3
1817	44 900			† 2 175	4.8				29	3
1820	47 300			† 2 475	5.2				33	3
1823	49 800			† 2 475	5.0				33	3
1826	52 200			† 2 325	4.5				31	3
1829	54 400			2 201	4.0		† 1 032	46.9	29	3
1832	56 600			2 459	4.3		† 1 188	48.3	32	3
1835	58 854			2 575	4.4		† 1 497	58.1	32	3
1838	60 900			2 694	4.4		† 1 659	61.6	36	4
1841	62 900			2 739	4.4		† 1 666	60.8	37	4
1844	64 100			2 765	4.3		† 1 697	61.4	38	4
1847	66 400			2 897	4.4		† 1 497	51.7	39	4
1850	68 800			2 848	4.1		† 1 574	55.3	39	4
1853	71 200			2 731	3.8		† 1 310	48.0	37	4
1856	73 600			2 876	3.9		† 1 295	45.0	39	4
1859	76 200	3 995	5.2	2 986	3.9	74.7	† 1 550	51.9	42	4
1862	78 900	† 4 200	5.3	3 022	3.8	72.0	† 1 633	54.0	43	4
1865	81 472	4 365	5.4	3 177	3.9	72.8	† 1 482	46.6	43	4
1868	81 200	4 289	5.3	3 057	3.8	71.3	† 1 768	57.8	43	4
1870	81 000	4 201	5.2	3 002	3.7	71.5	† 1 484	49.4	43	4
1873	80 700	4 310	5.3	3 141	3.9	72.9	† 1 543	49.1	44	4
1876	80 600	4 465	5.5	3 207	4.0	71.8	† 1 549	48.3	46	4
1879	81 100	4 724	5.8	3 475	4.3	73.6	2 023	58.2	47	4
1882	81 500	5 024	6.2	3 815	4.7	75.9	3 038	79.6	51	4
1885	82 000	6 220	7.6	4 877	5.9	78.4	3 560	73.0	61	4
XVI. Nordlands Amt.										
1815	44 750			† 2 788	6.2				41	4
1817	46 600			† 2 856	6.1				42	3
1820	49 350			† 2 992	6.1				44	3
1823	52 100			† 2 720	5.2				40	3
1826	54 500			† 2 856	5.2				† 42	3
1829	56 300			3 065	5.4		† 1 555	50.7	44	3
1832	58 100			3 072	5.3		† 1 493	48.6	45	4
1835	59 893			3 064	5.1		† 1 541	50.3	46	4
1838	61 900			3 242	5.2		† 1 602	49.4	46	4
1841	64 000			3 273	5.1		† 1 638	50.0	47	4
1844	66 000			3 230	4.9		† 1 201	37.2	46	4
1847	68 900			3 212	4.7		† 1 571	48.9	48	4
1850	72 200			3 125	4.3		† 1 076	34.4	48	4
1853	75 500			3 244	4.3		† 1 207	37.2	48	4
1856	79 000			3 453	4.4		† 1 061	30.7	51	4
1859	82 600	6 221	7.5	3 713	4.5	59.7	† 1 169	31.5	54	4
1862	86 200	6 290	7.3	3 875	4.5	61.6	† 1 352	34.9	57	4
1865	89 859	6 495	7.2	4 323	4.8	66.6	† 1 467	33.9	62	4
1868	94 000	6 390	6.8	4 071	4.3	63.7	† 1 386	34.0	57	4
1870	96 700	6 552	6.8	3 993	4.1	60.9	† 1 504	37.7	58	4
1873	100 800	6 555	6.5	4 005	4.0	61.1	† 1 337	33.4	58	4
1876	104 000	6 781	6.5	4 266	4.1	62.9	† 1 413	33.1	62	4
1879	109 700	7 123	6.5	4 385	4.0	61.6	† 1 503	34.3	65	5
1882	115 300	7 054	6.1	4 382	3.8	62.1	2 555	58.3	64	5
1885	121 000	10 276	8.5	5 490	4.5	53.4	3 194	58.2	72	5

7*

Tabel 2 (Forts.). Sammendrag amtsvis for Valgmandsvalgene
i Landdistrikterne 1815—1885. (Side 17—42.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmeberettigede.		
XVII. Tromsø Amt.										
1868	43 200	3 534	8,2	2 031	4,7	57,5	603	29,7	27	2
1870	44 700	3 612	8,1	2 048	4,6	56,7	701	34,2	26	2
1873	46 800	3 733	8,0	2 067	4,4	55,4	789	38,2	29	2
1876	49 200	3 966	8,1	2 155	4,4	54,3	592	27,5	28	2
1879	52 200	4 230	8,1	2 245	4,3	53,1	826	36,8	29	2
1882	55 100	4 239	7,7	2 431	4,4	57,3	1 151	47,3	30	2
1885	58 000	5 192	9,0	2 758	4,8	53,1	1 359	49,3	35	2
XVIII. Finmarkens Amt.										
1815	24 604			1 832	7,4				27	3
1817	25 800			2 067	8,0				32	3
1820	27 500			† 2 160	7,9				30	3
1823	29 300			2 320	7,9				33	3
1826	31 100			2 373	7,6				33	3
1829	33 200			2 665	8,0		† 1 125	42,2	36	3
1832	35 300			2 721	7,7		† 1 062	39,0	37	4
1835	37 374			2 612	7,0		† 829	31,7	35	4
1838	39 300			2 620	6,7		† 957	36,5	36	4
1841	39 500			2 456	6,2		† 733	29,8	35	4
1844	41 200			2 515	6,1		† 814	32,4	34	3
1847	43 700			2 583	5,9		651	25,2	35	4
1850	45 600			2 600	5,7		† 996	38,3	35	4
1853	48 500			2 728	5,6		I 022	37,5	39	4
1856	50 400			2 817	5,6		998	35,4	40	4
1859	53 100	5 089	9,6	3 012	5,7	59,2	I 259	41,5	43	4
1862	55 100	† 5 500	10,0	3 160	5,7	57,5	I 295	41,0	45	4
1865	57 682	5 882	10,2	3 412	5,9	58,0	I 221	35,8	50	4
1868	17 300	2 520	14,6	I 490	8,6	59,1	536	36,0	24	2
1870	17 800	2 540	14,3	I 609	9,0	63,3	332	20,6	25	2
1873	18 500	2 534	13,7	I 583	8,6	62,5	392	24,8	26	2
1876	19 300	2 757	14,3	I 550	8,0	56,2	393	25,4	25	2
1879	20 600	2 916	14,2	I 550	7,5	53,2	380	24,5	25	2
1882	21 800	2 754	12,6	I 584	7,3	57,5	520	32,8	25	2
1885	23 000	3 130	13,6	I 722	7,5	55,0	679	39,4	24	2

Tabel 3. Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-rettigede.		
I. Fredrikshald.										
1815	3 315			†225	6.8				4	1) I
1817	3 600			228	6.3				4	I
1820	4 000			†225	5.6				4	I
1823	4 400			†175	4.0				3	I
1826	4 600			204	4.4				4	I
1829	4 700			312	6.6		225	72.1	6	I
1832	4 800			289	6.0		174	60.2	5	I
1835	4 921			266	5.4		161	60.5	5	I
1838	5 100			316	6.2		199	63.0	6	I
1841	5 200			339	6.5		154	45.5	6	I
1844	5 400			350	6.5		206	58.9	7	2
1847	5 700			383	6.7		173	45.2	7	2
1850	6 100			373	6.1		236	63.3	7	2
1853	6 600			361	5.5		181	50.1	7	2
1856	7 000			367	5.2		152	41.4	7	2
1859	7 600	545	7.2	384	5.1	70.5	213	55.5	7	2
1862	8 100	567	7.0	377	4.7	66.5	191	50.7	7	I
1865	9 219	†600	6.5	360	3.9	60.0	211	58.6	7	I
1868	9 400	619	6.6	312	3.3	50.4	104	33.3	6	I
1870	9 600	667	6.9	307	3.2	46.0	96	31.3	6	I
1873	9 800	598	6.1	308	3.1	51.5	113	36.7	6	I
1876	10 000	604	6.0	304	3.0	50.3	117	38.5	6	I
1879	10 400	†620	6.0	326	3.1	52.6	120	36.8	6	I
1882	10 800	643	6.0	493	4.6	76.7	436	88.4	9	I
1885	11 246	1 156	10.3	656	5.8	56.7	554	84.5	13	I
II. Fredrikstad.										
1815	1 913			†125	6.5				2	1) I
1817	2 000			196	9.8				3	I
1820	2 300			181	7.9				3	I
1823	2 500			†175	7.0				3	I
1826	2 600			†175	6.7				3	I
1829	2 500			160	6.4		†95	59.4	3	I
1832	2 500			167	6.7		†105	62.9	3	I
1835	2 405			152	6.3		97	63.8	3	I
1838	2 500			157	6.3		112	71.3	3	I
1841	2 600			156	6.0		103	66.0	3	2) I
1844	2 700			159	5.9		†85	53.5	3	2) I
1847	2 900			162	5.6		†80	49.4	3	2) I
1850	3 100			176	5.7		130	73.9	3	I
1853	3 300			177	5.4		127	71.8	3	I
1856	3 600			168	4.7		†110	65.5	3	I
1859	4 000	230	5.8	172	4.3	74.8	113	65.7	3	I
1862	4 400	†300	6.8	173	3.9	57.7	116	67.1	3	I
1865	4 820	424	8.8	273	5.7	64.4	136	49.8	5	I
1868	7 700	501	6.5	381	4.9	76.0	211	55.4	7	I
1870	8 300	625	7.5	419	5.0	67.0	159	37.9	8	I
1873	9 100	†700	7.7	408	4.5	58.3	113	27.7	8	I
1876	9 800	790	8.1	389	4.0	49.2	194	49.9	7	I
1879	10 300	*790	7.7	395	3.8	50.0	169	42.8	7	I
1882	10 800	*790	7.3	434	4.0	54.9	258	59.4	8	I
1885	11 212	*1 060	9.5	577	5.1	54.4	400	69.3	II	I

1) I 1815 valgte Fredrikshald og Fredrikstad sammen.

*) Sammen med Sarpsborg.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stortings-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-retti-gede.		
III. Sarpsborg.										
1841	1 100			52	4.7		† 40	76.9	1	1) 1
1844	1 300			60	4.6		29	48.3	1	1) 1
1847	1 400			56	4.0		31	55.4	1	1) 1
1850	1 600			80	5.0		43	53.8	1	1) 1
1853	1 800			156	8.7		124	79.5	3	1
1856	2 000			182	9.1		122	67.0	3	1
1859	2 400	228	9.5	202	8.4	88.6	145	71.8	4	1
1862	2 700	† 224	8.3	204	7.6	91.1	145	71.1	4	1
1865	2 989	220	7.4	204	6.8	92.7	111	54.4	4	1
1868	3 100	207	6.7	186	6.0	89.9	54	29.0	3	1
1870	3 200	232	7.3	211	6.6	90.9	101	47.9	4	1
1873	3 300	† 240	7.3	216	6.5	90.0	60	27.8	4	1
1876	3 300	247	7.5	205	6.2	83.0	68	33.2	4	1
1879	3 100	† 240	7.7	211	6.8	87.9	90	42.7	4	1
1882	2 950	233	7.9	175	5.9	75.1	118	67.4	3	1
1885	2 788	† 223	8.0	195	7.0	87.4	159	81.5	3	1
IV. Moss.										
1815	1 247			175	14.0				3	1
1817	1 300			168	12.9		154	91.7	3	1
1820	1 500			169	11.3				3	1
1823	1 600			166	10.4				3	1
1826	1 800			182	10.1				3	1
1829	1 900			155	8.2		† 140	90.3	3	1
1832	2 000			160	8.0		† 120	75.0	3	1
1835	2 071			162	7.8		124	76.5	3	1
1838	2 300			209	9.1		172	82.3	4	1
1841	3 500			219	6.3		160	73.1	4	1
1844	3 700			212	5.7		177	83.5	4	2) 1
1847	3 800			260	6.8		213	81.9	5	2
1850	3 900			278	7.1		212	76.3	5	1
1853	4 000			274	6.9		212	77.4	5	1
1856	4 100			316	7.7		248	78.5	6	2
1859	4 100	346	8.4	320	7.8	92.5	241	75.3	6	2
1862	4 100	† 326	8.0	252	6.1	77.3	182	72.2	5	1
1865	4 129	306	7.4	252	6.1	82.4	199	79.0	5	1
1868	4 200	286	6.8	255	6.1	89.2	162	63.5	5	1
1870	4 300	232	5.4	206	4.8	88.8	86	41.7	4	1
1873	4 400	276	6.3	211	4.8	76.4	126	59.7	4	1
1876	4 600	300	6.5	219	4.8	73.0	98	44.7	4	1
1879	5 800	310	5.3	218	3.8	70.3	128	58.7	4	1
1882	6 300	342	5.4	263	4.2	76.9	219	83.3	5	1
1885	6 906	531	7.7	371	5.4	69.9	324	81.9	7	1

1) Sammen med Fredrikstad. 2) Har fra 1844 valgt sammen med Drøbak.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgår.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.		Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repre-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.		
V. Drøbak.									
1844	1 300			75	5.8		49	65.3	1) 1
1847	1 400			102	7.3		67	65.7	2
1850	1 500			89	6.0		42	47.2	1
1853	1 600			88	5.5		32	36.4	1
1856	1 650			103	6.2		65	63.1	2
1859	1 650	152	9.2	114	6.9	75.0	51	44.7	2
1862	1 650	*152	9.2	91	5.5	59.9	15	16.5	1
1865	1 662	144	8.7	108	6.5	75.0	37	34.3	2
1868	1 800	140	7.8	104	5.8	74.3	42	40.4	2
1870	1 900	136	7.2	90	4.7	66.2	16	17.8	1
1873	2 000	†150	7.5	101	5.0	67.3	26	25.7	2
1876	2 090	171	8.2	103	4.9	60.2	34	33.0	2
1879	2 090	214	10.2	155	7.4	72.4	116	74.8	3
1882	2 090	215	10.3	167	8.0	77.7	125	74.9	3
1885	2 091	246	11.8	180	8.6	73.2	133	73.9	3
VI. Kristiania.									
1815	10 886			†775	7.1				15
1817	11 800			†775	6.6				4
1820	13 100			†775	5.9				4
1823	14 500			†775	5.3				4
1826	15 700			†775	4.9				4
1829	16 500			826	5.1		809	97.9	16
1832	17 400			996	5.7		863	86.6	19
1835	18 305			I 034	5.6		876	84.7	20
1838	20 500			I 094	5.3		881	80.5	21
1841	22 700			I 134	5.0		931	82.1	22
1844	24 900			I 102	4.4		842	76.4	22
1847	26 700			I 157	4.3		875	75.6	23
1850	29 000			I 264	4.4		I 005	79.5	25
1853	30 100			I 185	3.9		820	69.2	23
1856	32 700			I 170	3.6		738	63.1	23
1859	47 000	3 160	6.7	I 391	3.0	44.0	855	61.5	27
1862	53 200	3 161	5.9	I 387	2.6	43.9	595	42.9	27
1865	57 382	3 140	5.5	I 443	2.5	46.0	433	30.0	28
1868	63 500	2 861	4.5	I 365	2.1	47.7	524	38.4	27
1870	66 700	2 935	4.4	I 332	2.0	45.5	468	35.1	26
1873	72 700	3 132	4.3	I 628	2.2	52.0	I 140	70.0	32
1876	79 000	3 620	4.6	I 521	1.9	42.0	765	50.3	30
1879	116 800	4 580	3.9	2 806	2.4	61.3	2 408	85.8	56
1882	122 400	5 228	4.3	3 848	3.1	73.6	3 155	82.0	76
1885	130 027	10 291	7.9	6 770	5.2	65.8	6 024	89.0	135

¹⁾ Ved samtlige Valg sammen med Moss. ²⁾ I 1844, 1847 og 1850 sammen med Lillehammer, i 1856 sammen med Hønefoss og fra 1859 sammen med Hønefoss og Kongsvinger.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaard.	Hjemmehørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stortingsrepræsentanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmeberettigede.		
VII. Hønefoss.										
1856	850			59	6.9	59.0	36	61.0	1	1)
1859	900	100	11.1	90	10.0	90.0	70	77.8	1	
1862	950	103	10.8	102	10.7	99.0	81	79.4	2	
1865	1 026	105	10.2	102	9.9	97.1	63	61.8	2	
1868	1 050	107	10.2	103	9.8	96.3	63	61.2	2	
1870	1 100	†97	8.8	89	8.1	91.8	29	32.6	1	
1873	1 100	88	8.0	81	7.4	92.0	36	44.4	1	
1876	1 150	91	7.9	82	7.1	90.1	32	39.0	1	
1879	1 200	74	6.2	68	5.7	91.9	37	54.4	1	
1882	1 200	84	7.0	77	6.4	91.7	65	84.4	1	
1885	1 259	122	9.7	118	9.4	96.7	109	92.4	2	
VIII. Kongsvinger.										
1859	700	74	10.6	60	8.6	81.1	53	88.3	1	2)
1862	850	†78	9.2	64	7.5	82.1	51	79.7	1	
1865	990	83	8.4	53	5.4	63.9	35	66.0	1	
1868	950	82	8.6	62	6.5	75.6	43	69.4	1	
1870	950	†70	7.4	57	6.0	81.4	27	47.4	1	
1873	950	58	6.1	43	4.5	74.1	24	55.8	1	
1876	1 150	82	7.1	73	6.3	89.0	49	67.1	1	
1879	1 200	85	7.1	80	6.7	94.1	54	67.5	1	
1882	1 250	95	7.6	81	6.5	85.3	72	88.9	1	
1885	1 269	157	12.4	127	10.0	80.9	117	92.1	2	
IX. Hamar.										
1853	900			70	7.8		58	82.9	1	3)
1856	1 100			†100	9.1		47	47.0	2	1
1859	1 350	120	8.9	112	8.3	93.3	61	54.5	2	
1862	1 600	141	8.8	110	6.9	78.0	42	38.2	2	
1865	1 868	147	7.9	131	7.0	89.1	75	57.3	2	
1868	2 000	142	7.1	130	6.5	91.5	65	50.0	2	
1870	2 100	†150	7.1	113	5.4	75.3	50	44.2	2	
1873	2 200	155	7.0	153	7.0	98.7	100	65.4	3	
1876	2 400	178	7.4	171	7.1	96.1	143	83.6	3	
1879	2 950	215	7.3	210	7.1	97.7	191	91.0	4	
1882	3 350	386	11.5	386	11.5	100.0	369	95.6	7	
1885	3 773	412	10.9	408	10.8	99.0	378	92.6	8	

1) I 1856 sammen med Kristiania og fra 1859 sammen med Kristiania og Kongsvinger. 2) Ved samtlige Valg sammen med Kristiania og Hønefoss. 3) I 1853, 1856 og 1859 sammen med Lillehammer og fra 1862 sammen med Lillehammer og Gjøvik.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-rettigede.		
X. Lillehammer.										
1844	650			57	8.8		42	73.7	I	1)
1847	800			75	9.4		43	57.3	I	
1850	I 1000			70	7.0		40	57.1	I	
1853	I 150			106	9.2		59	55.7	2	I
1856	I 300			137	10.5		33	24.1	2	I
1859	I 400	164	II.7	159	11.4	97.0	54	34.0	3	I
1862	I 550	192	12.4	184	11.9	95.8	34	18.5	3	I
1865	I 676	187	II.2	170	10.1	90.9	26	15.3	3	I
1868	I 650	154	9.3	145	8.8	94.2	47	32.4	2	I
1870	I 600	†145	9.1	124	7.8	85.5	60	48.4	2	I
1873	I 550	133	8.6	116	7.5	87.2	46	39.7	2	I
1876	I 550	135	8.7	113	7.3	83.7	50	44.2	2	I
1879	I 600	162	10.1	155	9.7	95.7	87	56.1	3	I
1882	I 650	161	9.8	156	9.5	96.9	125	80.1	3	I
1885	I 689	180	10.7	170	10.1	94.4	156	91.8	3	I
XI. Gjøvik.										
1862	500	61	12.2	56	II.2	91.8	34	60.7	I	2) I
1865	626	64	10.2	62	9.9	96.9	24	38.7	I	
1868	800	57	7.1	54	6.8	94.7	29	53.7	I	
1870	900	†52	5.8	42	4.7	80.8	29	69.0	I	
1873	I 1000	48	4.8	34	3.4	70.8	21	61.8	I	
1876	I 100	57	5.2	41	3.7	71.9	33	80.5	I	
1879	I 150	57	5.0	46	4.0	80.7	40	87.0	I	
1882	I 150	71	6.2	66	5.7	93.1	61	92.4	I	
1885	I 165	104	8.9	101	8.7	97.1	89	88.1	2	I
XII. Kongsvinger.										
1815	3 895			†175	4.5				3	I
1817	3 850			176	4.6				3	
1820	3 800			†175	4.6				3	I
1823	3 700			†175	4.7				3	I
1826	3 700			†175	4.7				3	I
1829	3 600			†175	4.9				3	I
1832	3 600			207	5.7		†130	74.3	3	
1835	3 540			190	5.4		†170	82.1	4	
1838	3 700			188	5.1		98	51.6	3	I
1841	3 900			191	4.9		106	56.4	3	I
1844	4 100			211	5.1		144	68.2	4	I
1847	4 200			277	6.6		202	72.9	5	I
1850	4 300			298	6.9		246	82.6	5	I
1853	4 400			296	6.7		233	78.7	5	I
1856	4 500			284	6.3		172	60.6	5	I
1859	4 650	432	9.3	372	8.0	86.1	290	78.0	7	2
1862	4 800	446	9.3	349	7.3	78.3	243	69.6	6	I
1865	5 011	436	8.7	337	6.7	77.3	235	69.7	6	I
1868	4 800	466	9.7	322	6.7	69.1	213	66.1	6	I
1870	4 650	427	9.2	305	6.6	71.4	175	57.4	6	I
1873	4 450	400	9.0	281	6.3	70.2	149	53.0	5	I
1876	4 300	399	9.3	244	5.7	61.2	138	56.6	4	I
1879	4 400	388	8.8	245	5.6	63.1	148	60.4	4	I
1882	4 500	441	9.8	328	7.3	74.4	280	85.4	6	I
1885	4 561	562	12.3	441	9.7	78.5	404	91.6	8	I

¹⁾ I 1844, 1847 og 1850 sammen med Kristiania, i 1853, 1856 og 1859 sammen med Hamar og fra 1862 sammen med Hamar og Gjøvik. ²⁾ Ved samtlige Valg sammen med Hamar og Lillehammer.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-retti-gede.		
XIII. Drammen.										
1815	5 437			†375	6.9				7	2
1817	5 700			405	7.1				8	2
1820	6 200			†425	6.9				8	2
1823	6 600			†475	7.2				9	1)
1826	7 000			†575	8.2				11	3
1829	7 100			†575	8.1			†320	55.7	3
1832	7 200			559	7.8			†311	55.6	3
1835	7 250			583	8.0			†325	55.7	3
1838	7 600			590	7.8			324	54.9	3
1841	7 900			586	7.4			328	56.0	3
1844	8 300			571	6.9			321	56.2	3
1847	8 700			615	7.1			329	53.5	3
1850	9 100			588	6.5			421	71.6	3
1853	9 600			632	6.6			356	56.3	3
1856	10 200			597	5.9			284	47.6	3
1859	11 200	1 028	9.2	753	6.7	73.2	447	59.4	15	4
1862	12 100	974	8.0	698	5.8	71.7	252	36.1	13	2
1865	13 032	1 032	7.9	726	5.6	70.3	234	32.2	14	2
1868	13 900	1 046	7.5	733	5.3	70.1	234	31.9	14	2
1870	17 400	†1 100	6.3	705	4.1	64.1	128	18.2	14	2
1873	18 300	†1 200	6.6	638	3.5	53.2	212	33.2	12	2
1876	18 900	1 251	6.6	606	3.2	48.4	242	39.9	12	2
1879	19 200	†1 250	6.5	578	3.0	46.2	239	41.3	11	2
1882	19 400	†1 250	6.4	717	3.7	57.4	553	77.2	14	2
1885	19 601	†1 800	9.2	980	5.0	54.4	798	81.4	19	2
XIV. Holmestrand.										
1815	867			†75	8.7				I	2)
1817	1 000			60	6.0				I	2)
1820	1 150			†75	6.5				I	2)
1823	1 300			†75	5.8				I	2)
1826	1 450			†175	12.1				3	I
1829	1 500			161	10.7			†80	49.7	3
1832	1 550			154	9.9			†80	51.9	3
1835	1 561			155	9.9			118	76.1	3
1838	1 600			157	9.8			111	70.7	3
1841	1 650			154	9.3			83	53.9	3
1844	1 700			155	9.1			83	53.5	3
1847	1 750			160	9.1			80	50.0	3
1850	1 750			158	9.0			90	57.0	3
1853	1 800			141	7.8			52	36.9	2
1856	1 850			155	8.4			72	46.5	3
1859	1 950	167	8.6	157	8.1	94.0	57	29.9	3	I
1862	2 000	171	8.6	159	8.0	93.0	64	40.3	3	I
1865	2 084	175	8.4	146	7.0	83.4	45	30.8	3	I
1868	2 100	181	8.6	139	6.6	76.8	49	35.3	3	I
1870	2 150	169	7.9	131	6.1	77.5	70	53.4	3	I
1873	2 200	175	8.0	134	6.1	76.6	67	50.0	3	I
1876	2 200	193	8.8	128	5.8	66.3	46	35.9	3	I
1879	2 250	194	8.6	142	6.3	73.2	65	45.8	3	I
1882	2 300	199	8.7	145	6.3	72.9	82	56.6	3	I
1885	2 319	184	7.9	147	6.3	79.9	101	68.7	3	I

¹⁾ Mødte ikke, da Storthinget 6, 17 og 28 Februar 1824 forkastede de 3 Gange efter hverandre afholdte Valg og endelig besluttede, at Drammen skulde være uberettiget til at sende Repræsentanter til dette Storthing. ²⁾ I 1815, 1817, 1820, 1823 og 1853 sammen med Tønsberg.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stem-me-be-retti-gede.		
XV. Tønsberg.										
1815	1 490			†140	9.4				2	1) I
1817	1 600			143	8.9				2	1) I
1820	1 700			†140	8.2				2	1) I
1823	1 800			†140	7.8				2	1) I
1826	1 900			†160	8.4				3	I
1829	1 950			158	8.1		†120	75.9	3	I
1832	1 950			159	8.2		†120	75.7	3	I
1835	1 970			158	8.0		†120	75.9	3	I
1838	2 050			177	8.6		105	59.3	3	I
1841	2 150			188	8.7		120	63.8	3	I
1844	2 200			187	8.5		112	59.9	3	I
1847	2 350			205	8.7		120	58.5	4	I
1850	2 550			210	8.2		142	67.6	4	I
1853	2 750			217	7.9		162	74.7	4	1) I
1856	3 050			215	7.0		143	66.5	4	I
1859	3 550	248	7.0	237	6.7	95.6	145	61.2	4	I
1862	4 050	†280	6.9	239	5.9	85.3	172	72.0	4	I
1865	4 541	324	7.1	264	5.8	81.5	207	78.4	5	I
1868	4 700	352	7.5	272	5.8	77.3	179	65.8	5	I
1870	4 850	337	6.9	257	5.3	76.3	137	53.3	5	I
1873	5 050	356	7.0	256	5.1	71.9	162	63.3	5	I
1876	5 350	427	8.0	265	5.0	62.1	193	72.8	5	I
1879	6 000	374	6.2	310	5.2	82.9	197	63.5	6	I
1882	6 500	490	7.5	385	5.9	78.6	323	83.9	7	I
1885	7 034	†600	8.5	436	6.2	72.7	317	72.7	8	I
XVI. Sandefjord.										
1815	500			†50	10.0				I	2) I
1817	500			51	10.2				I	I
1820	550			†50	9.1				I	I
1823	600			†50	8.3				I	I
1826	600			†50	8.3		†30	60.0	I	I
1829	650			54	8.3		†25	50.0	I	I
1832	650			55	8.5		†35	64.8	I	I
1835	703			55	7.8		†30	54.5	I	I
1838	750			54	7.2		32	58.2	I	I
1841	750			66	8.8		35	64.8	I	I
1844	800			57	7.1		44	66.7	I	I
1847	900			64	7.1		37	64.9	I	I
1850	1 000			57	5.7		28	43.8	I	I
1853	1 100			70	6.4		17	29.8	I	I
1856	1 200			77	6.4		17	24.3	I	I
1859	1 400	136	9.7	126	9.0	92.6	53	42.1	2	2
1862	1 600	*186	11.6	168	10.5	90.3	79	47.0	3	I
1865	1 797	186	10.4	158	8.8	84.9	51	32.3	3	I
1868	2 000	209	10.5	152	7.6	72.7	41	27.0	3	I
1870	2 100	194	9.2	145	6.9	74.7	53	36.6	2	I
1873	2 300	†240	10.5	132	5.7	55.0	50	37.9	2	I
1876	2 500	284	11.4	178	7.1	62.7	69	38.8	3	I
1879	2 700	†300	11.1	213	7.9	71.0	114	53.5	4	I
1882	2 950	†300	10.2	222	7.5	74.0	177	79.7	4	I
1885	3 159	428	13.5	293	9.3	68.9	231	78.8	5	I

1) Sammen med Holmestrand.

2) Ved samtlige Valg sammen med Larvik.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-senter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmeberettigede.		
XVII. Larvik.										
1815	1 964			†225	11.5				4	1)
1817	2 200			230	10.5				4	I
1820	2 500			†225	9.0				4	I
1823	2 900			†225	7.8		†130	57.8	4	I
1826	3 100			†225	7.3		†110	48.9	4	I
1829	3 200			209	6.5		†140	67.0	4	I
1832	3 300			220	6.7		†100	45.5	4	I
1835	3 413			215	6.3		134	62.3	4	I
1838	3 600			219	6.1		122	55.7	4	I
1841	3 800			223	5.9		103	46.2	4	I
1844	3 950			217	5.5		120	55.3	4	I
1847	4 200			243	5.8		131	53.9	4	I
1850	4 400			250	5.7		155	62.0	5	I
1853	4 700			257	5.5		133	51.8	5	I
1856	5 100			243	4.8		73	30.0	4	I
1859	5 500	†450	8.2	286	5.2	63.6	153	53.5	5	2
1862	5 900	459	7.8	276	4.7	60.1	114	41.3	5	I
1865	6 327	455	7.2	262	4.1	57.6	103	39.3	5	I
1868	6 800	425	6.3	256	3.8	60.2	40	15.6	5	I
1870	7 100	436	6.1	295	4.2	67.7	119	40.7	5	I
1873	7 550	485	6.4	293	3.9	60.4	160	54.6	5	I
1876	8 200	600	7.3	320	3.9	53.3	205	64.1	6	I
1879	9 200	778	8.5	419	4.6	53.9	243	58.0	8	I
1882	10 200	†800	7.8	577	5.7	72.1	483	83.7	11	I
1885	11 196	1 310	11.7	865	7.7	66.0	773	89.4	17	I
XVIII. Skien.										
1815	1 784			†125	7.0				2	2)
1817	1 800			140	7.8				2	I
1820	1 800			†125	6.9				2	I
1823	1 850			†125	6.8				2	I
1826	1 900			†125	6.6				2	I
1829	2 000			120	6.0		†50	41.7	2	I
1832	2 100			156	7.4		†80	51.3	3	I
1835	2 158			168	7.8		96	57.1	3	I
1838	2 250			206	9.2		†100	48.5	4	I
1841	2 350			222	9.4		66	29.7	4	I
1844	2 400			211	8.8		125	59.2	4	I
1847	2 500			*211	8.4		†190	90.0	4	I
1850	2 600			213	8.2		126	59.2	4	I
1853	2 700			233	8.6		122	52.4	4	I
1856	4 100			363	8.9		207	57.0	7	2
1859	4 300	*422	9.8	392	9.1	92.9	236	60.2	7	2
1862	4 550	422	9.3	364	8.0	86.3	197	54.1	7	I
1865	4 776	407	8.5	327	6.8	80.3	93	28.4	6	I
1868	5 000	421	8.4	323	6.5	76.7	123	38.1	6	I
1870	5 100	400	7.8	320	6.3	80.0	128	40.0	6	I
1873	5 300	†430	8.1	335	6.3	77.9	236	70.4	6	I
1876	5 600	458	8.2	431	7.7	94.1	331	76.8	8	I
1879	6 200	490	7.9	462	7.5	94.3	400	86.6	9	I
1882	6 700	572	8.5	556	8.3	97.2	513	92.3	11	I
1885	7 289	695	9.5	682	9.4	98.1	630	92.4	13	I

1) Ved samtlige Valg sammen med Sandefjord. 2) Sammen med Porsgrund til og med 1841.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repre-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stem-mebe-rettigede.		
XIX. Porsgrund.										
1815	1 508			†75	5.0				1	¹⁾ 1
1817	1 530			75	4.9				1	1
1820	1 550			†75	4.8				1	1
1823	1 550			†75	4.8				1	1
1826	1 550			†75	4.8				1	1
1829	1 550			69	4.5		†25	36.2	1	1
1832	1 550			†75	4.8		†25	33.3	1	1
1835	1 572			83	5.3		17	20.5	1	1
1838	1 750			102	5.8		†40	39.2	2	1
1841	1 950			104	5.3		50	48.1	2	1
1844	2 150			159	7.4		81	50.9	3	1
1847	2 250			159	7.1		83	52.2	3	1
1850	2 300			177	7.7		116	65.5	3	1
1853	2 400			173	7.2		56	32.4	3	1
1856	2 450			171	7.0		58	33.9	3	1
1859	2 550	320	12.5	211	8.3	65.9	99	46.9	4	1
1862	2 650	271	10.2	224	8.5	82.7	140	62.5	4	1
1865	2 774	265	9.6	240	8.7	90.6	96	40.0	4	1
1868	3 000	273	9.1	241	8.0	88.3	128	53.1	4	1
1870	3 150	288	9.1	253	8.0	87.8	110	43.5	5	1
1873	3 350	†315	9.4	255	7.6	81.0	121	47.5	5	1
1876	3 550	345	9.7	277	7.8	80.3	155	56.0	5	1
1879	3 550	†355	10.0	276	7.8	77.7	123	44.6	5	1
1882	3 600	370	10.3	306	8.5	82.7	200	65.4	6	1
1885	3 614	473	13.1	316	8.7	66.8	196	62.0	6	1
XX. Brevik.										
1847	1 500			105	7.0		59	56.2	2	²⁾ 1
1850	1 600			156	9.8		86	55.1	3	1
1853	1 700			158	9.3		65	41.1	3	1
1856	1 850			167	9.0		82	49.1	3	1
1859	1 950	226	11.6	209	10.7	92.5	84	40.2	4	1
1862	2 050	226	11.0	208	10.1	92.0	62	29.8	4	1
1865	2 162	244	11.3	214	9.9	87.7	65	30.4	4	1
1868	2 200	257	11.7	217	9.9	84.4	82	37.8	4	1
1870	2 200	254	11.5	211	9.6	83.1	62	29.4	4	1
1873	2 230	262	11.7	215	9.6	82.1	106	49.3	4	1
1876	2 240	294	13.1	224	10.0	76.2	112	50.0	4	1
1879	2 220	†284	12.8	235	10.6	82.7	128	54.5	4	1
1882	2 200	273	12.4	233	10.6	85.3	185	79.4	4	1
1885	2 187	281	12.8	241	11.0	85.8	192	79.7	4	1

¹⁾ Sammen med Skien til og med 1841 og sammen med Brevik i 1847. ²⁾ I 1847 sammen med Porsgrund.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-dens.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-dens.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemme-be-retti-gede.		
XXI. Kragerø.										
1815	1 320			†125	9.5				2	1)
1817	1 350			118	8.7				2	I
1820	1 350			†125	9.3				2	I
1823	1 400			†125	8.9				2	I
1826	1 450			†125	8.6				2	I
1829	1 500			109	7.3		†65	59.6	2	I
1832	1 550			112	7.2		†50	40.2	2	I
1835	1 616			†125	7.7		†45	36.0	2	I
1838	1 700			164	9.6		94	57.3	3	I
1841	1 750			162	9.3		91	56.2	3	I
1844	1 850			154	8.3		83	53.9	3	I
1847	1 950			153	7.8		82	53.6	3	I
1850	2 050			161	7.9		76	47.2	3	I
1853	2 150			167	7.8		79	47.3	3	I
1856	2 300			162	7.0		85	52.5	3	I
1859	2 550	256	10.0	183	7.2	71.5	117	63.9	3	I
1862	3 800	260	6.8	163	4.3	62.7	101	62.0	3	I
1865	4 089	390	9.5	225	5.5	57.7	152	67.6	4	I
1868	4 300	441	10.3	231	5.4	52.3	123	53.2	4	I
1870	4 450	459	10.3	225	5.1	49.0	95	42.2	4	I
1873	4 700	558	11.9	362	7.7	64.9	286	79.0	7	I
1876	4 900	645	13.2	459	9.4	71.2	311	67.8	9	I
1879	5 050	†655	11.0	447	8.9	68.2	320	71.6	8	I
1882	5 200	670	12.9	532	10.2	79.4	441	82.9	10	I
1885	5 344	708	13.2	629	11.8	88.8	530	84.3	12	I
XXII. Østerrisør.										
1815	1 461			†125	8.6				2	1)
1817	1 500			102	6.8				2	I
1820	1 550			†125	8.1				2	I
1823	1 600			†125	7.8				2	I
1826	1 650			†125	7.6				2	I
1829	1 700			114	6.7		29	25.4	2	I
1832	1 800			112	6.2		29	25.9	2	I
1835	1 846			113	6.1		66	58.4	2	I
1838	1 900			160	8.4		86	53.8	3	I
1841	1 950			161	8.3		91	56.5	3	I
1844	2 000			157	7.9		75	47.8	3	I
1847	2 050			171	8.3		80	46.8	3	I
1850	2 100			181	8.6		83	45.9	3	I
1853	2 150			206	9.6		85	41.3	4	I
1856	2 200			243	11.0		120	49.4	4	I
1859	2 250	266	11.8	258	11.5	97.0	125	48.4	5	I
1862	2 300	234	10.2	216	9.4	92.3	98	45.4	4	I
1865	2 335	268	11.5	241	10.3	89.9	135	56.0	4	I
1868	2 400	252	10.5	217	9.0	86.1	136	62.7	4	I
1870	2 400	251	10.5	218	9.1	86.9	104	47.7	4	I
1873	2 450	247	10.1	216	8.8	87.4	134	62.0	4	I
1876	2 500	256	10.2	234	9.4	91.4	189	80.8	4	I
1879	2 600	305	11.7	258	9.9	84.6	214	82.9	5	I
1882	2 700	300	11.1	251	9.3	83.7	209	83.3	5	I
1885	2 845	357	12.5	255	9.0	71.4	188	73.7	5	I

1) Kragerø og Østerrisør valgte sammen til og med 1835.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede,		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmeberettigede.		
XXIII. Arendal.										
1815	1 606			156	9.7				3	I
1817	1 650			157	9.5				3	I
1820	1 750			155	8.9				3	I
1823	1 850			163	8.8				3	I
1826	1 900			178	9.4				3	I
1829	1 950			177	9.1		†100	56.5	3	I
1832	1 950			177	9.1		†90	50.8	3	I
1835	1 962			181	9.2		112	61.9	3	I)
1838	2 000			188	9.4		119	63.3	3	I
1841	2 100			190	9.0		120	63.2	3	I
1844	2 150			173	8.0		96	55.5	3	I
1847	2 300			176	7.7		107	60.8	3	I
1850	2 450			209	8.5		123	58.9	4	I
1853	2 650			214	8.1		105	49.1	4	I
1856	2 800			222	7.9		119	53.6	4	I
1859	3 000	324	10.8	272	9.1	84.0	151	55.5	5	2
1862	3 200	307	9.6	261	8.2	85.0	143	54.8	5	I
1865	3 452	280	8.1	268	7.8	95.7	139	51.9	5	I
1868	3 650	306	8.4	286	7.8	93.5	130	45.5	5	I
1870	3 800	302	7.9	267	7.0	88.4	64	24.0	5	I
1873	4 050	438	10.8	310	7.7	70.8	136	43.9	6	I
1876	4 150	478	11.5	311	7.5	65.1	165	53.1	6	I
1879	4 300	†500	11.6	316	7.3	63.2	132	41.8	6	I
1882	4 450	522	11.7	370	8.3	70.9	273	73.8	7	I
1885	4 583	580	12.7	450	9.8	77.6	340	75.6	9	I
XXIV. Grimstad.										
1835	623			54	8.7		25	46.3	I	I)
1838	700			70	10.0		48	68.6	I	I
1841	700			73	10.4		40	54.8	I	I
1844	800			79	10.0		31	39.2	I	I
1847	850			72	8.5		23	31.9	I	I
1850	950			77	8.1		25	32.5	I	I
1853	1 050			107	10.2		40	37.4	2	I
1856	1 150			116	10.1		43	37.1	2	I
1859	1 250	161	12.9	132	10.6	82.0	41	31.1	2	2
1862	1 400	†173	12.4	152	10.9	87.9	47	30.9	3	I
1865	1 501	184	12.3	160	10.7	87.0	62	38.8	3	I
1868	1 600	225	14.1	212	13.3	94.2	49	23.1	4	I
1870	1 650	217	13.2	207	12.5	95.4	44	21.3	4	I
1873	1 700	235	13.8	220	12.9	93.6	43	19.5	4	I
1876	1 800	237	13.2	216	12.0	91.1	52	24.1	4	I
1879	2 850	*292	10.2	264	9.3	90.4	124	47.0	5	I
1882	2 950	292	9.9	265	9.0	90.8	177	66.8	5	I
1885	3 073	351	11.4	303	9.9	86.3	223	73.6	6	I

¹⁾ Arendal og Grimstad har valgt sammen fra og med 1835.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valg aar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemme-rets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemme-be-retti-gede.		
XXV. Kristiansand.										
1815	7 190			†425	5.9				8	2
1817	7 200			†425	5.9				8	2
1820	7 300			†425	5.8				8	2
1823	7 400			†425	5.7				8	2
1826	7 500			†425	5.7				8	2
1829	7 550			623	8.3					
1832	7 600			610	8.0	†370	59.4	12	3	
1835	7 665			610	8.0	300	49.2	12	3	
1838	7 900			614	7.8	411	67.4	12	3	
1841	8 100			614	7.6	391	63.7	12	3	
1844	8 300			606	7.3	493	80.3	12	3	
1847	8 600			582	6.8	480	79.2	12	3	
1850	8 900			574	6.4	432	74.2	11	3	
1853	9 300			604	6.5	468	81.5	11	3	
1856	9 700			579	6.0	490	81.1	11	3	
1859	10 100	900	9.0	599	5.9	65.9	491	82.0	11	3
1862	10 500	†900	8.6	554	5.3	61.6	427	77.1	11	2
1865	10 876	†900	8.3	526	4.8	58.4	388	73.8	10	2
1868	11 300	917	8.1	506	4.5	55.2	416	82.2	10	2
1870	11 500	905	7.9	494	4.3	54.6	385	77.9	9	2
1873	11 900	968	8.1	521	4.4	53.8	390	74.9	10	2
1876	12 300	I 004	8.2	514	4.2	51.2	393	76.5	10	2
1879	12 500	†I 000	8.0	498	4.0	49.8	396	79.5	9	2
1882	12 800	†I 000	7.8	710	5.5	71.0	637	89.7	14	2
1885	13 022	*I 078	8.3	836	6.4	77.6	723	86.5	16	2
XXVI. Flekkefjord.										
1844	I 600			I 57	9.8					
1847	I 600			I 70	10.6					
1850	I 600			I 67	10.4					
1853	I 550			I 71	11.0					
1856	I 550			I 79	11.5					
1859	I 600	I 86	I 1.6	I 75	I 0.9	94.1	68	38.9	3	I
1862	I 600	I 90	I 1.9	I 75	I 0.9	90.2	47	26.9	3	I
1865	I 622	I 87	I 1.5	I 82	I 1.2	97.3	67	36.8	3	I
1868	I 650	I 89	I 1.5	I 81	I 1.0	95.8	72	39.8	3	I
1870	I 650	I 90	I 1.5	I 77	I 0.7	93.2	94	53.1	3	I
1873	I 650	I 88	I 1.4	I 74	I 0.5	92.6	110	63.2	3	I
1876	I 700	I 77	I 0.4	I 65	I 0.7	93.2	112	67.9	3	I
1879	I 700	I 71	I 0.1	I 50	I 8.8	87.7	103	68.7	3	I
1882	I 700	I 76	I 0.4	I 63	I 9.6	92.6	141	86.5	3	I
1885	I 730	I 96	I 1.3	I 74	I 0.1	88.8	156	89.7	3	I

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede,		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Storthings-repræ-senter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-rettigede.		
XXVII. Stavanger.										
1815	2 513			†175	7.0				3	I
1817	2 800			182	6.5				3	I
1820	3 100			†175	5.6				3	I
1823	3 500			†175	5.0				3	I
1826	3 900			†225	5.8				4	I
1829	4 200			†325	7.7			†180	55.4	6
1832	4 500			389	8.6			†220	56.6	7
1835	4 857			384	7.9			299	77.9	7
1838	5 400			377	7.0			233	61.8	7
1841	5 900			431	7.3			303	70.3	8
1844	6 400			437	6.8			286	65.4	8
1847	7 100			598	8.4			416	69.6	11
1850	10 200			665	6.5			450	67.7	13
1853	11 100			639	5.8			381	59.6	12
1856	12 200			613	5.0			340	55.5	12
1859	13 700	I 132	8.3	762	5.6	67.3	398	52.2	15	4
1862	15 200	I 099	7.2	689	4.5	62.7	258	37.4	13	2
1865	16 647	I 365	8.2	671	4.0	49.2	179	26.7	13	2
1868	17 900	I 464	8.2	664	3.7	45.4	222	33.4	13	2
1870	18 600	I 658	8.9	708	3.8	42.7	248	35.0	14	2
1873	19 600	I 788	9.1	738	3.8	41.3	402	54.5	14	2
1876	20 500	I 957	9.5	I 007	4.9	51.5	790	78.5	20	2
1879	22 600	† I 900	8.4	I 011	4.5	53.2	771	76.3	20	2
1882	23 200	† I 900	8.2	I 376	5.9	72.4	I 186	86.2	27	2
1885	23 911	†2 100	8.8	I 446	6.0	68.9	I 124	77.7	28	
XXVIII. Haugesund.										
1868	3 600	295	8.2	254	7.1	86.1	I 34	52.8	5	1)
1870	3 800	308	8.1	264	6.9	85.7	73	27.7	5	
1873	4 200	† 340	8.1	315	7.5	92.6	I 62	51.4	6	
1876	4 550	379	8.3	357	7.8	94.2	I 34	37.5	7	
1879	4 900	480	9.8	402	8.2	83.8	I 60	39.8	8	
1882	5 250	533	I 0.2	463	8.8	86.9	I 14	67.8	9	
1885	5 609	549	9.8	454	8.1	82.7	259	57.0	9	

1) Stavanger og Haugesund har valgt sammen fra og med 1868.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvælg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgåar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things repræ-sen-tanter
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-retti-gede.		
XXIX. Bergen.										
1815	16 903			† 1 025	6.1				20	4
1817	17 400			1 020	5.9				20	4
1820	18 200			1 093	6.0				21	4
1823	19 000			† 1 025	5.4				20	4
1826	19 700			† 1 175	6.0				23	4
1829	20 300			† 1 075	5.3				21	4
1832	20 900			† 975	4.7				19	4
1835	21 458			915	4.3				18	4
1838	21 700			† 875	4.0				17	4
1841	22 000			945	4.3				18	4
1844	22 300			861	3.9				17	4
1847	22 800			† 925	4.1				18	4
1850	23 400			1 187	5.1				23	4
1853	24 100			1 111	4.6				22	4
1856	24 800			1 050	4.2				21	4
1859	25 800	2 347	9.1	1 134	4.4	48.3	728	64.2	22	4
1862	26 700	† 2 250	8.4	1 056	4.0	46.9	614	58.1	21	4
1865	27 703	2 156	7.8	983	3.5	45.6	563	57.3	19	4
1868	29 700	2 038	6.7	943	3.2	46.3	550	58.3	18	4
1870	31 000	2 469	8.0	913	2.9	37.0	529	57.9	18	4
1873	33 100	2 756	8.3	924	2.8	33.5	612	66.2	18	4
1876	35 200	2 882	8.2	835	2.4	29.0	449	53.8	16	4
1879	42 500	2 973	7.0	987	2.3	33.2	735	74.5	19	4
1882	44 800	3 339	7.5	2 011	4.5	60.2	1 840	91.5	40	4
1885	47 075	3 764	8.0	2 314	4.9	61.5	1 830	79.1	46	4
XXX. Aalesund.										
1850	1 500			160	10.7				3	1)
1853	1 700			159	9.4				3	1
1856	2 000			177	8.1				3	1
1859	2 600	255	9.8	192	7.4	75.3	139	72.4	3	1
1862	3 100	271	8.7	228	7.3	84.1	144	63.2	4	1
1865	3 658	339	9.3	267	7.3	78.8	175	65.5	5	1
1868	4 000	389	9.7	303	7.6	77.9	224	73.9	6	1
1870	4 200	336	8.0	266	6.3	79.2	138	51.9	5	1
1873	4 500	340	7.6	281	6.2	82.6	139	49.5	5	1
1876	5 900	399	6.8	364	6.2	91.2	226	62.1	7	1
1879	6 200	427	6.9	367	5.9	85.9	204	55.6	7	1
1882	6 600	526	8.0	428	6.5	81.4	379	88.6	8	1
1885	6 889	655	9.5	519	7.5	79.2	458	88.2	10	1

1) Har valgt sammen med Molde undtagen i 1859.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaaer.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-senter.
		Antal	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemmeberettigede.		
XXXI. Molde.										
1815	700			†75	10.7				1	1)
1817	700			63	9.0				1	1
1820	700			†75	10.7				1	1
1823	750			†75	10.0				1	1
1826	750			†75	10.0				1	1
1829	750			75	10.0		†50	66.7	1	1
1832	750			67	8.9		†30	44.8	1	1
1835	773			67	8.7		39	58.2	1	1
1838	900			88	9.8		58	65.9	1	1
1841	I 000			102	10.2		86	84.3	2	1
1844	I 100			110	10.0		81	73.6	2	1
1847	I 200			110	9.2		69	62.7	2	1
1850	I 300			104	8.0		71	68.3	2	1
1853	I 400			116	8.3		68	58.6	2	1
1856	I 500			128	8.5		69	53.9	2	1
1859	I 550	162	10.5	155	10.0	95.7	116	74.8	3	1
1862	I 600	165	10.3	156	9.8	94.5	86	55.1	3	1
1865	I 601	163	9.6	156	9.2	95.7	87	55.8	3	1
1868	I 700	170	10.0	158	9.3	92.9	73	46.2	3	1
1870	I 700	175	10.3	153	9.0	87.4	41	26.8	3	1
1873	I 700	165	9.7	156	9.2	94.5	70	44.9	3	1
1876	I 700	163	9.6	156	9.2	95.7	55	35.3	3	1
1879	I 650	167	10.1	158	9.6	94.6	71	44.9	3	1
1882	I 600	175	10.0	164	10.3	93.7	145	88.4	3	1
1885	I 591	198	12.4	192	12.1	97.0	175	91.1	3	1
XXXII. Kristiansund.										
1815	I 883			†175	9.3				3	2)
1817	I 900			157	8.3				3	1
1820	2 000			†125	6.3				2	1
1823	2 100			†125	6.0				2	1
1826	2 150			†125	5.8				2	1
1829	2 200			121	5.5		†75	62.0	2	1
1832	2 300			123	5.3		†40	32.5	2	1
1835	2 347			126	5.4		†45	35.7	2	1
1838	2 600			113	4.3		†35	31.0	2	1
1841	2 800			173	6.2		†115	66.5	3	1
1844	3 100			202	6.5		†145	71.8	4	1
1847	3 400			216	6.4		138	63.9	4	1
1850	3 700			237	6.4		167	70.5	4	1
1853	4 100			248	6.0		159	64.1	4	1
1856	4 400			265	6.0		175	66.0	5	1
1859	4 900	448	9.1	279	5.7	62.3	195	70.3	5	1
1862	5 300	468	8.8	273	5.2	58.3	153	56.0	5	1
1865	5 709	540	9.5	269	4.7	49.8	151	56.1	5	1
1868	6 300	492	7.8	272	4.3	55.3	115	42.3	5	1
1870	6 600	487	7.4	267	4.6	54.8	96	36.0	5	1
1873	7 200	†510	7.1	362	5.0	71.0	250	69.1	7	1
1876	7 800	532	6.8	407	5.2	76.5	230	56.5	8	1
1879	8 500	†590	6.9	440	5.2	74.6	279	63.4	8	1
1882	9 100	647	7.1	622	6.8	96.1	548	88.1	12	1
1885	9 790	822	8.4	747	7.6	90.9	642	85.9	14	1

1) Sammen med Kristiansund til og med 1847, har senere valgt sammen med Aalesund undtagen i 1859.

2) Sammen med Molde til og med 1847.

Tabel 3 (Forts.). Valgmandsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valg aar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-sen-tanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-retti-gede.		
XXXIII. Trondhjem.										
1815	9 831			†875	8.9				17	4
1817	10 200			†975	9.6				19	4
1820	10 700			†925	8.6				18	4
1823	11 300			†925	8.2				18	4
1826	11 700			†925	7.9				18	4
1829	11 900			†875	7.4		455	52.0	17	4
1832	12 150			834	6.9		335	40.2	16	4
1835	12 358			802	6.5		400	49.9	15	4
1838	12 800			811	6.3		491	60.5	16	4
1841	13 200			804	6.1		436	54.2	16	4
1844	13 700			765	5.6		375	49.0	15	4
1847	14 000			769	5.5		494	64.2	15	4
1850	14 350			770	5.4		502	65.2	15	4
1853	14 700			843	5.7		474	56.2	16	4
1856	15 200			856	5.6		338	39.5	17	4
1859	16 000	I 279	8.0	875	5.5	68.4	522	59.7	17	4
1862	16 900	†I 350	8.0	878	5.2	65.0	464	52.8	17	4
1865	19 287	I 455	7.5	832	4.3	57.2	336	40.4	16	4
1868	20 300	I 495	7.4	784	3.9	52.4	412	52.6	15	4
1870	20 900	I 482	7.1	771	3.7	52.0	307	39.8	15	4
1873	21 900	†I 550	7.1	842	3.8	54.3	396	47.0	16	4
1876	22 700	I 657	7.3	857	3.8	51.7	349	40.7	17	4
1879	23 100	I 685	7.3	839	3.6	49.8	388	46.2	16	4
1882	23 550	I 504	6.4	I 089	4.6	72.4	900	82.6	21	4
1885	23 979	I 933	8.1	I 833	7.6	94.8	I 721	93.9	36	4
XXXIV. Levanger.										
1844	750			63	8.4		†45	71.4	I	1)
1847	750			69	9.2		47	68.1	I	
1850	800			63	7.9		55	87.3	I	
1853	800			63	7.9		51	81.0	I	
1856	800			54	6.8		37	68.5	I	
1859	900	80	8.9	68	7.6	85.0	56	82.4	I	
1862	950	*92	9.7	80	8.4	87.0	61	76.3	I	
1865	I 017	92	9.0	74	7.3	80.4	58	78.4	I	
1868	I 000	I 00	I 0.0	79	7.9	79.0	47	59.5	I	
1870	I 000	I 06	I 0.6	73	7.3	78.3	31	42.5	I	
1873	950	95	I 0.0	63	6.6	66.3	29	46.0	I	
1876	950	I 01	I 0.6	63	6.6	62.4	32	50.8	I	
1879	900	I 10	I 2.2	I 07	I I.9	97.3	87	81.3	2	
1882	900	I 08	I 2.0	I 06	I I.8	98.1	79	74.5	2	
1885	875	I 14	I 3.0	I 02	I I.7	89.5	87	85.3	2	

1) Trondhjem og Levanger har valgt sammen fra og med 1844.

Tabel 3 (Forts.). Valgmændsvalg i Kjøbstæderne 1815—1885. (Side 42—50.)

Valgaar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Storthings-repræsentanter.
		Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Antal.	Pct. af Folke-mængden.	Pct. af Stemmerets-kvalificerede.	Antal.	Pct. af Stemmebe-rettede.		
XXXV. Bodø.										
1876	1 600	144	9.0	107	6.7	74.3	49	45.8	2	1)
1879	2 000	+160	8.0	95	4.8	59.4	43	45.3	1	2) 1
1882	2 300	180	7.8	114	5.0	63.3	93	81.6	2	1
1885	2 695	+300	11.1	153	5.7	51.0	77	50.3	3	1
XXXVI. Tromsø.										
1841	1 750			152	8.7		115	75.7	3	1
1844	1 950			164	8.4		98	59.8	3	1
1847	2 200			166	7.5		128	77.1	3	1
1850	2 500			202	8.1		162	80.2	4	3) 1
1853	2 800			209	7.5		119	56.9	4	3) 1
1856	3 100			252	8.1		126	50.0	5	4) 2
1859	3 400	322	9.5	271	8.0	84.2	127	46.9	5	1
1862	3 750	322	8.6	284	7.6	88.2	193	68.0	5	5) 1
1865	4 073	282	6.9	269	6.6	95.4	148	55.0	5	1
1868	4 500	357	7.9	261	5.8	73.1	115	44.1	5	1
1870	4 800	351	7.3	253	5.3	72.1	38	13.0	5	1
1873	5 200	432	8.3	370	7.1	85.6	98	26.5	7	1
1876	5 500	513	9.3	461	8.4	89.9	205	44.5	9	1) 1
1879	5 550	511	9.2	436	7.9	85.3	297	68.1	8	2) 1
1882	5 650	445	7.9	420	7.4	94.4	307	73.1	8	1
1885	5 734	519	9.1	483	8.4	93.1	280	58.0	9	1
XXXVII. Hammerfest.										
1850	1 000			107	10.7		67	62.6	2	3) 1
1853	1 100			99	9.0		29	29.3	1	3) 1
1856	1 200			82	6.8		42	51.2	1	4) 2
1859	1 300	108	8.3	106	8.2	98.1	65	61.3	2	6) 1
1862	1 400	+126	9.0	105	7.5	83.3	42	40.0	2	5) 1
1865	1 547	145	9.4	125	8.1	86.2	44	35.2	2	1
1868	1 700	173	10.2	161	9.5	93.1	67	41.6	3	1
1870	1 800	189	10.5	156	8.7	82.5	56	35.9	3	1
1873	2 000	+192	9.6	161	8.1	83.9	77	47.8	3	1
1876	2 100	196	9.3	175	8.3	89.3	67	38.3	3	1) 1
1879	2 200	+200	9.1	166	7.5	83.0	52	31.3	3	7) 1
1882	2 300	204	8.9	199	8.7	97.5	151	75.9	3	1
1885	2 307	+202	8.8	195	8.5	96.5	161	82.6	3	1

¹⁾ I 1876 valgte Tromsø, Bodø, Hammerfest, Vardø og Vadssø sammen. ²⁾ Tromsø og Bodø har valgt sammen fra og med 1879. ³⁾ I 1850 og 1853 valgte Tromsø og Hammerfest sammen. ⁴⁾ I 1856 valgte Tromsø, Hammerfest og Vadssø sammen. ⁵⁾ Tromsø, Hammerfest, Vardø og Vadssø valgte sammen fra og med 1862 til og med 1873. ⁶⁾ I 1859 valgte Hammerfest og Vadssø sammen. ⁷⁾ Hammerfest, Vardø og Vadssø har valgt sammen fra og med 1879.

Tabel 3 (Forts.). Valgmændsvalg i Kjøbstæderne 1815 – 1885. (Side 42—50.)

Valg aar.	Hjemme-hørende Folke-mængde.	Stemmerets-kvalificerede.		Stemmeberettigede.			Afgivne Stemmer.		Antal Valg-mænd.	Antal Stor-things-repræ-senter.
		Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Antal.	Pct. af Folke-mæng-den.	Pct. af Stemmerets-kvalifi-cerede.	Antal.	Pct. af Stemme-be-retti-gede.		
XXXVIII. Vardø.										
1862	700	53	7.6	53	7.6	100.0	34	64.2	1	¹⁾ I
1865	830	90	10.8	80	9.6	88.9	30	37.5	1	I
1868	1 000	128	12.8	108	10.8	84.4	68	63.0	2	I
1870	1 100	112	10.2	108	9.8	96.4	62	57.4	2	I
1873	1 200	107	8.9	104	8.7	97.2	55	52.9	2	I
1876	1 500	127	8.5	103	6.9	81.1	29	28.2	2	²⁾ I
1879	1 800	†135	7.5	118	6.6	87.4	94	79.7	2	³⁾ I
1882	2 100	144	6.9	115	5.5	79.9	90	78.3	2	I
1885	2 417	†250	10.3	172	7.1	68.8	147	85.5	3	I
XXXIX. Vadssø.										
1856	900			57	6.3		23	40.4	1	⁴⁾ 2
1859	1 100	75	6.8	54	4.9	72.0	20	37.0	1	⁵⁾ I
1862	1 200	102	8.5	55	4.6	53.9	35	63.6	1	¹⁾ I
1865	1 344	121	9.0	116	8.6	95.9	19	16.4	2	I
1868	1 450	124	8.6	112	7.7	90.3	101	90.2	2	I
1870	1 550	130	8.4	117	7.5	90.0	35	29.9	2	I
1873	1 700	156	9.2	154	9.1	98.7	70	45.5	3	I
1876	1 800	156	8.7	153	8.5	98.1	87	56.9	3	²⁾ I
1879	1 950	†170	8.7	158	8.1	92.9	106	67.1	3	³⁾ I
1882	2 100	181	8.6	178	8.5	98.3	139	78.1	3	I
1885	2 214	315	14.2	256	11.6	81.3	215	84.0	5	I

¹⁾ Tromsø, Hammerfest, Vardø og Vadssø valgte sammen fra og med 1862 til og med 1873. ²⁾ I 1876 valgte Tromsø, Bodø, Hammerfest, Vardø og Vadssø sammen. ³⁾ Hammerfest, Vardø og Vadssø har valgt sammen fra og med 1879. ⁴⁾ I 1856 valgte Tromsø, Hammerfest og Vadssø sammen. ⁵⁾ I 1859 valgte Hammerfest og Vadssø sammen.

Tabel 4. Procent af Folkemængden, af de Stemmeretskvalificerede og af de Stemmeberettigede, der i Landdistrikterne amtsvis gjennemsnitlig i nedenstaaende Tidsrum var stemmeretskvalificerede, var stemmeberettigede og afgav Stemme.

No.	A m t e r .	Af Folkemængden			Af de Stemmeretskvalificerede		Af de Stemmeberettigede
		var stemmeretskvalificerede i Tidsrummet 1859—1882.	var stemmeberettigede i Tidsrummet 1815—1882.	afgav Stemmer i Tidsrummet 1829—1882.	var stemmeberettigede i Tidsrummet 1859—1882.	afgav Stemme i Tidsrummet 1859—1882.	
1	Smaalenene . . .	6.96	5.07	2.26	61.97	28.27	47.48
2	Akershus . . .	5.08	3.94	1.73	65.99	35.38	46.75
3	Hedemarken . . .	6.03	4.67	2.37	71.16	37.35	50.96
4	Kristians . . .	6.02	4.08	1.90	67.78	33.63	47.31
5	Buskerud . . .	7.62	4.46	2.02	59.06	28.86	45.85
6	Jarlsberg og Larvik	8.98	5.29	2.18	58.30	25.85	40.94
7	Bratsberg . . .	7.01	4.27	1.72	64.50	27.03	39.28
8	Nedenes . . .	8.04	4.90	2.32	56.82	28.42	49.63
9	Lister og Mandal .	11.89	7.56	4.04	54.39	30.73	56.65
10	Stavanger . . .	7.86	5.83	2.03	61.73	20.72	38.62
11	Søndre Bergenhus .	9.26	6.90	2.78	57.71	28.61	45.57
12	Nordre Bergenhus .	7.60	6.33	2.96	71.44	36.66	51.26
13	Romsdal . . .	8.56	7.06	4.03	77.88	45.63	60.13
14	Søndre Trondhjem	7.00	5.35	1.87	70.98	26.40	36.60
15	Nordre Trondhjem	5.47	4.25	2.24	72.94	40.61	54.27
16	Nordland . . .	6.80	4.82	1.79	62.24	22.96	40.39
17	Tromsø ¹⁾ . . .	8.01	4.46	1.60	55.66	20.00	35.93
18	Finmarken ²⁾ . . .	11.56	6.72	2.23	58.32	19.48	34.27
Landdistrikterne		7.47	5.21	2.36	64.20	30.49	47.05

¹⁾ Fra 1868.

²⁾ Til og med 1865 er herunder indbefattet det senere Tromsø Amt.

Tabel 5. Procent af Folkemængden, af de Stemmeretskvalificerede og af de Stemmeberettigede, der i Kjøbstæderne gjennemsnitlig i nedenstaaende Tidsrum var stemmeretskvalificerede, var stemmeberettigede og afgav Stemme.

No.	Valg kommuner.	Af Folkemængden			Af de Stemmeretskvalificerede		Af de Stemmeberettigede
		var stemmeretskvalificerede i Tidsrummet 1859—1882.	var stemmeberettigede i Tidsrummet 1815—1882.	afgav Stemme i Tidsrummet 1829—1882.	var stemmeberettigede i Tidsrummet 1859—1882.	afgav Stemme i Tidsrummet 1859—1882.	
I	Fredrikshald . . .	6.43	4.73	2.47	58.05	29.31	53.04
2	Fredrikstad . . .	7.44	5.09	2.58	59.11	28.52	53.72
3	Sarpsborg . . .	7.66	1) 6.62	1) 3.53	87.59	43.07	1) 53.38
4	Moss . . .	6.50	6.57	4.40	80.62	52.90	72.48
5	Drøbak . . .	8.71	2) 6.11	2) 2.94	70.08	31.34	2) 48.12
6	Kristiania . . .	4.69	3.21	2.07	52.55	32.51	68.57
7	Hønefoss . . .	8.77	3) 8.10	3) 4.86	93.52	56.07	3) 60.02
8	Kongsvinger . . .	7.86	4) 6.37	4) 4.54	81.05	57.71	4) 71.20
9	Hamar . . .	8.25	5) 7.73	5) 5.50	92.78	67.20	5) 71.23
10	Lillehammer . . .	10.07	2) 9.24	2) 3.90	92.25	36.92	2) 42.22
11	Gjøvik ⁶⁾ . . .	6.46	5.55	3.75	85.87	58.03	67.58
12	Kongsberg . . .	9.23	5.96	4.28	72.57	48.79	68.29
13	Drammen . . .	7.06	5.56	2.59	60.74	25.08	48.63
14	Holmestrand . . .	8.44	7.89	3.88	78.88	33.56	49.24
15	Tønsberg . . .	7.15	6.68	4.49	77.95	53.80	68.34
16	Sandefjord . . .	10.52	7.69	3.54	73.42	33.76	46.89
17	Larvik . . .	7.32	5.38	2.66	61.05	33.14	53.62
18	Skien . . .	8.46	7.64	4.70	87.27	56.12	60.91
19	Porsgrund . . .	9.95	7.05	3.58	81.48	41.83	48.47
20	Brevik . . .	II. 93	7) 9.78	7) 4.51	84.74	38.19	7) 46.16
21	Kragerø . . .	II. 10	7.64	4.69	65.23	44.90	62.76
22	Østerrisør . . .	10.85	8.76	5.01	88.65	56.49	56.02
23	Arendal . . .	10.17	8.26	4.30	76.97	38.56	53.06
24	Grimstad . . .	12.07	8) 10.53	8) 3.89	90.67	31.70	8) 36.91
25	Kristiansand . . .	8.19	5.83	4.39	57.89	46.14	75.15
26	Flekkefjord . . .	II. 12	2) 10.48	2) 5.71	93.23	49.21	2) 54.48
27	Stavanger . . .	8.49	5.25	3.15	53.47	31.23	60.57
28	Haugesund ⁹⁾ . . .	8.88	7.81	3.71	88.01	41.84	47.54
29	Bergen . . .	7.83	4.10	2.55	42.16	28.52	67.20
30	Aalesund . . .	8.05	10) 6.95	10) 4.53	82.15	53.87	10) 65.16
31	Molde . . .	10.11	9.47	5.34	93.82	49.44	56.82
32	Kristiansund . . .	7.68	5.59	3.37	67.69	42.79	62.03
33	Trondhjem . . .	7.29	5.51	2.63	57.72	30.27	52.68
34	Levanger . . .	10.32	2) 8.22	2) 5.73	80.66	54.30	2) 69.76
35	Bodø ¹¹⁾ . . .	8.20	5.36	3.14	65.29	38.22	58.54
36	Tromsø . . .	8.33	1) 7.35	1) 4.00	85.57	43.08	1) 54.46
37	Hammerfest . . .	9.38	10) 8.36	10) 3.86	88.32	40.51	10) 46.22
38	Vardø ⁶⁾ . . .	8.76	7.71	4.52	88.06	51.56	58.56
39	Vadsø . . .	8.56	3) 7.65	3) 4.21	90.29	50.37	3) 55.03
Kjøbstæderne		7.21	5.25	3.04	63.22	36.65	60.03
Landdistrikterne		7.47	5.21	2.36	64.20	30.49	47.05
Riget		7.43	5.21	2.45	64.05	31.45	48.79

¹⁾ Fra 1841. ²⁾ Fra 1844. ³⁾ Fra 1856. ⁴⁾ Fra 1859. ⁵⁾ Fra 1853. ⁶⁾ Fra 1862.
⁷⁾ Fra 1847. ⁸⁾ Fra 1835. ⁹⁾ Fra 1868. ¹⁰⁾ Fra 1850. ¹¹⁾ Fra 1876.

Tabel 6. Antal Stemmeberettigede i Nedenes Amts
Valgkommuner 1815 og i Finmarkens Amts Valgkommuner
1815, 1817, 1823 og 1826. (Side 7 og 39—41.)

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1823.	1826.
I. Nedenes Amt.					
1	Holt	111			
2	Dybvaag	103			
3	Aamli	203			
4	Gjerstad	72			
5	Søndeled	84			
6	Øiestad	317			
7	Østre Moland	190			
8	Vestre Moland	157			
9	Homedal	145			
10	Valle	154			
11	Bygland	156			
12	Evje	302			
13	Birkenes Anneks	102			
14	Herefoss Anneks	51			
15	Vegaarsheien Anneks	74			
	Tilsammen	2 221			
II. Finmarkens Amt.					
1	Kvæfjord	96	96	114	116
2	Trondenes	233	218	233	240
3	Tranø	100	99	113	104
4	Ibestad (Astafjord)	185	170	204	213
5	Lenviken	108	79	119	110
6	Berg	44	53	49	
7	Tromsø Landdistrikt	218	191	234	215
8	Tromsø Kjøbstad	20	18		70
9	Lyngen	118	102	122	122
10	Karlsø	120	110	134	130
11	Skjervø	192	175	163	171
12	Loppen		58	*58	59
13	Talvik	205	179	†190	†190
14	Hammerfest Landdistrikt	95	95	†165	†175
15	Hammerfest Kjøbstad	9	8		
16	Maasø	49	49		
17	Kistrand	84	82	†150	†150
18	Kautokeino		45		
19	Lebesby (Kjøllefjord)		32	102	96
20	Tanen		5		
21	Vardø Landdistrikt		32		
22	Vardø Kjøbstad		5		
23	Vadsø		175	166	163
	Tilsammen	1 832	2 067	2 320	2 373

Tabel 7. Antal Valgmaend i 10 Amters Valgkommuner
i enkelte af Valgaarene 1815, 1817, 1820, 1823 og 1826. (Side 7.)

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.
I. Kristians Amt.						
1	Biri					3
2	Vardal				2	
3	Østre Toten				3	
4	Vestre Toten				3	
5	Faaberg				3	
6	Fron				3	
7	Ringebu				2	
8	Øier				2	
9	Gausdal				1	
10	Lesje				2	
11	Lom				3	
12	Vaage				3	
13	Jevnaker				2	
14	Gran				3	
15	Land				2	
16	Søndre Aurdal				2	
17	Nordre Aurdal				2	
18	Slidre				2	
19	Vang				1	
Tilsammen						
						44
II. Buskerud Amt.						
1	Nes	2	2	3	2	2
2	Aal	2	2	2	2	2
3	Rollag	3	3	3	3	3
4	Flesberg	2	2	2	2	2
5	Sandsvær	3	3	3	3	3
6	Norderhov	3	3	3	3	3
7	Hole	2	2	2	2	2
8	Lier	3	3	3	4	4
9	Røken	1	1	1	2	2
10	Hurum	1	1	1	1	1
11	Eker	4	4	4	4	4
12	Modum	3	3	3	2	3
13	Sigdal	3	3	3	3	3
Tilsammen						
		32	32	33	33	34

Tabel 7 (Forts.). Antal Valgmænd i 10 Amters Valgkommuner
i enkelte af Valgaarene 1815, 1817, 1820, 1823 og 1826. (Side 7.)

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.
III. Jarlsberg og Larvik Amt.						
1	Skoger	I	I		I	I
2	Strømmen	I	I		I	I
3	Hof	I	I		I	I
4	Sande	2	2		2	2
5	Botne	I	I		2	2
6	Vaale	2	2		2	2
7	Borre	2	I		2	2
8	Ramnes	2	2		2	2
9	Sem	2	2		2	2
10	Andebu	I	I		I	I
11	Nøtterø	I	I		2	2
12	Stokke	2	I		2	2
13	Sandehherred	3	3		3	3
14	Tjølling	2	2		2	2
15	Fredriksværn	I	I		I	I
16	Brunlanes	3	3		2	2
17	Hedrum	3	2		2	3
18	Lardal.	I	I		I	2
19	Tjømø					
		Tilsammen	31	29	31	33
IV. Bratsberg Amt.						
1	Gjerpen					2
2	Eidanger					2
3	Sannikedal					2
4	Drangedal					1
5	Bamble					2
6	Solum					1
7	Hollen					1
8	Bø					2
9	Saude					2
10	Hitterdal					1
11	Tinn					2
12	Hjartdal					2
13	Seljord					2
14	Vinje					1
15	Mo					1
16	Laardal					1
17	Nissedal					1
18	Kviteseid					2
19	Moland					1
		Tilsammen				29

Tabel 7 (Forts.). Antal Valgmænd i 10 Amters Valgkommuner
i enkelte af Valgaarene 1815, 1817, 1820, 1823 og 1826. (Side 7.)

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.
V. Søndre Bergenhus Amt.						
1	Finnaas			4		
2	Etne		2			
3	Skaanevik		2			
4	Tysnes		3			
5	Kvinnherred		3			
6	Stord		3			
7	Fjelberg		3			
8	Strandebarm		2			
9	Vikør		2			
10	Kinservik		4			
11	Graven		3			
12	Voss		8			
13	Fane		3			
14	Askøen		3			
15	Aarstad		1			
16	Sund		4			
17	Os		4			
18	Haus		4			
19	Hammer		4			
20	Hosanger		4			
21	Manger		6			
22	Lindaas		5			
Tilsammen			77			
VI. Nordre Bergenhus Amt.						
1	Evenvik	4			4	
2	Lavik	2			2	
3	Vik	2			2	
4	Aurland	3			2	
5	Lærdal	2			2	
6	Leikanger	3			3	
7	Sogndal	3			3	
8	Hafslø	2			2	
9	Lyster	2			2	
10	Jostedalen	1			1	
11	Jølster	3			3	
12	Førde	4			5	
13	Indre Holmedal	3			3	
14	Ytre Holmedal	3			3	
15	Askvold	3			3	
16	Kinn	2			4	
17	Daviken	3			3	
18	Selje	3			3	
19	Eid	4			4	
20	Gloppen	4			5	
21	Indviken	5			5	
Tilsammen		61			64	

Tabel 7 (Forts.). Antal Valgmaend i 10 Amters Valgkommuner i enkelte af Valgaarene 1815, 1817, 1820, 1823 og 1826. (Side 7.)

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.
VII. Romsdals Amt.						
1	Hjørundfjord	2	2			
2	Volden	5	5			
3	Vannelven	2	2			
4	Hærø	3	3			
5	Ulstein	3	3			
6	Haram	2	2			
7	Borgund	5	5			
8	Ørskog	3	3			
9	Stranden	2	2			
10	Norddalen	3	3			
11	Grytten	2	2			
12	Nesset	2	2			
13	Veø	4	4			
14	Bolsø	2	2			
15	Akerø	3	3			
16	Bud	1	1			
17	Kvernes	3	3			
18	Aure	†2	2			
19	Edø	2	2			
20	Surendalen	2	2			
21	Stangvik	2	2			
22	Sundalen	†2	2			
23	Tingvold	3	3			
Tilsammen		60	60			
VIII. Søndre Trondhjems Amt.						
1	Orkedalen	3	2	3	3	3
2	Meldalen	4	4	3	3	3
3	Opdal	3	3	3	3	3
4	Holtaalen	2	2	2	2	1
5	Støren	4	4	4	4	4
6	Røros	3	3	3	3	3
7	Melhus	3	3	3	3	2
8	Selbu	2	2	2	2	2
9	Børseren	†3	3	3	3	3
10	Byneset	3	2	2	2	2
11	Klæbu	1	1	1	1	1
12	Strinden	1	2	2	2	3
13	Hitteren	2	2	2	2	2
14	Hevne	2	2	2	2	2
15	Stadsbygden	2	3	3	3	3
16	Ørlandet	2	2	2	2	2
17	Aafjorden	†1	1	1	1	2
18	Bjørnør	†2	2	2	2	2
Tilsammen		43	43	43	43	43

Tabel 7 (Forts.). Antal Valgmænd i 10 Amters Valgkommuner
i enkelte af Valgaarene 1815, 1817, 1820, 1823 og 1826. (Side 7.)

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.
IX. Nordlands Amt.						
1	Brønnø	4				
2	Vega	1				
3	Alstahaug	3				
4	Vefsen	3				
5	Ranen	2				
6	Nesne	2				
7	Rødø	2				
8	Gildeskål	†2				
9	Saltdalen	1				
10	Bodø	2				
11	Skjerstad	2				
12	Folden	2				
13	Steigen	2				
14	Hammerø	2				
15	Lødingen					
16	Ofoten	1				
17	Værø	1				
18	Flakstad	1				
19	Buksnes	1				
20	Borge	1				
21	Vaagan	1				
22	Hadsel	2				
23	Bø	1				
24	Øksnes	1				
25	Dverberg	1				
Tilsammen		41				
X. Finmarkens Amt.						
1	Kvæfjord				2	
2	Trondenes				3	
3	Tranø				2	
4	Ibbestad (Astafjord)				2	
5	Lenviken				1	
6	Berg				1	
7	Tromsø				3	
8	Lyngen				2	
9	Karlssø				2	
10	Skjervø				2	
11	Loppen				1	
12	Talvik				2	
13	Hammerfest				1	
14	Maassø				1	
15	Kistrand				1	
16	Kautokeino				1	
17	Lebesby (Kjøllefjord)				1	
18	Vardø				1	
19	Vadsø				1	
Tilsammen					30	

Tabel 8. Antal Stemmeberettigede efter et ifølge 4de Departements Cirkulærskrivelse af 18 Januar 1817 optaget Mandtal tilligemed det dertil svarende beregnede Antal Valgmænd. (Side 7—9.)

No.	Valg distrikter.	Antal Stemmeberettigede.	Beregnet Antal Valgmænd.
I. Amter.			
1	Smaalenene	2 649	36
2	Akershus	2 890	40
3	Hedemarken	2 845	37
4	Kristians	3 083	42
5	Buskerud	2 609	32
6	Jarlsberg og Larvik	2 161	30
7	Bratsberg	1 891	27
8	Nedenes	2 141	27
9	Lister og Mandal	3 858	47
10	Stavanger	3 972	52
11	Søndre Bergenhus	† 6 314	† 77
12	Nordre Bergenhus	4 996	62
13	Romsdal	5 107	63
14	Søndre Trondhjem	3 111	42
15	Nordre Trondhjem	2 576	33
16	Nordland	2 799	† 42
17	Finmarken	1 985	29
Tilsammen		54 987	718
II. Kjøbstæder.			
1	Fredrikshald	228	4
2	Fredrikstad	176	3
3	Moss	190	3
4	Kristiania	612	12
5	Kongsberg	176	3
6	Drammen	405	8
7	Holmestrand	60	1
8	Tønsberg	143	2
9	Sandefjord	51	1
10	Larvik	230	4
11	Skien	140	2
12	Porsgrund	75	1
13	Kragerø	118	2
14	Østerrisør	102	2
15	Arendal	156	3
16	Kristiansand	456	9
17	Stavanger	182	3
18	Bergen	1 020	20
19	Molde	63	1
20	Kristiansund	157	3
21	Trondhjem	893	17
Tilsammen Kjøbstæderne Landdistrikterne		5 633 54 987	104 718
Riget		60 620	822

Tabel 9. Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne
1882 og 1885. (Side 13.)

No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.		No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.					
		1882.	1885.			1882.	1885.				
I. Smaalenenes Amt.											
1	Borge	177	356	18	Nes	410	395				
2	Hvaler	205	355	19	Eidsvold	584	569				
3	Skjeborg	312	420	20	Hurdal	233	383				
4	Berg	264	422	21	Nannestad	289	340				
5	Id	175	308	Tilsammen		5 904	8 508				
6	Aremark	225	227								
7	Varteig	118	130								
8	Glemminge	177	708								
9	Onsø	429	755								
10	Tune	436	625								
11	Vaaler	213	263	III. Hedemarkens Amt.							
12	Moss Landdistrikt	46	102	1	Nordre Odalen	211	250				
13	Rygge	150	258	2	Søndre Odalen	462	468				
14	Raade	287	308	3	Eidskogen	391	638				
15	Hobøl	155	169	4	Vinger	324	333				
16	Rakkestad	668	704	5	Brandval	173	*173				
17	Eidsberg	538	552	6	Grue	419	417				
18	Rødenes	172	218	7	Hof	250	305				
19	Askim	263	258	8	Aasnes	305	374				
20	Trøgstad	486	418	9	Vaaler	320	356				
21	Spydeberg	202	246	10	Elverum	603	656				
22	Skiptvet	355	337	11	Tryssil	349	*349				
	Tilsammen		6 053	8 139	12	Aamot	159	242			
					13	Stor-Elvedalen	77	193			
					14	Rendalen	209	269			
					15	Lille-Elvedalen	341	359			
					16	Tønset	392	378			
					17	Tolgen	342	371			
					18	Kvitne	153	159			
					19	Ringsaker	622	629			
					20	Nes	194	258			
					21	Løiten	298	424			
					22	Romedal	246	349			
					23	Stange	245	352			
					24	Vang	453	585			
					Tilsammen		7 538	8 887			
II. Akershus Amt.											
1	Vestre Aker	170	782								
2	Østre Aker	285	608								
3	Asker	555	1 000								
4	Nesodden	117	271								
5	Frogner	135	147								
6	Aas	180	294								
7	Kraakstad	194	239								
8	Vestby	339	355								
9	Enebak	247	251								
10	Høland	267	475								
11	Urskog	248	301								
12	Fet	462	356	IV. Kristians Amt.							
13	Sørum	183	242	1	Biri	261	323				
14	Skedsmo	279	505	2	Vardal	211	283				
15	Nittedalen	76	259	3	Østre Toten	433	487				
16	Gjerdrum	153	162	4	Vestre Toten	560	611				
17	Ullensaker	498	574	5	Faaberg	296	355				
				6	Søndre Fron	188	206				

Tabel 9 (Forts.). Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne
1882 og 1885. (Side 13.)

**Tabel 9 (Forts.). Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne
1882 og 1885. (Side 13.)**

Tabel 9 (Forts.). Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne
1882 og 1885. (Side 13.)

No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.		No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.			
		1882.	1885.			1882.	1885.		
Opgave mangler.	Lærdal	171		14	Grytten	236	280		
	Leikanger	257		15	Eid	134	152		
	Sogndal	295		16	Nesset	301	312		
	Hafslø	*181		17	Vesø	212	247		
	Aardal	69		18	Vestnes	356	405		
	Lyster	215		19	Bolsø	237	259		
	Jostedalen	*59		20	Akerø	294	310		
	Jølster	246		21	Frænen	271	298		
	Førde	524		22	Bud	183	221		
	Indre Holmedal	264		23	Kvernes	572	714		
	Ytre Holmedal	311		24	Frei og Grip	84	*97		
	Askvold	236		25	Aure	273	303		
	Kinn	301		26	Edø	119	217		
	Bremanger	208		27	Halse	180	197		
	Daviken	329		28	Rindalen	189	172		
	Selje	500		29	Suredalen	189	229		
	Eid	329		30	Stangvik	165	171		
	Hornindalen	166		31	Sundalen	136	144		
	Gloppen	479		32	Øksendalen	81	97		
	Indviken	261		33	Tingvold	478	*552		
	Stryn	273							
	Tilsammen		7 315		Tilsammen		9 351 10 417		
XIII. Romsdals Amt.									
1 Hjørundfjord	198	215		XIV. Søndre Trond- hjems Amt.					
	2 Volden	716	708	1	Orkedalen	461	503		
	3 Vannelven	317	328	2	Meldalen	227	231		
	4 Herø	300	322	3	Rennebu	216	240		
	5 Sandø	348	338	4	Opdal	416	403		
	6 Ulstein	403	428	5	Holtålen	418	478		
	7 Haram	279	342	6	Støren	471	562		
	8 Borgund	627	*765	7	Røros	537	529		
	9 Skodje	352	346	8	Melhus	468	461		
	10 Ørskog	*496	*568	9	Selbu	276	294		
	11 Stranden	231	241	10	Børsen	298	372		
	12 Norddalen	229	243	11	Byneset	198	202		
	13 Sunnelven	165	196	12	Klæbu	93	123		
				13	Strinden	288	922		
				14	Hitteren	383	390		

Tabel 9 (Forts.). Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne
1882 og 1885. (Side 13.)

No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.		No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.	
		1882.	1885.			1882.	1885.
15	Frøien	208	268				
16	Hevne	342	431				
17	Stadsbygden	413	490				
18	Ørlandet	325	344				
19	Ejogn	238	272				
20	Aafjorden	213	378				
21	Ejørnør	305	391				
	Tilsammen	6 794	8 284				
	XV. Nordre Trond- hjems Amt.				XVI. Nordlands Amt.		
1	Nedre Stjørdalen	486	535	1	Bindalen	* 172	193
2	Øvre Stjørdalen	203	297	2	Brønnøs	217	304
3	Frostøn	262	312	3	Velfjorden	57	104
4	Leksviken	156	224	4	Vega	153	292
5	Skogn	193	240	5	Tjøtta	193	306
6	Levanger Landdistrikt	117	144	6	Alstahaug	231	282
7	Værdalen	433	493	7	Hersø	100	192
8	Beitstaden	264	260	8	Vefsen	320	778
9	Stod	194	218	9	Hatfjelddalen	89	159
10	Sparbuen	251	288	10	Hemnes	267	* 396
11	Stenkjær	187	241	11	Mo	263	307
12	Inderøen	272	338	12	Nesne	291	327
13	Ytterøen	141	206	13	Lurø	136	159
14	Snaasen	163	179	14	Rødø	288	357
15	Lierne	205	185	15	Gildeskaal	243	* 269
16	Overhallen	227	239	16	Beieren	145	158
17	Namos	262	480	17	Saltdalen	125	218
18	Grong	229	263	18	Bodø Landdistrikt	281	392
19	Fosnes	143	247	19	Skjerstad	330	341
20	Flatanger	110	140	20	Folden	298	272
21	Leka	128	147	21	Steigen	258	291
22	Kolvereid	163	212	22	Hammerø	193	242
23	Nærø	235	323	23	Lødingen	162	199
	Tilsammen	5 024	6 220	24	Tysfjorden	102	138
				25	Ofoten	303	463
				26	Værø	58	66
				27	Flakstad	178	262
				28	Buksnes	170	377
				29	Borge	199	279
				30	Vaagan	190	521
				31	Hadsel	359	629
				32	Sortland	151	214
				33	Bø	168	244
				34	Øksnes	148	270
				35	Dverberg	216	275
	Tilsammen	7 054	10 276				

Tabel 9 (Forts.). Antal Stemmeretskvalificerede i Landdistrikterne
1882 og 1885. (Side 13.)

No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.		No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets- kvalificerede.	
		1882.	1885.			1882.	1885.
XVII. Tromsø Amt.							
1	Kvæfjord	280	*308	1	Loppen	201	206
2	Maalselven	*288	*513	2	Talvik	*240	277
3	Trondenes	502	594	3	Alten	276	240
4	Sand (Bjarkø)	118	157	4	Kautokeino	79	80
5	Tranø	342	422	5	Hammerfest Landdistr.	294	273
6	Ibbestad	678	731	6	Maasø	192	279
7	Lenviken	*290	*384	7	Kistrand	221	238
8	Berg	*117	141	8	Karasjok	76	75
9	Balsfjorden	318	378	9	Lebesby	119	151
10	Tromsøsundet	306	363	10	Tanen	353	388
11	Lyngen	*295	393	11	Nesseby	158	216
12	Karlsø	284	260	12	Vardø Landdistrikt .	102	173
13	Skjervø	421	548	13	Vadsø Landdistrikt .	210	240
Tilsammen		4 239	5 192	Tilsammen		2 754	3 130
XVII. Finmarkens Amt.							
1	Loppen	201	206	2	Talvik	*240	277
3	Alten	276	240	4	Kautokeino	79	80
5	Hammerfest Landdistr.	294	273	6	Maasø	192	279
7	Kistrand	221	238	8	Karasjok	76	75
9	Lebesby	119	151	10	Tanen	353	388
11	Nesseby	158	216	12	Vardø Landdistrikt .	102	173
13	Vadsø Landdistrikt .	210	240	14	Sydvaranger	233	294
Tilsammen		2 754	3 130				

Tabel 10. Sammendrag amtsvis af Antal Stemmeretskvalificerede
i Landdistrikterne 1882 og 1885. (Side 13.)

No.	A m t e r .	Antal Stemmerets- kvalificerede.	
		1882.	1885.
1	Smaalenene	6 053	8 139
2	Akershus	5 904	8 508
3	Hedemarken	7 538	8 887
4	Kristiáns	7 074	8 273
5	Buskerud	6 265	†7 800
6	Jarlsberg og Larvik	7 523	9 181
7	Bratsberg	†5 000	7 124
8	Nedenes	†6 000	†8 000
9	Lister og Mandal	7 818	8 144
10	Stavanger	†7 000	†9 000
11	Søndre Bergenhus	11 720	12 712
12	Nordre Bergenhus	†6 800	7 315
13	Romsdal	9 351	10 417
14	Søndre Trondhjem	6 794	8 284
15	Nordre Trondhjem	5 024	6 220
16	Nordland	7 054	10 276
17	Tromsø	4 239	5 192
18	Finmarken	2 754	3 130
Tilsammen		119 911	146 602

Tabel 11. Antal Stemmeretskvalificerede i Kjøbstæderne
1882 og 1885. (Side 13.)

No.	Valgkommuner.	Antal Stemmerets-kvalificerede.	
		1882.	1885.
1	Fredrikshald	643	I 156
2	Fredrikstad	*790	*I 060
3	Sarpsborg	233	†223
4	Moss	342	531
5	Drøbak	215	246
6	Kristiania	5 228	I 0 291
7	Hønefoss	84	122
8	Kongsvinger	95	157
9	Hamar	386	412
10	Lillehammer	161	180
11	Gjøvik	71	104
12	Kongsberg	441	562
13	Drammen	† I 250	† I 800
14	Holmestrand	199	184
15	Tønsberg	490	†600
16	Sandefjord	†300	428
17	Larvik	†800	I 310
18	Skien	572	695
19	Porsgrunn	370	473
20	Brevik	273	281
21	Kragerø	670	708
22	Østerrisør	300	357
23	Arendal	522	580
24	Grimstad	292	351
25	Kristiansand	† I 000	*I 078
26	Flekkefjord	176	196
27	Stavanger	† I 900	†2 100
28	Haugesund	533	549
29	Bergen	3 339	3 764
30	Aalesund	526	655
31	Molde	175	198
32	Kristiansund	647	822
33	Trondhjem	I 504	I 933
34	Levanger	108	114
35	Bodø	180	†300
36	Tromsø	445	519
37	Hammerfest	204	†202
38	Vardø	144	†250
39	Vadsø	181	315
Tilsammen		25 789	35 806

Tabel 12. Antal Valgkommuner

No.	A m t e r .	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.	1829.	1832.	1835.	1838.	1841.
1	Smaalenene	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
2	Akershus	20	20	20	20	21	21	20	20	20	20
3	Hedemarken	17	17	18	18	18	18	18	18	18	18
4	Kristians	18	18	18	18	19	19	19	19	19	19
5	Buskerud	13	13	13	13	13	13	13	13	14	14
6	Jarsberg og Larvik . .	19	19	19	18	18	18	18	17	17	17
7	Bratsberg	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
8	Nedenes	15	13	13	13	12	12	12	12	12	12
9	Lister og Mandal . . .	14	14	14	14	14	15	15	15	15	15
10	Stavanger	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
11	Søndre Bergenhus . . .	22	22	22	22	22	23	23	23	23	24
12	Nordre Bergenhus . . .	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
13	Romsdal	23	23	23	23	23	24	24	24	24	24
14	Søndre Trondhjem . . .	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
15	Nordre Trondhjem . . .	15	15	15	16	16	16	16	16	16	16
16	Nordland	25	26	26	27	27	27	27	27	27	27
17	Tromsø										
18	Finmarken	15	23	19	16	17	17	17	17	17	16
	Tilsammen Kjøbstæderne	317 21	324 21	321 21	319 21	321 21	324 21	323 21	322 22	323 22	323 24
	Riget	338	345	342	340	342	345	344	344	345	347

i Riget 1815—1885.

1844.	1847.	1850.	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.	1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.	
21	21	21	21	21	21	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	1
20	20	20	20	20	20	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	2
18	18	19	19	20	20	21	23	23	23	24	24	24	24	24	24	3
19	19	20	21	21	21	23	24	25	25	25	25	26	26	26	26	4
14	14	14	14	14	16	16	16	16	17	17	17	17	18	20	20	5
17	17	17	17	17	17	18	18	19	19	19	19	20	20	20	20	6
19	19	19	19	20	20	22	22	23	23	23	23	24	24	24	24	7
12	13	14	14	14	15	15	16	16	16	17	18	20	19	19	19	8
15	16	16	16	17	18	18	18	18	18	18	18	18	19	19	19	9
22	22	23	23	23	24	24	25	25	25	25	25	25	26	26	26	10
24	24	25	25	26	26	27	28	29	31	32	33	31	31	32	32	11
22	22	23	23	23	23	24	26	27	27	27	27	27	27	27	27	12
24	25	25	25	26	28	30	31	32	32	32	32	33	33	33	33	13
18	18	18	18	18	19	19	20	20	20	20	20	21	21	21	21	14
16	16	17	17	18	18	18	19	21	22	23	23	23	23	23	23	15
28	28	28	29	29	30	33	33	34	34	34	35	35	35	35	35	16
16	17	18	20	20	22	22	25	13	13	14	14	14	14	14	14	17
325	329	337	341	347	358	373	387	396	400	405	409	414	416	419		
28	29	31	32	34	35	37	37	38	38	38	39	39	39	39	39	
353	358	368	373	381	393	410	424	434	438	443	448	453	455	458		

Tabel 13. Folkemængden i Landdistrikterne i Valgaarene fra
paa den Tid, Valget foregik,

No.	A m t e r .	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.	1829.
1	Smaalenene	40 714	42 300	44 600	47 000	49 300	51 500
2	Akershus	54 019	56 600	60 600	64 500	68 100	70 900
3	Hedemarken	60 034	62 200	65 500	68 800	71 800	74 400
4	Kristians	68 442	71 400	75 800	80 200	84 300	87 900
5	Buskerud	48 119	50 400	53 800	57 200	60 200	62 100
6	Jarlsberg og Larvik .	36 691	37 900	39 700	41 500	43 400	45 300
7	Bratsberg	44 432	46 100	48 600	51 200	53 800	56 700
8	Nedenes	32 320	33 300	34 700	35 200	36 400	37 900
9	Lister og Mandal . . .	39 048	40 100	41 600	43 100	46 000	47 800
10	Stavanger	44 924	46 600	49 200	51 800	54 400	57 100
11	Søndre Bergenhus . . .	64 146	66 400	69 800	73 100	76 500	79 700
12	Nordre Bergenhus . . .	55 854	57 400	59 800	62 200	64 500	66 600
13	Romsdal	54 252	55 700	57 800	59 900	62 100	64 600
14	Søndre Trondhjem . . .	51 673	53 300	55 700	58 100	60 500	62 800
15	Nordre Trondhjem . . .	43 196	44 900	47 300	49 800	52 200	54 400
16	Nordland	44 750	46 600	49 350	52 100	54 500	56 300
17	Tromsø	24 604	25 800	27 500	29 300	31 100	33 200
	Tilsammen	807 218	837 000	881 350	926 000	969 100	1 009 200

1815 til 1885, beregnet efter de for vedkommende Valgdistrikts
gjældende Grænser. (Side 15—16.)

1832.	1835.	1838.	1841.	1844.	1847.	1850.	No.
53 700	55 899	57 900	57 900	59 700	61 900	64 200	1
73 700	76 527	78 700	80 900	81 700	84 800	88 400	2
77 000	79 537	81 700	83 900	86 100	89 700	94 000	3
91 600	95 182	97 400	99 700	101 300	104 400	108 000	4
64 100	67 733	69 400	71 100	72 800	74 400	76 000	5
47 200	47 375	48 900	50 300	51 800	53 900	56 200	6
59 600	62 448	63 600	64 800	66 000	65 400	66 100	7
39 400	40 323	42 000	43 700	45 400	46 800	48 000	8
49 700	51 543	53 000	54 550	54 450	55 800	57 100	9
59 900	62 605	66 200	68 800	71 500	74 600	74 700	10
83 000	86 288	88 600	90 800	93 100	95 900	99 700	11
68 700	70 776	72 900	75 100	77 300	78 700	79 700	12
67 100	69 622	71 800	74 000	76 200	78 500	79 300	13
65 100	67 474	69 950	72 450	74 900	76 900	78 700	14
56 600	58 854	60 900	62 900	64 100	66 400	68 800	15
58 100	59 893	61 900	64 000	66 000	68 900	72 200	16
35 300	37 374	39 300	39 500	41 200	43 700	45 600	17
1 049 800	1 089 453	1 124 150	1 154 400	1 183 550	1 220 700	1 256 700	18

Tabel 13 (Forts.). Folkemængden i Landdistrikterne i Valgaarene
paa den Tid, Valget foregik,

No.	A m t e r .	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.
1	Smaalenene	66 600	69 100	72 200	75 200	77 706
2	Akershus	92 000	96 700	92 500	99 100	105 760
3	Hedemarken	97 400	101 800	106 400	111 400	117 339
4	Kristians	111 500	114 900	118 000	120 600	122 678
5	Buskerud	77 500	79 100	79 800	78 700	80 206
6	Jarlsberg og Larvik .	58 500	60 700	63 100	68 200	70 683
7	Bratsberg	66 900	66 400	67 400	67 400	68 236
8	Nedenes	49 300	50 900	54 500	56 800	59 098
9	Lister og Mandal . . .	58 400	59 700	59 900	61 400	62 953
10	Stavanger	77 800	80 700	83 200	85 700	88 221
11	Søndre Bergenhus . . .	102 700	105 600	108 200	110 800	113 403
12	Nordre Bergenhus . . .	80 800	82 000	83 600	85 200	86 803
13	Romsdal	81 300	83 700	86 900	90 100	93 304
14	Søndre Trondhjem . . .	80 500	82 700	85 600	88 600	90 081
15	Nordre Trondhjem . . .	71 200	73 600	76 200	78 900	81 472
16	Nordland	75 500	79 000	82 600	86 200	89 859
17	Tromsø					
18	Finmarken	48 500	50 400	53 100	55 100	57 682
Tilsammen		1 296 400	1 337 000	1 373 200	1 419 400	1 465 484

fra 1815 til 1885, beregnet efter de for vedkommende Valgdistrikt
gjeldende Grænser. (Side 15—16.)

1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
77 000	77 900	79 300	80 200	82 200	84 100	86 000	1
107 900	109 300	111 400	116 100	95 500	96 700	98 000	2
116 900	116 700	116 300	116 000	116 200	116 600	117 000	3
119 700	117 800	114 800	112 300	110 700	107 300	103 000	4
79 700	78 300	77 700	77 500	77 700	77 800	78 000	5
71 700	70 500	71 200	72 000	72 900	73 900	75 000	6
68 000	67 900	67 650	67 750	68 500	69 250	70 000	7
61 000	62 300	64 200	66 300	67 800	68 600	71 000	8
63 500	63 900	64 500	64 800	64 700	66 100	66 000	9
86 000	86 900	88 100	89 300	89 000	90 000	91 000	10
115 800	117 300	119 700	122 000	119 000	121 000	123 000	11
86 600	86 450	86 250	86 300	86 900	87 400	88 000	12
96 200	98 100	100 900	102 600	105 000	107 500	110 000	13
91 400	92 250	93 550	94 800	95 850	96 900	98 000	14
81 200	81 000	80 700	80 600	81 100	81 500	82 000	15
94 000	96 700	100 800	104 000	109 700	115 300	121 000	16
43 200	44 700	46 800	49 200	52 200	55 100	58 000	17
17 300	17 800	18 500	19 300	20 600	21 800	23 000	18
1 477 100	1 485 800	1 502 350	1 521 050	1 515 550	1 536 850	1 558 000	

Tabel 14. Folkemængden i Kjøbstæderne i Valgaarene
den Tid, Valget foregik,

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.	1829.
1	Fredrikshald . . .	3 315	3 600	4 000	4 400	4 600	4 700
2	Fredrikstad . . .	1 913	2 000	2 300	2 500	2 600	2 500
3	Sarpsborg . . .						
4	Moss . . .	1 247	1 300	1 500	1 600	1 800	1 900
5	Drøbak . . .						
6	Kristiania . . .	10 886	11 800	13 100	14 500	15 700	16 500
7	Hønefoss . . .						
8	Kongsvinger . . .						
9	Hamar . . .						
10	Lillehammer . . .						
11	Gjøvik . . .						
12	Kongsberg . . .	3 895	3 850	3 800	3 700	3 700	3 600
13	Drammen . . .	5 437	5 700	6 200	6 600	7 000	7 100
14	Holmestrand . . .	867	1 000	1 150	1 300	1 450	1 500
15	Tønsberg . . .	1 490	1 600	1 700	1 800	1 900	1 950
16	Sandefjord . . .	500	500	550	600	600	650
17	Larvik . . .	1 964	2 200	2 500	2 900	3 100	3 200
18	Skien . . .	1 784	1 800	1 800	1 850	1 900	2 000
19	Porsgrunn . . .	1 508	1 530	1 550	1 550	1 550	1 550
20	Brevik . . .						
21	Kragerø . . .	1 320	1 350	1 350	1 400	1 450	1 500
22	Østerrisør . . .	1 461	1 500	1 550	1 600	1 650	1 700
23	Arendal . . .	1 606	1 650	1 750	1 850	1 900	1 950
24	Grimstad . . .						
25	Kristiansand . . .	7 190	7 200	7 300	7 400	7 500	7 550
26	Flekkefjord . . .						
27	Stavanger . . .	2 513	2 800	3 100	3 500	3 900	4 200
28	Haugesund . . .						
29	Bergen . . .	16 903	17 400	18 200	19 000	19 700	20 300
30	Aalesund . . .						
31	Molde . . .	700	700	700	750	750	750
32	Kristiansund . . .	1 883	1 900	2 000	2 100	2 150	2 200
33	Trondhjem . . .	9 831	10 200	10 700	11 300	11 700	11 900
34	Levanger . . .						
35	Bodø . . .						
36	Tromsø . . .						
37	Hammerfest . . .						
38	Vardø . . .						
39	Vadsø . . .						
Tilsammen Landdistrikter		78 213	81 580	86 800	92 200	96 600	99 200
Riget		807 218	837 000	881 350	926 000	969 100	1 009 200
		885 431	918 580	968 150	1 018 200	1 065 700	1 108 400

fra 1815 til 1885, beregnet efter de for hver Kjøbstad paa
gjældende Grænser. (Side 15—16.)

1832.	1835.	1838.	1841.	844.	1847.	1850.	No.
4 800	4 921	5 100	5 200	5 400	5 700	6 100	1
2 500	2 405	2 500	2 600	2 700	2 900	3 100	2
			1 100	1 300	1 400	1 600	3
2 000	2 071	2 300	3 500	3 700	3 800	3 900	4
				1 300	1 400	1 500	5
17 400	18 305	20 500	22 700	24 900	26 700	29 000	6
				650	800	1 000	7
							8
							9
3 600	3 540	3 700	3 900	4 100	4 200	4 300	12
7 200	7 250	7 600	7 900	8 300	8 700	9 100	13
1 550	1 561	1 600	1 650	1 700	1 750	1 750	14
1 950	1 970	2 050	2 150	2 200	2 350	2 550	15
650	703	750	750	800	900	1 000	16
3 300	3 413	3 600	3 800	3 950	4 200	4 400	17
2 100	2 158	2 250	2 350	2 400	2 500	2 600	18
1 550	1 572	1 750	1 950	2 150	2 250	2 300	19
					1 500	1 600	20
1 550	1 616	1 700	1 750	1 850	1 950	2 050	21
1 800	1 846	1 900	1 950	2 000	2 050	2 100	22
1 950	1 962	2 000	2 100	2 150	2 300	2 450	23
	623	700	700	800	850	950	24
7 600	7 665	7 900	8 100	8 300	8 600	8 900	25
				1 600	1 600	1 600	26
4 500	4 857	5 400	5 900	6 400	7 100	10 200	27
							28
20 900	21 458	21 700	22 000	22 300	22 800	23 400	29
						1 500	30
750	773	900	1 000	1 100	1 200	1 300	31
2 300	2 347	2 600	2 800	3 100	3 400	3 700	32
12 150	12 358	12 800	13 200	13 700	14 000	14 350	33
				750	750	800	34
				1 750	1 950	2 200	35
						2 500	36
						1 000	37
							38
							39
102 100	105 374	111 300	120 800	131 550	139 850	152 600	
1 049 800	1 089 453	1 124 150	1 154 400	1 183 550	1 220 700	1 256 700	
1 151 900	1 194 827	1 235 450	1 275 200	1 315 100	1 360 550	1 409 300	

Tabel 14 (Forts.). Folkemængden i Kjøbstæderne i Valgaarene
den Tid, Valget foregik,

No.	Valgkommuner.	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.
1	Fredrikshald	6 600	7 000	7 600	8 100	9 219
2	Fredrikstad	3 300	3 600	4 000	4 400	4 820
3	Sarpsborg	1 800	2 000	2 400	2 700	2 989
4	Moss	4 000	4 100	4 100	4 100	4 129
5	Drøbak	1 600	1 650	1 650	1 650	1 662
6	Kristiania	30 100	32 700	47 000	53 200	57 382
7	Hønefoss		850	900	950	1 026
8	Kongsvinger			700	850	990
9	Hamar	900	1 100	1 350	1 600	1 868
10	Lillehammer	1 150	1 300	1 400	1 550	1 676
11	Gjøvik				500	626
12	Kongsberg	4 400	4 500	4 650	4 800	5 011
13	Drammen	9 600	10 200	11 200	12 100	13 032
14	Holmestrand	1 800	1 850	1 950	2 000	2 084
15	Tønsberg	2 750	3 050	3 550	4 050	4 541
16	Sandefjord	1 100	1 200	1 400	1 600	1 797
17	Larvik	4 700	5 100	5 500	5 900	6 327
18	Skien	2 700	4 100	4 300	4 550	4 776
19	Porsgrunn	2 400	2 450	2 550	2 650	2 774
20	Brevik	1 700	1 850	1 950	2 050	2 162
21	Kragerø	2 150	2 300	2 550	3 800	4 089
22	Østerrisør	2 150	2 200	2 250	2 300	2 335
23	Arendal	2 650	2 800	3 000	3 200	3 452
24	Grimstad	1 050	1 150	1 250	1 400	1 501
25	Kristiansand	9 300	9 700	10 100	10 500	10 876
26	Flekkefjord	1 550	1 550	1 600	1 600	1 622
27	Stavanger	11 100	12 200	13 700	15 200	16 647
28	Haugesund					
29	Bergen	24 100	24 800	25 800	26 700	27 703
30	Aalesund	1 700	2 000	2 600	3 100	3 658
31	Molde	1 400	1 500	1 550	1 600	1 691
32	Kristiansund	4 100	4 400	4 900	5 300	5 709
33	Tromhjem	14 700	15 200	16 000	16 900	19 287
34	Levanger	800	800	900	950	1 017
35	Bodø					
36	Tromsø	2 800	3 100	3 400	3 750	4 073
37	Hammerfest	1 100	1 200	1 300	1 400	1 547
38	Vardø				700	830
39	Vadsø		900	1 100	1 200	1 344
Tilsammen Landdistrikter		161 250 1 296 400	174 400 1 337 000	200 150 1 373 200	218 900 1 419 400	236 272 1 465 484
Riget		1 457 650	1 511 400	1 573 350	1 638 300	1 701 756

fra 1815 til 1885, beregnet efter de for hver Kjøbstad paa
gjeldende Grænser. (Side 15—16.)

1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
9 400	9 600	9 800	10 000	10 400	10 800	11 246	1
7 700	8 300	9 100	9 800	10 300	10 800	11 212	2
3 100	3 200	3 300	3 300	3 100	2 950	2 788	3
4 200	4 300	4 400	4 600	5 800	6 300	6 906	4
1 800	1 900	2 000	2 090	2 090	2 090	2 091	5
63 500	66 700	72 700	79 000	116 800	122 400	130 027	6
1 050	1 100	1 100	1 150	1 200	1 200	1 259	7
950	950	950	1 150	1 200	1 250	1 269	8
2 000	2 100	2 200	2 400	2 950	3 350	3 773	9
1 650	1 600	1 550	1 550	1 600	1 650	1 689	10
800	900	1 000	1 100	1 150	1 150	1 165	11
4 800	4 650	4 450	4 300	4 400	4 500	4 561	12
13 900	17 400	18 300	18 900	19 200	19 400	19 601	13
2 100	2 150	2 200	2 200	2 250	2 300	2 319	14
4 700	4 850	5 050	5 350	6 000	6 500	7 034	15
2 000	2 100	2 300	2 500	2 700	2 950	3 159	16
6 800	7 100	7 550	8 200	9 200	10 200	11 196	17
5 000	5 100	5 300	5 600	6 200	6 700	7 289	18
3 000	3 150	3 350	3 550	3 550	3 600	3 614	19
2 200	2 200	2 230	2 240	2 220	2 200	2 187	20
4 300	4 450	4 700	4 900	5 050	5 200	5 344	21
2 400	2 400	2 450	2 500	2 600	2 700	2 845	22
3 650	3 800	4 050	4 150	4 300	4 450	4 583	23
1 600	1 650	1 700	1 800	2 850	2 950	3 073	24
11 300	11 500	11 900	12 300	12 500	12 800	13 022	25
1 650	1 650	1 650	1 700	1 700	1 700	1 730	26
17 900	18 600	19 600	20 500	22 600	23 200	23 911	27
3 600	3 800	4 200	4 550	4 900	5 250	5 609	28
29 700	31 000	33 100	35 200	42 500	44 800	47 075	29
4 000	4 200	4 500	5 900	6 200	6 600	6 889	30
1 700	1 700	1 700	1 700	1 650	1 600	1 591	31
6 300	6 600	7 200	7 800	8 500	9 100	9 790	32
20 300	20 900	21 900	22 700	23 100	23 550	23 979	33
1 000	1 000	950	950	900	900	875	34
4 500	4 800	5 200	5 500	5 550	5 650	5 734	35
1 700	1 800	2 000	2 100	2 200	2 300	2 307	37
1 000	1 100	1 200	1 500	1 800	2 100	2 417	38
1 450	1 550	1 700	1 800	1 950	2 100	2 214	39
258 700	271 850	288 530	308 130	365 160	381 540	400 068	
1 477 100	1 485 800	1 502 350	1 521 050	1 515 550	1 536 850	1 558 000	
1 735 800	1 757 650	1 790 880	1 829 180	1 880 710	1 918 390	1 958 068	

Tabel 15. Antal Stemmeretkvalificerede i Land-

No.	A m t e r .	1859.	1862.	1865.	1868.
1	Smaalenene	5 126	5 367	5 297	5 517
2	Akershus	5 155	5 283	5 430	5 304
3	Hedemarken	6 360	6 521	6 796	6 808
4	Kristians	7 036	6 866	7 138	6 936
5	Buskerud	5 847	5 868	5 969	5 877
6	Jarlsberg og Larvik . .	5 621	5 533	6 124	6 345
7	Bratsberg	4 744	4 687	4 605	4 606
8	Nedenes	4 136	4 241	4 659	4 779
9	Lister og Mandal	7 023	7 468	7 678	7 508
10	Stavanger	6 811	6 849	6 802	6 743
11	Søndre Bergenhus	9 770	10 091	10 613	10 788
12	Nordre Bergenhus	6 281	6 297	6 402	6 464
13	Romsdal	7 368	† 7 500	7 767	8 151
14	Søndre Trondhjem	5 945	6 144	6 550	6 474
15	Nordre Trondhjem	3 995	† 4 200	4 365	4 289
16	Nordland	6 221	6 290	6 495	6 390
17	Tromsø				3 534
18	Finmarken	5 089	† 5 500	5 882	2 520
	Tilsammen	103 128	104 705	108 572	109 033

distrikterne amtsvis 1859—1885.

1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
5 265	5 244	5 429	5 794	6 053	8 139	1
†5 199	5 089	5 096	4 668	5 904	8 508	2
6 592	6 933	7 441	7 292	7 538	8 887	3
6 806	6 720	7 057	6 932	7 074	8 273	4
6 014	6 008	6 014	5 979	6 265	†7 800	5
6 220	6 267	6 462	6 831	7 523	9 181	6
4 544	†4 750	4 984	†5 000	†5 000	7 124	7
†4 816	†5 200	5 610	†5 800	†6 000	†8 000	8
7 737	7 401	7 223	†7 500	7 818	8 144	9
6 686	6 905	7 124	6 855	†7 000	†9 000	10
10 518	11 203	11 177	10 971	11 720	12 712	11
6 554	6 651	6 738	6 670	†6 800	7 315	12
8 461	8 390	9 085	9 339	9 351	10 417	13
6 397	6 395	6 592	6 786	6 794	8 284	14
4 201	4 310	4 465	4 724	5 024	6 220	15
6 552	6 555	6 781	7 123	7 054	10 276	16
3 612	3 733	3 966	4 230	4 239	5 192	17
2 540	2 534	2 757	2 916	2 754	3 130	18
108 714	110 288	114 001	115 410	119 911	146 602	

Tabel 16. Antal Stemmeretskvalificerede i

No.	Valg kommuner.	1859.	1862.	1865.	1868.
1	Fredrikshald	545	567	†600	619
2	Fredrikstad	230	†300	424	501
3	Sarpsborg	228	†224	220	207
4	Moss	346	†326	306	286
5	Drøbak	152	*152	144	140
6	Kristiania	3 160	3 161	3 140	2 861
7	Hønefoss	100	103	105	107
8	Kongsvinger	74	†78	83	82
9	Hamar	120	141	147	142
10	Lillehammer	164	192	187	154
11	Gjøvik		61	64	57
12	Kongsberg	432	446	436	466
13	Drammen	1 028	974	1 032	1 046
14	Holmestrand	167	171	175	181
15	Tønsberg	248	†280	324	352
16	Sandefjord	136	*186	186	209
17	Larvik	†450	459	455	425
18	Skien	*422	422	407	421
19	Porsgrund	320	271	265	273
20	Brevik	226	226	244	257
21	Kragerø	256	260	390	441
22	Østerriisør	266	234	268	252
23	Arendal	324	307	280	306
24	Grimstad	161	†173	184	225
25	Kristiansand	909	†900	†900	917
26	Flekkefjord	186	190	187	189
27	Stavanger	1 132	1 099	1 365	1 464
28	Haugesund				295
29	Bergen	2 347	†2 250	2 156	2 038
30	Aalesund	255	271	339	389
31	Molde	162	165	163	170
32	Kristiansund	448	468	540	492
33	Trondhjem	1 279	†1 350	1 455	1 495
34	Levanger	80	*92	92	100
35	Bodø				
36	Tromsø	322	322	282	357
37	Hammerfest	108	†126	145	173
38	Vardø		53	90	128
39	Vadsø	75	102	121	124
	Tilsammen Landdistrikterne	16 858 103 128	17 102 104 705	17 901 108 572	18 341 109 033
	Riget	119 986	121 807	126 473	127 374

Kjøbstæderne 1859—1885.

1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
667	598	604	†620	643	1156	1
625	†700	790	*790	*790	*1060	2
232	†240	247	†240	233	†223	3
232	276	300	310	342	531	4
136	*150	171	214	215	246	5
2935	3132	3620	4580	5228	10291	6
†97	88	91	74	84	122	7
†70	58	82	85	95	157	8
†150	155	178	215	386	412	9
†145	133	135	162	161	180	10
†52	48	57	57	71	104	11
427	400	399	388	441	562	12
†100	†1200	1251	†1250	†1250	†1800	13
169	175	193	194	199	184	14
337	356	427	374	490	†600	15
194	†240	284	†300	†300	428	16
436	485	600	778	†800	1310	17
400	†430	458	490	572	695	18
288	†315	345	†355	370	473	19
254	262	294	†284	273	281	20
459	558	645	†655	670	708	21
251	247	256	305	300	357	22
302	438	478	†500	522	580	23
217	235	237	*292	292	351	24
905	968	1004	†1000	†1000	*1078	25
190	188	177	171	176	196	26
1658	1788	1957	†1900	†1900	†2100	27
308	†340	379	480	533	549	28
2469	2756	2882	2973	3339	3764	29
336	340	399	427	526	655	30
175	165	163	167	175	198	31
487	†510	532	†590	647	822	32
1482	†1550	1657	1685	1504	1933	33
106	95	101	110	108	114	34
351	432	513	511	445	519	35
189	†192	196	†200	204	†202	36
112	107	127	†135	144	†250	37
130	156	156	†170	181	315	38
19073	20506	22529	24191	25789	35806	
108714	110288	114001	115410	119911	146602	
127787	130794	136530	139601	145700	182408	

Tabel 17. Antal Stemmeberettigede

No.	A m t e r .	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.
1	Smaalenene	†2 520	†2 660	†2 520	†2 800	†2 870
2	Akershus	†2 880	†3 024	†3 024	†3 096	†3 024
3	Hedemarken	†2 923	†3 002	†3 160	†3 160	†3 239
4	Kristians	†3 311	†3 465	†3 388	†3 311	†3 388
5	Buskerud	†2 528	†2 528	†2 607	†2 607	†2 686
6	Jarlsberg og Larvik	†2 294	†2 146	†2 220	†2 294	†2 442
7	Bratsberg	†1 633	†1 917	†2 059	†2 130	†2 059
8	Nedenes	2 221	†2 100	†1 900	†1 900	†1 900
9	Lister og Mandal	†3 569	†3 735	†3 901	†3 818	†3 735
10	Stavanger	†3 496	†3 496	†3 876	†4 008	†4 008
11	Søndre Bergenhus	†6 642	†6 314	†6 724	†6 642	†6 642
12	Nordre Bergenhus	†4 819	†4 977	†4 977	†5 056	†4 898
13	Romsdal	†4 740	†4 740	†4 740	†4 898	†4 740
14	Søndre Trondhjem	†3 440	†3 440	†3 440	†3 440	†3 440
15	Nordre Trondhjem	†1 950	†2 175	†2 475	†2 475	†2 325
16	Nordland	†2 788	†2 856	†2 992	†2 720	†2 856
17	Tromsø					
18	Finmarken	1 832	2 067	†2 160	2 320	2 373
	Til sammen	†53 586	†54 642	†56 163	†56 675	†56 625

Landdistrikterne amtsvis 1815—1885.

1829.	1832.	1835.	1838.	1841.	1844.	1847.	1850.	No.
2 973	3 030	3 034	3 095	3 076	3 156	3 246	3 350	1
3 024	3 234	3 250	3 299	3 174	3 183	3 202	3 334	2
3 320	3 871	4 004	4 200	4 292	4 398	4 416	4 741	3
2 671	3 538	3 977	4 047	3 974	4 030	4 149	4 317	4
2 516	2 795	2 929	2 981	3 005	2 969	3 080	3 301	5
2 333	2 426	2 512	2 712	2 650	2 657	2 746	2 695	6
†2 155	†2 267	2 411	2 782	2 646	2 621	2 726	2 901	7
2 032	1 954	1 991	2 059	2 059	2 107	2 084	2 098	8
3 584	4 071	4 155	4 765	4 517	4 257	4 242	4 248	9
3 780	3 844	3 858	3 888	3 957	4 084	4 155	4 053	10
6 581	6 346	6 476	6 711	6 561	6 496	6 431	6 222	11
4 717	4 745	4 778	4 769	4 719	4 603	4 656	4 389	12
4 299	4 690	4 743	5 007	5 045	5 295	5 535	5 486	13
3 214	3 511	3 594	3 937	3 908	3 891	4 082	4 116	14
2 201	2 459	2 575	2 694	2 739	2 765	2 897	2 848	15
3 065	3 072	3 064	3 242	3 273	3 230	3 212	3 125	16
2 665	2 721	2 612	2 620	2 456	2 515	2 583	2 600	17
55 130	58 574	59 963	62 808	62 051	62 257	63 442	63 824	18

Tabel 17 (Forts.). Antal Stemmeberettigede

No.	A m t e r .	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.
1	Smaalenene	3 237	3 285	3 379	3 396	3 344
2	Akershus	3 273	3 287	3 329	3 388	3 481
3	Hedemarken	4 621	4 650	4 557	4 582	4 702
4	Kristians	4 255	4 374	4 425	4 510	4 808
5	Buskerud	3 220	3 397	3 640	3 440	3 411
6	Jarlsberg og Larvik . .	2 848	3 021	3 338	3 394	3 429
7	Bratsberg	2 982	3 107	3 171	3 087	3 063
8	Nedenes	2 194	2 408	2 490	2 582	2 819
9	Lister og Mandal . . .	4 242	4 271	4 143	4 171	3 977
10	Stavanger	4 149	4 108	4 211	4 115	4 248
11	Søndre Bergenhus . . .	6 274	6 391	6 400	6 301	6 063
12	Nordre Bergenhus . . .	4 433	4 363	4 355	4 404	4 551
13	Romsdal	5 406	5 458	5 407	5 892	6 203
14	Søndre Trondhjem . . .	4 035	4 027	4 216	4 448	4 601
15	Nordre Trondhjem . . .	2 731	2 876	2 986	3 022	3 177
16	Nordland	3 244	3 453	3 713	3 875	4 323
17	Tromsø					
18	Finmarken	2 728	2 817	3 012	3 160	3 412
Tilsammen		63 872	65 293	66 772	67 767	69 612

i Landdistrikterne amtsvis 1815—1885.

1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
3 452	3 383	3 356	3 277	3 227	3 576	5 027	1
3 338	3 233	3 171	3 183	3 197	4 893	6 171	2
4 911	4 876	4 840	5 451	5 406	5 806	6 884	3
4 733	4 767	4 668	4 687	4 681	5 131	5 859	4
3 336	3 447	3 484	3 513	3 486	4 063	4 944	5
3 385	3 551	3 607	3 690	3 840	4 920	6 167	6
3 006	2 990	2 878	2 881	2 974	3 623	4 605	7
2 750	2 787	2 785	2 819	3 008	3 519	4 767	8
4 127	4 166	4 035	4 012	3 996	4 331	5 338	9
4 127	4 095	4 202	4 249	4 397	4 497	5 600	10
6 170	6 094	5 995	6 006	6 048	6 678	7 877	11
4 535	4 771	4 833	4 920	4 727	4 969	5 326	12
6 527	6 607	6 710	6 960	7 116	7 290	7 943	13
4 748	4 661	4 499	4 589	4 648	4 802	6 010	14
3 057	3 002	3 141	3 207	3 475	3 815	4 877	15
4 071	3 993	4 005	4 266	4 385	4 382	5 490	16
2 031	2 048	2 067	2 155	2 245	2 431	2 758	17
I 490	I 609	I 583	I 550	I 550	I 584	I 722	18
69 794	70 080	69 859	71 415	72 406	80 310	97 365	

Tabel 18. Antal Stemmeberettigede

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.
1	Fredrikshald	†225	228	†225	†175	204
2	Fredriksstad	†125	196	181	†175	†175
3	Sarpsborg					
4	Moss	175	168	169	166	182
5	Drøbak					
6	Kristiania	†775	†775	†775	†775	†775
7	Hønefoss					
8	Kongsvinger					
9	Hamar					
10	Lillehammer					
11	Gjøvik. . . .					
12	Kongsberg	†175	176	†175	†175	†175
13	Drammen	†375	405	†425	†475	†575
14	Holmestrand	†75	60	†75	†75	†175
15	Tønsberg	†140	143	†140	†140	†160
16	Sandefjord	†50	51	†50	†50	†50
17	Larvik. . . .	†225	230	†225	†225	†225
18	Skien	†125	140	†125	†125	†125
19	Porsgrund	†75	75	†75	†75	†75
20	Brevik					
21	Kragerø	†125	118	†125	†125	†125
22	Østerrisør	†125	102	†125	†125	†125
23	Arendal	156	157	155	163	178
24	Grimstad					
25	Kristiansand	†425	†425	†425	†425	†425
26	Flekkefjord. . . .					
27	Stavanger	†175	182	†175	†175	†225
28	Haugesund					
29	Bergen	†1 025	1 020	1 093	†1 025	†1 175
30	Aalesund. . . .					
31	Molde	†75	63	†75	†75	†75
32	Kristiansund	†175	157	†125	†125	†125
33	Trondhjem	†875	†975	†925	†925	†925
34	Levanger					
35	Bodø					
36	Tromsø					
37	Hammerfest					
38	Vardø. . . .					
39	Vadsø					
	Tilsammen Landdistrikterne	†5 696 †53 586	5 846 †54 642	†5 863 †56 163	†5 794 †56 675	†6 274 †56 625
	Riget	†59 282	†60 488	†62 026	†62 469	†62 899

i Kjøbstæderne 1815—185.

1829.	1832.	1835.	1838.	1841.	1844.	1847.	1850.	No.
312	289	266	316	339	350	383	373	1
160	167	152	157	156	159	162	176	2
				52	60	56	80	3
155	160	162	209	219	212	260	278	4
					75	102	89	5
826	996	1 034	1 094	1 134	1 102	1 157	1 264	6
								7
								8
								9
					57	75	70	10
								11
†175	207	190	188	191	211	277	298	12
†575	559	583	590	586	571	615	588	13
161	154	155	157	154	155	160	158	14
158	159	158	177	188	187	205	210	15
54	55	55	54	66	57	64	57	16
209	220	215	219	223	217	243	250	17
120	156	168	206	222	211	*211	213	18
69	†75	83	102	104	159	159	177	19
						105	156	20
109	112	†125	164	162	154	153	161	21
114	112	113	160	161	157	171	181	22
177	177	181	188	190	173	176	209	23
			54	70	73	79	72	24
623	610	610	614	614	606	582	574	25
						157	170	167
†325	389	384	377	431	437	598	665	27
								28
†1 075	†975	915	†875	945	861	†925	1 187	29
							160	30
75	67	67	88	102	110	110	104	31
121	123	126	113	173	202	216	237	32
†875	834	802	811	804	765	769	770	33
					63	69	63	34
								35
								36
								37
								38
								39
6 468	6 596	6 598	6 929	7 441	7 711	8 411	9 301	
55 130	58 574	59 963	62 808	62 251	62 257	63 442	63 824	
61 598	65 170	66 561	69 737	69 692	69 968	71 853	73 125	

Tabel 18 (Forts.). Antal Stemme-

No.	Valgkommuner.	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.
1	Fredrikshald	361	367	384	377	360
2	Fredrikstad	177	168	172	173	273
3	Sarpsborg	156	182	202	204	204
4	Moss	274	316	320	252	252
5	Drøbak	88	103	114	91	108
6	Kristiania	1 185	1 170	1 391	1 387	1 443
7	Hønefoss		59	90	102	102
8	Kongsvinger			60	64	53
9	Hamar	70	† 100	112	110	131
10	Lillehammer	106	137	159	184	170
11	Gjøvik				56	62
12	Kongsberg	296	284	372	349	337
13	Drammen	632	597	753	698	726
14	Holmestrand	141	155	157	159	146
15	Tønsberg	217	215	237	239	264
16	Sandefjord	70	77	126	168	158
17	Larvik	257	243	286	276	262
18	Skien	233	363	392	364	327
19	Porsgrund	173	171	211	224	240
20	Brevik	158	167	209	208	214
21	Kragerø	167	162	183	163	225
22	Østerrisør	206	243	258	216	241
23	Arendal	214	222	272	261	268
24	Grimstad	107	116	132	152	160
25	Kristiansand	604	579	599	554	526
26	Flekkefjord	171	179	175	175	182
27	Stavanger	639	613	762	689	671
28	Haugesund					
29	Bergen	1 111	1 050	1 134	1 056	983
30	Aalesund	159	177	192	228	267
31	Molde	116	128	155	156	156
32	Kristiansund	248	265	279	273	269
33	Trondhjem	843	856	875	878	832
34	Levanger	63	54	68	80	74
35	Bodø					
36	Tromsø	209	252	271	284	269
37	Hammerfest	99	82	106	105	125
38	Vardø				53	80
39	Vadsø			57	.54	116
	Tilsammen Landdistrikterne	9 550 63 872	9 909 65 293	11 262 66 772	11 063 67 767	11 276 69 612
	Riget	73 422	75 202	78 034	78 830	80 888

berettigede i Kjøbstæderne 1815—1885.

1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
312	307	308	304	326	493	656	1
381	419	408	389	395	434	577	2
186	211	216	205	211	175	195	3
255	206	211	219	218	263	371	4
104	90	101	103	155	167	180	5
I 365	I 332	I 628	I 521	2 806	3 848	6 770	6
103	89	81	82	68	77	118	7
62	57	43	73	80	81	127	8
130	I 13	I 53	I 71	210	386	408	9
I 45	124	116	I 13	155	156	170	10
54	42	34	41	46	66	101	11
322	305	281	244	245	328	441	12
733	705	638	606	578	717	980	13
139	131	134	128	142	145	147	14
272	257	256	265	310	385	436	15
152	I 45	I 32	178	213	222	293	16
256	295	293	320	419	577	865	17
323	320	335	431	462	556	682	18
241	253	255	277	276	306	316	19
217	211	215	224	235	233	241	20
231	225	362	459	447	532	629	21
217	218	216	234	258	251	255	22
286	267	310	311	316	370	450	23
212	207	220	216	264	265	303	24
506	494	521	514	498	710	836	25
181	177	174	165	150	163	174	26
664	708	738	I 007	1 011	I 376	I 446	27
254	264	315	357	402	463	454	28
943	913	924	835	987	2 011	2 314	29
303	266	281	364	367	428	519	30
158	153	156	156	158	164	192	31
272	267	362	407	440	622	747	32
784	771	842	857	839	I 089	I 833	33
79	73	63	63	107	106	102	34
			107	95	114	153	35
261	253	370	461	436	420	483	36
161	156	161	175	166	199	195	37
108	108	104	103	118	115	172	38
I 12	I 17	I 54	I 53	I 58	178	256	39
I 1 484	I 1 249	I 2 111	I 2 838	I 4 767	I 9 191	25 587	
69 794	70 080	69 859	71 415	72 406	80 310	97 365	
81 278	81 329	81 970	84 253	87 173	99 501	122 952	

Tabel 19. Antal afgivne Stemmer i

No.	A m t e r .	1829.	1832.	1835.	1838.	1841.	1844.	1847.	1850.	1853.
1	Smaalenene . . .	†1 279	†1 492	1 498	1 497	1 688	1 667	1 732	1 729	1 532
2	Akershus . . .	†1 097	†1 303	1 489	1 540	1 484	1 519	1 420	1 398	1 234
3	Hedemarken . . .	†1 589	†2 052	2 358	2 547	2 432	2 309	2 269	2 315	1 804
4	Kristians . . .	†850	†1 786	2 352	2 027	1 945	1 729	1 777	1 901	1 715
5	Buskerud . . .	†950	†1 138	1 326	1 225	1 440	1 347	1 341	1 580	1 275
6	Jarlsberg og Larvik	†822	†1 023	1 136	1 078	1 015	973	1 057	1 093	1 056
7	Bratsberg . . .	†675	†897	1 101	1 143	1 051	1 145	1 009	1 174	874
8	Nedenes . . .	†755	†944	1 045	†1 088	1 077	1 078	1 039	1 112	1 101
9	Lister og Mandal .	†1 903	†2 573	†2 655	2 757	2 545	2 404	2 430	2 431	2 303
10	Stavanger . . .	†1 522	†1 587	†1 882	†1 725	1 777	1 939	1 954	1 943	1 516
11	Søndre Bergenhus	†2 649	†2 340	2 772	2 773	3 000	2 621	2 769	2 733	2 787
12	Nordre Bergenhus	†2 082	†2 312	2 699	2 374	2 325	2 512	2 404	2 268	2 344
13	Romsdal . . .	†2 618	†2 805	2 907	†3 125	3 326	3 281	3 400	3 369	3 175
14	Søndre Trondhjem	†1 181	†1 392	1 507	1 383	1 437	1 328	1 452	1 666	1 309
15	Nordre Trondhjem	†1 032	†1 188	1 497	1 659	1 666	1 697	1 497	1 574	1 310
16	Nordland . . .	†1 555	†1 493	†1 541	1 602	1 638	1 201	1 571	1 076	1 207
17	Tromsø . . .									
18	Finmarken . . .	†1 125	†1 062	†1 829	†957	†733	†814	651	†996	1 022
	Tilsammen	†23 684	†27 387	30 594	30 500	30 579	29 564	29 772	30 358	27 624

Landdistrikterne amtsvis 1829—1885.

1856.	1859.	1862.	1865.	1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
1 428	1 609	1 401	1 162	1 619	1 474	1 420	1 147	1 379	2 668	4 168	1
1 210	1 568	1 365	1 338	1 592	1 334	1 476	1 423	2 162	4 418	5 558	2
2 011	2 017	1 853	1 936	2 733	2 482	2 262	2 548	2 540	4 893	5 665	3
1 958	1 991	1 754	1 963	2 613	2 416	2 022	2 056	2 402	3 823	4 340	4
1 589	1 897	1 534	1 240	1 512	1 754	1 439	1 413	1 750	3 002	3 733	5
1 173	1 314	1 369	1 194	1 138	1 614	1 350	1 355	1 469	3 914	4 604	6
846	910	995	936	1 206	1 320	1 060	1 076	1 378	2 721	3 569	7
1 188	1 273	1 142	1 401	1 292	1 239	1 166	1 196	1 567	2 581	3 619	8
2 099	2 305	2 080	2 322	2 421	2 251	2 002	2 174	2 185	3 142	3 845	9
1 423	1 559	1 213	1 047	1 349	1 222	1 258	1 334	1 319	2 500	3 398	10
2 738	3 067	2 916	2 588	2 765	2 936	3 131	2 720	2 806	4 783	6 267	11
2 351	2 036	2 225	2 044	2 525	2 510	2 563	2 271	2 282	3 119	3 613	12
3 115	3 675	3 815	3 978	4 188	3 826	4 139	3 120	2 921	4 747	5 322	13
1 269	1 225	1 450	1 300	1 991	1 710	1 523	1 566	1 865	2 705	4 394	14
1 295	1 550	1 633	1 482	1 768	1 484	1 543	1 549	2 023	3 038	3 560	15
1 001	1 169	1 352	1 467	1 386	1 504	1 337	1 413	1 503	2 555	3 194	16
998	1 259	1 295	1 221	536	332	392	393	380	520	679	17
27 752	30 424	29 392	28 619	33 237	32 109	30 872	29 346	32 757	56 280	70 887	18

Tabel 20. Antal afgivne Stemmer

No.	Valgkommuner.	1829.	1832.	1835.	1838.	1841.	1844.	1847.	1850.	1853.
1	Fredrikshald . . .	225	174	161	199	154	206	173	236	181
2	Fredrikstad . . .	†95	†105	97	112	103	†85	†80	130	127
3	Sarpsborg . . .					†40	29	31	43	124
4	Moss . . .	†140	†120	124	172	160	177	213	212	212
5	Drabak . . .						49	67	42	32
6	Kristiania . . .	809	863	876	881	931	842	875	1 005	820
7	Hønefoss . . .									
8	Kongsvinger . . .									58
9	Hamar . . .									59
10	Lillehammer . . .						42	43	40	
11	Gjøvik . . .									
12	Kongsberg . . .	†130	†170	98	106	111	144	202	246	233
13	Drammen . . .	†320	†311	†325	324	328	321	329	421	356
14	Holmestrand . . .	†80	†80	118	111	83	83	80	90	52
15	Tønsberg . . .	†120	†120	†120	105	120	112	120	142	162
16	Sandefjord . . .	†35	†30	32	35	44	37	28	17	17
17	Larvik . . .	†140	†100	134	122	103	120	131	155	133
18	Skien . . .	†50	†80	96	†100	66	125	†190	126	122
19	Porsgrunn . . .	†25	†25	17	†40	50	81	83	116	56
20	Brevik . . .								59	86
21	Kragerø . . .	†65	†50	†45	94	91	83	82	76	79
22	Østerrisør . . .	29	29	66	86	91	75	80	83	85
23	Arendal . . .	†100	†90	112	119	120	96	107	123	105
24	Grimstad . . .				25	48	40	31	23	40
25	Kristiansand . . .	†370	†300	411	391	493	480	432	468	490
26	Flekkefjord . . .						93	96	113	96
27	Stavanger . . .	†180	†220	299	233	303	286	416	450	381
28	Haugesund . . .									
29	Bergen . . .	†700	637	557	627	719	654	670	828	669
30	Aalesund . . .									115
31	Molde . . .	†50	†30	39	58	86	81	69	71	68
32	Kristiansund . . .	†75	†40	†45	†35	†115	†145	138	167	159
33	Trondhjem . . .	455	335	400	491	436	375	494	502	474
34	Levanger . . .						†45	47	55	51
35	Bodø . . .									
36	Tromsø . . .						115	98	128	162
37	Hammerfest . . .								67	119
38	Vardø . . .									29
39	Vadsø . . .									
Tilsammen Landdistrikterne		†4 193	†3 909	4 197	4 489	4 902	4 995	5 486	6 412	5 746
Riget		†23 684	†27 367	30 534	30 410	30 579	29 564	29 772	30 358	27 624
Riget		†27 877	†31 276	34 731	34 899	35 481	34 559	35 258	36 770	33 370

i Kjøbstæderne 1829—1885.

1856.	1859.	1862.	1865.	1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
152	213	191	211	104	96	113	117	120	436	554	1
† 110	113	116	136	211	159	113	194	169	258	400	2
122	145	145	111	54	101	60	68	90	118	159	3
248	241	182	199	162	86	126	98	128	219	324	4
65	51	15	37	42	16	26	34	116	125	133	5
738	855	595	433	524	468	1 140	765	2 408	3 155	6 024	6
36	70	81	63	63	29	36	32	37	65	109	7
	53	51	35	43	27	24	49	54	72	117	8
47	61	42	75	65	50	100	143	191	369	378	9
33	54	34	26	47	60	46	50	87	125	156	10
		34	24	29	29	21	33	40	61	89	11
172	290	243	235	213	175	149	138	148	280	404	12
284	447	252	234	234	128	212	242	239	553	798	13
72	57	64	45	49	70	67	46	65	82	101	14
143	145	172	207	179	137	162	193	197	323	317	15
24	53	79	51	41	53	50	60	114	177	231	16
73	153	114	103	40	119	160	205	243	483	773	17
207	236	197	93	123	128	236	331	400	513	630	18
58	99	140	96	128	110	121	155	123	200	196	19
82	84	62	65	82	62	106	112	128	185	192	20
85	117	101	152	123	95	286	311	320	441	530	21
120	125	98	135	136	104	134	189	214	209	188	22
119	151	143	139	130	64	136	165	132	273	340	23
43	41	47	62	49	44	43	52	124	177	223	24
462	491	427	388	416	385	390	393	396	637	723	25
88	68	47	67	72	94	110	112	103	141	156	26
340	398	258	179	222	248	402	790	771	1 186	1 124	27
				134	73	162	134	160	314	259	28
560	728	614	563	550	529	612	449	735	1 840	1 830	29
105	139	144	175	224	138	139	226	204	379	458	30
69	116	86	87	73	41	70	55	71	145	175	31
175	195	153	151	115	96	250	230	279	548	642	32
338	522	464	336	412	307	396	349	388	900	1 721	33
37	56	61	58	47	31	29	32	87	79	87	34
							49	43	93	77	35
126	127	193	148	115	33	98	205	297	307	280	36
42	65	42	44	67	56	77	67	52	151	161	37
			34	30	68	62	55	29	94	90	38
23	20	35	19	101	35	70	87	106	139	215	39
5 398	6 779	5 756	5 212	5 487	4 538	6 527	6 998	9 673	15 848	21 421	
27 752	30 388	29 392	28 619	33 237	32 109	30 872	29 346	32 757	56 280	70 887	
33 150	37 167	35 148	33 831	38 724	36 647	37 399	36 344	42 430	72 128	92 308	

Tabel 21. Antal Valgmænd i

No.	A m t e r .	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.	1829.	1832.	1835.	1838.	1841.	
1	Smaalenene	36	38	36	40	41	44	44	44	45	46	
2	Akershus	40	42	42	43	42	40	45	46	46	45	
3	Hedemarken	37	38	40	40	41	43	49	51	52	53	
4	Kristians	43	45	44	43	44	39	46	52	51	53	
5	Buskerud	32	32	33	33	34	32	36	38	39	39	
6	Jarsberg og Larvik . .	31	29	30	31	33	33	35	35	35	36	
7	Bratsberg	23	27	29	30	29	28	32	33	40	37	
8	Nedenes	30	28	23	23	24	27	26	27	26	28	
9	Lister og Mandal . . .	43	45	47	46	45	43	49	50	55	55	
10	Stavanger	46	46	51	53	53	50	50	50	51	51	
11	Søndre Bergenhus . . .	81	77	82	81	81	78	76	77	79	80	
12	Nordre Bergenhus . . .	61	63	63	64	62	60	58	61	59	58	
13	Romsdal	60	60	60	62	60	55	61	59	64	64	
14	Søndre Trondhjem . . .	43	43	43	43	43	42	44	46	50	49	
15	Nordre Trondhjem . . .	26	29	33	33	31	29	32	32	36	37	
16	Nordland	41	42	44	40	42	44	45	46	46	47	
17	Tromsø											
18	Finmarken	27	32	30	33	33	36	37	35	36	35	
		Tilsammen	700	716	730	738	738	723	765	782	810	815

Landdistrikterne amtsvis 1815—1885.

1844.	1847.	1850.	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.	1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
46	46	46	46	46	48	48	45	48	46	50	46	45	52	63	1
45	46	46	46	45	47	48	47	47	46	46	46	46	62	74	2
57	57	59	58	59	58	61	61	63	63	66	69	70	72	83	3
51	53	54	56	55	57	59	62	64	65	62	62	64	69	76	4
38	39	39	39	42	46	45	43	41	44	43	46	46	51	62	5
36	36	36	39	40	45	48	47	46	49	47	50	53	62	75	6
38	40	42	42	44	45	43	44	44	42	42	44	43	51	59	7
27	27	29	30	33	34	34	39	38	40	39	39	44	46	58	8
53	51	52	50	52	51	49	48	50	51	50	51	49	54	62	9
54	54	54	54	54	59	56	57	57	54	57	57	59	59	71	10
81	79	77	76	80	78	78	76	78	79	80	80	76	83	96	11
56	58	58	60	57	58	61	65	63	66	65	68	64	67	67	12
68	69	69	70	70	69	75	79	83	84	85	90	91	93	96	13
50	51	51	49	49	51	55	59	59	58	57	58	60	60	72	14
38	39	39	37	39	42	43	43	43	43	44	46	47	51	61	15
46	48	48	48	51	54	57	62	57	58	58	62	65	64	72	16
34	35	35	39	40	43	45	50	24	25	26	25	25	25	35	17
															18
818	828	834	839	856	885	905	927	932	939	946	967	976	1051	1206	

Tabel 22. Antal Valgmænd i

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.	1829.	1832.	1835.	1838.	1841.
1	Fredrikshald	4	4	4	3	4	6	5	5	6	6
2	Fredrikstad	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
3	Sarpsborg									1	
4	Moss	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4
5	Drøbak										
6	Kristiania	15	15	15	15	15	16	19	20	21	22
7	Hønefoss										
8	Kongsvinger										
9	Hamar										
10	Lillehammer										
11	Gjøvik										
12	Kongsgberg	3	3	3	3	3	3	4	3	3	3
13	Drammen	7	8	8	9	11	11	11	11	11	11
14	Holmestrand	1	1	1	1	3	3	3	3	3	3
15	Tønsberg	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
16	Sandefjord	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	Larvik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
18	Skien	2	2	2	2	2	2	3	3	4	4
19	Porsgrund	1	1	1	1	1	1	1	1	2	
20	Brevik										
21	Kragerø	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3
22	Østerriisør	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3
23	Arendal	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
24	Grimstad								1	1	1
25	Kristiansand	8	8	8	8	8	12	12	12	12	12
26	Flekkefjord										
27	Stavanger	3	3	3	3	4	6	7	7	7	8
28	Haugesund										
29	Bergen	20	20	21	20	23	21	19	18	17	18
30	Aalesund										
31	Molde	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
32	Kristiansund	3	3	2	2	2	2	2	2	2	3
33	Trondhjem	17	19	18	18	18	17	16	15	16	16
34	Levanger										
35	Bodø										
36	Tromsø										
37	Hammerfest										3
38	Vardø										
39	Vadsø										
Tilsammen Landdistrikterne		104 700	108 716	107 730	106 738	116 738	122 723	124 765	123 782	130 810	139 815
Riget		804	824	837	844	854	845	889	905	940	954

Kjøbstæderne 1815—1885.

1844.	1847.	1850.	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.	1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
7	7	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	9	13	1
3	3	3	3	3	3	3	5	7	8	7	7	8	8	11	2
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	3	3	3
4	5	5	5	6	6	4	4	3	4	4	4	4	5	7	4
I	2	I	I	2	2	2	1	2	1	2	2	2	3	3	5
22	23	25	23	23	27	27	28	27	26	32	30	56	76	135	6
				I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	7
			I	2	2	2	2	2	2	3	3	4	7	8	9
I	I	I	I	2	2	3	3	3	2	2	2	2	3	3	10
4	5	5	5	7	6	6	6	6	6	5	4	4	6	8	11
II	I2	II	I2	II	I5	I3	I4	I4	I4	I2	I2	I1	14	19	13
3	3	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	14
3	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	6	7	15
I	I	I	I	I	2	3	3	3	3	2	2	2	3	1	16
4	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	6	7	17
4	4	4	4	7	7	7	6	6	6	6	6	8	9	11	18
3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	5	5	5	6	6	19
3	2	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	20
3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	9	10	21
3	3	3	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	5	5	22
3	3	3	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	6	7	23
I	I	I	I	2	2	2	3	3	4	4	4	4	5	5	24
I2	I1	II	25												
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	26
8	II	I3	I2	12	I5	I3	I3	I3	I3	I4	I4	I4	20	27	28
I7	I8	23	22	21	22	21	19	18	18	18	18	16	19	40	29
		3	3	3	3	4	5	6	5	5	5	7	8	10	30
2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	31
4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	7	8	8	12	32
I5	I5	I5	I6	I7	I7	I7	I6	I5	I5	I5	I6	I7	I6	21	33
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	2	2	34
3	3	4	4	5	5	5	5	5	5	7	9	8	8	9	35
		2	I	I	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	36
			I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	37
				I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	38
				I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	39
147	158	174	176	185	210	207	211	216	213	230	245	280	367	494	
818	828	834	839	856	885	905	927	932	939	946	967	976	1051	1206	
965	986	1008	1015	1041	1095	1112	1138	1148	1152	1176	1212	1256	1418	1700	

Tabel 23. Antal Storthingsrepræsentanter

No.	A m t e r .	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.	1829.	1832.	1835.	1838.	1841.
1	Smaalenene	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
2	Akershus	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
3	Hedemarken	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
4	Kristians	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
5	Buskerud	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
6	Jarlsberg og Larvik .	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4
7	Bratsberg	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4
8	Nedenes	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3
9	Lister og Mandal . . .	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
10	Stavanger	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
11	Søndre Bergenhus . . .	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
12	Nordre Bergenhus . . .	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
13	Romsdal	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
14	Søndre Trondhjem . . .	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
15	Nordre Trondhjem . . .	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4
16	Nordland	4	3	3	3	3	3	4	4	4	4
17	Tromsø	{ 3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
18	Finmarken										
Tilsammen		61	51	50	50	50	51	64	65	67	67

i Landdistrikterne 1815—1885.

1844.	1847.	1850.	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.	1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	I 2
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	3
4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	6
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	7
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8
3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	9
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10
4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	11
4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	12
4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	13
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	14
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	15
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	16
3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	2	2	2	2	17
						2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
66	67	67	67	67	67	74	74	74	74	74	74	76	76	76	

Tabel 24. Antal Storthingsrepræsentanter

No.	Valgkommuner.	1815.	1817.	1820.	1823.	1826.	1829.	1832.	1835.	1838.	1841.
1	Fredrikshald	1	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Fredrikstad	{ 1	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	{ 1
3	Sarpsborg										
4	Moss	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Drøbak										
6	Kristiania.	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
7	Hønefoss										
8	Kongsvinger.										
9	Hamar.										
10	Lillehammer										
11	Gjøvik										
12	Kongsberg	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	Drammen.	2	2	2	1)2	3	3	3	3	3	3
14	Holmestrand	{ 1	1	1	1	{ 1	1	1	1	1	1
15	Tønsberg.										
16	Sandefjord	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	Larvik.	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	Skien	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	Porsgrund	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	Brevik.										
21	Kragerø.	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	{ 1	1
22	Østerrisør.	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	{ 1	1
23	Arendal	1	1	1	1	1	1	1	{ 1	1	1
24	Grimstad										
25	Kristiansand.	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3
26	Flekkefjord.										
27	Stavanger.	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
28	Haugesund										
29	Bergen	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
30	Aalesund										
31	Molde	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
32	Kristiansund	{ 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
33	Trondhjem	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
34	Levanger.										
35	Bodø.										
36	Tromsø										
37	Hammerfest.										
38	Vadsø										
39	Vardø										
Tilsammen Landdistrikterne		26 61	27 51	27 50	27 50	29 50	30 51	31 64	31 65	32 67	33 67
Riget		87	78	77	77	79	81	95	96	99	100

) Mødte ikke, se Side 106, Note 1. *) Sammen med Lillehammer i 1844, 1847 og 1850.

i Kjøbstæderne 1815—1885.

1844.	1847.	1850.	1853.	1856.	1859.	1862.	1865.	1868.	1870.	1873.	1876.	1879.	1882.	1885.	No.
2	2	2	2	2	2	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	2
I	2	I	I	2	2	I	I	I	I	I	I	I	I	I	3
2)4	2)4	2)4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
			I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	9
I	I	I	I	I	2	I	I	I	I	I	I	I	I	I	10
3	3	3	3	3	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	12
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	13
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	14
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	15
I	I	I	I	I	I	2	I	I	I	I	I	I	I	I	16
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	17
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	18
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	19
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	20
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	21
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	22
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	23
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	24
3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	25
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	26
2	3	3	3	3	4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	27
4	4	4	4	4	4	I	I	I	I	I	I	I	I	I	28
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	29
I	4	4	4	4	4	I	I	I	I	I	I	I	I	I	30
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	31
I	4	4	4	4	4	I	I	I	I	I	I	I	I	I	32
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	33
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	34
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	35
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	36
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	37
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	38
I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	I	39
36	38	39	40	44	50	37	37	37	37	37	37	37	38	38	
66	67	67	67	67	67	74	74	74	74	74	74	74	76	76	
102	105	106	107	III	II7	III	II4	II4	II4						

Tabel 25. Sammendrag for Valgmands-

Valgaaar.	Antal Valg- kommuner.	Hjemme- hørende Folke- mængde.	Antal Stemmerets- kvalificerede.		Antal
			Antal.	Procent af Folke- mængden.	
1815	317	807 218			†53 586
1817	324	837 000			†54 642
1820	321	881 350			†56 163
1823	319	926 000			†56 675
1826	321	969 100			†56 625
1829	324	1 009 200			55 130
1832	323	1 049 800			58 574
1835	322	1 089 453			59 963
1838	323	1 124 150			62 808
1841	323	1 154 400			62 051
1844	325	1 183 550			62 257
1847	329	1 220 700			63 442
1850	337	1 256 700			63 824
1853	341	1 296 400			63 872
1856	347	1 337 000			65 293
1859	358	1 373 200	103 128	7.51	66 772
1862	373	1 419 400	104 705	7.38	67 767
1865	387	1 465 484	108 572	7.41	69 612
1868	396	1 477 100	109 033	7.38	69 794
1870	400	1 485 800	108 714	7.32	70 080
1873	405	1 502 350	110 288	7.34	69 859
1876	409	1 521 050	114 001	7.49	71 415
1879	414	1 515 550	115 410	7.62	72 406
1882	416	1 536 850	119 911	7.82	80 310
1885	419	1 558 000	146 602	9.41	97 365

valgene i samtlige Landdistrikter 1815—1885.

Stemmeberettigede.		Antal afgivne Stemmer.			Valgmænd.	Antal Storthings- repræsentan- ter.	
Procent af		Antal.	Procent af				
Folke- mængden.	Stemmrets- kvalificerede.		Folke- mængden.	Stem- mrets- kvalifi- cerede.	Stemme- berettigede.		
6.64					700	61	
6.53					716	51	
6.37					730	50	
6.12					738	50	
5.84					738	50	
5.46		†23 684	2.35	42.96	723	51	
5.58		†27 387	2.61	46.76	765	64	
5.50		30 594	2.81	51.02	782	65	
5.59		30 500	2.71	48.56	810	67	
5.38		30 579	2.65	49.12	815	67	
5.26		29 564	2.50	47.49	818	66	
5.20		29 772	2.44	46.93	828	67	
5.08		30 358	2.42	47.57	834	67	
4.93		27 624	2.13	43.25	839	67	
4.89		27 752	2.08	42.50	856	67	
4.86	64.75	30 424	2.22	29.50	885	67	
4.77	64.72	29 392	2.07	28.07	937	74	
4.75	64.12	28 619	1.95	26.36	911	74	
4.73	64.01	33 237	2.25	30.48	927	74	
4.72	64.46	32 109	2.16	29.54	932	74	
4.65	63.34	30 872	2.05	27.99	939	74	
4.70	62.64	29 346	1.93	25.74	946	74	
4.78	62.74	32 757	2.16	28.38	967	74	
5.23	66.98	56 280	3.66	46.93	976	76	
6.25	66.41	70 887	4.55	48.35	1 051	76	
					1 206	76	

Tabel 26. Sammendrag for Valgmands-

Valgaar.	Antal Valg- kommuner.	Hjemme- hørende Folke- mængde.	Antal Stemmerets- kvalificerede.		Antal Antal.
			Antal.	Procent af Folke- mængden.	
			Antal.		
1815	21	78 213			† 5 696
1817	21	81 580			5 846
1820	21	86 800			† 5 863
1823	21	92 200			† 5 794
1826	21	96 600			† 6 274
1829	21	99 200			6 468
1832	21	102 100			6 596
1835	22	105 374			6 598
1838	22	111 300			6 929
1841	24	120 800			7 441
1844	28	131 550			7 711
1847	29	139 850			8 411
1850	31	152 600			9 301
1853	32	161 250			9 550
1856	34	174 400			9 909
1859	35	200 150	16 858	8.42	11 262
1862	37	218 900	17 102	7.81	11 063
1865	37	236 272	17 901	7.58	11 276
1868	38	258 700	18 341	7.09	11 484
1870	38	271 850	19 073	7.02	11 249
1873	38	288 530	20 506	7.11	12 111
1876	39	308 130	22 529	7.31	12 838
1879	39	365 160	24 191	6.62	14 767
1882	39	381 540	25 789	6.76	19 191
1885	39	400 068	35 806	8.95	25 587

¹⁾ Der mødte kun 25, se Side 106, Note 1.

valgene i samtlige Kjøbstæder 1815—1885.

Stemmeberettigede.		Antal afgivne Stemmer.			Antal Valgmænd.	Antal Storthings- repræsen- tanter.	
Procent af		Antal.	Procent af				
Folke- mængden.	Stemmerets- kvalificerede.		Folke- mængden.	Stemme- retsvalifi- cerede.	Stemme- berettigede.		
7.28					104	26	
7.17					108	27	
6.75					107	27	
6.28					106	27	
6.49					116	29	
6.52		†4 193	4.23	64.83	122	30	
6.46		†3 909	3.83	59.26	124	31	
6.26		4 197	3.98	63.61	123	31	
6.23		4 489	4.03	64.79	130	32	
6.16		4 902	4.06	65.88	139	33	
5.86		4 995	3.80	64.78	147	36	
6.01		5 486	3.92	65.22	158	38	
6.10		6 412	4.20	68.94	174	39	
5.92		5 746	3.56	61.68	176	40	
5.68		5 398	3.10	54.48	185	44	
5.63	66.81	6 779	3.39	40.21	210	50	
5.05	64.69	5 756	2.63	33.66	52.03	207	
4.77	62.99	5 212	2.21	29.12	46.22	211	
4.44	62.61	5 487	2.12	29.92	47.78	216	
4.14	58.98	4 538	1.67	23.79	40.34	213	
4.20	59.06	6 527	2.26	31.83	53.89	230	
4.17	56.98	6 998	2.27	31.06	54.51	245	
4.04	61.04	9 673	2.65	39.99	65.50	280	
5.03	74.42	15 848	4.15	61.45	82.58	367	
6.40	71.46	21 421	5.35	59.83	83.72	494	
						38	

Tabel 27. Sammendrag for Valgmands-

Valgaard.	Antal Valg- kommuner.	Hjemme- hørende Folke- mængde.	Antal Stemmerets- kvalificerede.		Antal
			Antal.	Procent af Folke- mængden.	
1815	338	885 431			† 59 282
1817	345	918 580			† 60 488
1820	342	968 150			† 62 026
1823	340	I 018 200			† 62 469
1826	342	I 065 700			† 62 899
1829	345	I 108 400			61 598
1832	344	I 151 900			65 170
1835	344	I 194 827			66 561
1838	345	I 235 450			69 737
1841	347	I 275 200			69 492
1844	353	I 315 100			69 968
1847	358	I 360 550			71 853
1850	368	I 409 300			73 125
1853	373	I 457 650			73 422
1856	381	I 511 400			75 202
1859	393	I 573 350	119 986	7.63	78 034
1862	410	I 638 300	121 807	7.43	78 830
1865	424	I 701 756	126 473	7.43	80 888
1868	434	I 735 800	127 374	7.34	81 278
1870	438	I 757 650	127 787	7.27	81 329
1873	443	I 790 880	130 794	7.33	81 970
1876	448	I 829 180	136 530	7.46	84 253
1879	453	I 880 710	139 601	7.42	87 173
1882	455	I 918 390	145 700	7.59	99 501
1885	458	I 958 068	182 408	9.31	122 952

¹⁾ Der mødte kun 75, se Side 106, Note 1.

valgene i Riget 1815—1885.

Stemmeberettigede.		Antal afgivne Stemmer.			Antal Valgmænd.	Antal Storthings repræsentanter.	
Procent af		Antal,	Procent af				
Folke-mængden.	Stemmerets-kvalificerede.		Folke-mængden.	Stemme-retskvalifi-cerede.	Stemme-berettigede.		
6.70					804	87	
6.59					824	78	
6.41					837	77	
6.14					844	77	
5.90					854	79	
5.56		†27 877	2.52	45.26	845	81	
5.66		†31 296	2.72	48.02	889	95	
5.57		34 791	2.91	52.27	905	96	
5.64		34 989	2.83	50.17	940	99	
5.45		35 481	2.78	50.91	954	100	
5.32		34 559	2.63	49.39	965	102	
5.28		35 258	2.59	49.07	986	105	
5.19		36 770	2.61	50.28	1 008	106	
5.04		33 370	2.29	45.45	1 015	107	
4.98		33 150	2.19	44.08	1 041	111	
4.96	65.04	37 203	2.36	31.01	1 095	117	
4.81	64.72	35 148	2.14	28.86	44.59	1 112	
4.75	63.96	33 831	1.99	26.75	41.82	1 138	
4.68	63.81	38 724	2.23	30.40	47.64	1 148	
4.63	63.64	36 647	2.08	28.68	45.06	1 152	
4.58	62.67	37 399	2.09	28.59	45.63	1 176	
4.61	61.71	36 344	1.99	26.62	43.14	1 212	
4.64	62.44	42 430	2.26	30.39	48.67	1 256	
5.19	68.29	72 128	3.76	49.50	72.49	1 418	
6.28	67.40	92 308	4.71	50.61	75.08	1 700	

Oversigt over denne Statistikks vigtigste Resultater.

I. Valgdistrakternes Antal 1815—1882¹⁾.

1. Amterne.

Samtlige Landdistrikter udgjorde i 1815 19 Repræsentantvalgdistrakter (Amter), hvilket Antal i 1818 gik ned til 18, idet Nedenes og Robygdelaget, der i 1815 udgjorde 2 Valgdistrakter, fra 1818 har udgjort ét Valgdistrict, og i 1824 gik ned til 17, idet Jarlsberg Grevskab og Larvik Grevskab, der tidligere var 2 Valgdistrakter, fra 1824 af har udgjort ét Valgdistrict. I 1868 steg Antallet igjen til 18, idet Finmarkens Amt da var blevet delt i Tromsø og Finmarkens Amter.

Antallet af Landdistrikters samtlige Valgkommuner var 317 i 1815, steg i 1817 til 324, men var i 1823 sunket ned til 319 og først igjen i 1844 steget saa højt som til 325. I 1882 var Antallet steget til 416.

2. Kjøbstæderne.

For Kjøbstæders Vedkommende er Antallet af Repræsentantvalgdistrakter steget fra 15 i 1815 til 26 i 1882, og Antallet af Valgkommuner er steget fra 21 i 1815 til 39 i 1882.

3. Riget.

Tilsammen for hele Riget var der i 1815 34 Repræsentantvalgdistrakter og 338 Valgkommuner, der i 1882 var steget til henholdsvis 44 og 455.

¹⁾ Om Grunden til, at denne Oversigt stanser med 1882, se Side 13.

II. Antallet af dem, der havde Betingelser for Stemmeret 1859—1882.

Som tidligere paapeget (Side 11—12) foreligger der Opgaver over Antallet af dem, der havde Betingelser for at være stemmeberettigede, først fra 1859 af, samt at disse Opgaver for flere Valgdistrikters Vedkommende er meget upaalidelige.

1. Amterne.

a) Amtal.

Antallet af dem, der havde Betingelser for at være stemmeberettigede, steg fra 103 128 i 1859 til 119 911 i 1882. Alene Valgaaret 1870 viser en lidet Tilbagegang.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet af Stemmeretskvalificerede udgjorde i 1859 7.51 % af Folkemængden¹⁾ og var i 1882 steget til 7.82 %. De fleste af de mellemliggende Valgaar var dog Procenttallet lavere, lavest i 1870 (7.32 %), og Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1859—1882 var 7.47 %.

Det Amt, der for det hele Tidsrum 1859—1882 gjennemsnitlig har det procentvis regnet mindste Amt Stemmeretskvalificerede, er Akershus Amt (5.08 % af Folkemængden), medens Lister og Mandal Amt staar øverst (11.89 %). Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaar, staar Akershus Amt for 1876 lavest (4.4 %) og Finmarkens Amt for 1868 høiest (14.6 %).

2. Kjøbstæderne.

a) Amtal.

Antallet af dem, der havde Betingelser for at være stemmeberettigede, steg fra 16 858 i 1859 til 25 789 i 1882.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet udgjorde i 1859 8.42 % af Folkemængden og sank uregelmæssig ned til 6.62 % i 1879 og steg derfra til 6.76 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar var 7.21 %.

Den Kjøbstad, der gjennemsnitlig for det hele Tidsrum viser det laveste Middelprocenttal, er Kristiania (4.69 %), medens Grimstad staar øverst (12.07 %). Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaar, staar Kristiania for 1879 lavest (3.9 %) og Grimstad for 1868 høiest (14.1 %).

¹⁾ Saavel her som overalt ellers menes den hjemmehørende Folkemængde.

3. Riget.

a) Antal.

Tilsammen for hele Riget var Antallet af dem, der havde Betingelser for at være stemmeberettigede, steget fra 119 986 i 1859 til 145 700 i 1882.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet udgjorde i 1859 7.63 % af Folkemængden, sank til 7.27 % i 1870 og steg igen til 7.59 % i 1882. Middelpcenttallet for samtlige Valgaar var 7.43 %.

III. Antal Stemmeberettigede 1815—1882.

1. Amterne.

a) Antal.

Antallet af Stemmeberettigede var i 1815 53 586, der i 1826 var steget til 56 625, men i 1829 igen sunket ned til 55 130. Det bemærkes, at Opgaverne til og med 1826 ikke er virkelige, men beregnede Tal (Side 6—7). Derimod foreligger der for 1829 Opgaver for 267 af samtlige 324 Valgkommuner, medens der for 47 Valgkommuner er indsats Opgaverne for nærmest efterfølgende Valgaar, og Antallet for de 10 resterende Valgkommuner er suppleret paa anden Maade. Hovedsummen for 1829 kan ikke være i nogen særlig Grad misvisende, og navnlig ikke for lav; det sandsynlige er, at den helligere er en lidet Smule højere end det virkelige Tal.

Et Faktum er det, at Antallet af Stemmeberettigede maa være gaaet ikke saa ubetydelig ned fra 1826 til 1829, hvad der ogsaa fremgaar deraf, at Antallet af Valgmænd — og herom foreligger der nemlig paalidelige Opgaver — er gaaet ned fra 738 i 1826 til 723 i 1829.

Grunden til denne Nedgang er ialfald for en Del formentlig den, at de nøjagtige Regler, som Valgloven af 1828 opstillede for Mandtalsførselen, havde tilfølge, at Mandtallene blev ført med større Omhyggelighed, og at der ved den almindelige Revision af Mandtallene, som foregik før Valget i 1829, formentlig blev strøget endel, som tidligere med Urette havde staat i Mandtallene.

Fra 1829 af steg Antallet af de Stemmeberettigede hvert Valgaar — undtagen fra 1838 til 1841 og fra 1870 til 1873, da der var en lidet Tilbagegang — til 72 406 i 1879 og med en stærk Stigning til 80 310 i 1882.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet af Stemmeberettigede udgjorde i 1815 6.64 % af Folke- mængden, hvilket Procenttal stadig synker til 5.46 % i 1829. Dette stiger lidt igen til 5.58 % i 1832 og til 5.59 % i 1838, men synker saa for hvert

eneste Valgaar langsomt nedover til 4.65 % i 1873, stiger derpaa ganske ubetydeligt i de 2 følgende Valgaar til 4.78 % i 1879 og endelig med en stærkere Stigning til 5.23 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1815—1882 var 5.21 %.

Det Amt, der gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1815—1882 har det forholdsvis mindste Antal Stemmeberettigede, er Akershus Amt (3.94 % af Folkemængden), medens Lister og Mandal Amt staar øverst (7.56 %). Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaar, staar Akershus Amt for 1876 lavest (2.7 %) og Søndre Bergenhus Amt for 1815 høiest (10.4 %).

c) Procent af Stemmeretskvalificerede.

Antallet af Stemmeberettigede udgjorde i 1859 64.75 % af de Stemmeretskvalificerede. Dette Procenttal sank uregelmæssig ned til 62.64 % i 1876 og steg igjen til 66.98 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1859—1882 var 64.20 %.

Det Amt, i hvilket gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1859—1882 Antallet af Stemmeberettigede er lavest i Forhold til de Stemmeretskvalificerede, er Lister og Mandal Amt (54.39 %), medens Romsdal Amt staar øverst (77.88 %). Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaar, staar Nedenes Amt for 1876 lavest (50.2 %) og Akershus Amt for 1882 høiest (82.9 %).

2. Kjøbstæderne.

a) Antal.

Antallet af Stemmeberettigede var i 1815 5 696, der steg for hvert eneste Valgaar — undtagen fra 1820 til 1823, fra 1859 til 1862 og fra 1868 til 1870, da der var en lidet Tilbagegang — til 14 767 i 1879 og meget stærkt til 19 191 i 1882.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet af Stemmeberettigede udgjorde i 1815 7.28 % af Folkemængden, hvilket Procenttal uregelmæssig sank helt til 4.01 % i 1879, men derpaa steg igjen til 5.08 % i 1882, Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1815—1882 var 5.25 %.

Den Kjøbstad, der gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1815—1882 havde det forholdsvis mindste Antal Stemmeberettigede, var Kristiania (3.21 % af Folkemængden), medens Molde stod øverst (9.47 %). Det bemærkes dog, at for Grimstad, der først blev egen Valgkommune i 1835, var Middelprocenttallet for 1835—1882 endog 10.53 %.

Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaar, stod Kristiania for 1876 lavest (1.9 %) og Moss for 1815 høiest (14.0 %).

c) Procent af Stemmeretskvalificerede.

Antallet af de Stemmeberettigede udgjorde i 1859 66.81 % af de Stemmeretskvalificerede. Dette Procenttal sank uregelmæssig ned til 56.98 % i 1876 og steg igjen til 74.42 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1859—1882 var 63.22 %.

Den Kjøbstad, i hvilken gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1859—1882 Antallet af Stemmeberettigede var lavest i Forhold til de Stemmeretskvalificerede, var Bergen (42.16 %), medens Molde stod øverst (93.82 %). Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaar, stod Bergen for 1876 lavest (29.0 %) og Vardø for 1862 øverst (100.0 %).

3. Riget.

a) A n t a l .

Tilsammen for hele Riget var Antallet af Stemmeberettigede i 1815 59 282, der steg for hvert eneste Valgaar — undtagen fra 1826 til 1829 og fra 1838 til 1841, da der var nogen Tilbagegang — til 87 173 i 1879 og med stærk Stigning til 99 501 i 1882.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet af Stemmeberettigede udgjorde i 1815 6.70 % af Folkemængden, hvilket Procenttal uregelmæssig sank til 4.58 % i 1873 og derpaa steg igjen til 5.19 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1815—1882 var 5.21 %.

c) Procent af Stemmeretskvalificerede.

Antallet af Stemmeberettigede udgjorde i 1859 65.04 % af de Stemmeretskvalificerede. Dette Procenttal sank uregelmæssig ned til 61.71 % i 1876 og steg igjen til 68.29 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1859—1882 var 64.05 %.

IV. A n t a l a f g i v n e S t e m m e r 1829—1882.

1. Amterne.

a) A n t a l .

Antallet af afgivne Stemmer var i 1829 23 684 og i 1832 27 387. Herved er dog at mærke, at for de fleste Valgkommuners Vedkommende er disse Tal fremkomne ved Beregning (Side 11 og 14—15), og det er som før nævnt muligt, at disse Tal kan være noget lavt ansatte. I 1835, da Opgaverne er, om end ikke helt nøjagtige, saa ialfald meget paalideligere, var Antallet steget til 30 594. I 16 Valgaar, fra og med 1835 til og med 1879, var

Antallet af afgivne Stemmer omkring 30 000, lavest i 1853 med 27 624, høiest i 1868 med 33 237. Selv saa langt fremme som i 1876 blev der kun opgivet 29 346 Stemmer. Derimod var der i 1882 en stærk Stigning til 56 280.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet af afgivne Stemmer udgjorde i 1829 2.35 % af Folkemængden, hvilket Procenttal var steget til 2.81 % i 1835, men sank derpaa uregelmæssig helt ned til 1.93 % i 1876 og var i 1882 steget til 3.66 %. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1829—1882 var 2.36 %.

Det Amt, der gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1829—1882 havde det forholdsvis mindste Antal afgivne Stemmer, var Bratsberg Amt (1.72 % af Folkemængden). Tromsø Amt, der dog kun omfatter Valgaarene 1868—1882, stod endnu lavere (1.60 %). Øverst stod Lister og Mandal Amt (4.04 %).

c) Procent af Stemmeretskvalificerede.

Antallet af de afgivne Stemmer udgjorde i 1859 29.50 % af de Stemmeretskvalificerede. I de følgende Valgaar til og med 1879 varierede Procenttallet mellem 30.43 % i 1868 og 25.74 % i 1876, men steg derfra helt til 46.93 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1859—1882 var 30.49 %.

Det Amt, i hvilket gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1859—1882 Antallet af afgivne Stemmer var lavest i Forhold til de Stemmeretskvalificerede, var Finmarkens Amt (19.48 %), medens Romsdals Amt stod øverst (45.63 %).

d) Procent af Stemmeberettigede.

Antallet af de afgivne Stemmer udgjorde i 1829 42.96 % af de Stemmeberettigede og varierede i de følgende Valgaar til og med 1879 mellem 51.02 % i 1835 og 41.09 % i 1876, men steg helt til 70.03 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1829—1882 var 47.05 %.

Det Amt, i hvilket gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1829—1882 Antallet af afgivne Stemmer var lavest i Forhold til de Stemmeberettigede, var Finmarkens Amt (34.27 %), medens Romsdals Amt stod øverst (60.13 %). Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaar, stod Finmarkens Amt for 1870 lavest (20.6 %) og Akershus Amt for 1882 øverst (90.3 %).

2. Kjøbstæderne.

a) Aantal.

Antallet af afgivne Stemmer var i 1829 4 193, sank i 1832 til 3 909, steg derpaa for hvert Valgaar til 6 412 i 1850, i de følgende Valgaar gik det temmelig uregelmæssig op og ned, var lavest i 1870 med 4 538 og høiest i 1876 med 6 998, hvorpaa det steg stærkt til 15 848 i 1882.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet af afgivne Stemmer udgjorde i 1829 4.23 % af Folkemængden. I de 7 følgende Valgaar holdt Procenttallet sig omkring 4 %, lavest i 1844 (3.80 %), høiest i 1850 (4.20 %); derefter sank det for hvert eneste Valgaard — undtagen fra 1856 til 1859, da der var en lidet Stigning — helt ned til 1.67 % i 1870, steg derpaa igjen for hvert Valgaard til 2.65 % i 1879 og med en stærk Stigning til 4.15 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaard 1829—1882 var 3.04 %.

Den Kjøbstad, der gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1829—1882 havde det forholdsvis mindste Antal afgivne Stemmer, var Kristiania (2.07 % af Folkemængden), medens Molde stod øverst (5.34 %). Levanger, der dog kun omfatter Tidsrummet 1844—1882, viser et end større Procenttal (5.73 %).

c) Procent af Stemmeretskvalificerede.

Antallet af afgivne Stemmer udgjorde i 1859 40.21 % af de Stemmeretskvalificerede. I de følgende 7 Valgaar varierede Procenttallet mellem 23.79 % i 1870 og 39.99 % i 1879, men steg derfra helt til 61.45 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaard 1859—1882 var 36.65 %.

Den Kjøbstad, i hvilken gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1859—1882 Antallet af afgivne Stemmer var lavest i Forhold til de Stemmeretskvalificerede, var Drammen (25.08), medens Hamar stod øverst (67.20 %).

d) Procent af Stemmeberettigede.

Antallet af afgivne Stemmer udgjorde i 1829 64.83 % af de Stemmeberettigede og varierede i de følgende Valgaar til og med 1879 mellem 40.34 % i 1870 og 68.94 % i 1850, men steg helt til 82.58 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaard 1829—1882 var 60.03 %.

Den Kjøbstad, i hvilken gjennemsnitlig for det hele Tidsrum 1829—1882 Antallet af afgivne Stemmer var lavest i Forhold til de Stemmeberettigede, var Sandefjord (46.89 %). Lillehammer, der dog kun omfatter Tidsrummet 1844—1882, har endog kun 42.22 %. Øverst stod Kristiansand (75.15 %). Tages der alene Hensyn til de enkelte Valgaard, stod Lillehammer for 1865 lavest (15.3 %) og Kristiania for 1829 øverst (97.9 %), dernæst Hamar for 1882 (95.6 %).

3. Riget.

a) Antal.

Tilsammen for hele Riget var Antallet af afgivne Stemmer i 1829 27 877, der steg til 31 296 i 1832. I de 15 følgende Valgaar, fra og med 1835 til og med 1876, var Antallet af afgivne Stemmer omkring 35 000, lavest i 1856 med 33 150, høiest i 1868 med 38 724. Antallet steg til 42 430 i 1879 og helt til 72 128 i 1882.

b) Procent af Folkemængden.

Antallet af afgivne Stemmer udgjorde i 1829 2.52 % af Folkemængden, hvilket Procenttal steg til 2.91 % i 1835, hvorefter det, skjønt uregelmæssig, sank ned til 1.99 % i 1865, steg derpaa lidt igjen, men sank atter ned til 1.99 % i 1876, steg derpaa til 2.26 i 1879 og helt til 3.76 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1829—1882 var 2.45 %.

c) Procent af Stemmeretskvalificerede.

Antallet af afgivne Stemmer udgjorde i 1859 31.01 % af de Stemmeretskvalificerede. I de følgende Valgaar til og med 1879 varierede Procenttallet mellem 26.62 % i 1876 og 30.40 % i 1868, men steg derfra helt til 49.50 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1859—1882 var 31.45 %.

d) Procent af Stemmeberettigede.

Antallet af afgivne Stemmer udgjorde i 1829 45.26 % af de Stemmeberettigede og varierede i de følgende 17 Valgaar til og med 1879 mellem 41.82 % i 1865 og 52.27 % i 1835, men steg helt til 72.49 % i 1882. Middelprocenttallet for samtlige Valgaar 1829—1882 var 48.79 %.

V. Antal Valgmænd 1815—1882.

1. Amterne.

Antallet af Valgmænd var i 1815 700, der steg til 738 i 1826, men igjen sank til 723 i 1829. Senere er Antallet vokset hvert eneste Valgaar til 1 051 i 1882. Mindste Stigning var fra 815 til 818 i 1844 og største fra 976 til 1 051 i 1882.

2. Kjøbstæderne.

Antallet af Valgmænd var i 1815 104, der i 1882 var steget til 367. Der var Stigning hvert Valgaar undtagen fra 1817 til 1820, 1820 til 1823, 1832 til 1835, 1859 til 1862 og 1868 til 1870, da der var en liden Tilbagegang.

3. Riget.

Antallet af Valgmænd var i 1815 804, der i 1826 var steget til 854, men i 1829 igjen sank ned til 845. Senere er Antallet vokset hvert Valgaar til 1 418 i 1882. Mindste Stigning var fra 1 148 til 1 152 i 1870 og største fra 1 256 til 1 418 i 1882.

VI. Antal Storthingsrepræsentanter 1815—1882.

1. Amterne.

Antallet af Storthingsrepræsentanter var i 1815 61, der i 1817 gik ned til 51 og i 1820 til 50. I 1882 var Antallet steget til 76. Se nærmere herom Side 1—5.

2. Kjøbstæderne.

Antallet af Storthingsrepræsentanter var i 1815 26, der i 1859 var steget til 50, men som efter Grundlovsforandringen i 1859 i 1862 gik ned til 37, der i 1879 øgedes til 38. Se nærmere herom Side 1—5.

3. Riget.

Tilsammen for hele Riget var Antallet af Storthingsrepræsentanter i 1815 87, sank i 1817 til 78 og i 1820 til 77, steg derpaa til 117 i 1859, sank i 1862 til 111 og steg igjen i 1879 til 114.

Det statistiske Centralbureau har derhos bl. a. udgivet følgende Værker:
Statistique internationale: Navigation maritime. I, II, III, IV. Christiania 1876,
1881, 1887, 1892.
International Skibsartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsfaaderne i Aarene
1850—1886. Kristiania 1887.
Statistisk Aarbog for Kongeriget Norge. Senest udkommet: Fjortende Aargang,
1894. Kristiania 1894. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Senest udkommet: Tolvte Bind,
1894. Kristiania 1895. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)
Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet
31 Januar 1893. Kristiania 1893.
Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889.
Do. for Tidsrummet 1 Juli 1889—31 December 1891 og for Tidsrummet
1 Januar 1892—31 December 1894, trykte som Tillæg til Meddelelser
fra Det statistiske Centralbureau, Niende Bind og Tolvte Bind.

Angaaende andre statistiske Værker henvises til ovennævnte Fortegnelser.

Samtlige Værker er at erholde tilkj  bs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

22 August 1895.

1895.